

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
AFET VE ACİL DURUM
YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

AFAD

TASİP

TÜRKİYE
AFET SONRASI
İYİLEŞTİRME
PLANI

AFAD

TÜRKİYE AFET SONRASI İYİLEŞTİRME PLANI

OTASİP

BARINMA VE YAPIM İŞLERİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

2025
ANKARA

AFAD®

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vii
KISALTMALAR DİZİNİ	xii
TANIMLAR	xvi
BÖLÜM I-GİRİŞ	1
1.1. Planın Amacı	1
1.2. Planın Kapsamı	2
1.3. Planın Temel Prensipleri	3
1.4. Hukuki Dayanak	3
1.5. Yararlanılan Belgeler.....	4
1.6. Plan Hazırlık Süreci	5
BÖLÜM II- AFET SONRASI İYİLEŞTİRME YAKLAŞIMI VE AFET YÖNETİM SÜRECİNDE İYİLEŞTİRMENİN YERİ	7
2.1. Müdahale ve iyileştirme ilişkisi	8
2.2. Risk Azaltma ile iyileştirme ilişkisi	8
2.3. Türkiye’de Afet Yönetim Planları.....	8
2.4. Afet Sonrası İyileştirme Çalışmalarına Dair Uluslararası Yaklaşımlar	10
BÖLÜM III-AMAÇLAR, STRATEJİLER VE EYLEMLER	13
3.1. Amaç 1: Dirençli ve Sürdürülebilir Yeniden Yapılanmanın Sağlanması	14
3.2. Amaç 2: Sürdürülebilir Ekonomik ve Sosyal Kalkınmanın Desteklenmesi	15
3.3. Amaç 3: Doğal Çevre Ve Kültür Varlıklarının Korunması	17
3.4. Amaç 4: Güçlü Kurumlar Ve Katılımcı İyileştirmenin Sağlanması.....	17
BÖLÜM IV-TASİP SEKTÖREL PLANLAMA	20
4.1. Barınma (S1).....	22
4.1.1. Kalıcı Barınma İyileştirme.....	23
4.1.1.1. Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme	23
4.1.1.2. AFAD Kalıcı Konut Planlaması.....	24
4.1.1.3. Evini Yapana Yardım (EYY) Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı.....	26
4.1.1.4. İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı	27
4.1.1.5. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı.....	28
4.1.1.6. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı.....	28
4.1.1.7. Kalıcı Konutlara Yerleşim	29
4.1.1.8. Bina Güçlendirmesi	30
4.1.1.9. Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları	31
4.1.2. Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüşbat Temizliği	32

4.1.2.1.	Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım.....	32
4.1.2.2.	Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım	32
4.1.2.3.	Şehirçi Rüşubat Temizliği	34
4.1.3.	Nakdi Yardım.....	34
4.1.3.1.	Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım	34
4.1.3.2.	Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım	35
4.1.3.3.	Betonarme ve Prefabrik Konut Yapımı Amaçlı Nakdi Yardım	36
4.1.3.4.	Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım	36
4.1.3.5.	Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım	37
4.1.3.6.	Diğer Nakdi Yardımlar	38
4.2.	Çevresel Varlıklar (S2)	38
4.2.1.	Su Havzaları İyileştirme	39
4.2.1.1.	Su Havzası Islahı	39
4.2.1.2.	Havza Kirliliği İyileştirme.....	40
4.2.1.3.	Geçiş Yapıları İyileştirme.....	41
4.2.2.	Orman Varlıkları İyileştirme	42
4.2.2.1.	Rehabilitasyon	42
4.2.2.2.	Orman Yolu İyileştirme	43
4.2.2.3.	Biyçeşitlilik Sağlanması/Korunması	43
4.2.3.	Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer (KBRN) Kirliliğe Yönelik İyileştirme	44
4.2.3.1.	Tarım Arazileri İyileştirme	44
4.2.3.2.	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme	45
4.2.3.3.	Kentsel Çevre İyileştirme.....	46
4.2.3.4.	Doğal Çevre İyileştirme.....	46
4.2.3.5.	Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlilik İyileştirme.....	47
4.2.4.	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme.....	48
4.2.4.1.	Tabiat Varlıklarını İyileştirme.....	48
4.2.4.2.	Özel Çevre Koruma Bölgelerini-Doğal Sit Alanlarını İyileştirme	49
4.2.4.3.	Milli Parkları, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtlarını İyileştirme	49
4.2.5.	Deniz İyileştirme	50
4.2.5.1.	Deniz Tabanı İyileştirme	50
4.2.5.2.	Deniz Yüzeyi İyileştirme	51
4.3.	Eğitim ve Sağlık Altyapısı (S3)	51
4.3.1.	Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme	52
4.3.1.1.	Üniversite Binaları İyileştirme.....	52
4.3.1.2.	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme	53
4.3.1.3.	Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitim Sürekliliği)	53
4.3.2.	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme	54
4.3.2.1.	Eğitim Binaları İyileştirme.....	54
4.3.2.2.	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme	55
4.3.2.3.	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitimin Sürekliliği)	55
4.3.3.	Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme	56
4.3.3.1.	Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme	56
4.3.3.2.	Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme	57
4.3.4.	Sağlık Hizmetleri Altyapısı	57
4.3.4.1.	Kamu Hastaneleri İyileştirme.....	57
4.3.4.2.	Kamuya Ait Aile Sağlık Merkezi (ASM) Binası İyileştirme	59
4.3.4.3.	Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme.....	60
4.4.	Ekonomik Destek (S4)	62
4.4.1.	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması	63
4.4.1.1.	Mücbir Sebep İlanı (213 sayılı Vergi Usul Kanunu)	63

4.4.1.2.	Vergi Dairelerine Olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi.....	64
4.4.1.3.	Verginin Terkini (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu).....	64
4.4.1.4.	Vergi Dairelerince 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında olanlar hariç).....	65
4.4.1.5.	Belediye Kredi Borcu Erteleme.....	66
4.4.1.6.	Elektrik ve Doğal Gaz Borç Erteleme.....	66
4.4.1.7.	Su Borç Erteleme.....	67
4.4.1.8.	SGK Prim Borç Erteleme.....	67
4.4.1.9.	KOBİ Destek ve Teşvikleri.....	69
4.4.1.10.	Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme.....	69
4.4.1.11.	Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri.....	70
4.4.2.	İş Yeri Desteği.....	71
4.4.2.1.	Geçici İş Yeri Çözümleri.....	71
4.4.2.2.	Kalıcı İş Yeri Planlaması.....	71
4.4.2.3.	EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı.....	72
4.4.2.4.	İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı.....	73
4.4.2.5.	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı.....	73
4.4.2.6.	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı.....	74
4.4.2.7.	Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı.....	74
4.4.3.	Tarımsal Destekler.....	75
4.4.3.1.	Nakdi ve Ayni Yardımlar.....	75
4.4.3.2.	Tarım Alanı Islah Çalışmaları.....	76
4.4.3.3.	Geçici Ahır Çözümleri (Geçici Hayvan Barınağı Planlaması).....	76
4.4.3.4.	Kalıcı Ahır Planlaması (Kalıcı Hayvan Barınağı Planlaması).....	77
4.4.3.5.	EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır ve Altyapı İnşaatı.....	77
4.4.3.6.	İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı.....	78
4.4.3.7.	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı.....	78
4.4.3.8.	Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme.....	79
4.4.4.	Sigorta Mekanizmaları/Sigorta Ürünleri.....	79
4.4.4.1.	Zorunlu Deprem Sigortası.....	79
4.4.4.2.	Bitkisel Ürün Sigortası.....	80
4.4.4.3.	Sera Sigortası.....	81
4.4.4.4.	Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası.....	81
4.4.4.5.	Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası.....	82
4.4.4.6.	Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası.....	82
4.4.4.7.	Kümes Hayvanları Hayat Sigortası.....	83
4.4.4.8.	Su Ürünleri Hayat Sigortası.....	83
4.4.4.9.	Arıcılık Sigortası.....	84
4.4.5.	İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi.....	84
4.4.5.1.	Afet Bölgesinde İşgücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması....	84
4.4.5.2.	Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları.....	85
4.4.5.3.	Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması.....	85
4.4.5.4.	Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması.....	86
4.5.	Enerji Altyapısı (S5).....	87
4.5.1.	Elektrik Üretim İletim Dağıtım Altyapısı İyileştirme.....	87
4.5.1.1.	Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları.....	87
4.5.1.2.	Dağıtım Hatları İyileştirme.....	88
4.5.1.3.	Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme.....	89
4.5.1.4.	Termik Santralleri İyileştirme.....	89
4.5.1.5.	Maden Sahaları İyileştirme.....	90
4.5.1.6.	Doğal Gaz Santrali İyileştirme.....	91
4.5.2.	Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme.....	92

4.5.2.1.	Üretim Tesisleri İyileştirme	92
4.5.2.2.	İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme	93
4.6.	Güvenlik Altyapısı (S6)	94
4.6.1.	Adli Hizmetler Altyapısı İyileştirme	94
4.6.1.1.	Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Binası İyileştirme	95
4.6.2.	Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	95
4.6.2.1.	Emniyet Hizmet Binaları İyileştirme	95
4.6.2.2.	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme	96
4.6.2.3.	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmet Binası/Karakolu ve Rıhtım/İskelesi İyileştirme	97
4.6.3.	Milli Savunma Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	97
4.6.3.1.	Askeri Yapı ve Tesisleri İyileştirme	97
4.6.4.	Gümrük Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	98
4.6.4.1.	Gümrük Binaları İyileştirme	98
4.6.4.2.	Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları İyileştirme	99
4.7.	Haberleşme Altyapısı (S7)	101
4.7.1.	Sabit (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme	101
4.7.1.1.	Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme	101
4.7.1.2.	Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme	102
4.7.2.	Mobil (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme	103
4.7.2.1.	Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme	103
4.7.2.2.	Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme	104
4.7.3.	TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları İyileştirme	105
4.7.3.1.	TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme	105
4.8.	Kültürel ve Sosyal Hizmetler (S8)	106
4.8.1.	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme	107
4.8.1.1.	Müze Binaları İyileştirme	107
4.8.1.2.	Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme	108
4.8.1.3.	Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme	109
4.8.1.4.	Taşınır Kültür Varlıklarını Koruma, Taşıma ve İyileştirme	110
4.8.1.5.	Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphane, Yazma Eser Depo Alanları vb.) İyileştirme	111
4.8.1.6.	UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtları İyileştirme	112
4.8.2.	Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri	113
4.8.2.1.	Kültür-Sanat Faaliyetleri	113
4.8.3.	Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme	115
4.8.3.1.	Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme	115
4.8.3.2.	Kentsel Mekanları (Park, Bahçe, Pazar Yeri, Nikah Salonu, Umumi Tuvaletler vb.) İyileştirme	116
4.8.4.	Uzun Vadeli Psikososyal Destek	117
4.8.4.1.	Psikososyal Destek İyileştirme Çalışmaları	117
4.8.4.2.	Sosyal İyileştirme Çalışmaları	118
4.8.5.	Spor Faaliyeti Tesisleri İyileştirme	119
4.8.5.1.	Spor Tesisleri ve Stadyum İyileştirme	119
4.8.6.	Dini Hizmetler Altyapısı İyileştirme	119
4.8.6.1.	Cami, Kuran Kursu vb. Dini Tesisler İyileştirme	119
4.9.	Suya Bağlı Altyapı (S9)	120
4.9.1.	Su Altyapısı İyileştirme	120
4.9.1.1.	İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme	120
4.9.1.2.	Arıtma Sistemleri İyileştirme	122

4.9.2. Atık Su Altyapısı İyileştirme	123
4.9.2.1. Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme	124
4.9.2.2. Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme	125
4.10. Ulaşım Altyapısı (S10)	127
<i>Metro, Hafif Raylı Sistem ve Tramvay İyileştirilmesi</i>	128
4.10.1. Karayolu Ulaşımı İyileştirme	128
4.10.1.1. Sorumluk Alanlarındaki Yol (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme	128
4.10.2. Deniz Yolu Ulaşımı İyileştirme.....	130
4.10.2.1. Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme	130
4.10.2.2. Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme	131
4.10.2.3. Seyir Yardımcıları Altyapısı İyileştirme	132
4.10.2.4. Gemi Trafik Operasyon Amirliği ve Trafik Gözetleme İstasyonları İyileştirme	132
4.10.3. Havayolu Ulaşımı İyileştirme.....	133
4.10.3.1. Terminal Binası İyileştirme.....	133
4.10.3.2. Meydan Kontrol Kulesi ve Teknik Blok İyileştirme	134
4.10.3.3. Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme	135
4.10.3.4. Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme	137
4.10.4. Demiryolu Ulaşımı İyileştirme	138
4.10.4.1. Gar-İstasyon İyileştirme	138
4.10.4.2. Konvansiyonel Demiryolu ve Hızlı Tren Hatları İyileştirme	139
4.10.4.3. Limanlar ve Vangölü Feribot Hattı İyileştirme	139
4.10.4.4. Diğer İşletme Yapılarını (Depo, Antrepo, Lojistik Merkezleri vb.) İyileştirme	140
4.10.5. Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme	141
4.10.5.1. Metro, Hafif Raylı Sistem ve Tramvay İyileştirme	141
4.11. Hizmet Binaları	141
BÖLÜM V-YÖNETİM VE ORGANİZASYON	142
5.1. Ulusal Düzeyde Yönetim ve Organizasyon	144
5.1.2. Ulusal TASİP Kurulu	147
5.2. Yerel Düzeyde Yönetim ve Organizasyon	148
5.2.1. Yerel TASİP Kurulu.....	149
BÖLÜM VI-TASİP UYGULAMA PLANI	152
6.1. TASİP-UP Hazırlama İlkeleri	152
6.2. TASİP-UP Hazırlama Aşamaları	152
6.3. Tespit (T1) Formu	154
6.4. Takip (T2) Formu	165
6.5. Tatbik (T3) Formu	168
DİZİN	171

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Afet Yönetim Sürecinde İyileştirme ve TASİP'in Yeri.....	7
Şekil 2. 2. Afet Yönetim Sürecinde İyileştirme Süreçleri ve İyileştirme Planlaması.....	8
Şekil 2. 3. Afet Yönetim Sürecinde İyileştirme Süreçleri ve İyileştirme Planlaması	9
Şekil 2. 4. Ulusal ve Yerel Düzeyde Afet Yönetim Planlaması.....	9
Şekil 5.1. TASİP Yönetim ve Organizasyon Yapısı	146
Şekil 6.1. TASİP-Uygulama Planı İş Akış Şeması.....	154

TABLOR DİZİNİ

Tablo 2. 1. Afet Sonrası İyileştirme Çalışmalarına Dair Uluslararası Yaklaşımlar	10
Tablo 3.1. Amaç 1'e Yönelik Strateji ve Eylemler	14
Tablo 3.2. Amaç 2'ye Yönelik Strateji ve Eylemler	15
Tablo 3.3. Amaç 3'e Yönelik Strateji ve Eylemler	17
Tablo 3.4. Amaç 4'e Yönelik Strateji ve Eylemler	18
Tablo 4.1. TASİP Sektörel Planlama	20
Tablo 4.2. Sektörel Planlamada Ulusal Kurum/Kuruluşların Yeri	21
Tablo 4.3. Barınma Sektörel Planlama	22
Tablo 4.4. Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	23
Tablo 4.5. AFAD Kalıcı Konut Planlaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	24
Tablo 4.6. EYY Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	27
Tablo 4.7. İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	27
Tablo 4.8. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	28
Tablo 4.9. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	29
Tablo 4.10. Kalıcı Konutlara Yerleşim İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	29
Tablo 4.11. Bina Güçlendirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	30
Tablo 4.12. Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	31
Tablo 4.13. Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	32
Tablo 4.14. Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri ..	33
Tablo 4.15. Şehir İçi Rüsubat Temizliği İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (ÇŞİDB)	34
Tablo 4.16. Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (ASHB).....	35
Tablo 4.17. Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (Türk Kızılay)	35
Tablo 4.18. Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	35
Tablo 4.19. Betonarme ve Prefabrike Konut Yapımı Amaçlı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	36
Tablo 4.20. Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	37
Tablo 4.21. Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	37
Tablo 4.22. Diğer Nakdi Yardımlar İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	38
Tablo 4.23. Çevresel Varlıklar Sektörel Planlama	39
Tablo 4.24. Havza Islahı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	40
Tablo 4.25. Havza Kirliliği İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	40
Tablo 4.26. Geçiş Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	41
Tablo 4.27. Rehabilitasyon İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	42
Tablo 4.28. Orman Yolu İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	43
Tablo 4.29. Biyoçeşitlilik Sağlanması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	43
Tablo 4.30. Tarım Arazileri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	44
Tablo 4.31. Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	45
Tablo 4.32. Kentsel Çevrenin İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	46
Tablo 4.33. Doğal Çevre İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	47
Tablo 4.34. Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlilik İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	47
Tablo 4.35. Tabiat Varlıkları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	48
Tablo 4.36. Özel Çevre Koruma Bölgeleri -Doğal Sit Alanları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	49

Tablo 4.37. Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	50
Tablo 4.38. Deniz Tabanı İyileştirme İş Adımları ve İş Adımları Süreçleri.....	50
Tablo 4.39. Deniz Yüzeyi İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	51
Tablo 4.40. Eğitim ve Sağlık Altyapısı Sektörel Planlama	51
Tablo 4.41. Üniversite Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	52
Tablo 4.42. Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	53
Tablo 4.43. Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	54
Tablo 4.44. Eğitim Binaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	54
Tablo 4.45. Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	55
Tablo 4.46. Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kısa Dönem İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (MEB).....	56
Tablo 4.47. Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	56
Tablo 4.48. Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme	57
Tablo 4.49. Kamu Hastaneleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	58
Tablo 4.50. ASM Binası İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	59
Tablo 4.51. Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	61
Tablo 4.52. Ekonomik Destek Sektörel Planlama	62
Tablo 4.53. Mücbir Sebep İlanı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	63
Tablo 4.54. Vergi Dairelerine Olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	64
Tablo 4.55. Vergi Dairelerine olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	65
Tablo 4.56. Vergi Dairelerine olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	66
Tablo 4.57. Belediye Kredi Borcu Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	66
Tablo 4.58. Elektrik ve Doğal Gaz Borç Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	67
Tablo 4.59. Su Borç Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	67
Tablo 4.60. SGK Borç Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	68
Tablo 4.61. KOBİ Destek ve Teşvikleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	69
Tablo 4.62. Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme.....	70
Tablo 4.63. Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	70
Tablo 4.64. Geçici İş Yeri Çözümleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	71
Tablo 4.65. Kalıcı İş Yeri Planlaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	71
Tablo 4.66. Kalıcı İş Yeri Planlaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	72
Tablo 4.67. EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	72
Tablo 4.68. İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	73
Tablo 4.69. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	73
Tablo 4.70. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	74
Tablo 4.71. Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	74
Tablo 4.72. Nakdi ve Ayni Yardımlar İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (TOB).....	75
Tablo 4.73. Nakdi ve Ayni Yardımlar İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (Türk Kızılay)	76
Tablo 4.74. Tarım Alanı Islah Çalışmaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	76
Tablo 4.75. Geçici Ahır Çözümler İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	77
Tablo 4.76. Kalıcı Ahır Planlaması İş Adımları ve İş Adım Çözümleri	77
Tablo 4.77. EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır ve Altyapı İnşaatı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	78
Tablo 4.78. İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	78
Tablo 4.79. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	79

Tablo 4.80. Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	79
Tablo 4.81. Zorunlu Deprem Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	80
Tablo 4.82. Bitkisel Ürün Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	80
Tablo 4.83. Sera Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	81
Tablo 4.84. Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	81
Tablo 4.85. Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	82
Tablo 4.86. Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	82
Tablo 4.87. Kümes Hayvanları Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	83
Tablo 4.88. Su Ürünleri Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	83
Tablo 4.89. Arıcılık (Arı Kovanı) Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	84
Tablo 4.90. Afet Bölgesinde İşgücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	85
Tablo 4.91. Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	85
Tablo 4.92. Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	86
Tablo 4.93. Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	86
Tablo 4.94. Enerji Altyapısı Sektörel Planlama	87
Tablo 4.95. Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	88
Tablo 4.96. Dağıtım Hatları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	89
Tablo 4.97. Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme İş Adımları ve İş Adımları Süreçleri	89
Tablo 4.98. Termik Santralleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	90
Tablo 4.99. Maden Sahaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	91
Tablo 4.100. Doğal Gaz Santrali İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	91
Tablo 4.101. Üretim Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	93
Tablo 4.102. İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	93
Tablo 4.103. Güvenlik Altyapısı Sektörel Planlama	94
Tablo 4.104. Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Laboratuvar Binası İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	95
Tablo 4.105. Emniyet Hizmet Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	96
Tablo 4.106. Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	96
Tablo 4.107. Sahil Güvenlik Komutanlığı Karakolu ve Rihtım/İskelesi İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	97
Tablo 4.108. Askeri Yapı ve Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	98
Tablo 4.109. Gümrük Binaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	99
Tablo 4.110. Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	100
Tablo 4.111. Haberleşme Altyapısı Sektörel Planlama	101
Tablo 4.112. Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	101
Tablo 4.113. Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	102
Tablo 4.114. Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	103
Tablo 4.115. Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	104
Tablo 4.116. TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme	105
Tablo 4.117. Kültürel ve Sosyal Hizmetler Sektörü Planlaması	106
Tablo 3.118. Müze Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	107
Tablo 4.119. Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	108
Tablo 4.120. Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	109

Tablo 4.121. Taşınır Kültür Varlıklar Korunması, Taşınması ve İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	110
Tablo 4.122. Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphane, Yazma Eser Depo alanları vb.) İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	111
Tablo 4.123. UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtlarının İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	112
Tablo 4.124. Kültür Sanat Faaliyetleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	113
Tablo 4.125. Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	115
Tablo 4.126. Park, Bahçe, Pazar Yeri, Nikah Salonu vb. Kentsel Mekanları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	117
Tablo 4.127. Psikososyal Destek İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (ASHB)	117
Tablo 4.128. Sosyal İyileştirme Çalışmaları İş Adımları ve İş Adımları Süreçleri (ASHB).....	118
Tablo 4.129. Spor Salonları, Tesisleri ve Stadyum İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	119
Tablo 4.130. Cami, Kuran Kursu vb. Dini Tesisler İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	119
Tablo 4.131. Suya Bağlı Altyapı Sektörel Planlama	120
Tablo 4.132. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	121
Tablo 4.133. Belediye Sorumluluğundaki İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	121
Tablo 4.134. İLBANK Sorumluluğundaki İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	121
Tablo 4.135. DSİ Sorumluluğundaki İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	122
Tablo 4.136. İLBANK Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	122
Tablo 4.137. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	123
Tablo 4.138. Belediye Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	123
Tablo 4.139. Belediye Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	124
Tablo 4.140. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	124
Tablo 4.141. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	125
Tablo 4.142. İLBANK Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	125
Tablo 4.143. İlbank Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	126
Tablo 4.144. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	126
Tablo 4.145. Belediye Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	126
Tablo 4.146. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	127
Tablo 4.147. Ulaşım Altyapısı Sektörel Planlama	127

Tablo 4.148. Karayolu Genel Müdürlüğü Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	128
Tablo 4.149. Belediyelerin Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	129
Tablo 4.150. İl Özel İdaresi / YİKOB Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	129
Tablo 4.151 Tarım ve Orman Bakanlığı (DSİ) Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	130
Tablo 4.152. Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	131
Tablo 4.153. Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	131
Tablo 4.154. Seyir ve Yardımcıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	132
Tablo 4.155. Gemi Trafik Operasyon Amirliği, Trafik Gözetleme İstasyonları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	132
Tablo 4.156. Havalimanı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	133
Tablo 4.157. Havalimanı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	134
Tablo 4.158. Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	135
Tablo 4.159. Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	137
Tablo 4.160. Gar İstasyon İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	138
Tablo 4.161. Konvansiyonel, Demiryolu ve Hızlı Tren Hatlarının İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	139
Tablo 4.162. İşletmekte Olduğu Limanlar ve Van Gölü Feribot İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	139
Tablo 4.163. Diğer İşletme Yapılarının (Depo, Antrepo, Lojistik Merkezleri vb.) İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	140
Tablo 4.164. Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri.....	141
Tablo 4.165. Hizmet Binalarını İyileştirmeye Yönelik İş Adımları ve İş Adım Süreçleri	141
Tablo 5.1. Ulusal TASİP Kurulu Görev/Sorumlulukları ve Çalışma Usulleri	147
Tablo 5.2. Yerel TASİP Kurulu Görev/Sorumlulukları ve Çalışma Usulleri	149
Tablo 6.1. Tespit (T1) Formu	157
Tablo 6.2. Takip (T2) Formu.....	167
Tablo 6.3. Tatbik (T3) Formu	170

KISALTMALAR DİZİNİ

ADB	Adalet Bakanlığı
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AKİŞM	Afet Koordinasyon ve İskan Şube Müdürlüğü
ASHB	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
AYGM	Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü
BÇO	Bölge Çözüm Ortaklığı
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BOTAŞ	Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi
Bşk.	Başkanlık/Başkanlığı
CNS	Haberleşme Seyrüsefer Gözetim
CTE	Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü
Cum. Bşk.	Cumhurbaşkanlığı
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
ÇYGM	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
DASK	Doğal Afet Sigortaları Kurumu
DHMI	Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DHTİDSGM	Destek Hizmetleri, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğü
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
DKMP	Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
DRAGM	Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürlüğü
DSDB	Doğal Gaz Santraller Daire Başkanlığı
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EÜAŞ	Elektrik Üretim Anonim Şirketi
EYY	Evini Yapana Yardım
GİB	Gelir İdaresi Başkanlığı

GSB	Gençlik ve Spor Bakanlığı
HBÖGM	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
HGM	Hayvancılık Genel Müdürlüğü
HMB	Hazine ve Maliye Bakanlığı
HSGM	Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü
İB	İçişleri Bakanlığı
İEBB	İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı
İEGM	İnşaat ve Emlak Genel Müdürlüğü
İLBANK	İller Bankası Anonim Şirketi
İÖİ	İl Özel İdareleri
İRAP	İl Afet Risk Azaltma Planı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
JGK	Jandarma Genel Komutanlığı
JLK	Jandarma Lojistik Komutanlığı
KBM	Karayolları Bölge Müdürlüğü
KBRN	Kimyasal Biyolojik Radyolojik ve Nükleer
KDB	Kentsel Dönüşüm Başkanlığı
KDM	Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü
KGM	Karayolları Genel Müdürlüğü
KHGM	Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü
KÖİ	Kamu Özel Sektör İş birliği
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı
KVK GM	Kültür Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
KVM GM	Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
KYGM	Kredi Yurtlar Genel Müdürlüğü
LGM	Lojistik Genel Müdürlüğü
Md.	Müdürlük
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı

MİLE	Milli Emlak Genel Müdürlüğü
MPGM	Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü
MSB	Millî Savunma Bakanlığı
MTEGM	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
OBM	Orman Bölge Müdürlüğü
OGM	Orman Genel Müdürlüğü
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SB	Sağlık Bakanlığı
SBGM	Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü
SEDDK	Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu
SG	Sahil Güvenlik Komutanlığı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SHGM	Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
SUKİ	Su ve Kanalizasyon İdaresi
SYDV	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
SYGM	Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü
ŞÖNİM	Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
TAGEM	Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
TAMP	Türkiye Afet Müdahale Planı
TARAP	Türkiye Afet Risk Azaltma Planı
TARSİM	Tarım Sigortaları Havuzu
TASİP	Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı
TASİP-UP	Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı-Uygulama Planı
TAYS	Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi
TB	Ticaret Bakanlığı
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı

TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
TENMAK	Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
TKİ	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu
TKYGM	Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü
TOB	Tarım ve Orman Bakanlığı
TOB-SYGM	Tarım ve Orman Bakanlığı-Su Yönetimi Genel Müdürlüğü
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TRGM	Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
TTK	Türkiye Taş Kömürü Kurumu
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TVK	Tabiat Varlıklarını Koruma
UAB	Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı
UKB	Ulusal Koordinasyon Birimi
UTK	Ulusal TASİP Kurulu
YİGM	1. Yapı İşleri Genel Müdürlüğü 2. Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü
YİKOB	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
YİTDB	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı
YKB	Yerel Koordinasyon Birimi
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu
YTK	Yerel TASİP Kurulu

TANIMLAR

Afet: Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olay. Afet bir olayın kendisi değil, doğa, teknoloji ve/veya insan kaynaklı olayların doğurduğu sonuçtur.

Afet Atıkları: Hasarlı binalardan ve altyapıdan, beton, çelik, ahşap, kil ve katran elemanları; ev eşyaları; elektrik direkleri, teller, elektronik cihazlar, transformatörler gibi güç ve telefon şebekelerinden parçalar; su ve kanalizasyon dağıtım sistemlerinden parçalar; kil, çamur, ağaçlar, dallar, çalılar gibi doğal döküntüler; endüstri tesisi ve atölyelerden gelen kimyasallar, boyalar ve diğer ham maddeler; yardım operasyonlarından kaynaklanan atıklar; hasarlı tekneler, arabalar, otobüsler, bisikletler; patlamamış mühimmat (örneğin kara mayınları); gıda atıkları, ambalaj malzemeleri, pestisitler ve gübreler; ev temizleyicileri; boya, vernik ve solventler gibi tehlikeli maddeler ile kontamine olmuş tüm atıklar.

Afet Bölgesi: Yapılan ön değerlendirme sonucu afetin etkilediği, hasar ve yıkıma sebep olduğu belirlenen ve bu veriler ışığında sınırları tespit edilen bölge.

Afete Dirençlilik: Tehlikelere açık bir sistem, toplum veya topluluğun afet tehlikesine karşı dayanıklı olabilme, bununla baş edebilme, afetlerin etkisini kısa sürede gidererek iyileştirme kapasitesi.

Afetlere Dirençli Toplum: Toplumun olası bir afete karşı daha dayanıklı kılınması amacıyla yapılan risk azaltma, hazırlık ve iyileştirme faaliyetleri sonucunda ulaşılan seviye.

Afete Maruz Bölge: Afet etüt raporlarında, olmuş veya olması muhtemel afetlerden etkilendiği veya etkilenebileceği belirtilen, iyileştirme çalışmaları ile teknik ya da ekonomik olarak ıslah edilmesi mümkün olmayan, sınırları AFAD veya ilgili kurum teknik elemanlarınca tespit edilerek haritalanan, yapı ve/veya ikamet için yasaklanması AFAD'ın teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca onaylanan bölge.

Afet Risk Azaltma Planı: Kurum ve kuruluşların, afet risklerinin azaltılması için gerekli hedef ve özel amaçlarının ve bunları başarmaya yönelik kısa, orta ve uzun vadeli politika, strateji ve eylemlerinin uygulanması için temel oluşturan ve risk yönetimi ile idare edilen proje çalışmalarının planı.

Afet Yönetimi: Afetlerin önlenmesi ve risklerin azaltılması, afet sonucunu doğuran olaylara zamanında, hızlı ve etkili olarak müdahale edilmesi ve afetten etkilenen topluluklar için daha güvenli ve gelişmiş yaşam çevresi oluşturulması için toplumca yapılması gereken topyekun bir müdahale süreci.

Afet Yönetim Süreci: Bir afet olayını izleyen ve bir sonraki afete kadar birbirini takip eden afete müdahale, iyileştirme, yeniden inşa, risk azaltma ve afete hazırlık aşamalarının tümü.

Barınma: Afet sonrası kısa ve uzun süreli barınma ihtiyacının karşılanması süreci.

Acil Barınma: Afetin meydana gelmesinden hemen sonra barınma ihtiyacı duyan afetzedelere, konutlarının hasar durumuna bakılmaksızın çadır, misafirhane, yurt vb. imkanlar ile sunulan kısa süreli barınma seçeneği.

Geçici Barınma: Konutları ikamet edilemeyecek derecede hasar gören afetzedelere, kalıcı konutlar inşa edilene kadar sunulan konteyner vb. uzun süreli barınma seçeneği.

Kalıcı Barınma: Afet nedeniyle konutları yıkılan veya ağır hasar gören afetzedelerden hak sahibi olanların devlet veya özel kuruluşlar tarafından yaptırılan konutlarda daimi iskân edilmeleri.

Enkaz Kaldırma: İnsan can ve malı için tehlike arz eden, ulaşımı aksatan, çeşitli çevre sorunlarına neden olabilen kısmen veya tamamen yıkılmış yapı, tesis, ekipman ve malzemelerin toplanarak afet öncesinde belirlenmiş geçici döküm sahalarına taşınması işlemidir.

Erişilebilirlik: Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olması.

Geçici Döküm Sahaları: Enkaz kaldırma çalışmalarının aciliyeti bakımından afet atıklarının yönetimini sağlamak amacıyla afet öncesinde ve ihtiyaç duyulması halinde sonrasında valilikler koordinasyonunda belirlenen geçici sahalardır.

Geçici Konaklama Merkezi: Meydana gelen afetler sonrasında konutları oturulamaz hale gelen ya da konutlarına girmesinde sakınca bulunan afetzedelerin toplu olarak konaklamalarının ve yaşlerinin sağlanması amacıyla kurulan merkezler.

Genel Hayata Etkililik Kararı: Afet ve acil durumdan etkilenen yerin tamamında veya bir kesiminde; yıkılıp oturulamaz veya kullanılamaz hâle geldiği belirlenen bina sayısı, zarar gören yapı ve tesislerin önemi, mahallin ekonomik ve sosyal özellikleri, normal hayat düzenindeki aksamalar, afet ve acil durumun etkilediği alanın büyüklüğü gibi hususlar gözetilerek alınan etkililik kararı.

Hak Sahipliği: Afettede ailelerin yıkılan veya ağır hasar görmüş binaları üzerindeki mülkiyet ilişkisine göre, ilgili yasa çerçevesinde yeniden yapılacak konutlardan veya inşaat kredisinden yararlanma haklarını düzenleyen hukuki terim.

Hasar: Fiziksel olarak bir şeyin (bina, tünel, araba, gemi ve uçak gibi) değerinin azalması, kullanılmaz hâle gelmesi veya normal işlevini kaybetmesi durumu.

Hasar Tespiti: Bir afet sonrasında binaların görmüş olduğu hasarların, hizmete öncelikli olan binalardan başlamak üzere teknik ekipler tarafından önceden tanımlanmış form ve standartlara uygun olarak değerlendirilip derecelendirmesi.

İhtiyaç Tespiti: Afet bölgesine yapılacak yardımların nereye, ne miktarda, hangi öncelik ve ne kadar süreyle gönderileceğini belirlemek için yapılan değerlendirme çalışması. Etkilenenlerin etkilenme dereceleri ve şekilleri; içinde buldukları durumların, sorunların ve ihtiyaçlarının

tespiti; toplumda var olan kaynak kişi ve kurumların ve bunların çalışma şekilleri ile var olan hizmetler ve sunuluş şekilleri vb. hususlar.

İyileştirme: Meydana gelen bir afet nedeniyle ortaya çıkan yapısal, sosyal, ekonomik, çevresel hasar ve zararların giderilmesi; yerine daha iyisini yaparak toplumu afetlere karşı daha dirençli hale getirmek adına projelendirilerek ve/veya planlayarak yapılan her türlü çalışma.

Kısa Dönem İyileştirme: Afet meydana geldikten sonraki günleri-haftaları kapsayan iyileştirme faaliyetlerini ifade eder. Örneğin, akut altyapı bakım/onarımları, acil barınma ihtiyacının karşılanması.

Orta Dönem İyileştirme: Afet meydana geldikten sonraki haftaları-ayları kapsayan iyileştirme faaliyetlerini ifade eder. Örneğin, ekonomik destekler, geçici barınma sağlanması.

Uzun Dönem İyileştirme: Afet meydana geldikten sonra ayları-yılları kapsayan iyileştirme faaliyetlerini ifade eder. Örneğin, kalıcı barınma, altyapı inşa uygulamaları.

İş Sürekliliği: Bir kurum, kuruluş ve organizasyonun bir kesinti durumunda, değer yaratan faaliyetlerini önceden belirlenen bir sürede ve seviyede sürdürebilme kabiliyeti.

Kalıcı Konut: Afet nedeniyle konutları yıkılan veya ağır hasar gören afetzedelerden hak sahibi olanlar için devlet veya özel kuruluşlar tarafından yaptırılan daimi iskân konutu.

Müdahale: Afet ve acil durumlarda can ve mal kurtarma, sağlık, iaşe, ibate, güvenlik, mal ve çevre koruma, sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin verilmesine yönelik çalışma.

Afetin meydana gelmesi ile başlayan ilk evredir. Arama-kurtarma, ilk yardım, sağlık, gıda, acil barınma, giyim, su ve arıtma hizmetleri gibi halkın acil ihtiyaçlarının sağlanması gibi konular bu aşamada gerçekleştirilir.

Risk Azaltma: Doğal, teknolojik ve insan kaynaklı tehlikelerle, çevresel bozulmaların afet sonucunu doğurmasını önlemek veya etkilerini azaltmak amacıyla, afet öncesinde, sırasında ve sonrasında alınması gereken yapısal veya yapısal olmayan önlem ve faaliyetlerin tümü.

Sektör: Afet sonrası iyileştirme sürecinde, ortak özellikler taşıyan ve/veya ortak hedefe yönelik faaliyetlerin oluşturduğu ana bölümler.

Temel Görev Alanı: *Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP)*'nda, Sektörler altında belirli bir hedefe yönelik ana faaliyet kolları.

Alt Görev Alanı: *Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP)*'nda temel görevlerin yerine getirilmesi amacıyla gerçekleştirilmesi gereken faaliyet alanı.

İş Adımı: Her bir "Alt Görev Alanı" kapsamında sırasıyla yürütülmesi gereken çalışmaların tümü.

Sürdürülebilir Kalkınma: Günümüzde ve gelecekte olası bir toplumsal eşitsizliğe, çevre ve afet sorununa yol açmadan ekonomik gelişmenin sağlanabilmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi.

Yeniden İnşa: Afet nedeniyle yıkılan, yanan veya kullanılamaz duruma gelen bina, tesis ve altyapıların işlevlerini görmek üzere, afetlere daha dayanıklı ve çevreye uyumlu bina ve tesislerin inşa edilmesi çalışması.

Zarar: Doğa, teknoloji ve insan kaynaklı olayların neden olduğu fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıpların tümü.

Zarar Tespit: Afet ve acil durumların; bina, taşıtır emtia, tarım, sanayi ve imalat, altyapı, ulaşım, turizm, bilişim, sağlık vb. sektörlerde doğrudan yol açtığı maddi zarar ve kayıpların tespiti.

BÖLÜM I-GİRİŞ

Ülkemizde doğa kaynaklı afetler, can ve mal kayıplarına yol açarak gündelik yaşamın devamlılığını önemli ölçüde etkilemekte; yapısal ve doğal çevrenin, tarihi ve kültürel mirasın tahrip olmasına neden olmaktadır. Afetler ayrıca yerleşim yerlerinde ağır ekonomik, sosyal ve psikolojik kayıplara yol açarak bölgesel gelişmeyi ve kalkınmayı sekteye uğratmaktadır. Bu durum, afet sonrası hayatın normale dönmesi ile birlikte yapısal, sosyal ve ekonomik iyileştirmenin en kısa sürede ve kaynak kullanımı ile yapılmasını gerektirmektedir. Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP) bu sürecin etkin şekilde yönetilmesini planlamak üzere hazırlanmıştır.

Bu bağlamda;

- *Birinci Bölümde;* planın amacı, kapsamı ve temel prensipleri, hukuki dayanakları, yararlanılan belgeler ile plan hazırlık süreci yer almaktadır.
- *İkinci Bölümde;* afet sonrası iyileştirme yaklaşımı, iyileştirme sürecinin afet yönetim döngüsündeki yeri, iyileştirme planının diğer afet yönetim planları ile ilişkisi, iyileştirme çalışmalarına ve planlarına dair uluslararası yaklaşımlar açıklanmaktadır.
- *Üçüncü Bölümde;* afet sonrası iyileştirme sürecinin daha etkin yürütülmesi, sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi ve toplumun afetlere daha dirençli hale getirilmesi doğrultusunda belirlenen *Amaçlar, Stratejiler ve Eylemler* yer almaktadır.
- *Dördüncü Bölüm;* afet sonrası yürütülen iyileştirme faaliyetinin kapsamına göre belirlenmiş sektörleri, görev alanları, iş adımları ve sorumlu bakanlık/kurum/kuruluşları içermektedir.
- *Beşinci Bölümde;* afet sonrası iyileştirme çalışmalarının ulusal ve yerel düzeyde yönetim ve organizasyon yapısı anlatılmaktadır.
- *Altıncı Bölüm;* afet bölgesinde gerçekleştirilecek iyileştirme faaliyetlerinin planlanmasına, uygulanmasına ve izlenmesine yönelik dijital formlardan oluşan TASİP Uygulama Planı'nı ve açıklamalarını içermektedir.

1.1. Planın Amacı

Ülkemizde afet yönetimi; risk azaltma, müdahale ve iyileştirme süreçleri olarak ele alınır ve bütünsel bir anlayış ile yönetim sağlanır. İyileştirme süreci de müdahalenin ardından gelen normal hayata dönüşü ve uzun vadeli yeniden yapılanmayı kapsayan, sonraki afetlere ilişkin risklerin azaltıldığı süreç olarak kabul edilir. Bu kapsamda afet sonrası iyileştirme;

- Hasar, zarar gören ve kayba uğrayan varlıkları iyileştirmek,
- Afet tehlikelerinden uzak alanlarda, afetlere daha dirençli yapılar inşa etmek,
- Sadece yapısal kayıpları değil bunun yanında ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel kayıpları da gidermek,
- Uzun vadeli bir bakış açısıyla afetten etkilenen bölgede sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak, olarak ele alınır.

İyileştirme sürecinin etkin yönetimini sağlamak için planlama büyük önem arz eder. Afet sonrasında yapılacak iyileştirme çalışmaları ile ilgili planlamaların afet öncesinde yapılmasını

sağlamak ve afet nedeniyle ortaya çıkan hasar, kayıp ve zarar etkilerinin iyileştirilmesine yönelik yapılacak afet sonrası çalışmaların çerçevesini ortaya koymak üzere Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP) hazırlanmıştır.

TASİP ile,

1. Afet sonrası iyileştirme çalışmalarının planlı, sistematik, senkronize kapsayıcı ve daha hızlı yapılmasının sağlanması,
2. Bu alanda kurumlar arası iş birliğinin geliştirilmesi,
3. Önceliklendirme yapılarak kaynakların etkin kullanımının sağlanması,
4. İyileştirme faaliyetlerinin etkin bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi,
5. İyileştirme faaliyetleri ve harcamalarına ilişkin raporlama yapılarak, sonraki afetlerde afet yönetim kabiliyetinin geliştirilmesi,
6. *Amaç ve Stratejiler* ile mevcut iyileştirme süreçlerinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

TASİP; ülkemizde her büyüklükteki yerleşim biriminde yaşanan her tür ve ölçekteki afetler sonrasında etkilenen sektörlerin yeniden yapılanma ve iyileştirme çalışmaları, bu çalışmaları yapacak kurum, kuruluşlar ile iş ve eylemlerinin zaman planlaması ve maliyetlerinin izlenmesini kapsamaktadır.

Plan kapsamında sektörel süreç analizleri yapılarak bir çerçeve oluşturulmuş, ulusal ve yerel düzeyde yönetim ve organizasyon yapısı ortaya koyulmuş ve gelişmeyi sağlayacak olan amaç ve stratejiler belirlenmiştir. Uygulanabilirliğin öncelikli olduğu bu plan kapsamında yaşanan afete özgü olacak şekilde TASİP-Uygulama Planı (TASİP-UP) oluşturulmuştur.

1.2. Planın Kapsamı

Ulusal seviyede hazırlanan TASİP, yaşanan bir afet sonrası hazırlanacak ve uygulanacak yerel/bölgesel iyileştirme planına çerçeve oluşturacak ve rehberlik edecek bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. Bu bağlamda TASİP;

- *Stratejik seviyede*, ulusal iyileştirme ve yeniden yapılanma anlayışını geliştirmeye yönelik amaç, strateji ve eylemleri (Bölüm III),
- *Operasyonel seviyede*, iyileştirme ve yeniden yapılanma faaliyetlerinde koordinasyon ve iş birliğini sağlamak üzere kurumsal düzeyde rol ve sorumlulukları, iş akışları ile yönetim ve organizasyon yapısını (Bölüm IV-V),
- *Taktik seviyede* ise afet sonrası yürütülecek iyileştirme faaliyetlerinin planlanması, uygulanması ve takibini sağlayacak TASİP-UP (Bölüm VI) olmak üzere,

üç temel planlama seviyesini kapsamaktadır.

TASİP ile afet sonrasında yapılacak iyileştirme çalışmalarına afet öncesinde hazırlık yapılması sağlanırken, afet sonrası iyileştirme yapılacak sektörler, temel görev alanları, alt görev alanları ve bu alt görev alanlarından sorumlu kurumlar belirlenmektedir. Ayrıca, planda alt görev alanlarından sorumlu kurumlar, görev alanları ile ilgili iş adımları, bu iş adımlarına ilişkin iş akış süreçleri ve her iş adımından sorumlu kurumlar yer almaktadır. Bu planlama sayesinde TASİP-Uygulama Planına temel teşkil edecek olan iş ve iş adımları ortaya konulmaktadır.

TASİP-UP, afet meydana geldikten sonra hazırlanan plandır. Söz konusu plan, ülkemizde her büyüklükteki yerleşim biriminde yaşanan her tür ve ölçekteki afet sonrasında, iyileştirmeye ve yeniden yapılanmaya yönelik faaliyetlerin planlanması, uygulanması ve izlenip değerlendirmesine olanak vermektedir.

TASİP-UP,

- Tespit Formu,
- Takip Formu ve
- Tatbik Formu,

olmak üzere dijital ortamda hazırlanacak 3 formdan oluşmaktadır.

Tespit Formu; afet nedeniyle oluşan her türlü hasar, kayıp ve zararlara dair verilerin bir araya getirilip değerlendirilmesine olanak sağlayacaktır.

Takip Formu; sorumlu kurumların TASİP'te alt görev alanları temel alınarak ortaya koymuş oldukları iş adımlarının zaman planlamasına ve bunun takibine imkan verecektir.

Tatbik Formu ise her iş adımının tamamlanması ile kesinleşen iyileştirme faaliyetlerinin finansal ve fiziki gerçekleşme düzeyi gibi parametrelerle izlemesi ve değerlendirmesini sağlayacaktır.

Her bir afet özelinde kullanılacak TASİP-UP'ın nasıl hazırlanacağına dair detaylı açıklamalar BÖLÜM-VI'da yer almaktadır.

1.3. Planın Temel Prensipleri

TASİP, ülkemiz şartları dikkate alınarak aşağıda verilen esneklik, kapsayıcılık, etkinlik, şeffaflık, iş birliği ve bütünlük temel prensipleri doğrultusunda hazırlanmıştır:

- **Esneklik:** Ülkemizde her büyüklükteki yerleşim biriminde meydana gelecek her ölçekte ve türde afete uygun olması,
- **Kapsayıcılık:** Toplumun tüm kesimleri ve sektörlerinin kapsamlı şekilde ele alınması,
- **Etkinlik:** İnsan kaynakları da dahil olmak üzere tüm kaynakların ve zamanın etkin bir şekilde kullanılması,
- **Şeffaflık:** Yürütülen çalışmaların maliyetlerinin izlenmesi, raporlanması ve açıklanması,
- **İş birliği:** Gerçekleştirilen faaliyetlerde tüm ortak paydaşların çalışmalara dahil edilmesi,
- **Bütünlük:** Planda belirlenen hedefler ve stratejiler dikkate alınarak iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesi.

1.4. Hukuki Dayanak

TASİP'in hazırlanmasında aşağıda yer alan uluslararası sözleşmeler, kanunlar, kararnameler, ikincil mevzuat ve planlar göz önünde bulundurulmuştur.

- 15/05/1959 tarihli ve 7269 sayılı "Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler ile Yapılacak Yardımlara Dair Kanun"

- 16/10/2003 tarihli ve 4990 sayılı kanun ile uygun bulunan “Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi”
- 16/05/2012 tarihli ve 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”
- 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “4 No’lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” [38. madde (d) ve (g) bentleri]
- 6/10/2021 tarihli ve 7335 sayılı kanun ile uygun bulunan “Paris Anlaşması”
- 24/2/2022 tarihli ve 31760 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği”
- 06/03/2011 tarihli ve 27866 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği”
- 28/8/1968 tarihli ve 12988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Afet Sebebiyle Hak Sahibi Olanların Tespiti Hakkındaki Yönetmelik”
- 8/4/1972 tarihli ve 14153 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Afet Sebebiyle Yapılan ve Yapılacak Olan Binaların Borçlandırma Bedellerinden Yapılacak İndirimler Hakkında Yönetmelik”
- 14/4/2014 ve 7663 sayılı “Hasar Tespit Genelgesi”
- 21/9/1968 tarihli ve 13007 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik”
- 20.06.2012 tarihli ve 6331 sayılı “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu”
- 05.03.2022 tarihli ve 7381 sayılı “Nükleer Düzenleme Kanunu”
- 08.05.1961 tarihli ve 299 sayılı Kanun ile uygun bulunan “Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Taraf Sorumluluğuna İlişkin Paris Sözleşmesi”
- Afet ve Acil Durumlarda Geçici Konaklama Merkezlerinin Kurulması, Yönetimi ve İşletilmesi Hakkında Yönerge

1.5. Yararlanılan Belgeler

TASİP’in hazırlanmasında yararlanılan hukuki dayanakların yanı sıra aşağıda yer alan eylem planları ve strateji belgeleri de dikkate alınmıştır.

- BM-Sendai Afet Risk Azaltma Çerçeve Belgesi (2015-2030)
- BM 2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)
- On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)
- Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)
- Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP)
- Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP)
- Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi (TAYS)
- İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) Hazırlama Kılavuzu (Kasım 2020)

1.6. Plan Hazırlık Süreci

Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP), Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından hazırlanmış olup iyileştirme faaliyetlerine yönelik karar alma ve uygulama sürecinde rol ve sorumluluğu olan paydaşlarla yapılan görüşmeler, çalıştay ve saha çalışmaları ile yapılan bilimsel araştırmalar planın hazırlığında önemli bir yer tutmuştur.

Bu bağlamda yürütülen çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

- **Hazırlık Çalışmalarının Başlaması:** Ekim 2021 tarihinde AFAD İyileştirme Dairesi Başkanlığı bünyesinde kurulan İyileştirme Planı Çalışma Grubu ile çalışmalara başlanmış, sonrasında Barınma ve Yapım İşleri Genel Müdürlüğü uhdesinde yürütülmüştür.
- **Literatür Taraması:** Afet sonrası iyileştirme stratejileri ile planları içeren ulusal ve uluslararası literatür taranmış, içerik ve yapı olarak değerlendirilerek, bilgi alt yapısı oluşturulmuştur.
- **İç Paydaş (Kurum İçi) Görüşmeleri:** Kurum içi 7 Daire Başkanlığından 14 Grup Başkanlığı ile yüz yüze toplantılar yapılmış, geçmiş afetlere yönelik bilgi ve deneyimler paylaşılmıştır.
- **Plan Taslağının Oluşturulması:** Literatür taraması ve kurum içi deneyimlere dayalı olarak;
 - Ülkemiz özelinde afet sonrası iyileştirmeye yönelik amaçlar, stratejiler ve hedefler,
 - Fiziki, sosyal, ekonomik ve çevresel iyileştirme kapsamında etkilenen sektörler ile sektörlerle ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları,
 - Her bir sektöre ilişkin sorumlu kurum ve kuruluşlar ile
 - Sektörel iyileştirme faaliyetlerinin iş adımları belirlenmiş,
 - Beraberinde iyileştirme faaliyetlerinin yönetim ve organizasyonunu da içeren TASİP taslak plan oluşturulmuştur.
 - Ayrıca yerelde yürütülecek iyileştirme uygulamalarının planlanması, koordinasyonu ve izlenmesi/değerlendirmesini kapsayan taslak TASİP-Uygulama Planı (TASİP-UP) TASİP'in bir bölümü olarak hazırlanmıştır.
- **Pilot İl Çalışmaları:** Yakın geçmişte farklı tür ve ölçekte afete maruz kalan Giresun, Antalya, Kastamonu ve Elazığ illerinde yürütülen iyileştirme çalışmalarına ilişkin olarak il AFAD müdürlükleri başta olmak üzere, il özel idareleri, belediyeler ve diğer bakanlık temsilcisi kurumlar ve kalkınma ajansları ile görüşmeler yapılmış ve taslak plan revize edilmiştir.
- **Çalıştay Düzenlenmesi:** 23-24.02.2022 tarihinde il AFAD müdürlerinin katılımı ile TASİP AFAD İl Müdürleri Çalıştayı düzenlenmiştir.
- **Dış Paydaş (Kurum Dışı) Görüşmeleri:** 2022 yılı Mayıs ve Kasım ayları arasında İyileştirme Planında sektörel ölçekte görev ve sorumluluğu bulunacak kurumlar ile görüşmeler yapılmış; toplamda 16 Bakanlığın 102 Genel

Müdürlüğü/Başkanlığı/İlgili/Bağlı Kuruluşu, SBB, YÖK, TOBB, Türk Kızılay ve Türkiye Diyanet Vakfı ile plan taslağı hakkında yüz yüze bilgilendirme ve değerlendirme toplantıları yapılmıştır. İyileştirme sürecine ilişkin rol ve sorumlulukları ile eylemlerine ilişkin görüşleri alınmıştır.

- **Taslak Metnin Görüşe Sunulması:** Görüşmelerden elde edilen bilgiler doğrultusunda güncellenen Taslak Plan, başta üniversiteler olmak üzere görüşmelerin yapıldığı tüm kurumlar ile kurum içi görüşe sunulmuş; 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli deprem afeti sonrası edinilen tecrübelerin plana yansıtılması için kurumlardan tekrar resmi görüşler alınmıştır.
- **Değerlendirme ve Nihai Metnin Hazırlanması:** Üniversiteler ve kurum içinden/dışından alınan görüşler plana yansıtılarak planın nihai hali oluşturulmuştur.
- **Onay Süreci:** Hazırlanan nihai plan onaya sunulmuştur.

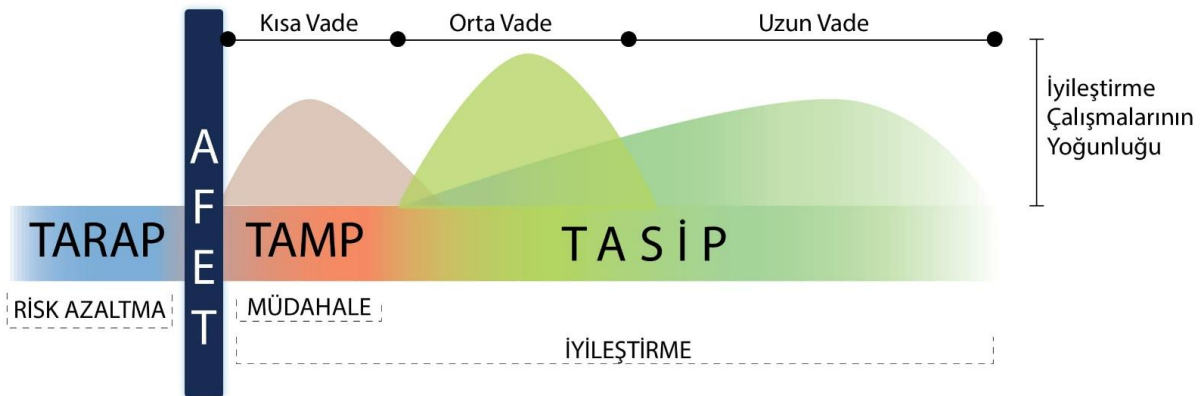
BÖLÜM II- AFET SONRASI İYİLEŞTİRME YAKLAŞIMI VE AFET YÖNETİM SÜRECİNDE İYİLEŞTİRMENİN YERİ

İyileştirme; afetlerden etkilenmiş olan insanların ihtiyaçlarının en akılcı yol ve yöntemlerle karşılanması, olası afetlerle baş edebilme olanaklarının geliştirilmesi, en az zarar görmelerini sağlayacak daha güvenli bir yaşam çevresi oluşturulması ve hayatın olabildiğince hızlı bir şekilde normale döndürülmesi için yapılması gereken fiziksel, kurumsal, sosyal ve ekonomik faaliyetleri kapsayan bir süreçtir.

Diğer taraftan afet sonrası iyileştirme çalışmaları, afetten etkilenen mekânsal/fiziksel çevrelerin güçlendirilmesi dolayısıyla daha güvenli yaşam çevreleri oluşturacak faaliyetlerle birlikte, risk azaltma, sürdürülebilir kentleşme, afetlere dirençli ve iklim değişikliğine uyumlu yerleşim alanlarının planlanması, ekonomik yaşamın yeniden şekillendirilmesi gibi yeni fırsatlar da sunabilmektedir.

Plan kapsamında geliştirilen iyileştirme yaklaşımı ile iyileştirme çalışmaları sadece hasar ve zararların giderilmesini değil, aynı zamanda bilimsel, teknolojik ve idari imkânlar kullanılarak kayıpların yerine daha iyisini yapmayı içermektedir. İyileştirme yaparken, afet tehlikelerinden uzak alanlarda, afetlere dirençli yapılar inşa etmek esastır. Süreç içerisinde hasar, zarar gören ve kayba uğrayan varlıklar iyileştirilirken, toplumun afet nedeniyle ortaya çıkan ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel kayıplarının giderilmesi de hedeflenmektedir.

Bütünleşik afet yönetimi; afetlerle baş edebilen, dayanıklı ve dirençli bir toplum oluşturmak için tüm tehlikeleri dikkate alan, afet yönetiminin risk azaltma, müdahale ve iyileştirme aşamalarında yapılması gereken çalışmalar ve alınması gereken önlemleri, toplumun tüm kaynaklarını kullanarak gerçekleştirebilen bir yönetim süreci olarak tanımlanmaktadır (Şekil 2.1).

Şekil 2.1. Afet Yönetim Sürecinde İyileştirme ve TASİP'in Yeri

Bu kapsamda risk azaltma, müdahale ve iyileştirme sürecinden oluşan bütünleşik afet yönetiminin her bir evresi birbirini takip ederken aynı zamanda birbirleriyle iç içedir. Bir önceki aşamada gerçekleştirilen faaliyetler bir sonraki aşamayı doğrudan etkilemektedir. Dolayısıyla iyileştirme çalışmaları da afet yönetim döngüsünde müdahale ve risk azaltma evreleri ile iç içe girmiş haldedir.

2.1. Müdahale ve İyileştirme İlişkisi

Afete müdahale, bir afetin meydana gelmesinden hemen sonra başlayan, arama-kurtarma, ilk yardım, tıbbi sağlık, gıda, acil barınma, giyim, su/arıtma temini ve psikososyal destek hizmetleri gibi halkın acil ihtiyaçlarının sağlandığı; hasar tespit, yardım kaynaklarının koordinasyonu gibi faaliyetlerin gerçekleştirildiği afet yönetim evresidir. Müdahaleyle başlayıp, afetin büyüklüğü ve etki alanına göre kısa veya daha uzun süreyle devam edebilen bir süreçtir. İyileştirme faaliyetleri ise afetin meydana getirdiği kayıp/hasar/zararları gidermeye veya yerine koymaya yönelik planlı ve projeli olarak belirli bir bütçe ile yapılan kısa, orta ve uzun vadeli çalışmalar olarak tanımlanmaktadır (Şekil 2.2).

Şekil 2.2. Afet Yönetim Sürecinde İyileştirme Süreçleri ve İyileştirme Planlaması

2.2. Risk Azaltma ile İyileştirme İlişkisi

Risk Azaltma; doğal, teknolojik ve insan kökenli tehlikeler ile çevresel bozulmaların afetlere neden olmasını önlemek veya afetlerin etkilerini azaltmak amacıyla, afet öncesinde, sırasında ve sonrasında gerekli olan yapısal ve yapısal olmayan önlemlerin alınması faaliyetlerinin bütünüdür. Risk azaltma aşamasında; gelecekte olası bir afet dikkate alınırken, iyileştirme aşamasında hem geçmişteki afetin etkileri hem de gelecekte olası afet riskleri giderilmeye çalışılmaktadır. Dolayısıyla *Risk Azaltma* kavramı iyileştirme planlamasına ve planların uygulanmasına doğrudan dâhil olmaktadır. Afete uğrayan toplumun yaşam koşullarının afetten önceki düzeyden daha ileri bir düzeye çıkarılması, daha güvenli ve sürdürülebilir bir yaşam alanı oluşturulması için risk azaltmayı esas almak zorunluluktur. Bu sebeple, afet sonrası etkin iyileştirme planlaması aslında önemli bir risk azaltma safhasıdır.

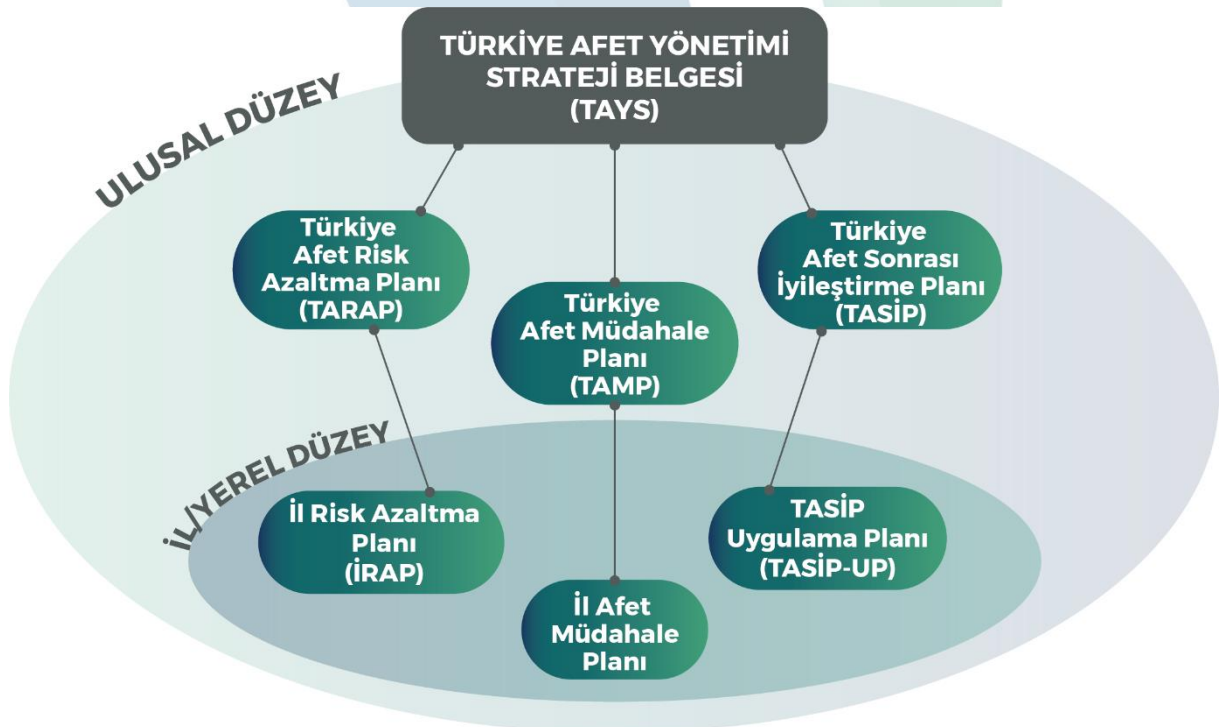
2.3. Türkiye’de Afet Yönetim Planları

Ülkemizde afet yönetimi alanında hazırlanan en üst düzey belge, *Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi (TAYS)*'dir. Bu belge afet yönetimi alanındaki tüm ulusal strateji, plan ve eylemlere kılavuzluk etmektedir. Bu bağlamda, afet yönetim döngüsündeki ana süreçler için de ulusal düzeyde planlar hazırlanmaktadır (Şekil 2.3).

Şekil 2.3. Afet Yönetim Sürecinde İyileştirme Süreçleri Ve İyileştirme Planlaması

Ulusal düzey planları takiben her bir il için ayrı ayrı hazırlanan il düzeyi planları ve yerel seviyede yürütülen çalışmaları planlamaya ve yürütmeye yönelik uygulama planları hazırlanmaktadır. Risk azaltma çalışmalarının yönetimi için *Türkiye Afet Risk Azaltma Planı* (TARAP) ve *İl Risk Azaltma Planı* (İRAP); müdahale süreci için *Türkiye Afet Müdahale Planı* (TAMP) ve *İl Afet Müdahale Planları* uygulamaya geçirilmiştir. İyileştirme sürecine ilişkin ise ulusal düzeyde rehber niteliği taşıyan *Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı* (TASİP) ve bu kapsamda “yaşanan afete özgü” ve “afet sonrasında” kullanılmak üzere *TASİP-Uygulama Planı* (TASİP-UP) hazırlanmıştır (Şekil 2.4).

Şekil 2.4. Ulusal ve Yerel Düzeyde Afet Yönetim Planlaması

Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP) afet risklerini en aza indirebilmek için afetler olmadan gerçekleştirilmesi gereken faaliyetleri bir süreç dahilinde sorumluları ve sorumlulukları ile birlikte tanımlayan sürdürülebilir bir plandır. Risk azaltmaya yönelik hazırlanan *Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP)*, olası bir afet gerçekleşmeden yapılması gereken eylemleri içerirken afetin neden olabileceği olumsuz sonuçları azaltmaya veya ortadan kaldırmaya yöneliktir.

İyileştirme faaliyetlerine yönelik planlamayı içeren TASİP ise afet olduktan sonra kayba uğrayan varlıkların yerine daha iyisini yapma yaklaşımı ile gerçekleştirilecek proje ve uygulamaları içerir. Dolayısıyla TASİP rehberliğinde afet sonrasında bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında yapılan her iyileştirme çalışması aynı zamanda bir risk azaltma faaliyeti olacak, TARAP ve İRAP çalışmalarına önemli katkılar sunacaktır.

Afet yönetiminde, müdahale aşamasında yapılan kısa vadeli yapısal bakım, onarım faaliyetleri, uzun vadeli iyileştirme süreci ile yeniden yapılanma faaliyetleri şeklinde devam etmektedir. Dolayısıyla afet sonrasında ortaya çıkan hasar, zarar ve kayıplara ilişkin faaliyetleri içeren TAMP kapsamında yapılan tespitler, iyileştirme planlamasının temel verilerini oluşturur. Böylelikle, TAMP ve TASİP kapsamında yürütülen birçok faaliyet birbirini tamamlayıcı niteliktedir.

2.4. Afet Sonrası İyileştirme Çalışmalarına Dair Uluslararası Yaklaşımlar

Ülkelerin iyileştirme faaliyetlerine yaklaşımları; yönetim biçimleri, hukuki yapıları, afetselliği ve yaşadığı afet tecrübelerine göre farklılıklar taşımaktadır. Ancak son yıllarda afet yönetiminde ortaya çıkan yenilikçi ve bütüncül yaklaşımlar ülkelerin daha etkin, hızlı ve toplumu, yerel yönetimi, kamu kurumlarını, özel sektörü ve STK'ları da kapsayan, afet yönetim döngüsünün diğer evreleriyle etkileşim kuran, iyileştirme ve yeniden yapılanma yaklaşımlarını benimsemeye yönlendirmiştir.

Diğer taraftan, uluslararası kuruluşlar öncülüğünde, iyileştirme alanında ülkelere rehberlik etmek ve ülkeler arası iş birliğini geliştirmek üzere çeşitli faaliyetler de gerçekleştirilmektedir. Bunlardan ön plana çıkanlar aşağıda özetlenmiştir (Tablo 2.1).

Tablo 2.1. Afet Sonrası İyileştirme Çalışmalarına Dair Uluslararası Yaklaşımlar

TARİH/ YER	FAALİYET ADI	DÜZENLEYEN/ YAYINLAYAN KURULUŞ	KAPSAM
2005/ Japonya-Kobe	<i>Afet Risklerinin Azaltılması 2. Dünya Konferansı</i>	Birleşmiş Milletler	Konferansta kabul edilen " <i>Hyogo Çerçevesi (2005-2015)</i> " kapsamında; uygulama örneklerinin ve deneyimlerin paylaşılacağı Uluslararası İyileştirme Platformu (International Recovery Platform-IRP) kurulmuştur.
2015/ Japonya-Sendai	<i>Afet Risklerinin Azaltılması 3. Dünya Konferansı</i>	Birleşmiş Milletler	Konferansta kabul edilen " <i>Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi (2015-2030)</i> " kapsamında afet sonrası iyileştirme, rehabilitasyon ve yeniden inşa aşamasında, " <i>Öncekinden Daha</i>

TARİH/ YER	FAALİYET ADI	DÜZENLEYEN/ YAYINLAYAN KURULUŞ	KAPSAM
			<i>İyisini İnşa Etmek (Build back better)" yaklaşımı benimsenmiştir.</i>
2015 ilk basım 2020 güncelleme	<i>Afet İyileştirme Çerçeve Kılavuzu</i>	Dünya Bankası (Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği katkıları ile)	Küresel Afet Azaltma ve İyileştirme Aracı (Global Facility for Disaster Reduction and Recovery-GFDRR) tarafından hazırlanan kılavuz, afet sonrası iyileştirmede karar vericilere ve diğer paydaşlara ihtiyaçların ve iyileştirme politikalarının belirlenmesi, kurumsal ve finansal düzenlemelerin yapılması ve benzeri uygulamalar konusunda rehberlik etmeyi hedeflemektedir.
2019, İsviçre- Cenevre	<i>4. Dünya Yeniden Yapılanma Konferansı (WRC 4)</i>	Dünya Bankası	" <i>Dirençli Bir İyileştirme için Kapsayıcılık</i> " teması üzerine odaklanılan bu konferansta kimseyi arkada bırakmama yaklaşımı ile hareket edilerek sağlıklı bireyler, nitelikli eğitim, kadın erkek eşitliği, temiz su ve sıhhi koşullar, erişilebilir temiz enerji, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, sanayi yenilikçilik ve altyapı, eşitsizliklerin azaltılması, sürdürülebilir şehir ve yaşam alanları ve benzeri konulara odaklanılmış, etkin bir iyileştirme planının çerçevesi çizilmiştir.
2020, Japonya-Kobe	<i>Uluslararası İyileştirme Forumu 2020 (IRF20)</i>	Birleşmiş Milletler	" <i>Dirençli Altyapı Yoluyla Daha İyiyi İnşa Etmek</i> " teması kapsamında afetlere dirençli altyapının önemi ve topluluklarla yakın ilişki içerisinde çalışmanın gerekliliği vurgulanmıştır.
2021, çevrimiçi	<i>Uluslararası İyileştirme Forumu 2021 (IRF21)</i>	Birleşmiş Milletler	Covid-19 Pandemi süreci sonrası iyileştirme ve iklim değişikliği ile mücadele konuları ele alınmıştır. Özellikle akıllı binalar, sürdürülebilir kent ve arazi kullanım planlaması, çevre dostu ulaşım ve iklime duyarlı tarım yaklaşımlarının altı çizilmiştir.

Afet yönetimi alanında, özellikle müdahale sürecine ilişkin, birçok ülkenin acil durum planları bulunmaktadır. İyileştirme sürecine ilişkin planlama yaklaşımı ise 2010'lu yıllardan itibaren uluslararası kuruluşlar öncülüğünde ortaya çıkmıştır. Bu alanda planı hazırlanmış ve yayınlanmış olan birkaç ülkeden Japonya ve ABD örneği aşağıda özetlenmiştir.

Japonya

Japonya afet yönetim sistemi ve mevzuatı *Afet Yönetimi Temel Kanunu* kapsamında şekillenmektedir. Afet Yönetimi Temel Kanunu; risk azaltma, hazırlık, acil müdahale,

iyileştirme ve yeniden yapılanma gibi afet yönetiminin temel evrelerinde yürütülecek faaliyetlerin şeklini ve afet yönetiminin genel hatlarını belirlemektedir.

İyileştirme çalışmalarının yürütülmesinden temel sorumlu yerel yönetimler olarak belirlenmiş olmasına rağmen büyük ölçekli afetlerden sonra kaynak ve/veya kapasite yetersizliği gibi durumlar ortaya çıkabileceği için merkezi yönetiminde çalışmalara dahil olacağı bir yapı kurulmuştur. Büyük bir afetten sonra yürütülen iyileştirme çalışmaları ulusal, bölgesel ve yerel seviyelerde kurulan konseyler tarafından koordine edilmektedir. Ulusal Afet Yönetim Konseyi, afetten sonra yürütülecek iyileştirme çalışmalarına yönelik temel yaklaşımları belirlemekte ve finansman ihtiyaçlarını planlamaktadır. İyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesi için meclisten ek bütçe çıkarma çalışmalarını yürütmektedir. Ulusal Afet Yönetim Konseyi tarafından yürütülen çalışmaların tamamlanmasını müteakip bölgesel ve yerel konseyler uygulamaya dönük iyileştirme planlarını hazırlamaktadır.

Japonya afet yönetim sisteminde iyileştirme ve yeniden yapılanma çalışmaları;

1. Önceden planlanmış iyileştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi,
2. Hasar gören konutların ve yaşamsal ihtiyaçların yeniden yapılandırılması,
3. Dirençli bir toplum oluşturulması,
4. Sanayi ve ekonominin iyileştirilmesi olarak temelde dört aşamadan oluşur.

Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri'nde afet yönetim sistemi çok katmanlı bir yapıdadır. Ulusal Hazırlık Hedefi (National Preparedness Goal), "*Büyük risklere sebebiyet verebilecek tehdit ve tehlikeleri önlemek ve azaltmak, onlara müdahale etmek ve onlardan korunmak için tüm toplumun tüm kesimlerince ihtiyaç duyulan kabiliyetlere sahip, güvenli ve dirençli bir ulus olmak*" olarak tanımlanmıştır. Bu doğrultuda Ulusal Hazırlık Sistemi (National Preparedness System); *Önleme* (Prevention), *Koruma* (Protection), *Zarar Azaltma* (Mitigation), *Müdahale* (Response), *İyileştirme* (Recovery) olmak üzere beş görev alanı olarak şekillenmiştir.

Ulusal Hazırlık Sistemi, iyileştirme evresinde afet ve acil durumdan etkilenen özellikle de finansal, duygusal ve fiziksel zorluklar yaşayan bireyleri yaşam, sağlık, güvenlik ve ekonomik bağımsızlık gibi alanlarda desteklemeyi hedeflemektedir.

Ulusal Hazırlık Sistemi kapsamındaki iyileştirme evresinde, altyapı, barınma, sosyal hizmetler vb. hizmetlerin yeniden yapılandırılması ve güçlendirilmesi; ekonomik, kültürel, tarihi ve çevresel dokunun yeniden canlandırılması gibi çalışmaların koordinasyon ve şeffaflık içerisinde yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir.

BÖLÜM III-AMAÇLAR, STRATEJİLER VE EYLEMLER

TASİP, iyileştirme ve yeniden yapım faaliyetlerinin sistematik hale getirilmesini, etkin kaynak kullanımını ve iyileştirme sürecinin kendisinin iyileştirilmesini sağlayacaktır. Bu kapsamda ulusal/yerel ölçekte yapılacak iyileştirme çalışmalarına ilişkin amaçlar, stratejiler ve eylemler belirlenmiştir. TASİP'in uygulamaya geçirilmesi ve ortaya koyulan iyileştirme yaklaşımının benimsenmesi ile ulaşılmak istenen nokta "*Amaçlar*" ve bu amaçlara ulaşmak için izlenmesi gereken yöntemler/yaklaşımlar "*Stratejiler*" şeklinde verilmiştir. "*Eylemler*" ise, stratejilere uygun olarak, ülkemiz afet yönetim sisteminin iyileştirme fazında öncelikli olarak gerçekleştirilmesi uygun görülen faaliyetlerdir. Eylemler; *Kısa Vade* (2025-2028), *Orta Vade* (2025-2030) ve *Uzun Vade* (2025-2035) olmak üzere 3 dönemden oluşmaktadır.

Amaçlar, stratejiler ve eylemler; ortak akıl yürütme süreci kullanılarak başta literatür çalışması olmak üzere uzman ve kurum görüşmeleri ile belirlenmiştir. Bu çerçevede, Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planına (TASİP) dayanak oluşturan; 4 Amaç, 13 Strateji ve 50 Eylem tanımlanmıştır. İyileştirme ve yeniden yapılanma süreçlerinde görev alan tüm kurum/kuruluşların yürüteceği faaliyetlerde bu amaç ve stratejileri esas almaları beklenmektedir.

Söz konusu eylemlere yönelik izlemeler ise AFAD tarafından 6 aylık periyotlar halinde kurumlardan alınacak bilgiler doğrultusunda hazırlanan TASİP Amaç ve Stratejileri İlerleme Raporu ile sağlanacaktır. Rapor, Afet ve Acil Durum Kuruluna sunulacak değerlendirilecektir. TASİP kapsamında belirlenen iyileştirme uygulamalarına yönelik amaçlar ve stratejiler şu şekildedir:

Amaç 1: Dirençli ve Sürdürülebilir Yeniden Yapılanmanın Sağlanması

- Strateji 1.** Afetlere dirençli ve sürdürülebilir konut çevrelerinin oluşturulması
- Strateji 2.** Afetlere dirençli ve sürdürülebilir altyapı sistemlerinin oluşturulması
- Strateji 3.** Afet kaynaklı atıkların bertarafının sağlanması ve geri dönüşümünün teşvik edilmesi

Amaç 2: Sürdürülebilir Ekonomik ve Sosyal Kalkınmanın Desteklenmesi

- Strateji 1.** Afet bölgesinde ekonomik canlanmanın sağlanması ve büyümenin desteklenmesi
- Strateji 2.** Afet bölgesinde istihdamın korunması ve artırılması
- Strateji 3.** Afet bölgesinde sağlıklı ve kaliteli yaşam standartlarının sağlanması
- Strateji 4.** Afet sigortalarının yaygınlaştırılması ve desteklenmesi

Amaç 3: Afetten Etkilenen Doğal Çevre ve Kültür Varlıklarının İyileştirilmesi

- Strateji 1.** Afetten etkilenen su havzaları, deniz, kıyı ve orman ekosistemlerinin afetlere dirençliliğini artıracak şekilde iyileştirilmesi
- Strateji 2.** Kültür varlıklarının afet güvenliğinin artırılması

Amaç 4: Güçlü Kurumlar ve Katılımcı İyileştirmenin Sağlanması

- Strateji 1.** Afet iyileştirme ve yeniden yapılanmada etkin süreç yönetiminin sağlanması
- Strateji 2.** Kapasitenin geliştirilmesi
- Strateji 3.** İyileştirme süreçlerinde kimseyi arkada bırakmayan kapsayıcı yaklaşımların benimsenmesi
- Strateji 4.** Afet farkındalığının oluşturulması ve afet iletişiminin geliştirilmesi

Yukarıda listelenen amaç ve stratejiler, eylemleri ile birlikte aşağıda detaylı olarak ele alınmıştır.

3.1. Amaç 1: Dirençli ve Sürdürülebilir Yeniden Yapılanmanın Sağlanması

Yaşanan afetlerin ardından hasarlı yapıların onarımı ile yeniden inşa sürecinde afetlere dayanıklı, insan ve doğa dostu, erişilebilir, yaşam kalitesini yükseltecek şehir planlama ilkelerinin göz önünde bulundurulması esastır. Bu çerçevede yer seçimi planlarının en sağlıklı şekilde yapılması ve onarılan/yeniden inşa edilen yapıların gelecek dönem afetlerine dirençli olmasının yanı sıra sürdürülebilirlik kriterlerine uyması sağlanacaktır. Yapıların çevre ile uyumu göz önünde bulundurularak, yaşam alanı bütünsel olarak ele alınacaktır. Amaç 1'e yönelik strateji ve eylemler Tablo 3.1.'de sunulmuştur.

Tablo 3.1. Amaç 1'e Yönelik Strateji ve Eylemler

A1	DİRENÇLİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR YENİDEN YAPILANMANIN SAĞLANMASI		
A1-S1	Afetlere Dirençli ve Sürdürülebilir Konut Çevrelerinin Oluşturulması		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A1-S1-E1	Afet sonrası tespit edilen riskli alan ve yapıların kamuya ilan edilmesi	Kısa	ÇŞİDB-AFAD-Belediyeler-Üniversiteler
A1-S1-E2	Afet sonrası yeni yerleşim alanları oluşturulurken afete dayanıklı, çevre dostu, erişilebilirlik standartlarına uygun iklim değişikliğine uyumu dikkate alan ve sosyal yaşamı destekleyen kapsayıcı projelerin hazırlanması	Uzun	ÇŞİDB-TOB-AFAD-Belediyeler-Üniversiteler
A1-S1-E3	Afet konutları ile yeni yerleşim alanlarının projelendirilmesinde ve inşasında; afete dayanıklı, enerji etkin, doğa temelli, akıllı ve yeşil yapı çözümleri ile "daha iyisini yap" (build back better) yaklaşımının teşvik edilmesi; bu hedeflere ilişkin proje/çözüm önerilerinin oluşturulması ve desteklenmesi.	Orta	SBB-ÇŞİDB-AFAD-STB-ETKB-TÜBİTAK-Üniversiteler
A1-S1-E4	Afet sonrası oluşturulan yeni yerleşim alanları ile mevcut kentsel ve kırsal yerleşim arasındaki ekonomik, sosyal ve çevresel bağlantıların desteklenmesi, kırsal peyzajın korunması	Orta	Tüm Kurumlar
A1-S1-E5	Afet sonrasında yerleşim yerlerinin arazi kullanım/imar planlarının (üst ölçekli planların) revize edilmesi	Kısa	ÇŞİDB-TOB-Belediyeler

A1-S2 Afetlere Dirençli ve Sürdürülebilir Altyapı Sistemlerinin Oluşturulması			
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A1-S2-E1	Afet sonrası onarılan/yeniden inşa edilen yerleşim yeri alt yapılarında (ulaşım, su, enerji, haberleşme vb.) teknolojik mühendislik yaklaşımlarının benimsenmesi	Orta	Tüm Kurumlar
A1-S2-E2	Afet sonrası yürütülecek iyileştirme ve yeniden yapılanma çalışmaları sırasında risk azaltma yaklaşımı göz önünde bulundurularak alternatifli altyapı sistemlerinin planlanması	Uzun	UAB-ÇŞİDB-ETKB-TOB-Yerel Yönetimler
A1-S2-E3	Arz güvenliğinin tehlikeye girmemesi için kritik altyapı ve tesislerde hazırlanan acil durum planlarına iyileştirme süreçlerinin eklenmesinin sağlanması	Kısa	Tüm Kurumlar
A1-S2-E4	Erişilebilir ve yenilenebilir (temiz) enerji kullanımının teşvik edilmesi	Orta	ETKB-Tüm Kurumlar
A1-S3 Afet Kaynaklı Atıkların Bertarafının Sağlanması ve Geri Dönüşümünün Teşvik Edilmesi			
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A1-S3-E1	Yerelde afet atığı yönetim planlarının hazırlanması	Orta	ÇŞİDB-Belediyeler-Üniversiteler

3.2. Amaç 2: Sürdürülebilir Ekonomik ve Sosyal Kalkınmanın Desteklenmesi

Yaşanan afetler, ağır ekonomik ve sosyal kayıplara yol açarak gelişme ve kalkınmayı sekteye uğratmaktadır. Bu nedenle afet sonrası iyileştirme sürecinde, öncelikli olarak afetten etkilenen bölge olmak üzere, ekonomik ve sosyal hayatın canlandırılmasına yönelik çok yönlü tedbirler alınacaktır. Temel ihtiyaçların ötesinde eğitim, sağlık, sosyal, kültürel, iş yaşamı gibi unsurlarla bir bütün olarak bireylerin yaşam standartlarının yükseltilmesi için afet sonrası yeniden yapılanma süreci bir fırsat olarak değerlendirilecektir. Amaç 2'ye yönelik strateji ve eylemler Tablo 3.2.'de sunulmuştur.

Tablo 3.2. Amaç 2'ye Yönelik Strateji ve Eylemler

A2 SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİK VE SOSYAL KALKINMANIN DESTEKLENMESİ			
A2-S1 Afet Bölgesinde Ekonomik Canlanmanın Sağlanması ve Büyümenin Desteklenmesi			
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A2-S1-E1	Afet bölgesinde desteklenen endüstrilerin, verimli üretim metotlarından yararlanma, üretim yaptığı çevreye zararını en az seviyede tutma, zararlı kimyasal kullanmama konularında teşvik edilmesi ve desteklenmesi	Orta/ Uzun	SBB-STB-Üniversiteler-TÜBİTAK-KOSGEB
A2-S1-E2	İyileştirme faaliyetlerinde yerel kaynakların kullanımına öncelik verilmesi	Sürekli	SBB-Tüm Bakanlıklar
A2-S1-E3	KOBİ ve esnafa afet sonrası verilecek desteklerin planlanarak sistematik hale getirilmesi	Orta	STB-TB-TOB-TOBB-Türk Kızılay
A2-S1-E4	Afetten etkilenen işletmelerin ekonomik hayata kısa sürede geri dönmesini sağlayacak iş sürekliliği planlarının hazırlanması	Kısa/ Orta	AFAD-STB-TB
A2-S1-E5	Tarımsal faaliyet desteklerinin çeşitlendirilmesi ve standartlaştırılması	Kısa/Orta	TOB-HMB

A2-S1-E6	Temel gıda tedarikinin aksamaması adına gıda sektöründeki firmaların iş sürekliliğine dair planlarının hazırlanması	Orta	STB-HMB-TB
A2-S1-E7	Afetten etkilenen bölgelerde kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla esnaf ve zanaatkarlara verilen kredilerin geri ödemelerinin yeniden planlanmasına ilişkin çalışmaların yapılması	Orta	TB-HMB
A2-S1-E8	Afetlerde kullanılması planlanan depolarda görev alacaklara eğitimler verilmesi	Kısa	STB
A2-S2	Afet Bölgesinde İstihdamın Korunması ve Arttırılması		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A2-S2-E1	Afetten etkilenen yerel ekonomik faaliyetlerin desteklenmesine ve çeşitlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması	Orta	SBB-STB-TOB-HMB-TB-TOBB
A2-S2-E2	Meslek edindirme kurslarının ve programlarının desteklenmesi ile yeni iş kollarının geliştirilmesi	Orta	ÇSGB-MEB-Yerel Yönetimler-Üniversiteler
A2-S2-E3	İyileştirme faaliyetlerinde öncelikli olarak yerel iş gücünden faydalanılması	Sürekli	Tüm Bakanlıklar
A2-S2-E4	Afet bölgesine yönelik olarak istihdamı destekleyici uygulamaların geliştirilmesi	Orta	Tüm Bakanlıklar
A2-S3	Afet Bölgesinde Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam Standartlarının Sağlanması		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A2-S3-E1	Afet bölgesinde ve geçici konaklama merkezleri özelinde eğitim, sağlık ve güvenlik hizmetleri başta olmak üzere kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlayacak planlamanın yapılması	Kısa	Tüm Kurumlar
A2-S3-E2	Afet sonrası uzun vadeli psikososyal desteklerin sürekliliğini sağlayacak planlamanın yapılması	Kısa	ASHB
A2-S3-E3	Afetin uzun vadeli olumsuz etkilerine karşı sosyo-kültürel faaliyetlerin desteklenmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi	Kısa	KTB
A2-S3-E4	Çocuklar ve çocuk yetiştiren ailelerin koşullarını iyileştirmeye yönelik kreş ve bakım hizmetlerini destekleyici uygulamaların sağlanması	Orta	ASHB-Belediyeler
A2-S3-E5	Engelli ve yaşlılar ile ailelerinin koşullarını iyileştirmeye yönelik bakım ve rehabilitasyon hizmetlerini destekleyici uygulamaların sağlanması	Orta	ASHB-Belediyeler
A2-S3-E6	Afetten kaynaklı fiziksel, kimyasal ve biyolojik risklerin önlenmesi ile gıda güvenliğinin temin edilmesine yönelik standartların belirlenmesi	Kısa	TOB-STB-TB-SB-Üniversiteler
A2-S4	Afet Sigortalarının Yaygınlaştırılması ve Desteklenmesi		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A2-S4-E1	Afet sigortalarına ilişkin temel veri standartlarının belirlenmesi.	Kısa	HMB (SEDDK)
A2-S4-E2	Afet sigortalarının kapsadığı afet çeşitliliğinin arttırılması	Kısa	HMB (SEDDK)

3.3. Amaç 3: Doğal Çevre ve Kültür Varlıklarının Korunması

Afetler, can ve mal kaybına sebep olmanın yanı sıra doğaya ve kültür varlıklarına da büyük zararlar verebilmektedir. Akut dönemde insan odaklı olan afet yönetimi, uzun vadeli iyileştirme sürecinde ise insanın yanı sıra doğanın korunması ve zenginleştirilmesi hususunu dikkate almayı gerektirmektedir. Diğer taraftan ülkemizin zenginliği olan kültür varlıklarının korunarak afetlere dayanıklı hale getirilmesi sağlanacaktır. Amaç 3'e yönelik strateji ve eylemler Tablo 3.3.'te sunulmuştur.

Tablo 3.3. Amaç 3'e Yönelik Strateji ve Eylemler

A3	AFETTEN ETKİLENEN DOĞAL ÇEVRE VE KÜLTÜR VARLIKLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ		
A3-S1	Afetten Etkilenen Su Havzaları, Deniz, Kıyı ve Orman Ekosistemlerinin Afetlere Dirençliliğini Artıracak Şekilde İyileştirilmesi		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A3-S1-E1	Afet sonrası iyileştirme aşamasında ekosistemlerin korunmasına ilişkin toplumsal bilincin arttırılmasına yönelik faaliyetlerin planlanması	Kısa	ÇŞİDB-TOB-Yerel Yönetimler
A3-S1-E2	Afet sonrası iyileştirme faaliyetlerinde arazi bozumunun engellenmesi, biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik ilave tedbirlerin alınması	Kısa	ÇŞİDB-TOB-Üniversiteler-Tüm Kurumlar
A3-S1-E3	Afet kaynaklı doğal çevre tahribatının giderilmesine ve bu tahribatın tarım, turizm, sanayi gibi alanlardaki etkilerinin göz önünde bulundurularak raporlanmasına yönelik standartların belirlenmesi	Orta	ÇŞİDB-STB-TOB-TB-KTB
A3-S2	Kültür Varlıklarının Afet Güvenliğinin Arttırılması		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A3-S2-E1	Taşınır/taşınmaz kültür varlıklarının hasar tespit standartlarının belirlenmesi	Kısa	KTB
A3-S2-E2	Vakıf/Kültür varlıklarının olası başka bir afette zarar görmemesi için önceliklerinin belirlenerek restore edilmesi	Kısa	KTB-Yerel Yönetimler
A3-S2-E3	Yürütülen restorasyon çalışmalarına yönelik ulusal/yerel seviyede farkındalık oluşturulması	Orta	KTB-Yerel Yönetimler
A3-S2-E4	Afetten etkilenen alanlardaki taşınır kültür varlıklarının güvenli alanlara taşınıp muhafaza edilmesine yönelik planlamaların yapılması	Orta	KTB-Yerel Yönetimler

3.4. Amaç 4: Güçlü Kurumlar ve Katılımcı İyileştirmenin Sağlanması

İyileştirme yönetimi, yasal düzenlemelerin esas olduğu ve kapasitenin her geçen gün geliştirildiği güçlü kurumlarla sağlanacaktır. Bu süreçte, yerel yönetimler başta olmak üzere, ilgili tüm paydaşların dahil olduğu katılımcı bir anlayış benimsenecektir. Kimseyi arkada bırakmama anlayışına dayalı olarak afetten etkilenen tüm paydaşların ihtiyaçları ile incinebilir grupların özel gereksinimleri gözetilecektir. Toplumun afet dirençliliğini artırmak üzere afet farkındalığının arttırılmasına ve iyileştirme karar alma süreçlerinde yerel halkın görüşlerinin alındığı mekanizmaların güçlendirilmesine yönelik faaliyetler yapılacaktır. Amaç 4'e yönelik strateji ve eylemler Tablo 3.4'te sunulmuştur.

Tablo 3.4. Amaç 4'e Yönelik Strateji ve Eylemler

A4	GÜÇLÜ KURUMLAR VE KATILIMCI İYİLEŞTİRMENİN SAĞLANMASI		
A4-S1	Afet İyileştirme ve Yeniden Yapılanmada Etkin Süreç Yönetiminin Sağlanması		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A4-S1-E1	İyileştirme süreçlerine ilişkin mevcut mevzuatın gözden geçirilerek -gerekli ise- güncellenmesi ve/veya yenilenmesi	Kısa	Tüm Kurumlar
A4-S1-E2	Afet sonrası bina hasar tespit ve arazi etüt çalışmalarının eşgüdüm içerisinde yürütülmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması	Kısa	ÇŞİDB-AFAD
A4-S1-E3	Yerel yönetimlerle koordineli şekilde, sistemli bir yıkım, enkaz ve rüsubi malzeme kaldırma prosedürünün oluşturulması	Orta	ÇŞİDB-İB-AFAD
A4-S1-E4	Afetin doğrudan ve dolaylı ekonomik, çevresel ve sosyal etki değerlendirme standartlarının belirlenmesi	Orta	SBB-HMB-ÇŞİDB-TOB-TB-ASHB-AFAD-Üniversiteler
A4-S1-E5	Afetten etkilenen altyapı sistemlerinin onarım/yeniden inşasında etkin kaynak yönetimini sağlayacak önceliklendirme standartlarının oluşturulması	Orta	SBB-UAB-ÇŞİDB-ETKB-TOB
A4-S2	Kapasitenin Geliştirilmesi		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A4-S2-E1	İyileştirmede "daha iyisini yap" yaklaşımını destekleyecek finansal kaynakların yaratılması	Orta	Cum. Bşk. SBB-HMB-İB-AFAD
A4-S2-E2	İyileştirmede görev alan tüm kurumlarda teknik ve idari personelin eğitim, tecrübe paylaşımı, yerinde deneyim vb. yöntemlerle kapasitelerinin geliştirilmesi	Kısa	AFAD
A4-S2-E3	Etkin bilgi yönetimi için bilişim altyapısının oluşturulması	Kısa	AFAD
A4-S2-E4	Afet yönetimi alanında yerel yönetimlerin idari ve teknik olarak güçlendirilmesi	Orta	ÇŞİDB-İB
A4-S2-E5	Afet iyileştirme alanında bilimsel araştırmaları, yenilikçi yaklaşımları içeren proje/çözüm önerilerinin oluşturulması, desteklenmesi, araştırmacıların burs ve destek programları ile teşvik edilmesi ve toplumda farkındalık oluşturulmasına yönelik etkinliklerin düzenlenmesi	Kısa	Tüm Kurumlar-TÜBİTAK-Üniversiteler
A4-S2-E6	Afet iyileştirme alanında farklı kurumlar tarafından desteklenmiş ve yürütülmüş araştırmaların sonuçlarının ilgili kurum ve kuruluşlarca kullanılması için iş birliğinin sağlanması ve uygun veri tabanlarının kullanıma açılması	Orta	Tüm Kurumlar-AFAD-TÜBİTAK-Üniversiteler
A4-S3	İyileştirme Süreçlerinde Kimseyi Arkada Bırakmayan Kapsayıcı Yaklaşımların Benimsenmesi		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A4-S3-E1	İyileştirme faaliyetlerinde savunmasız grupların gereksinimlerine ilişkin planlamaların uluslararası standartlar çerçevesinde kapsayıcı bir anlayışla geliştirilmesi	Kısa	Tüm Kurumlar

A4-S3-E2	İyileştirme faaliyetlerinin karar alma süreçlerine, afet bölgelerinin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi verilerinin dahil edilmesi	Sürekli	Tüm Kurumlar
A4-S3	İyileştirme Süreçlerinde Kimseyi Arkada Bırakmayan Kapsayıcı Yaklaşımların Benimsenmesi		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A4-S3-E3	Katılımcı afet yönetimi yaklaşımına dayalı olarak STK'lar, meslek odaları ve üniversitelerin iyileştirme sürecine dahil edilmesine yönelik iş birliği protokolleri yapılması	Kısa	Tüm Kurumlar
A4-S4	Afet Farkındalığının Oluşturulması ve Afet İletişiminin Geliştirilmesi		
No	Eylemler	Vade	İlgili Kurumlar
A4-S4-E1	Afet farkındalığı etkinlikleri düzenlenmesi	Sürekli	Tüm Kurumlar
A4-S4-E2	Afet sonrası iyileştirme faaliyetlerine ilişkin medya ve halkla ilişkiler yönetimini sağlayacak iletişim rehberinin oluşturulması	Orta	Cum. Bşk. İletişim Bşk.- İB-AFAD-Üniversiteler

BÖLÜM IV-TASİP SEKTÖREL PLANLAMA

TASİP, afet sonrasında iyileştirme ve yeniden yapılanma gerektiren faaliyet alanlarının sektörlere yayılarak yapılmasına yönelik bir çerçeve sunmaktadır. Bu kapsamda TASİP Sektörel Planlama (Tablo 4.1) ile; afetten etkilenen sektörler, bu sektörler özelinde belirlenen temel görev alanları ve alt görev alanları ile her bir alt görev alanına ilişkin iş adımları, iş adım süreçleri ile ulusal ve yerelde sorumlu kurum ve kuruluşları tanımlamaktadır.

Tablo 4.1. TASİP Sektörel Planlama

NO	SEKTÖRLER	NO	TEMEL GÖREV ALANI
S1	BARINMA	S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme
		S1-T2	Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüşubat Temizliği
		S1-T3	Nakdi Yardım
S2	ÇEVRESEL VARKLIKLAR	S2-T1	Su Havzaları İyileştirme
		S2-T2	Orman Varlıkları İyileştirme
		S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme
		S2-T4	Korunan Alanların ve Tabiat Varlıklarının İyileştirilmesi
		S2-T5	Deniz İyileştirme
S3	EĞİTİM VE SAĞLIK ALTYAPISI	S3-T1	Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme
		S3-T2	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme
		S3-T3	Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme
		S3-T4	Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme
S4	EKONOMİK DESTEK	S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenilmesi /Kolaylaştırılması
		S4-T2	İş Yeri Desteği
		S4-T3	Tarımsal Destekler
		S4-T4	Sigorta Mekanizmaları/ Sigorta Ürünleri
		S4-T5	İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi
S5	ENERJİ ALTYAPISI	S5-T1	Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme
		S5-T2	Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme
S6	GÜVENLİK ALTYAPISI	S6-T1	Adli Hizmetler Altyapısı İyileştirme
		S6-T2	Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme
		S6-T3	Milli Savunma Hizmetleri Altyapısı İyileştirme
		S6-T4	Gümrük Hizmetleri Altyapısı İyileştirme
S7	HABERLEŞME ALTYAPISI	S7-T1	Sabit (ses ve internet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme
		S7-T2	Mobil (ses ve internet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme
		S7-T3	TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları
S8	KÜLTÜREL VE SOSYAL HİZMETLER ALTYAPISI	S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme
		S8-T2	Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri
		S8-T3	Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme
		S8-T4	Uzun Vadeli Psikososyal Destek
		S8-T5	Spor Faaliyeti Tesisleri İyileştirme
		S8-T6	Dini Hizmetler Altyapısı
S9	SUYA BAĞLI ALTYAPI	S9-T1	Su Altyapısı İyileştirme
		S9-T2	Atık Su Altyapısı İyileştirme
S10	ULAŞIM ALTYAPISI	S10-T1	Karayolu Ulaşımı İyileştirme
		S10-T2	Denizyolu Ulaşımı İyileştirme
		S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme
		S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme
		S10-T5	Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme

Planda kısa dönem iyileştirme ve iş sürekliliği, alt görev alanı özelinde ele alınmıştır. Türkiye Afet Müdahale Planında (TAMP) öngörülen kısa dönem iyileştirme (hizmetlerin sürekliliği) çalışmalarına Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planında (TASİP) yer verilmemiştir.

TAMP;

- Afet Haberleşme Grubunda yer verilen “Haberleşme altyapısı”,
- Afet Ulaşım ve Altyapı Grubunda ele alınan “Ulaşım altyapısı”,
- Afet Enerji Grubunda öngörülen “Enerji altyapısı”,
- Altyapı Grubunda yer alan “Suya bağlı altyapı”,
- Afet Sağlık Grubunda ele alınan “Sağlık hizmetler altyapısı”,
- Afet Ulusal ve Uluslararası Nakdi Bağış Grubunda ele alınan “Bağış çalışmaları”,
- Psikososyal Destek Grubunda yer verilen “Sosyal hizmetler altyapısı”na, ilişkin **kısa dönem iyileştirmeler** TASİP’de yer almamaktadır.

Ayrıca gerçek ve tüzel kişiler tarafından desteklenecek okul, cami vb. inşa faaliyetleri, ilgili sektörden sorumlu kamu kurumu ve kuruluşlarının onayı ve takibi çerçevesinde gerçekleşeceğinden, bağış sürecine yönelik iş adımlarına değinilmemiştir. Ancak bu yöntemle yürütülecek iyileştirme faaliyetleri TASİP-UP’ta izlenecektir.

Bakanlık ve il/bölge düzeyindeki kamu kurum ve kuruluşlarının sektörel planlamada rol ve sorumlulukları Tablo 4.2’de özetlenmiştir.

Tablo 4.2.Sektörel Planlamada Ulusal Kurum/Kuruluşların Yeri

İlgili Bakanlık/ Kurum ve Kuruluşlar (Ulusal)	Sektörler									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10
Adalet Bakanlığı						✓				
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	✓							✓		
AFAD	✓			✓				✓		
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı			✓	✓						
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
• Diyanet İşleri Başkanlığı • Türkiye Diyanet Vakfı			✓					✓		
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		✓		✓	✓					
Gençlik ve Spor Bakanlığı			✓					✓		
Hazine ve Maliye Bakanlığı				✓						
İçişleri Bakanlığı						✓			✓	✓
Kültür ve Turizm Bakanlığı								✓		
Milli Eğitim Bakanlığı			✓					✓		
Milli Savunma Bakanlığı						✓				
Sağlık Bakanlığı			✓					✓		
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı			✓	✓						
Tarım ve Orman Bakanlığı		✓		✓	✓			✓	✓	

İlgili Bakanlık/ Kurum ve Kuruluşlar (Ulusal)	Sektörler									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10
Ticaret Bakanlığı						✓				
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı						✓	✓	✓		✓
Türk Kızılay	✓		✓	✓				✓		
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği				✓						
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu							✓			
Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı			✓							

S1: Barınma, **S2:** Çevresel Varlıklar, **S3:** Eğitim ve Sağlık Altyapısı, **S4:** Ekonomik Destek, **S5:** Enerji Altyapısı, **S6:** Güvenlik Altyapısı, **S7:** Haberleşme Altyapısı, **S8:** Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı, **S9:** Suya Bağlı Altyapı, **S10:** Ulaşım Altyapısı

İyileştirme çalışmalarının verimliliği ve diğer ulusal politikalarla uyumunun sağlanması amacıyla tüm sektörel faaliyetlerin koordinasyonunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yer alacaktır. Diğer taraftan afet sonrasında sektörler özelinde belirlenen görevler yerine getirilirken “6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu” kapsamında her türlü sağlık ve güvenlik tedbiri alınarak faaliyetler yürütülecektir. İş adımları ve iş adım süreçleri tablolarında yer alan “Ulusal” ifadesi Ulusal/Merkezi Yönetimi, “Yerel” ifadesi ise görev alanına göre erel Yönetim/Taşra Teşkilatını ifade etmektedir.

4.1. Barınma (S1)

Afetzedelerin geçici ve kalıcı barınma ihtiyacının planlandığı sektördür. Kalıcı barınma sağlanana kadar hizmet verecek olan geçici konaklama merkezlerinin yönetimi ve kalıcı barınma sağlanması ile ilgili hizmetlere ilişkin planlamaları içermektedir. Barınma faaliyetlerine yönelik afetzedelere yapılan nakdi yardımlar ve hayatın normale dönmesine yönelik enkaz/rüsubat temizliği faaliyetlerine de bu sektörde yer verilmiştir. Bu kapsamda barınma sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.3’de sunulmuştur.

Tablo 4.3. Barınma Sektörel Planlama

S1	BARINMA			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme	S1-T1-A1	Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme	AFAD
		S1-T1-A2	AFAD Kalıcı Konut Planlaması	AFAD
		S1-T1-A3	EYY Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı	AFAD
		S1-T1-A4	İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı	ÇŞİDB
		S1-T1-A5	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı	ÇŞİDB-TOKİ
		S1-T1-A6	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı	ÇŞİDB
		S1-T1-A7	Kalıcı Konutlara Yerleşim	AFAD
		S1-T1-A8	Bina Güçlendirmesi	AFAD
		S1-T1-A9	Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları	AFAD
S1-T2		S1-T2-A1	Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım	AFAD

S1	BARINMA			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
	Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüsubat Temizliği	S1-T2-A2	Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım	ÇŞİDB
		S1-T2-A3	Şehir İçi Rüsubat Temizliği	ÇŞİDB
S1-T3	Nakdi Yardım	S1-T3-A1.1	Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım	ASHB
		S1-T3-A1.2		Türk Kızılay
		S1-T3-A2	Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım	ASHB
		S1-T3-A3	Betonarme ve Prefabrike Konut Yapımı Amaçlı Nakdi Yardım	ASHB
		S1-T3-A4	Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım	AFAD
		S1-T3-A5	Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım	ÇŞİDB
		S1-T3-A6	Diğer Nakdi Yardımlar	TDV-Türk Kızılay-Diğer STK'lar

4.1.1. Kalıcı Barınma İyileştirme

Kalıcı barınma iyileştirme faaliyetleri kısa ve uzun dönemli iyileştirme olarak iki aşamalı olarak gerçekleştirilmektedir. Geçici konaklama merkezlerinin yönetimi, tahliye ve tasfiyesi ile ağır ve orta hasarlı olarak tespit edilmiş binaların yıkılması, yeniden inşa ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir.

4.1.1.1. Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme

Binaları hasar gören afetzedelerin kalıcı barınmaları sağlanana kadar sunulacak geçici barınma imkânlarını içerir. Afet sonrası acil barınma sağlanması ve geçici konaklama merkezlerinin kurulmasına dair hususlar TAMP'ta yer almaktadır. Geçici konaklama merkezlerinde yaşam başladıktan sonra, bu merkezlerin yönetimi, tahliyesi ve tasfiyesi ile ilgili hususlar *Afet ve Acil Durumlarda Geçici Konaklama Merkezlerinin Kurulması, Yönetimi ve İşletilmesi Hakkında Yönerge* ile düzenlenmiştir. Kalıcı barınma kısa dönem iyileştirmeye yönelik iş ve iş adım süreçleri Tablo 4.4'te sunulmuştur.

Tablo 4.4. Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A1	Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A1-İ1	Geçici Konaklama Merkezlerinin Yönetimi	AFAD	Valilik	<ul style="list-style-type: none"> Geçici Konaklama Merkezi Yönetim Kurulu, alınan kararlar doğrultusunda yönetim bürosu hizmetlerine (sağlık, eğitim, spor faaliyetleri, temizlik ve çevre sağlığı, sanitasyon*, itfaiye, güvenlik, yazı işleri ve psikososyal vb.) devam eder. Harcamalar il AFAD müdürlüğü tarafından derlenir ve başkanlıktan bütçe talep edilir. AFAD tarafından ilin valiliğine ödenek aktarılır.
S1-T1-A1-İ2	Geçici Konaklama Merkezlerinden Tahliye	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Kalıcı konutların hak sahiplerine teslimi tarihinden itibaren 30 gün sonra tahliye edilir.

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A1	Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Hazır konut kredisi verilenler, hazır konut kredisinin kullanılmasından itibaren 30 gün sonra tahliye edilir. Yukarıda belirtilenler dışında kalanlar geçici konaklamanın faaliyete geçtiği tarihten itibaren 2 yıl sonunda tahliye edilir. Afetzedeye tahliye kararı tebligat ile gönderilir.
S1-T1-A1-i3	Geçici Konaklama Merkezlerinin Tasfiyesi	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet konutlarının tamamlanmasını müteakip tasfiye kararı alınır. Konteynerler incelenerek-varsa-eksikleri giderilir ve değerlendirilir. Kalan malzemeler değerlendirilir. Konteyner kent kurulan arazi tamamen boşaltılır.

* Afet bölgelerinde su ve sanitasyona ilişkin iş adımları, Türk Kızılay kapasitesi doğrultusunda desteklenecektir.

4.1.1.2. AFAD Kalıcı Konut Planlaması

AFAD Kalıcı Konut Planlaması ile ağır hasar gören binaların yerine; afet tehlikesi olmayan alanlarda, teknik ve erişilebilirlik standartlarına ve hukuki mevzuata uygun, asgari yaşam koşullarını sağlayan ve afetlere daha dayanıklı binaların inşa edilmesi hedeflenmektedir. Kalıcı konut planlamasına yönelik iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel düzeyde kurum ve kuruluşlar Tablo 4.5'te sunulmuştur.

Tablo 4.5. AFAD Kalıcı Konut Planlaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma			
S1-T1-A2	AFAD Kalıcı Konut Planlaması			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A2-i1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetin meydana gelmesinden hemen sonra afet etkisi belirleme çalışmaları yapılır. Genel hayata etkililik kararı alınmasından sonra kesin hasar tespit çalışmaları yapılır. Kesin hasar tespit sonuçları 30 gün süreyle ilan edilir, aynı anda itiraz toplama çalışmaları yapılır. 30 günlük ilan süresinin tamamlanmasından sonra itiraz hasar tespit çalışmaları yapılır.
S1-T1-A2-i2	Afet Etüt Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetin etkilediği ya da etkilemesi muhtemel arazi için jeolojik etüt raporları (JER) hazırlanır. Nakil, islah ve afete maruz bölge değerlendirmesi yapılır. Jeolojik etüt raporları valilikçe onaylanır. Genel hayata etkililik kararı alındıktan sonra jeolojik etüt raporları mahallinde ilan edilir. Onaylı jeolojik etüt raporları ve itirazlı jeolojik etüt raporları AFAD'a gönderilir. Afete maruz bölge kararı içeren raporlar AFAD tarafından Cumhurbaşkanlığına onaya sunulur. Afete maruz bölge kararları valilikçe mahallinde ilan edilir.

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma			
S1-T1-A2	AFAD Kalıcı Konut Planlaması			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Taşkın ve su baskını için önlem içeren raporlar yatırım programına alınmak üzere DSİ'ye, büyükşehir belediyelerine, belediyelere, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına, Orman Genel Müdürlüğüne ve ilgili kurumlara, diğer önlem içeren raporlar ise yatırım programına alınmak üzere AFAD'a gönderilir.
		TOB DSİ	AFAD İl Md. DSİ Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Geçici taşkın sınırı belirlenir. Saha incelemesi yapılır ve gözlemsel olarak karar verilir. Nihai taşkın sınırı belirlenir. (DSİ+belediyeler) Meteorolojik (yağış ve debi) veriler kullanılarak, taşkın modelleme programları yardımıyla projelendirme ve uygulama yapılır.
S1-T1-A2-i3	Genel Hayata Etkililik Değerlendirmesi	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet etkisi belirleme (ön hasar tespit) ve jeolojik etüt çalışmalarına dair sonuçlar valiliğince, AFAD'a gönderilir. Başkanlıkça genel hayata etkililik/etkisizlik değerlendirmesi yapılarak karar alınır. Karar valiliklere ve ilgili kurumlara bildirilir.
S1-T1-A2-i4	Hak Sahipliği ve Ön Borçlandırma	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Bina hasar tespit verileri ve/veya afet etüt çalışmalarının sonuçları temin edilerek değerlendirilir. Talep ve taahhütname alınması için AFAD tarafından valiliklere talimat verilir. Mahalli Hak Sahipliği İnceleme Komisyonu oluşturulur. Talep taahhütname alınmasına dair süreci duyurmak adına mahalle ve köy muhtarlıklarında ilana çıkılır. Afetzedelerden talep-taahhütname alınır ve aynı zamanda komisyon tarafından hak sahibi kabul edilen veya edilmeyenler belirlenir (60 gün). Hak sahibi kabul edilen ve edilmeyenler mahallinde ilan edilir ve itirazlar alınır (15 gün). Aynı komisyon tarafından itirazlar değerlendirilir ve ilan edilir. İtiraz değerlendirmesi sonuçlarına yine itiraz olması halinde, bu talepler AFAD tarafından değerlendirilir. Valilikçe nihayete erdirilen hak sahipliği çalışmalarının sonuçları AFAD tarafından onaylanır. Onaylanıp kesinlik kazanan hak sahipliği sonuçları başkanlık tarafından valiliğine ve borçlandırma işlemleri için ilgili bankaya gönderilir. Hak sahibi kabul edildiği kesinleşen ailelerin ön borçlandırma işlemleri ilgili banka tarafından gerçekleştirilir (60 gün).
S1-T1-A2-i5	Yeni Yerleşim Yeri Planlaması ve Temini	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Her yıl kurulan yer seçimi komisyonu ihtiyaç duyulması halinde afet sonrası güncellenir. Afet konutlarının yapılması düşünülen arazinin, imar mevzuatı ve yerleşime uygunluğu ile mülkiyet durumu incelenir. Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Taşkın Yönetim

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma			
S1-T1-A2	AFAD Kalıcı Konut Planlaması			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<p>Planları kapsamında hazırlanan taşkın haritaları dikkate alınır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yer seçimi protokolü düzenlenmesi ve uygun görüş için AFAD'a gönderilir. • Başkanlıkça uygun görülen yer seçimi protokolleri onay için (afetin olduğu yer dışında ise) Cumhurbaşkanlığına ve (afetin olduğu yerde ise) İçişleri Bakanlığına gönderilir. • Kendi yeri uygun olmayan afetzedeler için bedelsiz/kamulaştırma ile edinilecek arazilerde etüt-proje iş ve işlemleri yapılır.
S1-T1-A2-İ6	Yeni Yerleşim Alanı Yerleşime Uygunluk Değerlendirmesi	ÇŞİDB (MPGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Afet konutlarının yapılması düşünülen alanda imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporunun hazırlanması için ön arazi inceleme ve değerlendirmesi yapılır. • İmar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporu kapsamında yapılması gereken teknik çalışmalar belirlenir, çalışma süresince kontrolü/takibi yapılır ve alanın yerleşime uygunluk durumu ortaya konulur. • İmar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporu incelenir ve onaylanır.
S1-T1-A2-İ7	Yatırım Programı	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Valiliğince (il AFAD Md.) konut, iş yeri ve ahırların AFAD tarafından yatırım programına alınmaları teklif edilir. • AFAD tarafından yapım yöntemi belirlenir ve ödenek temin edilir. • İl AFAD müdürlükleri tarafından yapım süreci takip edilir. • Konut, iş yeri ya da ahırın kesin ve borçlandırmaya esas maliyeti belirlenir.

4.1.1.3. Evini Yapana Yardım (EYY) Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı

Evini yapana yardım yöntemi, kırsal kesimde yaşayan ve hak sahibi durumundaki afetzedelerden konutlarını kendi yapmak isteyenlere sağlanan bir destek yöntemidir. Kendi arsası konut yapımına uygun olanlara veya uygun olmadığı koşullarda da köy yerleşik alanı ya da hazine arazisinde konutunu kendi yapmak isteyenlere uygun koşullarla kredi imkânı sağlanır. Konutların yapım aşamasında ise il AFAD müdürlüklerince teknik destek verilerek, konutların fen ve sanat kurallarına göre yapılması sağlanır. Bu bağlamda EYY yöntemiyle kalıcı konut yapımı ve altyapı inşaatı alt görev alanına ait iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.6'da sunulmuştur.

Tablo 4.6. EYY Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A3	EYY Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A3-İ1	Projelendirme ve İhale Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Projeler hazırlanır ve yapı ruhsatı alınır. İnşaata başlanır. Yapı Kullanma İzin Belgesi (iskân belgesi) alınır.
S1-T1-A3-İ2	Yapım ve Ödemeler	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Pursantaj dilimlerine göre hak sahibine ödeme yapılır.
S1-T1-A3-İ3	İzin ve Tapu İşlemleri	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Cins değişikliği işlemleri ile tapu teslimi yapılır.
S1-T1-A3-İ4	Altyapı Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Toplu alanda inşa edilmesi durumunda, konutların altyapıları (elektrik, su, kanalizasyon ve ada için yollar) yapılır.

4.1.1.4. İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı

Afet sonrası konutların afetzedelerin kendi yerlerine yapılmasının uygun olmadığı durumlarda hak sahipleri için yerleşim birimi içinde veya dışında toplu bir alan seçilmiş ise ihale usulü kalıcı konut yöntemi kullanılabilir. Toplu olarak yapılacak konutlar için süreç; valilikler, AFAD ve ÇŞİDB iş birliğinde yürütülür. Bu bağlamda ilgili alt görev alanına ait iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.7’de sunulmuştur.

Tablo 4.7. İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A4	İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A4-İ1	İhtiyaç Tespiti ve Bütçe Planlaması	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hak sahibi sayıları belirlendikten sonra tespit ve bilgilendirme çalışmaları sonucunda ihtiyaç planlaması yapılır. Yapılan planlama doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı aracılığı ile yılı yatırım programına ihtiyaç duyulan ödenek teklif edilir. Yapılacak olan proje yılı yatırım programına alınmasına istinaden diğer iş adımlarına geçilir.
S1-T1-A4-İ2	Yer Seçimi ve Projelendirme	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md. AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yeni proje için arsa seçimi yapılır (yer seçimi işlemleri). Arsanın konut yapımına uygun hale getirilmesi için gerekli izinler alınır. İmar planları hazırlanır. Zemin etüd çalışmaları ve mimari proje çalışmaları tamamlanır. Proje ilgili kurum (il AFAD müdürlüğü, il özel idaresi, ÇŞİD il müdürlüğü) tarafından hazırlanarak yapı ruhsatı alınır.
S1-T1-A4-İ3	Yapım ve Ödenek Temini	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhale süreçleri tamamlanır. Hakedişler halinde AFAD’dan ödenek talep edilir. İşin sözleşmesine göre inşaat süreci tamamlanır.
S1-T1-A4-İ4	İzin ve Tapu İşlemleri	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Cins değişikliği işlemleri ile tapu teslimi yapılır.

4.1.1.5. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı

Ülkemizde meydana gelen büyük afetler sonrasında İçişleri Bakanlığı AFAD ve TOKİ arasında yapılan iş birliği doğrultusunda konutlar/kalıcı konutlar altyapısıyla birlikte TOKİ Başkanlığına yaptırılmaktadır. TOKİ kalıcı konut yapımı planlamasına yönelik iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.8’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A5 TOKİ-Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A5-i1	İhtiyaç Tespiti (Yapılacak Konut Sayısının Tespiti)	ÇŞİDB-TOKİ-AFAD	ÇŞİD İl Md.-AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> AFAD, ÇŞİDB ve TOKİ arasında protokol imzalanır. Tespit ve bilgilendirme çalışmaları sonrasında ihtiyaç planlaması yapılır. Hak sahibi sayısı AFAD tarafından Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bildirilir. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, TOKİ'ye hak sahibi sayısını bildirir ve yapılacak konut sayısı netleştirilir.
S1-T1-A5-i2	Yer seçimi ve İmar Planlaması Çalışmaları	AFAD-TOKİ-ÇŞİDB-MİLE	AFAD İl Md.-TOKİ-Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Yeni proje için arsa seçimi yapılır (yer seçimi işlemleri). Arsanın konut yapımına uygun hale getirilmesi için gerekli izinler alınır. İmar planları hazırlanır. Zemin etüd çalışmaları ve mimari proje çalışmaları tamamlanır.
S1-T1-A5-i3	Projelendirme ve İhale	TOKİ	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Coğrafyaya, kültüre ve yere uygun projenin tasarımı yapılır/yaptırılır. Uygulanacak proje belirlenir. Proje yaklaşık maliyeti belirlenir. Kamu İhale Mevzuatı kapsamında doğrudan temin işlemleri hazırlığı yapılır. Yapım ihalesinin gerçekleştirilir. İhale sonrası inceleme süreci başlar. Yüklenici ile sözleşme imzalanır.
S1-T1-A5-i4	Yapım	TOKİ	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. Yapım (inşaat) süreci başlar. Yerinde denetimler yapılır (Müşavir + TOKİ). Hakediş ödemeleri yapılır. Geçici kabul ve kesin kabul işlemleri yapılır.
S1-T1-A5-i5	Konutların AFAD'a Teslimi	TOKİ AFAD	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapımı tamamlanan (geçici kabul yapıldıktan sonra) konutların mülkiyeti TOKİ tarafından AFAD'a devredilir.

4.1.1.6. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı

Kentsel dönüşüm yöntemiyle konut yapımı ile herhangi bir doğal afet durumunda risk taşıyan binaların yıkılması ve şehirlerin daha sürdürülebilir, daha güvenli ve dirençli yapılarla yeniden tasarlanması amaçlanmaktadır. Kentsel dönüşüm yöntemiyle konut yapımı planlamasından ana sorumlu kurum Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.9’da sunulmuştur.

Tablo 4.9. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A6	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A6-İ1	Kentsel Dönüşüm Alanı Tespiti	ÇŞİDB (KDB)	KDM	<ul style="list-style-type: none"> Riskli Yapı Tespiti; 6306 sayılı Kanun kapsamında kat malikleri, binalarının risk durumunun tespiti için e-devlet üzerinden, Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca lisanslandırılan kurum ve kuruluşlara başvurur veya re'sen riskli yapı tespiti Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yapılır veya yaptırılır. Lisanslandırılan kurum ve kuruluşlar, riskli yapı tespit raporunu hazırlayarak Kentsel Dönüşüm Müdürlüğüne gönderir. İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde rapor büyükşehir ilçe belediyelerine sunulur. İlgili kentsel dönüşüm müdürlüğü veya idare riskli yapı tespit raporunu inceler. Kentsel dönüşüm müdürlüğü veya idare "riskli yapı" raporunu ilgili tapu müdürlüğüne bildirir. Tapu müdürlüğünce tapuya riskli yapı şerhi düşülür. Tapu müdürlüğü, maliklere tebligat tarihinden itibaren 15 gün içinde itiraz edebileceğini bildirir, Riskli yapı tespiti, itiraz olması durumunda teknik heyetin nihai kararına göre, itiraz olmaması durumunda ise tebligatlar tamamlandıktan sonra 15 gün sonunda kesinleşir. Riskli yapı tespiti kesinleşen binaların maliklerine süre verilerek binanın yıktırılması talep edilir. Aksi durumda binalar idarece yıktırılır. Yıkılan binanın yerine yapılacak olan uygulamalarda, bina maliklerinin salt çoğunluğu ile karar alınır.
S1-T1-A6-İ2	Kentsel Dönüşüm Konut Yapımı	ÇŞİDB (KDB)	KDM	<ul style="list-style-type: none"> Kentsel Dönüşüm Kanunu kapsamında yapım çalışmaları yürütülür.

4.1.1.7. Kalıcı Konutlara Yerleşim

Kalıcı konutlara yerleşim; afetzedelerin yapımı tamamlanmış kalıcı konutlara yerleştirilmesi sürecini kapsamaktadır. Kalıcı konutlara yerleşim planlamasından ana sorumlu kurum AFAD olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.10'da sunulmuştur.

Tablo 4.10. Kalıcı Konutlara Yerleşim İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	BARINMA			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A8	Konutlara Yerleşim			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A8-İ1	Konutların Teslimi	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Konut maliyeti şerhifiyelendirilerek belirlenir. Noter huzurunda kura çekimi yapılır. Hak sahiplerine konutlar valilik tarafından teslim edilir.
S1-T1-A8-İ2	Kesin Borçlandırma, Tahsil ve Takip	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hak sahiplerinin; TOKİ eliyle ve ihale usulüyle yapılan konutlarda nihai maliyet, EYY ve güçlendirme işlerinde ise hak sahibine ödenen toplam kredi desteği tutarı üzerinden kesin borçlandırmaları yapılır. Hak sahiplerinin borçları, önceden belirlenen ve duyurulan takvime uygun olarak tahsil edilmeye başlanır.

S1	BARINMA			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A8	Konutlara Yerleşim			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				• Banka tarafından geri ödemeler takip edilir.

4.1.1.8. Bina Güçlendirmesi

Bina güçlendirmesi tekniği ile orta hasarlı olarak tespit edilmiş olan binaların; teknik ve hukuki standartlara uygun şekilde güçlendirilip, afetlere dayanaklı hale getirilmesi ve asgari yaşam konforu altında yeniden kullanılabilmesi amaçlanmıştır. Bina güçlendirmesi faaliyetini tanımlayan iş adımları ile iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.11'de sunulmuştur.

Tablo 4.11. Bina Güçlendirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	BARINMA			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A8	Bina Güçlendirmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A8-İ1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetin meydana gelmesinden hemen sonra, afet etkisi belirleme çalışmaları yapılır. Genel hayata etkililik kararı alınmasından sonra, kesin hasar tespit çalışmaları yapılır. Kesin hasar tespit sonuçları 30 gün süreyle ilan edilir, aynı anda itiraz toplama çalışmaları yapılır. 30 günlük ilan süresinin tamamlanmasından sonra, itiraz hasar tespit çalışmaları yapılır.
S1-T1-A8-İ2	Hak Sahipliği ve Ön Borçlandırma	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Bina hasar tespit verileri ve/veya afet etüt çalışmaları sonuçları temin edilerek değerlendirilir. Talep ve taahhütname alınması için AFAD tarafından valiliklere talimat verilir. Mahalli Hak Sahipliği İnceleme Komisyonu oluşturulur. Talep taahhütname alınmasına dair süreci duyurmak adına mahalle ve köy muhtarlıklarında ilana çıkılır. Afetzedelerden talep-taahhütname alınarak komisyon tarafından hak sahibi kabul edilen veya edilmeyenler belirlenir (60 gün). Hak sahibi kabul edilen ve edilmeyenler mahallinde ilan edilir ve itirazlar alınır (15 gün). Aynı komisyon tarafından itirazlar değerlendirilir ve ilan edilir. İtiraz değerlendirmesi sonuçlarına yine itiraz olması halinde, bu talepler AFAD tarafından değerlendirilir. Valilikçe nihayete erdirilen hak sahipliği çalışmalarının sonuçları AFAD tarafından onaylanır. Onaylanıp kesinlik kazanan hak sahipliği sonuçları Başkanlık tarafından valiliğine ve borçlandırma işlemleri için ilgili bankaya gönderilir. Hak sahibi kabul edildiği kesinleşenlerin ön borçlandırma işlemleri ilgili banka tarafından gerçekleştirilir (60 gün).
S1-T1-A8-İ3	Güçlendirme Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Çok katlı bina için apartman yönetimine veya kat malikleri tarafından belirlenen heyet tarafından onarım-güçlendirmeye ilişkin karar apartman defterine yazılarak valiliğine (il AFAD müdürlüğüne) sunulur. Hak sahibi/kat malikleri tarafından güçlendirme projesi yaptırılır ve valiliğine (il AFAD müdürlüğüne) sunulur.

S1	BARINMA			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A8	Bina Güçlendirmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Güçlendirme yapmaya yetkili yükleniciyle sözleşme imzalanır ve valiliğine (il AFAD müdürlüğüne) sunulur. İlgili belediyeden onarım ruhsatı alınır. Güçlendirme imalatına başlanır. Pursantaj dilimlerine göre hak sahibine ödeme yapılır. Güçlendirme imalatının tamamlanmasının ardından proje uygunluk onayı alınır. Yapı Kullanma İzin Belgesi (iskân belgesi) alınır. 1 (bir) yıl içerisinde güçlendirme/onarımı tamamlanmayan binaların ağır hasarlı kategorisine geçirilerek hak sahipliği düşürülür ve valilik tarafından yıkım işlemleri başlatılır.

4.1.1.9. Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları

Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları kapsamında; afetten etkilenen ya da etkilenmesi muhtemel arazinin afet etüt çalışmaları sonrasında durumun ivedilik taşınması halinde *Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği* kapsamında veya yatırım programına alınarak afet önleyici yapıların yapımı gerçekleştirilir. Afet sonrası önleyici yapı uygulamaları aşamalarından sorumlu kurumlar ile iş adımları ile iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.12’de sunulmuştur.

Tablo 4.12. Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme			
S1-T1-A9	Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T1-A9-İ1	Afet Etüt Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetin etkilediği ya da etkilenmesi muhtemel arazi yerinde incelenir. Jeolojik etüt raporları (JER) hazırlanır. Nakil, ıslah ve afete maruz bölge değerlendirilmesi yapılır. Jeolojik etüt raporları valiliğince onaylanır. Genel hayata etkililik kararı alındıktan sonra jeolojik etüt raporlarının sonuçları mahallinde ilan edilir. Onaylı jeolojik etüt raporları ve itirazlı jeolojik etüt raporları AFAD’a gönderilir. Afete maruz bölge kararı içeren raporlar, AFAD tarafından Cumhurbaşkanlığı onayına sunulur. Afete maruz bölge kararları, valiliğince mahallinde ilan edilir. Taşkın ve su baskını için önlem içeren raporlar, yatırım programına alınmak üzere DSİ’ye, diğer önlem içeren raporlar ise yatırım programına alınmak üzere AFAD’a gönderilir.
S1-T1-A9-İ2	Acil Yardım Yöntemiyle Afet Önleyici Yapı İnşaatı	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet etüt çalışmalarına göre ivedi alınması gereken tedbirler içeren önleyici yapıların acil yardım yöntemiyle yapılması sağlanır.
S1-T1-A9-İ3	Yatırım Programına Alınarak Afet Önleyici Yapı İnşaatı	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet etüt çalışmalarına göre uzun vadeli tedbirler gerektiren önleyici yapılar yatırım programına teklif edilir. Önlem projesi oluşturulması için ödenek temin edilir. Proje takvim yılı içinde tamamlanır.

4.1.2. Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüşubat Temizliği

Binaların yıkım faaliyetlerinin kent içinde çevre, çalışan ve halk sağlığı ile güvenliğine zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirilmesi ile akarsu, nehir yatakları veya kanal banketlerinde afet sonrası erozyon oluşturan faaliyetler nedeniyle ortaya çıkan rüşubat (sediment) malzemenin toplanıp uzaklaştırılması aşamalarını içermektedir. Bina yıkımı ve şehir içi rüşubat temizliği temel görev alanının alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.1.2.1. Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım

Arazinin tehlikeli durumu dikkate alınarak tespit edilen muhtemel afet nedeniyle bu arazi içerisinde kalan binaların boşaltılması ve yıktırılması süreçlerini kapsamaktadır. Arazinin tehlikeli durumu nedeniyle boşaltma ve yıkım aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.13'te sunulmuştur.

Tablo 4.13. Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T2	Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüşubat Temizliği			
S1-T2-A1	Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T2-A1-İ1	Afet Etüt Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 kodlu iş adımı tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S1-T2-A1-İ2	Binanın Boşaltılmasına Yönelik İşler	İB	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Nakil kararı alınmasına istinaden yıkım emri verilir. Afetzedeye tebliğ edilir.
		İB	Jandarma/Emniyet Md. Büyükşehir/İl-İlçe Belediyeleri	<ul style="list-style-type: none"> Yıkılacak binalar tahliye edilir.
S1-T2-A1-İ3	Afetzedenin Barınma İhtiyacının Karşlanması	İB	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetzedenin konut sahibi/kiracı olma durumu göz önünde bulundurularak, barınma ihtiyacının karşılanmasına yönelik S1-T3-A4 (Bkz DİZİN) görev alanında yer alan iş adımları takip edilerek nakdi yardım yapılır.
S1-T2-A1-İ4	Binanın Yıkılmasına Yönelik İşler	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Keşif ve ödenek talebi yapılır. Ödenek temin edilir. İhale yapılır. Bina yıkımı gerçekleştirilir ve enkaz kaldırılır.

4.1.2.2. Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım

Meydana gelen bir afet sebebiyle acil yıktırılacak ve ağır hasarlı olarak tespit edilen binaların boşaltılması ve yıktırılması süreçlerini kapsamaktadır. Binaların gördüğü hasar nedeniyle boşaltma ve yıkım aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.14'te sunulmuştur.

Tablo 4.14. Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T2	Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüsubat Temizliği			
S1-T2-A2	Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T2-A2-i1	Hasar Tespit Çalışmaları	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-i1 kodlu iş adımı tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S1-T2-A2-i2	Binanın Boşaltılmasına Yönelik İşler	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md. Jandarma/ Emniyet Md. Büyükşehir/ İl-İlçe Belediyeleri	<ul style="list-style-type: none"> Yıkım emri verilir. Afetzedeye tebliğ edilir (ÇŞİDB). Yıkılacak binalar tahliye edilir.
S1-T2-A1-i3	Afetzedenin Barınma İhtiyacının Karşılansması	İB/ AFAD	Valilik/ AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetzede acil/geçici barınma imkanlarından yararlandırılır. Geçici barınma imkanlarının tercih edilmediği hallerde mülkiyet durumu göz önünde bulundurularak S1-T3-A4 (Bkz. DİZİN) görev alanında yer alan iş adımları takip edilerek nakdi yardım yapılır.
S1-T2-A2-i4	Keşif ve Ödenek Talebi	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Gördüğü hasar nedeniyle boşaltma ve yıkımına karar verilen binalarda, yıkım ve enkazın kaldırılmasına ilişkin yerinde inceleme yapılır, neticesinde; Yıkımın, idare iş makineleri imkânı veya hizmet alımı ile yapılmasına karar verilir. İhtiyaç duyulan ödenek miktarı belirlenir ve AFAD'dan talep edilir.
S1-T2-A2-i5	Ödenek Temini	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhtiyaç duyulan ödenek temin edilir.
S1-T2-A2-i6	İhale Yapılması	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yıkım yaklaşık maliyeti çıkarılır. Yıkım teknik şartnameleri iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gereklilikler dikkate alınarak hazırlanır. Sözleşme tasarısı ve idari teknik şartname hazırlanarak ihale işlemi gerçekleştirilir. Sözleşme imzalanır ve oluşturulan kontrol heyetince yer teslimi yapılır.
S1-T2-A2-i7	Bina Yıkımı ve Enkazın Kaldırılması	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yerinde inceleme neticesinde idare iş makineleri imkanları ile yıkımına karar verilmesi halinde; <ul style="list-style-type: none"> <i>a. Ekip ekipman tespiti sonucu iş programı yapılır,</i> <i>b. Elektrik, su, doğal gaz vb. altyapı bağlantılarının kesildiği, yıkılacak yapı ve çevre güvenliğinin sağlandığı dair kontroller sağlanır,</i> <i>c. Sağlığa zararlı (asbest, kurşun, PCB gibi) ve yanıcı patlayıcı vb. nitelikte tehlikeli maddelerin kontrolü yapılır ve iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınır,</i> <i>d. Belirlenen iş programına göre iş makineleri ile yıkım işlemi gerçekleştirilir,</i> <i>e. Enkaz, çevre, çalışan ve halk sağlığı ile güvenliğine uygun olarak belirlenen döküm sahasına taşınır,</i> <i>f. Saha tesviye edilir.</i> Yerinde inceleme neticesinde yıkım işlemlerinin hizmet alımı yöntemiyle yapılmasına karar verilmesi halinde; <ul style="list-style-type: none"> <i>a. Kontrol heyetinin denetiminde yıkım, enkaz döküm ve saha tesviyesi işlemleri gerçekleştirilir.</i> <i>b. Kabul işlemleri yapılır.</i>
S1-T2-A2-i8	Enkazın Ayrıştırılması, Geri Dönüşümü ve Bertarafı	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md. İl Sağlık Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Enkazda çevre, çalışan ve halk için zararlı etken maddeler bulunması halinde il sağlık müdürlüğü ile birlikte risk analizi yapılır ve bu maddeler ayrıştırılarak uygun alanlarda bertaraf edilir.

S1	Barınma			
S1-T2	Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüşubat Temizliği			
S1-T2-A2	Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Enkazda bulunan geri dönüştürülebilir malzemeler değerlendirilir.

4.1.2.3. Şehir İçi Rüşubat Temizliği

Şehir içi rüşubat temizliği, afet sonrası şehir içi altyapı (kanalizasyon, yağmur suyu) hatlarının rüşubat atıklarıyla dolması sonucunda gerçekleştirilen altyapı temizliği ve bina temizliği aşamalarını kapsamaktadır. Şehir içi rüşubat temizliğine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.15’de sunulmuştur.

Tablo 4.15. Şehir İçi Rüşubat Temizliği İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (ÇŞİDB)

S1	Barınma			
S1-T2	Bina Yıkımı ve Şehir İçi Rüşubat Temizliği			
S1-T2-A3.1	Şehir İçi Rüşubat Temizliği			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T2-A3-i1	Şehir Altyapısı Rüşubat Temizliği	ÇŞİDB	Belediye Valilik/ Kaymakamlık	<ul style="list-style-type: none"> İlgili iş adımları yerel yönetim tarafından belirlenecektir.
S1-T2-A3-i2	Bina Rüşubat Temizliği	İB ÇŞİDB	Valilik/ Kaymakamlık Belediye İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> İlgili kurum tarafından yürütülecek işlemlere mülki idare ile koordineli olarak imkân kabiliyetlerine uygun destek sağlanır. Türk Kızılay, STK’lar ve AFAD gönüllülerinin çalışmalara dahil edilmesi sağlanır. Halk sağlığına tehlike oluşturabilecek ürünlerin bulunduğu ticari alanlarda yürütülen temizlik çalışmalarına yerel sağlık ekibi dahil edilir.

4.1.3. Nakdi Yardım

Nakdi yardımlar, afet nedeniyle mağdur olan afetzedeler için kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan nakdi yardımları kapsamaktadır. Afet sonrası yürütülen nakdi yardım çalışmaları TAMP kapsamında ele alınmadığından dolayı TASİP’te yer almaktadır. Nakdi yardım temel görev alanının alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.1.3.1. Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım

Eşya zararı kaynaklı nakdi yardım, afet nedeniyle zararı tespit edilen hanelere eşya zararı kaynaklı yapılan yardımları kapsamaktadır. Eşya zararı kaynaklı nakdi yardım aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.16 ve Tablo 4.17’de sunulmuştur.

Tablo 4.16. Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (ASHB)

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A3.1	Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A1.1-İ1	Eşya Zarar Tespiti	HMB	İl Defterdarlığı	<ul style="list-style-type: none"> TAMP kapsamında Afet Zarar Tespit Grubu yerel koordinatörü defterdarlık tarafından oluşturulan "Konut ve Çevre" Ekibince hanelerde meydana gelen eşya zararı tespit edilir. Tespit edilen zararlara ilişkin veriler defterdarlık koordinasyonunda düzenlenerek valiliğe/kaymakamlığa bildirilir.
S1-T3-A1.1-İ2	Talep Alınması, Değerlendirmesi ve Onaylanması	ASHB	İl ve İlçe SYDV	<ul style="list-style-type: none"> Afet ve acil durumlar sonrası meydana gelen eşya zarar tespitleri il/ilçe SYDV temsilcisiyle birlikte il defterdarlığı/mal müdürlüğü tarafından tespit edilir. Zarar tespitler vakıf mütevelli heyetine bildirilir. Vakıf mütevelli heyeti tarafından hanenin başvurusuna ilişkin karar verilir.
S1-T3-A1.1-İ3	Ödemenin Yapılması	ASHB	İl ve İlçe SYDV	<ul style="list-style-type: none"> Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ve/veya il/ilçe SYDV tarafından karar verilen nakdi yardımlar hanelere ulaştırılır.

Tablo 4.17. Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (Türk Kızılay)

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A1.2	Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A1.2-İ1	Ödemenin Yapılması	Türk Kızılay	Kızılay Şube/Temsilcilik	<ul style="list-style-type: none"> Açılacak bağış kampanyalarının ardından gelen aynı/nakdi bağış ve şartlı bağış yardımları kişilere ulaştırılır.

4.1.3.2. Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım

Genel Hayata Etkili kabul edilen afet ve acil durum hallerinde, "3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu" kapsamında bulunan afetzedelerin barınma ihtiyaçlarının (konut onarımı vb.) karşılanmasına yönelik yardımları kapsamaktadır. Konut onarımı amaçlı yardıma ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.18'de sunulmuştur.

Tablo 4.18. Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A2	Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 kodlu iş adımı tanımlanmıştır.

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A2	Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A2-İ2	Talep Alınması ve Değerlendirmesi	ASHB	İl ve İlçe SYDV	<ul style="list-style-type: none"> Afet ve acil durumlar sonrası meydana gelen ev hasarına dair talep gelmesi halinde il/ilçe SYD Vakfı tarafından incelenerek başvuru değerlendirilir. Başvuru değerlendirildikten sonra vakıf mütevelli heyetine bildirilir. Vakıf mütevelli heyeti tarafından uygun görülmesi durumunda Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünden haneye ev onarım yardımı yapılabilmesi amacıyla kaynak tahsisi talep edilir. Kaynak tahsisi talebi yetkili makamlarca değerlendirilir.
S1-T3-A2-İ3	Ödemenin Yapılması	ASHB	İl ve İlçe SYDV	<ul style="list-style-type: none"> Vakıf tarafından ev onarımını yapan yüklenici firmaya fatura karşılığı ödeme yapılır.

4.1.3.3. Betonarme ve Prefabrike Konut Yapımı Amaçlı Nakdi Yardım

Genel hayata etkili kabul edilen afet ve acil durum hallerinde, 3294 sayılı Kanun kapsamında bulunan afetzedelerin barınma ihtiyaçlarının (konut yapımı vb.) karşılanmasına yönelik yardımları kapsamaktadır. Betonarme ve prefabrike konut yapımı amaçlı nakdi yardıma ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.19'da sunulmuştur.

Tablo 4.19. Betonarme ve Prefabrike Konut Yapımı Amaçlı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A3	Barınma Amaçlı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A3-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 kodlu iş adımı tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S1-T3-A3-İ2	Talep Alınması ve Değerlendirmesi	ASHB	İl ve İlçe SYDV	<ul style="list-style-type: none"> Afet ve acil durumlar sonrası 3294 sayılı Kanun kapsamında bulunan hanelerin talepte bulunması halinde, meydana gelen ev hasarı il/ilçe SYD Vakfı tarafından incelenerek başvuru değerlendirilir. Başvuru değerlendirildikten sonra vakıf mütevelli heyetine bildirilir. Vakıf mütevelli heyeti tarafından uygun görülmesi durumunda Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünden haneye ev yapımı yardımı yapılabilmesi amacıyla kaynak tahsisi talep edilir. Kaynak tahsisi talebi yetkili makamlarca değerlendirilir.
S1-T3-A3-İ3	Ödemenin Yapılması	ASHB	İl ve İlçe SYDV	<ul style="list-style-type: none"> Vakıf tarafından konut yapımını yapan yüklenici firmaya fatura karşılığı ödeme yapılır.

4.1.3.4. Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım

7269 sayılı Kanun gereğince afet ve acil durum hallerinde, afetzedelerin barınma, onarım ve temel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik nakdi yardımları kapsamaktadır. Afet Yasası kaynaklı nakdi yardım aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.20'de sunulmuştur.

Tablo 4.20. Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A4	Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A4-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Bina hasar tespit verileri temin edilerek değerlendirilir.
S1-T3-A4-İ2	Talep Alınması ve Değerlendirmesi	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Valilik AFAD'tan ödenek talebinde bulunur. Başkanlıkça talepler değerlendirilir. Ödenek tahsisi amacıyla Başkanlık oluru alınır.
S1-T3-A4-İ3	Komisyon Değerlendirmesi ve Ödeme Yapılması	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Valiliğince, ödeneği talep eden kuruma aktarılır. İl Afet ve Acil Durum Komisyonunca, afetzedenin mülkiyet durumu, acil barınma imkanlarından yararlanıp yararlanmadığı vb. koşullar göz önünde bulundurularak ödeme değerlendirme çalışması yapılır. Afetzedeye nakdi ödeme yapılır.
S1-3-A4-İ4	İzleme Değerlendirme Yapılması	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yazılım üzerinden ödeme izlenir. Vatandaş memnuniyet anketleri yapılır.

4.1.3.5. Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım

Kentsel dönüşüm kaynaklı nakdi yardım yöntemi 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında riskli bölgelerdeki binaların yenilenmesine yönelik nakdi yardımları kapsamaktadır. Kentsel dönüşüm kaynaklı nakdi yardım aşamalarından ana sorumlu kurum Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olup bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.21'de sunulmuştur.

Tablo 4.21. Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	Barınma			
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A5	Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A5-İ1	Kentsel Dönüşüm Tespiti	ÇŞİDB (KDB)	KDM	<ul style="list-style-type: none"> Riskli Yapı Tespiti; <ol style="list-style-type: none"> 6306 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde riskli yapı tespiti veya riskli alan/rezerv alan belirleme çalışması yapılır. Kat malikleri, binalarının risk durumunun tespiti için e-devlet üzerinden, Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca lisanslandırılan kurum ve kuruluşlara başvurur veya re'sen riskli yapı tespiti Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yapılır veya yaptırılır. Lisanslandırılan kurum ve kuruluşlar, riskli yapı tespit raporunu hazırlayarak Kentsel Dönüşüm Müdürlüğüne gönderir. İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde rapor büyükşehir ilçe belediyelerine sunulur. Riskli Alanların Belirlenmesi; <ol style="list-style-type: none"> Zemin durumu veya üzerindeki yapılaşmalar açısından tehlike arz ettiği idarelerince belirlenen alanlara dair Kentsel Dönüşüm talepleri ÇŞİDB'ye iletilir.

S1	Barınma			İş Adım Süreçleri
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A5	Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<p>b) ÇŞİDB tarafından uygun değerlendirilen alanlar riskli alan olarak ilan edilir, ihtiyaç duyulması halinde yeni yerleşim alanı olarak rezerv yapı alanları belirlenir.</p> <p>c) Riskli ve rezerv yapı alanlarındaki tespit, tahliye, yıkım, plan, proje, uzlaşma ve yapım faaliyetleri; ÇŞİDB koordinasyonunda ilgili İdareler, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve hak sahiplerinin katılımı ile sürdürülür.</p>
S1-T3-A5-İ2	Talep Alınması ve Değerlendirmesi	KDB	KDM	<ul style="list-style-type: none"> Riskli yapı olarak tespit edilen yapılardaki hak sahipleri veya riskli alan/rezerv alanda kalan hak sahipleri 6306 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde Kentsel Dönüşüm Başkanlığından nakdi yardım talebinde bulunur. Tapu Müdürlüğü, maliklere tebligat tarihinden itibaren 15 gün içinde itiraz edilebileceğini bildirir. Riskli yapı tespiti, itiraz olması durumunda teknik heyetin nihai kararına göre, itiraz olmaması durumunda ise tebligatlar tamamlandıktan sonra 15 gün sonunda kesinleşir.
S1-T3-A5-İ3	Komisyon Değerlendirmesi ve Ödeme Yapılması	KDB	KDM	<ul style="list-style-type: none"> 6306 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde hak sahiplerinin talepleri değerlendirilerek uygun bulunanlara nakdi yardım yapılır.

4.1.3.6. Diğer Nakdi Yardımlar

Afetzedelerin yaşamsal ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik olarak, kamu kurumları haricinde yapılan nakdi yardımları içermektedir. Diğer nakdi yardıma ilişkin iş adımları ve iş süreçleri Tablo 4.22'de sunulmuştur.

Tablo 4.22. Diğer Nakdi Yardımlar İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S1	BARINMA			İş Adım Süreçleri
S1-T3	Nakdi Yardım			
S1-T3-A6	Diğer Nakdi Yardımlar			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S1-T3-A6-İ1	Talep Alınması	TDV / STK'lar	TDV Şubeleri-STK Temsilcilikleri	<ul style="list-style-type: none"> Türkiye Diyanet Vakfı il/ ilçe şubeleri tarafından talepler alınır. il/ilçe şubeleri tarafından taleplere ilişkin ön değerlendirme yapılır Talepler Genel Merkeze iletilir.
S1-T3-A6-İ2	Taleplerin Değerlendirilmesi ve Onaylanması	TDV STK'lar	TDV Şubeleri-STK Temsilcilikleri	<ul style="list-style-type: none"> Yardımanın limitlerinin belirlenmesi amacıyla Genel Müdürlük oluru alınır. İcra kurulu kararı, müteveli heyet kararı süreçleri başlatılır. Alınan karar ve olura göre yardımın yapılması için il/ilçe şubeye talimat verilir.
S1-T3-A6-İ3	Ödemenin Yapılması	TDV STK'lar	TDV Şubeleri-STK Temsilcilikleri	<ul style="list-style-type: none"> il/ilçe şubeleri tarafından afetzedeye ödeme yapılır.

4.2. Çevresel Varlıklar (S2)

İlgili sektör afet nedeniyle etkilenen çevre varlıklarının korunmasına ve iyileştirilmesine yönelik planlamaları içermektedir. Ekolojik dengedeki bozulmaları gidermeyi/korumayı ve çevresel

varlıklarda meydana gelen kayıplar nedeniyle ortaya çıkabilecek ikincil etkileri gidermeyi hedeflemektedir. Çevresel varlıklar sektörü; su havzaları iyileştirme, orman varlıkları iyileştirme, endüstriyel kaza kaynaklı kirliliklerin iyileştirilmesi, KBRN kirliliğine yönelik iyileştirme, korunan alanların ve tabiat varlıklarının iyileştirilmesi ile deniz iyileştirme faaliyetlerine yönelik planlamaları içermektedir. Bu kapsamda Çevresel varlıklar sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.23’de sunulmuştur.

Tablo 4.23. Çevresel Varlıklar Sektörel Planlama

S2	ÇEVRESEL VARLIKLAR			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S2-T1	Su Havzaları (Akarsu, Çay, Dere, Göl, Gölet ve Sulak Alanlar) İyileştirme	S2-T1-A1	Su Havzası İslahı	TOB (DSİ)-
		S2-T1-A2	Havza Kirlilik İyileştirme	ÇŞİDB-TOB
		S2-T1-A3	Geçiş Yapıları İyileştirme	TOB (DSİ)/Belediye
S2-T2	Orman Varlıkları İyileştirme	S2-T2-A1	Rehabilitasyon	TOB-(OGM)
		S2-T2-A2	Orman Yolu İyileştirme	
		S2-T2-A3	Biyoçeşitlilik Sağlanması	TOB
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme	S2-T3-A1	Tarım Arazileri İyileştirme	TOB-ETKB
		S2-T3-A2	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme	TOB-ETKB
		S2-T3-A3	Kentsel Çevre İyileştirme	ÇŞİDB-Belediye-ETKB
		S2-T3-A4	Doğal Çevre İyileştirme	ÇŞİDB-ETKB
		S2-T3-A5	Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlilik İyileştirme	ÇŞİDB
S2-T4	Korunan Alanlar ve Tabiat Varlıkları İyileştirme	S2-T4-A1	Tabiat Varlıkları İyileştirme (Mağaralar, anıt ağaçlar vb.)	ÇŞİDB
		S2-T4-A2	Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Doğal Sit Alanları İyileştirme	ÇŞİDB
		S2-T4-A3	Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtları İyileştirme	TOB
S2-T5	Deniz İyileştirme	S2-T5-A1	Deniz Tabanı İyileştirme	ÇŞİDB
		S2-T5-A2	Deniz Yüzeyi İyileştirme	

4.2.1. Su Havzaları İyileştirme

Su havzaları iyileştirme; yerüstü ve yeraltı suyu havzalarının korunması, kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmiş ise iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini tanımlamaktadır. Su havzaları iyileştirme temel görev alanının alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.2.1.1. Su Havzası İslahı

Havza ıslahı; havzada bozulan toprak, su, bitki örtüsü koşullarının iyileştirilmesine ve doğal dengeyi sağlamaya yönelik teknik, kültürel, sağlık ve idari tedbirlerin alınması ile havzada yaşayan halkın sosyo-kültürel ve ekonomik kalkınmalarının sağlanması için yapılan çalışmalar olarak tanımlanmaktadır. Havza ıslahına yönelik iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.24’de sunulmuştur.

Tablo 4.24. Havza Islahı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S1-T1	Su Havzaları (akarsu, çay, dere, göl, gölet ve sulak alanlar) İyileştirme			
S2-T1-A1	Havza Islahı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T1-A1-İ1	Etki ve Risklerin Belirlenmesi	TOB (DSİ) / SB (HSGM)	DSİ Bölge Md. / İl Sağlık Müdürlükleri	<ul style="list-style-type: none"> Bozulan sulama kanalı, göl, gölet vb. havzanın ıslahına ilişkin inceleme teknik personeller tarafından yerinde yapılır. Su havzası yüzme ve içme/kullanma suyu amaçlı kullanılıyor ise belediye ve il sağlık müdürlüğünün çalışmalarında görüşü alınır.
S2-T1-A1-İ2	Etüt Planlama ve Proje Çalışmaları İle İhale Hazırlık Çalışmaları	TOB (DSİ)	DSİ Bölge / Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yerinde inceleme neticesinde ıslaha ilişkin gerekli ekip/ekipmanların tespiti yapılır ve iş programı hazırlanır. İş güvenliği tedbirleri ilgili projeye göre alınır.
S2-T1-A1-İ3	İdari ve Makineli İmkanlar ve/veya İhale Edilmek Suretiyle Yapım	TOB (DSİ)	DSİ Bölge /Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> Belirlenen iş programına göre iş makineleri ile ıslah işlemleri gerçekleştirilir. Islah işleminde açığa çıkan rüsubat döküm sahasına taşınır. Çevresel varlığın sürekliliği için gerekli düzenlemeler yapılır.

4.2.1.2. Havza Kirliliği İyileştirme

Afet sonrasında su kalitesinde kirlenmenin tespit edildiği noktalarda, kirlilik unsurunun noktasal ve yayılı kaynaklı kirleticilerden gerçekleştiği alanlardaki iyileştirme faaliyetleri ile afet sonrası yapılacak faaliyetlerin olası çevresel etkilerinin tespiti ve iyileştirilmesini kapsamaktadır. Havza kirliliği iyileştirmeye ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.25’de sunulmuştur.

Tablo 4.25. Havza Kirliliği İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T1	Su Havzaları (akarsu, çay, dere, göl, gölet ve sulak alanlar) İyileştirme			
S2-T1-A2	Havza Kirliliği İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T1-A2-İ1	Nehir Havza Yönetim Planlarının Güncellenmesinin Önceliklendirilmesi	ÇŞİDB (ÇYGM) TOB (TOB-SYGM, DSİ)	ÇŞİD İl Md. DSİ Bölge Md. Belediyeler	<ul style="list-style-type: none"> Havzadaki yer üstü ve yeraltı suyu kütleleri belirlenir. Havzadaki kirlilik yükü, taşıma kapasitesi ve baskılar göz önünde bulundurularak noktasal, yayılı ve hidromorfolojik bütün baskı ve etkiler belirlenir. Havzada altyapı yatırımlarına ilişkin kısa, orta ve uzun vadede alınması gereken önlemler ve ulaşılması planlanan hedefler belirlenir. Alınacak önlemler ve iyileştirmelere ilişkin yaklaşık yatırım maliyetleri belirlenir. Alınacak önlemler hususunda ilgili kurum ve kuruluşların (belediye, OSB vb.) görevleri tanımlanır. Su kalitesinin durumunun ortaya konulmasına yönelik fiziko-kimyasal parametrelerin yanı sıra mikro kirleticiler ve sucul türlerin de izlenmesi gibi detaylı izleme çalışmaları yapılır.

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T1	Su Havzaları (akarsu, çay, dere, göl, gölet ve sulak alanlar) İyileştirme			
S2-T1-A2	Havza Kirliliği İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Afet sonrası yapılacak faaliyetlerin yer seçimi ve planlamaları (yeni yerleşim yerlerinin tespiti, moloz ve hafriyat döküm sahalarının tespiti vb.) su kirliliğine mahal vermeyecek şekilde yapılır. Hedeflenen su kalitesine ulaşılması için gerçekleştirilen önlemler belirlenir ve uygulama durumu izlenir.
S2-T1-A2-İ2	Noktasal Kaynaklı Su Kirliliğinin Önlenmesi ve Kontrolü	ÇŞİDB (ÇYGM) TOB	ÇŞİD İl Md. TOB İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Atık su kaynaklı ani su kirliliğinin meydana gelmesinden hemen sonra il müdürlüğü ve bakanlıkça sahada denetim ekipleri oluşturulur. Denetim ekiplerince sahada inceleme yapılarak kirlilik kaynağı araştırılır. Su kütlesinin memba ve mansabından ve atık su deşarj noktasından/kirliliğin meydana geldiği noktadan numuneler alınarak analiz sonuçlarına göre kirliliğin tespiti yapılır. Kirliliğe neden olan şahıs/işletmeye Çevre Kanunu kapsamında işlem yapılır. Kirliliğin kaynağının durdurulması ve gerekli önlemlerin alınması; <ul style="list-style-type: none"> a) Kirlilik atık su altyapı tesislerinden kaynaklanıyor ise tesislerde iyileştirme-revizyon çalışmalarına başlanması sağlanır. b) Yüzeysel su kütlesine kirlenici bir maddenin dökülmesi halinde, kirliliğin yayılmasının önlenmesi ve etkisinin azaltılmasına yönelik gerekli çalışmalar yapılır. Alınan önlemlerin su kalitesine olan etkisinin değerlendirilmesine yönelik izleme çalışmalar planlanır ve uygulanır.

4.2.1.3. Geçiş Yapıları İyileştirme

Afet nedeniyle zarar görmüş köprü, menfez gibi geçiş yapılarının afet sonrasında iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Su havzalarında yer alan geçiş yapılarının iyileştirilmesine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.26'de sunulmuştur.

Tablo 4.26. Geçiş Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T1	Su Havzaları (akarsu, çay, dere, göl, gölet ve sulak alanlar) İyileştirme			
S2-T1-A3	Geçiş Yapıları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T1-A3-İ1	Etki ve Risklerin Belirlenmesi	TOB (DSİ)	DSİ Bölge /Genel Md. - Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Sorumluluk sahasındaki yapıların hasar tespiti yapılır. Etki ve risk değerlendirmesi yapılır. Onarım ve/veya yeniden inşasına karar verilir.
	Etüt Planlama ve Proje Çalışmaları ile İhale Hazırlık Çalışmaları	TOB (DSİ)	DSİ Bölge /Genel Md. - Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Etüt, planlama, proje işleri programlanıp yapılır, kamulaştırma durumu tespit edilir. İdari ve makineli imkanlar dahilinde yapılacak işler ile ihale edilmek suretiyle yapılacak işler belirlenir, ihale hazırlık çalışmaları yürütülür.

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T1	Su Havzaları (akarsu, çay, dere, göl, gölet ve sulak alanlar) iyileştirme			
S2-T1-A3	Geçiş Yapıları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
	İdari ve Makineli İmkanlar ve/veya İhale Edilmek Suretiyle Yapım	TOB (DSİ)	DSİ Bölge / Genel Md. - Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Belirlenen işlerin yapımı için ödenek temini ile ihale iş ve işlemlerin yapılması, yapım sürecine başlanarak tamamlanması ve işletmeye açılması sağlanır. Diğer kurumlarla müşterek konularda iş birliği çalışmaları yürütülür.

4.2.2. Orman Varlıkları İyileştirme

Afetin türüne bağlı olarak çeşitli sebeplerle zarar görmüş orman ve orman arazileri üzerindeki varlıkların iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Orman varlıkları iyileştirme temel görev alanının alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.2.2.1. Rehabilitasyon

Rehabilitasyon, afet sonrası afetten zarar görmüş, bozulmuş orman ekosistemlerinin onarılması ve verimli hale getirilmesi için yapılan her türlü ağaçlandırma, imar ve ıslah çalışmalarına yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Rehabilitasyona ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.27’de sunulmuştur.

Tablo 4.27. Rehabilitasyon İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T2	Orman Varlıkları İyileştirme			
S2-T2-A1	Rehabilitasyon (Yapay ve Doğal Gençleştirme, Tabiat Koruma)			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T2-A1-İ1	Hasar Tespiti	TOB (OGM)	OBM/ İşletme Şefliği	<ul style="list-style-type: none"> Yanan alan bazında tespit yapılır, yanan ağaçlar tür ve miktar olarak tespit edilir. Yangın bölgesinde ekosisteme ve sağlığa zararlı kirlenici (ince partikül madde, karbon monoksit, nitrojen oksitler- NOx, uçucu organik bileşikler ve polisiklik aromatik hidrokarbonlar) madde tespiti yapılır.
S2-T2-A1-İ2	Arazi Hazırlama	TOB (OGM)	OBM/ İşletme Şefliği	<ul style="list-style-type: none"> Zarar gören ağaçlar kesilir. Zarar gören alan temizlenerek hazırlanır. Uygun çalışma koşullarının oluşturulması için yol açılır.
S2-T2-A1-İ3	Gençleştirme Yapılması	TOB (OGM)	OBM*/ İşletme Şefliği	<ul style="list-style-type: none"> Arazide doğal ve/veya yapay gençleştirme yapılır. * Uygun görülen arazi tabiat koruma alanı olarak bırakılır. * Orman arazilerinde mevcut bitki örtüsünün muhafaza edilmesinin yanı sıra toprak yapısında bulunan ve bitki kökleri ile ortak yaşayan mikrobiyal türlerin de muhafaza edilmesi ve/veya bu alanlara bu mikroorganizmaların aşılandığı bitki türlerinin entegre edilmesine yönelik uygulamalar yürütülür.

* OBM tarafından yürütülen rehabilitasyon çalışmalarında -ihtiyaç duyulması halinde-Türk Kızılay gönüllülerinden destek alınabilir.

4.2.2.2. Orman Yolu İyileştirme

Orman yolları, bir orman topluluğunun entansif olarak işletilmesi için ekim, dikim, bakım, hastalık ve zararlılarla mücadele, yangınlardan korunma ve yangınları söndürme gibi çeşitli ormancılık hizmetlerinin zamanında yöntem ve tekniğine uygun olarak yapılabilmesi, ormanların çok yönlü fonksiyonel faydalarının hizmete sunulması ve orman içi ve bitişçi alanlarda yaşayan insanların kalkınmasına katkı sağlamak için yapılmaktadır. Orman yolu iyileştirme afetten zarar görmüş orman içi ve orman bitişçi köylerden geçen yolların B tipi orman yolu standartlarına uygun hale getirilmesi için yapılan faaliyetleri kapsamaktadır. Orman yolu iyileştirme aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.28’de sunulmuştur.

Tablo 4.28. Orman Yolu İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T2	Orman Varlıkları İyileştirme			
S2-T2-A2	Orman Yolu İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T2-A2-İ1	Orman Yollarının Onarımı ve Yeniden Yapımı	TOB (OGM)	OBM / İşletme Şefliği	<ul style="list-style-type: none"> Afetten zarar görmüş orman içi ile orman dışı bağlantıyı sağlayan tek şeritli toprak yolların iyileştirilmesi sağlanır. Gerekli görülmesi halinde heyelan analizleri yapılır.

4.2.2.3. Biyoçeşitlilik Sağlanması/Korunması

Afetten zarar görmüş ve tahrip olmuş orman ekosistemindeki biyolojik çeşitliliğin iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. İlave olarak afet alanlarındaki bitki genetik kaynaklarının koruma altına alınması için ex-situ ve biyoteknolojik yöntemlerin (krioprezervasyon gibi) planlanmasını da içermektedir. Biyoçeşitliliğin sağlanmasına ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.29’da sunulmuştur.

Tablo 4.29. Biyoçeşitlilik Sağlanması/Korunması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T2	Orman Varlıkları İyileştirme			
S2-T2-A3	Biyoçeşitlilik Sağlanması			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T2-A3-i1	Yaralı Yaban Hayvanlarının Tedavi ve Rehabilitasyonu	TOB (Doğa Koruma ve Milli Parklar G.M)	TO İl Md Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Md..	<ul style="list-style-type: none"> Afetten zarar görmüş yaban hayvanları tespit edilir. Yaralı ya da güçten düşmüş yaban hayvanları en yakın tedavi ve rehabilitasyon merkezlerine sevk edilir. Tedavi ve rehabilitasyon sonrası doğaya dönebilecek durumdaki yaban hayvanları uygun habitatlarına geri bırakılır.
S2-T2-A3-i2	Zarar Gören Alanlardaki Orman Biyolojik Çeşitlilik Unsurlarının Belirlenmesi	TOB(OGM)	OBM	<ul style="list-style-type: none"> Zarar gören orman alanlarındaki biyolojik çeşitlilik unsurları belirlenir. İlgi alanlardaki popülasyonu artırıcı tedbirler alınır.

4.2.3. Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer (KBRN) Kirliliğe Yönelik İyileştirme

Afet sonrası kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerin yayılmasıyla oluşan kirliliğin iyileştirilmesi kapsamında; KBRN olaylarının çevresel etkilerinin tespit edilmesi, değerlendirilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi, KBRN olayları sonucu açığa çıkabilecek her türlü atık maddelerin ve işlevi biten numunelerin taşınması, depolanması ve bertaraf edilmesine yönelik orta ve uzun dönemli çalışmalar KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır. Planda KBRN eylemlerinde yer alan faaliyetler sadece genel çerçevede çizmekte olup bu konudaki detay planların, ilgili kurumlar tarafından hazırlanması gerekmektedir.

KBRN olaylarının iyileştirme aşamaları her ne kadar birbirine büyük benzerlikler gösterse de olay radyolojik veya nükleer bir tehdit veya tehlike içerdiğinde, iyileştirme faaliyetlerinde yer alan kurumlar farklılık göstermektedir. KBRN olaylarında oluşan ve *Atık Yönetimi Yönetmeliği* kapsamına giren atıklarının yönetiminin 2872 sayılı *Çevre Kanunu*, *Atık Yönetimi Yönetmeliği* ve ilgili diğer mevzuat kapsamında yürütülmektedir. Aşağıda verilen tablolarda yer alan eylemler bu doğrultuda hazırlanmış olup, radyolojik-nükleer bir acil durum söz konusu olduğunda iyileştirme faaliyetleri ilgili kurumlar tarafından mevcut plan ve mevzuat (KBRN Yönetmeliği, Ulusal Radyasyon Acil Durum Planı vb.) çerçevesinde gerçekleştirilir.

KBRN kirliliğine yönelik iyileştirme temel görev alanının alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.2.3.1. Tarım Arazileri İyileştirme

Tarım alanlarının yer aldığı bölgelerde; KBRN olayından etkilenen ve zarar gören tarım arazileri ile bu alanlardaki güvenli tarım alanlarının tespit edilmesine ve kirliliğin bu alanlarda yayılmasının önlenmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması, bu alanların iyileştirilmesi ve geri kazanılmasının sağlanması faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır. Tarım arazileri iyileştirme aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.30'da sunulmuştur.

Tablo 4.30. Tarım Arazileri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A1	Tarım Arazileri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T3-A1-İ1	Kirlenen Tarım Arazilerinin Tespiti ve Temizlenmesi	TOB / ETKB	Valilik - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> Toprak kirliliğinin alana dağılımı hesaplanarak kirlenen alanlar temizlenir. Tarım arazileri ve ekosistemin önemli bir bileşeni olan sulak alanların kirlenmelerden temizlenmesine yönelik, biyoremediasyon (biyolojik arındırma) sağlayan bazı bitki ve mikroorganizmaların (örneğin; arbusküler mikrohizal funguslar) kirlenen tarım arazileri ve sulak alanlarda kullanılması değerlendirilir.
S2-T3-A1-İ2	Tarım Alanlarından Kaynaklanacak Atıkların Yönetilmesi	TOB/ ETKB	Valilik - İl Tarım ve Orman Md	<ul style="list-style-type: none"> Geri kazanımı mümkün olmayan gıda ve hayvancılık atıklarının, üretim alanlarının ve materyallerinin bertaraf işlemlerinin yapılması

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A1	Tarım Arazileri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında sağlanır.
S2-T3-A1-i3	Gerici Kazanımı Mümkün Olmayan Tarım Arazilerinin Değerlendirilmesi	TOB / ETKB	Valilik - İl Tarım ve Orman Md	<ul style="list-style-type: none"> KBRN kirliliğine maruz kalan tarım alanının gerici kazanımı ve tekrar kullanımı mümkün değilse bu arazilerin insanların erişimine ve tarım faaliyetlerine kapatılması ve sürekli kirlilik izlenmesinin yapılması sağlanır. İzleme sonuçlarına göre tarım alanının durumu daha sonraki süreçte tekrar değerlendirilir.

4.2.3.2. Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme

Hayvancılık, gıda ürünleri ve gıda üretim sistemlerinin bulunduğu yer ve bölgelerde; KBRN olayından etkilenen, etkilenmesini muhtemel olan ve zarar gören yerler ile bu yörelerdeki güvenli bölgelerin tespit edilmesi ve kirliliğin bu alanlarda yayılmasını önlemek için gerekli tedbirlerin alınmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Gıda ve hayvancılık sistemlerinin arındırılmasına ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.31’de sunulmuştur.

Tablo 4.31. Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A2	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T3-A2-i1	Hayvanlar ve Üretim Materyallerinin Tahliyesi	TOB (HGM)	Valilik - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet bölgesindeki hayvanlar ve hayvancılık tesislerinde etkilenen ve zarar gören üretim materyallerinden kurtarılabilecek olanların kurtarılması, mümkün ise güvenli bölgelere taşınması sağlanır. Kurtarılan hayvanların tedavilerinin ve geçici barınmalarının gerçekleştirilebilmesi için iklim şartlarına uygun çadırların temini ve kurulması sağlanır.
S2-T3-A2-i2	KBRN Kirliliği Tespitlerinin ve Uzun Dönem İzlemenin Yapılması	TOB / ETKB	Valilik - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> KBRN tespitlerinin yapılması için ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle iş birliği yapılır.
S2-T3-A2-i3	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme Faaliyetleri	TOB (HGM)	Valilik - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> Etkilenmiş mera ve su alanlarına hayvanlar sokulmayarak gerekli çalışmalar ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle koordineli olarak sağlanır. Güvenli bölgeden yem temin edilmesi ve güvenli bir şekilde stoklanması için ilgili kurum, kuruluş ve valiliklerle iş birliği yapılır. Afetlerden etkilenmiş muhtemel bölgelerdeki hayvan ve gıda üreticilerine afetlerle ilgili verilecek eğitim çalışmaları yürütülür. Kirlenmiş ürünlerin gıda zincirine girmemesi için önlemler alınır, bu ürünlerin gıda zincirine girmesi durumuna karşı numune alma, analiz, gerici çekme ve kısıtlama gibi faaliyetler yürütülür.

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A2	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T3-A2-İ4	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri Atık Yönetimi	TOB / ETKB	Valilik - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> Geri kazanımı mümkün olmayan gıda ve hayvancılık atıklarının, üretim alanlarının ve materyallerinin bertaraf işlemlerinin yapılması Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında sağlanır.

4.2.3.3. Kentsel Çevre İyileştirme

KBRN olayından etkilenen kentsel bölgelerin tespit edilmesi ve kirliliğin yayılmasını önlemek için gerekli tedbirlerin alınmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kentsel çevrenin iyileştirilmesine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.32’de sunulmuştur.

Tablo 4.32. Kentsel Çevrenin İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A3	Kentsel Çevre İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T3-A3-İ1	Kirlilik Tespitinin Yapılması	ÇŞİDB / ETKB	Valilik- ÇŞİD İl Md. - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> Etkilenen kentsel alanların tespitleri yapılarak, teşhis ve izlemeler tamamlanır.
S2-T3-A3-İ2	KBRN Kirliliğinin Arındırılması	ÇŞİDB	Valilik - ÇŞİD İl Md. - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> KBRN kirliliğine uygun yöntemlerle arındırma işlemleri gerçekleştirilir.
S2-T3-A3-İ3	Atıkların Bertaraf Edilmesi	ÇŞİDB / ETKB	Valilik - ÇŞİD İl Md. - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> İşlemler sonucunda ortaya çıkabilecek atıklar, toprak yüzeyin altına betondan inşa edilmiş “yakın yüzey depolarında” bertaraf edilir. Su ve toprağa bulaşmaması adına özel önlemler alınır. Kirliliğin yayılmasını önlemek ve etkilenen alanlardaki iyileştirme faaliyetlerinin etkinliğini değerlendirmek için sürekli izleme ve denetim yapılır.

4.2.3.4. Doğal Çevre İyileştirme

KBRN olayından etkilenen doğal çevre bölgelerinin ve su kaynaklarının tespit edilmesini ve kirliliğin yayılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınmasının sağlanmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Doğal çevre iyileştirmeye ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.33’de sunulmuştur.

Tablo 4.33. Doğal Çevre İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A4	Doğal Çevre İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T3-A4-İ1	Kirlilik Tespitinin Yapılması	ÇŞİDB / TOB / ETKB	ÇŞİD İl Md.- İl Tarım ve Orman Md.- Belediye-AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Doğal alanların tespiti yapılır, teşhis ve izlemeler tamamlanır.
S2-T3-A4-İ2	KBRN Kirliliğinin Arındırılması	ÇŞİDB TOB	Valilik - ÇŞİD İl Md. - İl Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> KBRN kirliliğine uygun yöntemlerle arındırma işlemleri gerçekleştirilir.
S2-T3-A4-İ3	Atıkların Bertaraf Edilmesi	ÇŞİDB / TOB / ETKB	Valilik - ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> İşlemler sonucunda ortaya çıkabilecek atıklar, toprak yüzeyin altına betondan inşa edilmiş "yakın yüzey depolarında" bertaraf edilir. Su ve toprağa bulaşmaması adına özel önlemler alınır. Kirliliğin yayılmasını önlemek ve etkilenen alanlardaki iyileştirme faaliyetlerinin etkinliğini değerlendirmek için sürekli izleme ve denetim yapılır. Doğal alanların bölgelerin, durumların ve insanların korunması için plan hazırlanır, oluşan kriz halinin etkilerinin azaltılması ve durumların tekrarlanmaması üzerine işlemler yapılır.

4.2.3.5. Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlilik İyileştirme

Endüstriyel kaza kaynaklı kirlilik; sanayi tesislerinden yayılan tehlikeli kirletici, kimyasal maddelerin ve atık ürünlerinin havaya, suya ve toprağa girerek çevreyi kirletmesi, insan sağlığını ve yaşamını tehlikeye atması olarak tanımlanmaktadır. TASİP, afetten zarar görmüş işletmeler ve fabrikalardan yayılan kirleticilerin ve tehlikeli atıkların havaya, suya ve toprağa karışmasının kontrol edilmesine, engellenmesine ve bertaraf edilmesine yönelik iş planını ve sorumlu kurumları içermektedir. Noktasal kaynaklı kirlenmiş sahalar, endüstriyel kazalar veya afetler sonucunda oluşan döküntü veya sızıntı ve benzeri noktasal kaynaklardan dolayı oluşan toprak kirliliğini tanımlamaktadır. Endüstriyel kaza kaynaklı kirlilik iyileştirme aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.34'de sunulmuştur. İlgili iş adımları ağırlıklı olarak endüstriyel kaza kaynaklı toprak kirliliği iyileştirme çalışmalarını ele almakta olup, su ve hava kirliliğine yönelik çalışmalar, 4.2.1.1 Su Havası Islahı ve 4.2.1.2. Havza Kirliliği İyileştirme başlıklarında ele alınmıştır.

Tablo 4.34. Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlilik İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A5	Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T3-A5-İ1	Saha Denetimi	ÇŞİDB (ÇYGM) (ÇED, İzin ve Denetim Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Endüstriyel kaza veya doğal afet sonucu toprak kirliliği meydana gelmesi durumunda il müdürlüğü / bakanlıkça denetim ekipleri oluşturulur.

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme			
S2-T3-A5	Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Kirlilik belirtilerinin gerçekçi olup olmadığının tespiti için denetim ekiplerince sahada inceleme ile kirlilik kaynağı araştırılır.
S2-T3-A5-İ2	Tehlikeli Maddenin Sahadan Uzaklaştırılması ve Numune Alımı	ÇŞİDB (ÇYGM) (ÇED, İzin ve Denetim Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sahada bulunan tehlikeli maddenin ilgili mevzuat kapsamında bertaraf edilmesi sağlanır.
S2-T3-A5-İ3	Değerlendirme	ÇŞİDB (ÇYGM.) (ÇED, İzin ve Denetim Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında numune alınarak analiz sonuçları değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda saha "takip gerektiren" veya "takip gerektirmeyen saha" olarak belirlenir. Takip gerektiren kararı verilen sahalarda sağlık risk değerlendirmesi çalışmaları yapılır.
S2-T3-A5-İ4	Alan İyileştirme Faaliyetleri	ÇŞİDB (ÇYGM) (ÇED, İzin ve Denetim Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Temizleme kararı alınan sahalarda kirlenici parametrelerine göre uygun temizleme teknolojileri belirlenerek sahada iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilir. Temizleme hedefine ulaşılması sonrasında sahada izleme süreci yürütülür.

4.2.4. Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme

Afetten etkilenen veya zarar görmüş milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan kara, su ya da deniz alanlarındaki biyolojik çeşitliliğin, doğal ve bununla ilişkili kültürel kaynakların korunması ve devamlılığının sağlanması amacıyla yönelik iyileştirilme faaliyetlerini kapsamaktadır. Korunan alanların ve tabiat varlıklarının iyileştirilmesi temel görev alanının alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.2.4.1. Tabiat Varlıklarını İyileştirme

Afetten etkilenen veya zarar görmüş çeşitli tarihi devirlere ait olup ender bulunan veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan mağaralar, anıt ağaçlar ve benzeri tabiat varlıklarının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri tanımlamaktadır. Tabiat varlıkları iyileştirme iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.35'de sunulmuştur.

Tablo 4.35. Tabiat Varlıklarını İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T4	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme			
S2-T4-A1	Tabiat Varlıklarını İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T4-A1-İ1	Alan Denetimi ve Zarar Tespiti	ÇŞİDB (TVK Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetten etkilenen tabiat varlıklarına yönelik zarar tespit çalışmaları yapılır.

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T4	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme			
S2-T4-A1	Tabiat Varlıklarını İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T4-A1-İ2	Planlama ve Projelendirme	ÇŞİDB (TVK Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yürütülecek iyileştirme çalışmasına dair Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonundan karar alınır. Tabiat varlığının iyileştirilmesine yönelik planlama ve projelendirme faaliyetleri yürütülür.

4.2.4.2. Özel Çevre Koruma Bölgelerini-Doğal Sit Alanlarını İyileştirme

Afetten etkilenen veya zarar görmüş milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan kara, su ya da deniz alanlarındaki, biyolojik çeşitliliğin, doğal ve bununla ilişkili kültürel kaynakların korunması ve devamlılığının sağlanmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Korunan alanların iyileştirilmesi aşamalarının iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.36'da sunulmuştur.

Tablo 4.36. Özel Çevre Koruma Bölgelerini -Doğal Sit Alanlarını İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T4	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme			
S2-T4-A2	Özel Çevre Koruma Bölgelerini-Doğal Sit Alanlarını İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T4-A2-İ1	Alan Denetimi ve Zarar Tespiti	ÇŞİDB (TVK Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetten etkilenen özel çevre koruma bölgelerine veya doğal sit alanlarına yönelik zarar tespit çalışmaları yapılır.
S2-T4-A2-İ2	Planlama ve Projelendirme	ÇŞİDB (TVK Genel Md.)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yürütülecek iyileştirme çalışmasına dair Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonundan karar alınır. Özel çevre koruma bölgelerinde yürütülecek her türlü faaliyet için Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü görüşü alınır. Özel çevre koruma bölgelerinin veya doğal sit alanlarının iyileştirilmesine yönelik planlama ve projelendirme faaliyetleri yürütülür.

4.2.4.3. Milli Parkları, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtlarını İyileştirme

Afetten etkilenen veya zarar gören bilimsel ve estetik bakımından, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaları içerir. Doğa koruma ve milli parklar iyileştirme faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır. Korunan alanların (milli parklar, tabiat parkları, tabiat koruma alanları, tabiat anıtları) iyileştirilmesine yönelik iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.37'de sunulmuştur.

Tablo 4.37. Milli Parkları, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtlarını İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T4	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme			
S2-T4-A3	Milli Parkları, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtlarını İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T4-A3-İ1	Alan Denetimi ve Zarar Tespiti	TOB (DKMP Genel Md.)	TOB Bölge Müdürlükleri/TOB İl (DKMP) Şube Müdürlükleri	<ul style="list-style-type: none"> Etkilenen korunan alanlara yönelik zarar tespit çalışmaları yapılır.
S2-T4-A3-İ2	Planlama ve Projelendirme	TOB (DKMP Genel Md.)	TOB Bölge Müdürlükleri/TOB İl (DKMP) Şube Müdürlükleri	<ul style="list-style-type: none"> Yürütülecek iyileştirme çalışmasına dair Tarım ve Orman Bakanlığı bölge müdürlüklerince karar alınır. Korunan alanın iyileştirilmesine yönelik planlama ve projelendirme faaliyetleri yürütülür.
S2-T4-A3-İ3	İyileştirme Faaliyetleri	TOB (DKMP Genel Md.)	TOB Bölge Müdürlükleri/TOB İl (DKMP) Şube Müdürlükleri	<ul style="list-style-type: none"> Temizleme kararı alınan alanlarda kirlenmiş alanlara göre uygun temizleme teknolojileri/yöntemleri belirlenerek alanda temizleme/iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilir. Temizleme hedefine ulaşılması sonrasında sahada izleme süreci yürütülür.

4.2.5. Deniz İyileştirme

Afetten etkilenen deniz tabanı ve deniz yüzeyinin iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.2.5.1. Deniz Tabanı İyileştirme

Afet nedeniyle deniz tabanında kirlilik meydana gelebilmektedir. Deniz tabanında kirlilik meydana getiren atıkların toplanması, temizlenmesi ve bertaraf edilmesine ilişkin faaliyetler Deniz tabanı iyileştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Deniz tabanı iyileştirilmesine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.38’de sunulmuştur.

Tablo 4.38. Deniz Tabanı İyileştirme İş Adımları ve İş Adımları Süreçleri

S2	Çevresel Varlıklar			
S2-T5	Deniz İyileştirme			
S2-T5-A1	Deniz Tabanı İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T5-A1-İ1	Saha Denetimi	ÇŞİDB (ÇYGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> İl müdürlüğü/Bakanlıkça denetim ekipleri oluşturulur.
S2-T5-A1-İ2	Numune Alma ve Değerlendirme	ÇŞİDB (ÇYGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Kirlilik tespiti için denetim ekiplerince sahada inceleme ve kirlilik kaynağı araştırma çalışmaları yürütülür.
S2-T5-A1-İ3	İyileştirme Faaliyetleri	ÇŞİDB (ÇYGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Tespiti yapılan kirlenmiş alanlarda bertaraf edilmesi sağlanır. Temizleme kararı alınan alanlarda kirlenmiş alanlara göre uygun temizleme teknolojilerinin/yöntemlerinin belirlenerek alanda temizleme/iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilir. Temizleme hedefine ulaşılması sonrasında sahada izleme süreci yürütülür.

4.2.5.2. Deniz Yüzeyi İyileştirme

Deniz yüzeyinde bulunan atıkların toplanması, temizlenmesi ve bertaraf edilmesine yönelik faaliyetler Deniz yüzeyi iyileştirme olarak tanımlanmaktadır. Deniz yüzeyi iyileştirmesine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.39'da sunulmuştur.

Tablo 4.39. Deniz Yüzeyi İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S2 Çevresel Varlıklar				
S1-T5 Deniz İyileştirme				
S2-T5-A2 Deniz Yüzeyi İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S2-T5-A2-İ1	Saha Denetimi	ÇŞİDB (ÇYGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> İl müdürlüğü/Bakanlıkça denetim ekipleri oluşturulur.
S2-T5-A2-İ2	Numune Alma ve Değerlendirme	ÇŞİDB (ÇYGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Kirlilik tespiti için denetim ekiplerince sahada inceleme ve kirlilik kaynağı araştırma çalışmaları yürütülür.
S2-T5-A2-İ3	İyileştirme Faaliyetleri	ÇŞİDB (ÇYGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Tespiti yapılan kirleticinin ilgili mevzuat kapsamında bertaraf edilmesi sağlanır. Temizleme kararı alınan alanlarda kirleticilere göre uygun temizleme teknolojilerinin/yöntemlerinin belirlenerek alanda temizleme/iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilir. Temizleme hedefine ulaşılması sonrasında sahada izleme süreci yürütülür.

4.3. Eğitim ve Sağlık Altyapısı (S3)

İlgili sektör afet sonrası zarar görmüş yükseköğretim, temel/orta öğretim, yaygın eğitim ve kurs binaları ile sağlık hizmetleri altyapısına yönelik gerçekleştirilecek iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Acil sağlık hizmetlerine yönelik iyileştirme çalışmaları TAMP kapsamında ele alındığından bu planda ayrıca değinilmemiştir. Eğitim ve sağlık sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar tablo 4.40'da sunulmuştur.

Tablo 4.40. Eğitim ve Sağlık Altyapısı Sektörel Planlama

S3 EĞİTİM VE SAĞLIK ALTYAPISI				
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S3-T1	Yükseköğretim Altyapısı İyileştirme	S3-T1-A1	Üniversite Binaları İyileştirme	Üniversiteler
		S3-T1-A2	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme	GSB
		S3-T1-A3	Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitim Sürekliliği)	YÖK
S3-T2	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme	S3-T2-A1	Eğitim Binaları İyileştirme	MEB
		S3-T2-A2	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme	MEB
		S3-T2-A3.1	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitim sürekliliği)	MEB
		S3-T2-A3.2		Türk Kızılay
S3-T3	Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme	S3-T3-A1	Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme	MEB (HBÖGM)
		S3-T3-A2	Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme	MEB (HBÖGM) -DİB

S3		EĞİTİM VE SAĞLIK ALTYAPISI		
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S3-T4	Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	S3-T4-A1	Kamu Hastaneleri İyileştirme (Özel Dal Hastaneleri ve Merkezleri, Kamu Özel İşbirliği Dahil (KÖİ))	SB (KHGM/ SYGM)
		S3-T4-A2	Aile Sağlık Merkezi (ASM) (Binası kamuya ait olanlar)	SB (HSGM)
		S3-T4-A3	Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme (E-2, E-3 Entegre İlçe Devlet Hastaneleri, Sağlık Yaşam Merkezleri, Halk Sağlığı Laboratuvar, Entegre Sağlık Hizmetleri Ulusal (ESM) ve Sağlık Evleri vb.)	SB (HSGM)

4.3.1. Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme

Afetten etkilenen yerleşim yerinde bulunan üniversite bünyesindeki başta eğitim binaları olmak üzere laboratuvar, kütüphane, araştırma merkezi, hastane ve sağlık merkezi, kongre merkezi, spor tesisleri ve sosyal tesis ve benzeri hasar gören tüm yapılar ile öğrencilerin barındığı yurt/pansiyon binalarının yeniden inşa ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir.

4.3.1.1. Üniversite Binaları İyileştirme

Afetten zarar görmüş üniversite/üniversite hastane yapılarının, hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu yöndeki iyileştirmeden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.41'de sunulmuştur.

Tablo 4.41. Üniversite Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T1		Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme		
S3-T1-A1		Üniversite Binaları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T1-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md. (AKİŞM) Üniversite	<ul style="list-style-type: none"> Afetin meydana gelmesinden sonra <i>Afet Etki Değerlendirme</i> çalışmaları planlanır. Ekipler oluşturularak binaların kesin hasar tespit çalışmaları yapılır. Gerekli görülen binalarda ayrıca uzman ekiplere (Üniversiteden bilim insanları) statik etütler yaptırılır. Tüm hasar tespit verileri incelenerek değerlendirilir.
S3-T1-A1-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	Üniversite	Üniversite	<ul style="list-style-type: none"> Binaların hasar durumu, maliyeti, kullanım önemi ve aciliyetine göre sağlık hizmeti veren binalar başta olmak üzere önceliklendirme yapılarak onarım / güçlendirme ya da yeniden yapım kararı verilir. Ödenek talep edilir.
S3-T1-A1-İ3	Projelendirme ve İhale	Üniversite	Üniversite (YİTDB)	<ul style="list-style-type: none"> Onarımına karar verilen binalar için tadilat / güçlendirme, yeniden yapımına karar verilenler için ise uygulama projeleri hazırlanır. Gerekli görülen binalar için üniversitelerin ilgili alandaki bilim insanlarından uygulama projeleri/danışmanlık hizmeti alınır.

S3	Eğitim ve Sağlık Altyapısı			
S3-T1	Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme			
S3-T1-A1	Üniversite Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Projelendirilen işlerin yaklaşık maliyetleri hazırlanır. İhale süreçleri tamamlanır.
S3-T1-A1-İ4	İnşaat ve Yapım	Üniversite	Üniversite (YİTDB)	<ul style="list-style-type: none"> İşin sözleşmesine göre inşaat süreci tamamlanır. YÖK'e bilgi verilir.

4.3.1.2. Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme

Gençlik ve Spor Bakanlığı ya da ilgili üniversiteye bağlı ve sadece üniversite öğrencilerinin barındığı yurt/pansiyon binalarının, hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Yurt/pansiyon binalarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.42'de sunulmuştur.

Tablo 4.42. Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3	Eğitim ve Sağlık Altyapısı			
S3-T1	Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme			
S3-T1-A2	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T1-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md. Üniversite	<ul style="list-style-type: none"> Afetin meydana gelmesinden sonra afet etki değerlendirme çalışmaları planlanır. Ekipler oluşturularak binaların kesin hasar tespit çalışmaları yapılır. Gerekli görülen binalarda ayrıca uzman ekiplere (üniversitelerden bilim insanları ile Bakanlıkça akredite edilmiş mühendislik firmaları) statik etütler yaptırılır. Tüm hasar tespit verileri incelenerek, değerlendirilir.
S3-T1-A2-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	GSB (KYGM/YİGM)	GS İl Md. Üniversite	<ul style="list-style-type: none"> Binaların hasar durumu, maliyeti, kullanım önemi ve aciliyetine göre önceliklendirme yapılarak onarım/güçlendirme ya da yeniden yapım kararı verilir. Ödenek talep edilir.
S3-T1-A2-İ3	Projelendirme ve İhale	GSB (KYGM/YİGM)	GS İl Md. Üniversite (YİTDB)	<ul style="list-style-type: none"> Onarımına karar verilen binalara tadilat/güçlendirme, yeniden yapımına karar verilenlere ise yeni projeler hazırlanır. Projelendirilen işlerin yaklaşık maliyetleri hazırlanır. İhale süreçleri tamamlanır.
S3-T1-A2-İ4	İnşaat ve Yapım	GSB (KYGM/YİGM)	GS İl Md. Üniversite	<ul style="list-style-type: none"> İşin sözleşmesine göre inşaat süreci tamamlanır.

4.3.1.3. Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitim Sürekliliği)

Afet sonrası yükseköğretim faaliyetlerinin devamlılığı, ihtiyaç halinde kampüs bina ve açık alanlarının kullanılmasına yönelik uygulamaları içermektedir. Yüksek öğretim kısa dönem iyileştirmeden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.43'de sunulmuştur.

Tablo 4.43. Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T1		Yüksek Öğretim Altyapısı İyileştirme		
S3-T1-A3		Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitim Sürekliliği)		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T1-A3-İ1	Eğitimin Sürdürülebilirliği	YÖK	Üniversite	Afet durumunda eğitimin devamı sağlanır. • Eğitimin nasıl (örgün, uzaktan, taşınabilir, hibrit vb.) ve hangi takvimde devam edeceği yönünde planlama yapılır.
		STB (TÜBİTAK)	-	• Depremlerden etkilenen lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileriyle doktora sonrası araştırmacıların, TÜBİTAK tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma projelerinde yer almalarını sağlamaya yönelik olarak planlama yapılır.
S3-T1-A3-İ2	Personel Durum Tespiti ve Yönlendirmesi	YÖK	Üniversite	• Personelin durumları tespit edilir, görev yapamayacak akademik ve idari personel yerine yeni görevlendirmeler yapılır ve eğitimin nitelikli olarak devam etmesi desteklenir. • İhtiyaç duyulması halinde ilgili eğitimleri almış personel belirlenir ve afet bölgesine yönlendirilir.
S3-T1-A3-İ3	Eğitim Kurumlarının Fiziki İmkânlarından Yararlanılması	YÖK	Üniversite	• İhtiyaç duyulduğu hallerde okul bina ve bahçeleri afet durumunda kullanılır.

4.3.2. Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş temel eğitim ve ortaöğretim yapıları (anaokulu, ilkököl, lise, özel eğitim kurumları vb.) ile yurt/pansiyon binalarının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir.

4.3.2.1. Eğitim Binaları İyileştirme

Afetten zarar görmüş eğitim binalarının hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Bu tip binaların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.44'de sunulmuştur.

Tablo 4.44. Eğitim Binaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T2		Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme		
S3-T2-A1		Eğitim Binaları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T2-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md. (AKİŞM)	• Bina hasar tespit verileri temin edilerek değerlendirilir.
S3-T2-A1-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	MEB	İl Millî Eğitim Md.	• Yerinde yapılan incelemeler veya ilgili kuruluşların yapmış olduğu tespitler doğrultusunda karar oluşturulur.
S3-T2-A1-İ3	Projelendirme ve İhale	MEB	İl Millî Eğitim Md. İÖİ /YİKOB	• Güçlendirme veya yeniden yapım işleri için yapım ihalesine yönelik çalışmalar yürütülür. • Yeniden yapım kararı alınan bina için arazi tespiti yapılır. • İmar durum, sit ve kadastral paftalar temin edilir. • İlgili kurum görüşleri alınır. • Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır.

S3	Eğitim ve Sağlık Altyapısı			
S3-T2	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme			
S3-T2-A1	Eğitim Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> • Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. • Özel eğitim okulları ve kurumları başta olmak üzere tüm okul ve kurumlardan yeni yapılacak binalar ile afet sonrası iyileştirilecek binalar, yapımında öğrencilerin yetersizlik türleri ve ihtiyaçları doğrultusunda erişilebilirlik kriterlerine göre yapılır. • Uygulama projeleri hazırlanır. • Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. • Gerekli ödenek bildirilir. • Yapım ihale işlemi gerçekleştirilir.
S3-T2-A1-İ4	İnşaat ve Yapım	MEB	MEB İl Md. İÖİ /YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> • İhale dosyası hazır işler için inşaa aşamasına geçilir. • İhale sonrası sözleşme imzalanır. • Kontrol heyeti belirlenerek yer teslimi yapılır. • Kontrol heyetinin denetiminde uygulama projesi doğrultusunda işin gerçekleştirilmesi sağlanır. • Kabul işlemi yapılır. • İlgili kuruma yapı teslim edilir.

4.3.2.2. Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme

Afetten zarar görmüş temel eğitim ve orta öğretim kurumlarına ait yurt/pansiyon binalarının, hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Yurt/pansiyon binalarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.45’de sunulmuştur.

Tablo 4.45. Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3	Eğitim ve Sağlık Altyapısı			
S3-T2	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme			
S3-T2-A2	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T2-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md.	• Bina hasar tespit verileri temin edilerek değerlendirilir.
S3-T2-A2-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	MEB	İl Milli Eğitim Md.	• S3-T2-A1-İ2 No’lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T2-A2-İ3	Projelendirme ve İhale	MEB	İl Milli Eğitim Md.	• S3-T2-A1-İ3 No’lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T2-A2-İ4	İnşaat ve Yapım	MEB	İl Milli Eğitim Md.- İÖİ /YİKOB	• S3-T2-A1-İ4 No’lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T2-A2-İ5	Öğrencinin Barınma Devamlılığının Sağlanması	MEB	İl Milli Eğitim Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim, rehberlik birimi ile eş güdümlü olarak sürdürülür. • Eğitim, SB ile MEB arasında koordineli olarak sürdürülür.

4.3.2.3. Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitimin Sürekliliği)

Afet sonrası eğitim faaliyetlerinin devamlılığı, ihtiyaç halinde okul bina ve bahçelerinin kullanılmasına yönelik uygulamaları içermektedir. Temel eğitim ve ortaöğretim kısa dönem

iyileştirilmeden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.46'da sunulmuştur.

Tablo 4.46. Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kısa Dönem İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T2		Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme		
S3-T2-A3.1		Temel ve Orta Öğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitimin Sürekliliği)		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T2-A3.1-İ1	Eğitimin Sürdürülebilirliği	MEB	İl Milli Eğitim Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet durumunda eğitimin devamı afetin türü ve şiddetine göre zamansal ve mekansal koşullar göz önünde bulundurularak sağlanır. <ul style="list-style-type: none"> Mümkün olması halinde diğer eğitim kurumlarının fiziki imkânlarından (okul binası, bahçesi) yararlanılır. Eğitim kurumlarının fiziki imkanların yeterli veya güvenilir olmadığı hallerde, çadırkent ve geçici konaklama alanlarında eğitimin sürdürülebilmesi için önlemler alınır. Eğitimin sürdürülebilirliğini desteklemek adına uzaktan eğitim araçları devreye alınır.
S3-T2-A3.1-İ2	Eğitim Personelinin Yönlendirilmesi	MEB	İl Milli Eğitim Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afet durumunda ihtiyaç duyulduğunda ilgili eğitimleri almış (afet eğitimleri, iletişim eğitimleri vb.) personel belirlenir ve yönlendirilir.
S3-T2-A3.2-İ3	Eğitim Sürekliliğinin Desteklenmesi	Türk Kızılay	Kızılay Şb./Temsilcilik	<ul style="list-style-type: none"> Millî Eğitim Bakanlığı koordinasyonunda, Türk Kızılay bu iş adımlarına kapasitesi doğrultusunda destek verecektir; Burs, kırtasiye, ilk yardım kutusu vb. yardımlara Türk Kızılay destek sağlayacaktır. Okul kütüphanesi kurulması, sosyal alanların iyileştirilmesi ve/veya kurulması gibi iş adımlarına Türk Kızılay tarafından katkı sağlanacaktır. İlkokul bahçelerine oyun parkı kurulmasına ilişkin iş adımlarına Türk Kızılay imkanları doğrultusunda destek verecektir.

4.3.3. Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme

Yaygın eğitim ve kurs faaliyetlerinin gerçekleştiği binaların hasar tespiti, yeniden yapımı veya güçlendirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir.

4.3.3.1. Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme

Afetten zarar görmüş mesleki eğitim kurs binalarının hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla yeniden yapımına yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu binaların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.47'de sunulmuştur.

Tablo 4.47. Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3		Eğitim Ve Sağlık Altyapısı		
S3-T3		Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme		
S3-T3-A1		Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T3-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Bina hasar tespit verileri temin edilerek değerlendirilir.

S3		Eğitim Ve Sağlık Altyapısı		
S3-T3		Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme		
S3-T3-A1		Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T3-A1-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	MEB	İl Milli Eğitim Md.	• S3-T2-A1-İ2 No'lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T3-A1-İ3	Projelendirme ve İhale	MEB	İl Milli Eğitim Md. İÖİ-YİKOB-Belediye	• S3-T2-A1-İ3 No'lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T3-A1-İ4	İnşaat ve Yapım	MEB	İl Milli Eğitim Md. İÖİ-YİKOB-Belediye	• S3-T2-A1-İ4 No'lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).

4.3.3.2. Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme

Yaygın eğitim; toplumun ihtiyaçları ışığında belli bir amaca yönelik, geneli kapsayıcı, meslek edindirme, kişisel gelişim, dini ve manevi değerler eğitimi gibi çeşitli eğitimlerdir. Afet sonrası yaygın eğitim kapsamında zarar gören kurs binaların hasar tespiti, yeniden inşasına veya güçlendirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu tip binaların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.48'de sunulmuştur.

Tablo 4.48. Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T3		Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme		
S3-T3-A2		Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T3-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	• Bina hasar tespit verileri temin edilerek değerlendirilir.
S3-T3-A2-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	MEB	İl Milli Eğitim Md. İl/ilçe Müftülüğü	• S3-T2-A1-İ2 No'lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T3-A2-İ3	Projelendirme ve İhale	MEB	İl Milli Eğitim Md. İl/ilçe Müftülüğü-İÖİ-YİKOB-Belediye	• S3-T2-A1-İ3 No'lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).
S3-T3-A2-İ4	İnşaat ve Yapım	MEB DİB	İl Milli Eğitim Md. İl/ilçe Müftülüğü-İÖİ-YİKOB-Belediye	• S3-T2-A1-İ4 No'lu işlem adımı izlenir (Bkz. DİZİN).

4.3.4. Sağlık Hizmetleri Altyapısı

Sağlık hizmetleri yürüten yapıların (kamu hastaneleri, aile sağlık merkezleri vb.) hasar görmesi durumunda yürütülecek iyileştirme faaliyetlerini içermektedir.

4.3.4.1. Kamu Hastaneleri İyileştirme

Afette zarar görmüş kamu hastanelerinin (kamu-özel işbirliği dâhil olmak üzere özel dal hastaneleri ve merkezleri) hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Bu yapıların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.49'da sunulmuştur.

Tablo 4.49. Kamu Hastaneleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T4		Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		
S1-T4-A1		Kamu Hastaneleri İyileştirme (Özel Dal Hastaneleri ve Merkezleri, KÖİ Dahil)		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T4-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> • ÇŞİD il müdürlüğü tespit edilen hasarın bilgisi alınır. • İl sağlık müdürlüğünce hasara göre ihtiyaç tespiti yapılır. • İhtiyaç tespitine göre projelendirme yapılır. • Tahmini maliyet hesaplanır. • Dosya, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğüne gönderilir.
S3-T4-A1-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım/Güçlendirme Kararı	SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> • İl sağlık müdürlüklerince hazırlatılan proje ve dokümanlar maliyetine bakılmaksızın yapım/güçlendirme iş ve işlemleri Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafınca koordine edilir. • İl sağlık müdürlüklerine deprem tahkik çalışmaları hazırlatılan hizmet binası ile ilgili Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünce görüş bildirilir. • Güçlendirme kararı verilmesi halinde iş ve işlemler il sağlık müdürlüklerince yürütülür.
S3-T4-A1-İ3	İyileştirilme Programına Alınması ve Bütçelendirme	SB (SYGM KHGM/SHGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Kamu hastanelerine bağlı sağlık kuruluşları için yapılan ödenek taleplerinde; Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü ve/veya il sağlık müdürlükleri tarafından fiziki açıdan inceleme ve tesitler yapılır, yapılan değerlendirme sonucunda il sağlık müdürlükleri, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünden ödenek talebinde bulunur. • Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan "Ödenek Değerlendirme ve Önceliklendirme" komisyonuna sunulur. • Komisyon tarafından uygun görülen talepler ödenek planlaması yapılmak üzere Döner Sermaye Bütçe ve Muhasebe işlemleri Daire Başkanlığına iletilir. • Yapılacak onarım tutarı 5.000.000 TL üzeri olması halinde inceleme ve değerlendirme sürecinde Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünün görüşü alınır. • Yapım işlerinde Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından ihale-yürütme işleri yapılır.
S3-T4-A1-İ4	Projelendirme ve ihale	SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Hizmet binası için güçlendirme kararı alınır ise il sağlık müdürlüklerince güçlendirme projeleri hazırlatılır. Hizmet binası için yeniden yapım kararı alınmasına müteakip proje ve yapım ihalesi işlemleri Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünce yürütülür.
		SB (SYGM)	İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> • Yeniden yapım kararı alınan arazinin tespiti yapılır. • İmar durum, sit ve kadastral paftalar temin edilir. • İlgili kurum görüşleri alınır. • Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır. • Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. • Uygulama projeleri hazırlanır. • Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. • Gerekli ödenek bildirilir. • Yapım ihalesi gerçekleştirilir.
S3-T4-A1-İ5	İnşaat ve Yapım	SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> • İl sağlık müdürlüklerince güçlendirme projesi hazırlatılan işlerin uygulama ihalesi ve yapım kontrollüğü işleri il sağlık müdürlüğü bünyesinde yürütülür. Hizmet binası için yeniden yapım kararı alınmasına müteakip yapım kontrollüğü Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünce yürütülür.

S3	Eğitim ve Sağlık Altyapısı			
S3-T4	Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme			
S1-T4-A1	Kamu Hastaneleri İyileştirme (Özel Dal Hastaneleri ve Merkezleri, KÖİ Dahil)			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
		SB (SYGM)	İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> İhale sonrası sözleşme imzalanır. Kontrol heyeti belirlenerek yer teslimi yapılır. Kontrol heyetinin denetiminde uygulama projesi doğrultusunda iş gerçekleştirilir. Kabul işlemleri yapılır. Yapı, ilgili kuruma teslim edilir.

4.3.4.2. Kamuya Ait Aile Sağlık Merkezi (ASM) Binası İyileştirme

Afette zarar görmüş aile sağlığı merkezlerinin hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Bu binaların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.50'de sunulmuştur.

Tablo 4.50. Kamuya Ait ASM Binası İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3	Eğitim ve Sağlık Altyapısı			
S3-T4	Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme			
S3-T4-A2	Kamuya Ait ASM Binası İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T4-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Bina ve altyapı hasar tespiti yapılır.
S3-T4-A2-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım/Güçlendirme Kararı	SB (HSGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> ÇŞİD il müdürlüğünce tespit edilen hasar bilgisi alınır. Hasara göre ihtiyaç tespiti hazırlanır. Yeni planlanacak arsa tespitleri yapılır. İhtiyaç durumuna göre yeniden planlama yapılarak SYGM'ne bildirilir.
		SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhtiyaç tespitine göre projelendirme yapılır. Tahmini maliyet hesaplanır. Dosya, Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğüne gönderilir. <p>Güçlendirme;</p> <ul style="list-style-type: none"> Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünün (SYGM) 12.04.2023 tarih ve 213416920 sayılı "Sağlık Yapıları Yönetimi Usul Ve Esasları" yazısı kapsamında, deprem performans analizi sonuçlarının il sağlık müdürlükleri teknik personelince (yeterli teknik personel bulunmaması halinde öncelikle ÇŞİD il müdürlükleri olmak üzere ildeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarından destek alınarak) incelenmesi yapılır.
S3-T4-A2-İ3	İyileştirme Programına Alınması ve Bütçeleştirme	SB (SYGM/Strateji Geliştirme Başkanlığı)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> Birinci basamak sağlık kuruluşları Planlama ve Organizasyon Daire Başkanlığı ve Bütçe ve Projeler Daire Başkanlığı tarafından komisyon oluşturulur. Oluşturulan komisyon tarafından hasarlı yapılar ile ilgili talepler alınır. Alınan karar iyileştirme yönünde ise Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğüne görüş almak üzere gönderilir. Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünden alınan görüşe müteakip Strateji Geliştirme Başkanlığınca bütçe

S3		Eğitim ve Sağlık Altyapısı		
S3-T4		Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		
S3-T4-A2		Kamuya Ait ASM Binası İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<p>planlaması yapılarak iyileştirme iş ve işlemleri il sağlık müdürlüklerince yürütülür.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Binalarda güçlendirme çıkması durumunda, güçlendirme projeleri ve yaklaşık maliyetlerine dair 2014/9 sayılı genelgenin 8. maddesindeki yetkinin il sağlık müdürlükleri tarafından kullanılması ve proje/yaklaşık maliyetlerin il bünyesindeki teknik personellerce onaylanır.
S3-T4-A2-İ4	Projelendirme ve ihale	SB (HSGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> • İmar durum, sit ve kadastral paftalar temin edilir. • İlgili kurum görüşleri alınır. • Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır. • Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. • Uygulama projeleri hazırlanır. • Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. • Gerekli ödenek bildirilir. • Yapım ihalesi gerçekleştirilir.
		SB (HSGM)	İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> • İmar durum, sit ve kadastral paftalar temin edilir. • İlgili kurum görüşleri alınır. • Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır. • Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. • Uygulama projeleri hazırlanır. • Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. • Gerekli ödenek bildirilir. • Yapım ihalesi gerçekleştirilir.
S3-T4-A2-İ5	İnşaat ve Yapım	SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Yüklenici firma tarafından iyileştirilme yapılır. • Kontrol, muayene ve kabul işlemleri yapılır.
		SB (SYGM)	İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> • İhale sonrası sözleşme imzalanır. • Kontrol heyeti belirlenerek yer teslimi yapılır. • Kontrol heyetinin denetiminde uygulama projesi doğrultusunda iş gerçekleştirilir. • Kabul işlemleri yapılır. • İlgili kuruma yapı teslim edilir.

4.3.4.3. Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme

Afette zarar görmüş birinci basamak sağlık kurumlarının (ilçe sağlık müdürlükleri/toplum sağlığı merkezleri, sağlıklı hayat merkezleri, KETEM, VSD, ÇEKÜŞ, halk sağlığı laboratuvarı, entegre sağlık merkezi (ESM) ve sağlık evleri vb.) hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Söz konusu yapıların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.51'de sunulmuştur.

Tablo 4.51. Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S3				
Eğitim ve Sağlık Altyapısı				
S3-T4				
Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme				
S3-T4-A3				
Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S3-T4-A3-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md. (AKİŞM)	<ul style="list-style-type: none"> Bina ve altyapı hasar tespiti yapılır.
S3-T4-A3-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	SB (HSGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> ÇŞİD il müdürlüğünce tespit edilen hasar bilgisi alınır. Hasara göre ihtiyaç tespiti hazırlanır. Yeni planlanacak arsa tespitleri yapılır. İhtiyaç durumuna göre yeniden planlama yapılarak SYGM bildirilir.
		SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhtiyaç tespitine göre projelendirme yapılır. Tahmini maliyet hesaplanır. Dosya, Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğüne gönderilir.
S3-T4-A3-İ3	İyileştirme Programına Alınması ve Bütçelendirme	SB (HSGM/ SYGM/ Strateji Geliştirme Bşk)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> Birinci basamak sağlık kuruluşları Planlama ve Organizasyon Daire Bşk. ve Bütçe ve Projeler Daire Bşk. tarafından komisyon oluşturulur. Oluşturulan komisyon tarafından hasarlı yapılar ile ilgili talepler alınır. Alınan karar iyileştirme yönünde ise Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğüne görüş almak üzere gönderilir. Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğünden alınan görüşü müteakip SB Strateji Geliştirme Başkanlığınca bütçe planlaması yapılarak iyileştirme iş ve işlemleri il sağlık müdürlüklerince yürütülür. Binalarda güçlendirme kararı çıkması durumunda, güçlendirme projeleri ve yaklaşık maliyetlerine dair 2014/9 sayılı Genelgenin 8. maddesindeki yetkinin il sağlık müdürlükleri tarafından kullanılması ve proje/yaklaşık maliyetler il bünyesindeki teknik personellerce onaylanır. Güçlendirme kararı verilmesi halinde güçlendirme yapım ödeneği 2014/9 sayılı Genelge hükümlerine göre; il sağlık müdürlüğü ve birinci basamak sağlık tesislerinde Strateji Geliştirme Başkanlığından, ikinci ve üçüncü basamak sağlık tesislerinde Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünden talep edilir.
S3-T4-A3-İ4	Projelendirme ve İhale	SB (HSGM)	İl Sağlık Md.	İhale ve satın alma işlemleri yapılır.
		SB (HSGM)	İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> İmar durum, sit ve kadastral paftalar temin edilir. İlgili kurum görüşleri alınır. Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır. Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. Uygulama projeleri hazırlanır. Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. Gerekli ödenek bildirilir. Yapım ihalesi gerçekleştirilir.
S3-T4-A3-İ5	İnşaat ve Yapım	SB (SYGM)	İl Sağlık Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yüklenici firma tarafından iyileştirilme yapılır. Kontrol, muayene ve kabul işlemleri yapılır.
		SB (SYGM)	İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> İhale sonrası sözleşme imzalanır. Kontrol heyeti belirlenerek yer teslimi yapılır. Kontrol heyetinin denetiminde uygulama projesi doğrultusunda iş gerçekleştirilir. Kabul işlemleri yapılır. İlgili kuruma yapı teslim edilir.

4.4. Ekonomik Destek (S4)

Afet sonrası ekonomik hayatının devamlılığının sağlanması amacıyla verilen destekleri (iş yeri desteği, ticari destekler, tarımsal destekler, sigorta mekanizmaları, istihdamın korunması ve geliştirilmesi vb.) kapsamaktadır. Bu kapsamda ekonomik destek planlamasına ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.52’de sunulduğu şekildedir.

Tablo 4.52. Ekonomik Destek Sektörel Planlama

S3	EKONOMİK DESTEK			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması	S4-T1-A1	Mücbir Sebep İlanı (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu)	HMB (GİB)
		S4-T1-A2	Vergi Dairelerine olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi (6183 Sayılı Kanun)	
		S4-T1-A3	Verginin Terkini (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu)	
		S4-T1-A4	Vergi Dairelerince 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini (213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında olanlar hariç)	
		S4-T1-A5	Belediye Kredi Borcu Erteleme	ÇŞİDB-İLBANK A.Ş.
		S4-T1-A6	Elektrik, Doğal Gaz Borç Erteleme	ETKB
		S4-T1-A7	Su Borç Erteleme	Belediyeler
		S4-T1-A8	SGK Prim Borç Erteleme	ÇSGB-SGK
		S4-T1-A9	KOBİ Destek ve Teşvikleri	STB-KOSGEB
		S4-T1-A10	Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme	TOBB
		S4-T1-A11	Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri	STB
S4-T2	İş Yeri Desteği	S4-T2-A1	Geçici İş Yeri Çözümleri	AFAD-Belediyeler-TOBB
		S4-T2-A2.1	Kalıcı İş Yeri Planlaması	AFAD
		S4-T2-A2.2		TOBB
		S4-T2-A3	EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı	AFAD
		S4-T2-A4	İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB
		S4-T2-A5	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB-TOKİ-AFAD
		S4-T2-A6	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB-Belediyeler
		S4-T2-A7	Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı	HMB-TOBB
S4-T3	Tarımsal Destekler	S4-T3-A1.1	Nakdi ve Ayni Yardımlar	TOB-Belediyeler
		S4-T3-A1.2		Türk Kızılay
		S4-T3-A2	Tarım Alanı Islah Çalışmaları	TOB
		S4-T3-A3	Geçici Ahır Çözümleri	ÇŞİDB-TOB
		S4-T3-A4	Kalıcı Ahır Planlaması	ÇŞİDB-AFAD-TOB
		S4-T3-A5	EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı ve Altyapı İnşaatı	AFAD
		S4-T3-A6	İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı	ÇŞİDB
		S4-T3-A7	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı	ÇŞİDB-TOKİ-AFAD
		S4-T3-A8	Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme	İlgili Kurum-Belediye-STK'lar

S3 EKONOMİK DESTEK				
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S4-T4	Sigorta Mekanizmaları/ Sigorta Ürünleri	S4-T4-A1	Zorunlu Deprem Sigortası	HMB (SEDDK)- DASK
		S4-T4-A2	Bitkisel Ürün Sigortası	TOB SEDDK TARSİM
		S4-T4-A3	Sera Sigortası	
		S4-T4-A4	Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası	
		S4-T4-A5	Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası	
		S4-T4-A6	Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası	
		S4-T4-A7	Kümes Hayvanları Hayat Sigortası	
		S4-T4-A8	Su Ürünleri Hayat Sigortası	
		S4-T4-A9	Arıcılık (Arılı Kovan) Sigortası	
S4-T5	İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi	S4-T5-A1	Afet Bölgesinde İşgücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması	ÇSGB (İŞKUR)
		S4-T5-A2	Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları	ÇSGB
		S4-T5-A3	Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması	ÇSGB (İŞKUR)
		S4-T5-A4	Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması	ÇSGB (İŞKUR)

4.4.1. Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması

Afet sonrası, afet bölgesinde çeşitli destek programları yürütülerek, bölgenin ekonomik hayatını yeniden canlandırmak üzere gerçekleştirilecek faaliyetleri içermektedir.

4.4.1.1. Mücbir Sebep İlanı (213 sayılı Vergi Usul Kanunu)

Mücbir sebep ilanı alt görev alanı afete maruz kalan mükelleflere kolaylık sağlamak amacıyla vergi ödevlerinin ertelenmesi olarak tanımlanmaktadır. Mücbir sebep ilanına ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.53'de sunulmuştur.

Tablo 4.53. Mücbir Sebep İlanı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4 Ekonomik Destek				
S4-T1 Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması				
S4-T1-A1 Mücbir Sebep İlanı (213 sayılı Vergi Usul Kanunu)				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A1-İ1	Taleplerin Alınması	HMB (GİB)	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> Yaşanan afetler nedeniyle mükellefler tarafından 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca mücbir sebep hali ilan edilmesinin talep edildiği dilekçeler, defterdarlıklar tarafından alınıp değerlendirilmesi için Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilebilir veya doğrudan Gelir İdaresi Başkanlığına verilebilir. Gelir İdaresi Başkanlığı mücbir sebep halinin ilanını gerektiren durumun ortaya çıkmasından sonra gerekli değerlendirmeleri yaparak, mükelleflerin başvurusunu beklemeksizin re'sen mücbir sebep ilan edilmesine ilişkin iş ve işlemleri tekemmül ettirebilmektedir.

S4	Ekonomik Destek			
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması			
S4-T1-A1	Mücbir Sebep İlanı (213 sayılı Vergi Usul Kanunu)			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A1-İ2	Taleplerin Değerlendirilmesi	HMB (GİB)	-	<ul style="list-style-type: none"> Gelir İdaresi Başkanlığınca re'sen yapılan değerlendirmede veya mükelleflerce verilen dilekçelerin değerlendirilmesi neticesinde 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca mücbir sebep hali ilan edilmesinin uygun görülmesi durumunda söz konusu ilan için yetkili olan Hazine ve Maliye Bakanlığından "Olur" alınır.
S4-T1-A1-İ3	Onay ve Erteleme	HMB (GİB)	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> Hazine ve Maliye Bakanlığında alınan "Olur" sonucunda afet yaşanan yerlerde 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca mücbir sebep hali ilan edildiği ve mükellefler tarafından verilmesi gereken beyanname ve bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin ertelendiği hususları hakkında Gelir İdaresi Başkanlığınca afetin meydana geldiği yerlerdeki defterdarlıklara yazılan yazılarla bilgi verilir.

4.4.1.2. Vergi Dairelerine Olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi

Vergi dairelerine olan borçların faizsiz veya düşük faizle taksitlendirilmesi alt görev alanı mücbir sebep hali kapsamındaki mükelleflerin borçlarını ödemelerinde kolaylık sağlamak amacıyla taksitlendirme işlemlerinin yapılması olarak tanımlanmaktadır. Vergi dairelerine olan borçların faizsiz veya düşük faizle taksitlendirilmesi ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.54'de sunulmuştur.

Tablo 4.54. Vergi Dairelerine Olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması			
S4-T1-A2	Vergi Dairelerine olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi (6183 sayılı Kanun kapsamında)			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A2-İ1	Taleplerin Alınması	HMB (GİB)	Vergi Dairesi Md.	<ul style="list-style-type: none"> Mükellefler tarafından taksitlendirilme talep edilir.
S4-T1-A2-İ2	Taleplerin Değerlendirilmesi	HMB (GİB)	Vergi Dairesi Md.	<ul style="list-style-type: none"> Tecile yetkili makam tarafından talepler değerlendirilir.
S4-T1-A2-İ3	Borcun Taksitlendirilmesi	HMB (GİB)	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> Tecil talepleri sonuçlandırılarak borç taksitlendirilir.

4.4.1.3. Verginin Terkini (213 sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında)

Verginin terkini alt görev alanı 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 115 inci maddesi kapsamında afetler nedeniyle varlıklarının ve mahsullerinin en az üçte birini kaybeden mükellefler tarafından vergi borçları ve vergi cezalarının kısmen veya tamamen terkin edilmesine yönelik taleplerin alınması, değerlendirilmesi, onay ve terkin işlemlerinin yapılması olarak tanımlanmaktadır. Verginin terkini işlemine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.55'de sunulmuştur.

Tablo 4.55. Verginin Terkini (213 sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında) İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T1		Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması		
S4-T1-A2		Verginin Terkini (213 sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında)		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A3-İ1	Taleplerin Alınması	HMB (GİB)	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 115 inci maddesi kapsamında yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, su basması, kuraklık, don, muzır hayvan ve haşarat istilası ve bunlara benzer afetler yüzünden varlıklarının ve mahsullerinin en az üçte birini kaybeden mükellefler tarafından vergi borçları ve vergi cezalarının kısmen veya tamamen terkin edilmesine yönelik talepler Defterdarlık tarafından alınır.
S4-T1-A3-İ2	Taleplerinin Değerlendirilmesi	HMB (GİB)	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> Terkin işlemlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 115 inci madde hükümlerine ve 1 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğindeki açıklamalara uygun olarak yapılmasının sağlanması bakımından konunun incelenmesi ve bu inceleme sonucuna göre terkin kapsamına girebilecek vergi ve cezaların bulunması halinde düzenlenen belgeler Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilir.
S4-T1-A4-İ3	Onay ve Terkin	HMB (GİB)	-	<ul style="list-style-type: none"> Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen belgelerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 115 inci maddesi ile 1 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğindeki açıklamalara uygun olarak düzenlenmesi ve Gelir İdaresi Başkanlığınca uygun görülmesi durumunda; yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, su basması, kuraklık, don, muzır hayvan ve haşarat istilası ve bunlara benzer afetler yüzünden varlıklarının ve mahsullerinin en az üçte birini kaybeden mükelleflerin vergi borçları ve vergi cezaları 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 115 inci maddesi uyarınca kısmen veya tamamen terkin edilebilir.

4.4.1.4. Vergi Dairelerince 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında olanlar hariç)

Vergi Dairelerince 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini alt görev alanı yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, su basması, kuraklık, don, zararlı hayvan ve haşarat istilası ve bunlara benzeyen afetler yüzünden zarara maruz kalan varlıklarının ve mahsullerinin en az üçte birini kaybedenler adına tahakkuk ettirilmiş ve afetlerin zarar verdiği gelir kaynakları ile ilgili amme alacaklarının (213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında olanlar hariç) Cumhurbaşkanlığı kararıyla kısmen veya tamamen terkin edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Vergi Dairelerince 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen borçların terkinine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.56'da sunulmuştur.

Tablo 4.56. Vergi Dairelerince 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında olanlar hariç) İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T1		Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması		
S4-T1-A4		Vergi Dairelerince 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A4-İ1	Müracaat	HMB (GİB)	Vergi Dairesi Md.	<ul style="list-style-type: none"> Afetten zarar görenlerin, afetin vukuu tarihinden itibaren 6 ay içinde ilgili amme idaresine yazı ile müracaat etmeleri gerekir.
S4-T1-A4-İ2	Değerlendirme	İB	Mahalli İl veya İlçe İdare Kurulları	<ul style="list-style-type: none"> Zararın mevcut olup olmadığı mahalli il veya ilçe idare kurullarınca belirlenir.
S4-T1-A4-İ3	Cumhurbaşkanlığı Kararı Yayımlanması	Cum. Bşk.	-	<ul style="list-style-type: none"> Borçların terkini hususunda Cumhurbaşkanlığı kararı yayımlanır.
S4-T1-A4-İ4	Borçların Terkin Edilmesi	HMB (GİB)	HMB (GİB)	<ul style="list-style-type: none"> Afetin amme borçlusuna verdiği zarar derecesinin ilgili amme idarelerince tespit edilmesine istinaden, borçlar terkin edilir.

4.4.1.5. Belediye Kredi Borcu Erteleme

Afet sonrası afete maruz kalan yerel yönetimlerin İLBANK A.Ş.'ye olan kredi borçlarının ödemelerinde kolaylık sağlamak amacıyla anapara borç erteleme yapılmaktadır. Belediyelerin afet raporları ile birlikte İLBANK'a başvuruları durumunda borçları ertelenebilmektedir. Belediye kredi borcu erteleme işlemine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.57'de sunulmuştur.

Tablo 4.57. Belediye Kredi Borcu Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T1		Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması		
S4-T1-A5		Belediye Kredi Borcu Erteleme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A5-İ1	Belediye Borç Erteleme	ÇŞİDB İLBANK	-	<ul style="list-style-type: none"> Afete maruz kalan yerel yönetimlere kredi ödemelerinde kolaylık sağlamak için kredi anapara erteleme yapılabilir. İller Bankası Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin 20 nci maddesine göre; olağanüstü hallerin meydana geldiği yörelerde, ilgili mülki amirinin onayı ve kredi kullanıcısının yazılı talebine istinaden Banka Yönetim Kurulunca kredilerin anapara taksiti ertelenebilir. Ertelemenin ne kadar süre olacağı, söz konusu olağanüstü halin durumuna göre Banka Yönetim Kurulunca belirlenir. Afete maruz kalan yerel yönetimlerden İLBANK'a talepte bulunanlar için belediyelere ödeme kolaylığı sağlamak amacıyla kredi borçları anapara ödemesiz dönem olmak üzere erteleme işlemi gerçekleştirilir.

4.4.1.6. Elektrik ve Doğal Gaz Borç Erteleme

Elektrik ve doğal gaz borç erteleme, afet sonrası afete maruz kalan yerlerin elektrik ve doğal gaz tüketim bedellerinin en fazla 1 yıla kadar ertelenmesi ve masrafların devlet bütçesinden karşılanması olarak tanımlanmıştır. Elektrik ve doğal gaz borç erteleme işlemine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.58'de sunulmuştur.

Tablo 4.58. Elektrik ve Doğal Gaz Borç Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması			
S4-T1-A6	Elektrik ve Doğal Gaz Borç Erteleme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A6-İ1	Elektrik ve Doğal Gaz Ödemelerinin Ertelenmesi	ETKB	-	AFAD tarafından alınan genel hayata etkili afet bölgesi kararına istinaden ETKB'nin uygun görüşü, Cumhurbaşkanlığı makamının onayı ile afet bölgesinde belirlenen süreler içerisinde elektrik ve doğal gaz kullanım ücretleri ertelenebilir.

4.4.1.7. Su Borç Erteleme

Su borç erteleme, afet sonrası afete maruz kalan yerlerin su tüketim bedellerinin en fazla 1 yıla kadar ertelenmesi ve masrafların devlet bütçesinden karşılanması olarak tanımlanmıştır. Su borç ertelemeye ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.59'da sunulmuştur.

Tablo 4.59. Su Borç Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması			
S4-T1-A7	Su Borç Erteleme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A7-İ1	Su Borcu Erteleme	-	Belediyeler	• Belediye meclisi kararı ile afetzedelerin su tüketim bedelleri, afetin meydana gelmesinden itibaren en fazla 1 yıla kadar ertelenebilir.

4.4.1.8. SGK Prim Borç Erteleme

SGK borç erteleme afet sonrası işverenler tarafından ilk üç ay içerisinde prim ödeme aczine düştüklerinin başvurusunun yapılması, yapılan inceleme sonucunda durumun anlaşılması, belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi ile ilgili işlemleri kapsamaktadır (Yaşanan büyük çaplı afetler sonrasında, belirlenen afet bölgelerindeki işveren ve sigortalıların belge verme ve prim borç ödeme süreleri SGK Yönetim Kurulu tarafından alınacak karar ile sigortalı başvurusuna bakılmaksızın ertelenebilmektedir). SGK borç ertelemeye ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.60'da sunulmuştur.

Tablo 4.60. SGK Borç Erteleme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4				
Ekonomik Destek				
S1-T1				
Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelemesi/Kolaylaştırılması				
S1-T1-A8				
SGK Prim Borç Erteleme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A8-İ1	Belgelerin Verilme Süresi ve Primlerin Ertelenmesi	ÇSGB (SGK) HMB	Sosyal Güvenlik İl Md./Sosyal Güvenlik Merkez Md.	<ul style="list-style-type: none"> Vakanın veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunulması gerekir. (5510 sayılı Kanun 91/1 kapsamında) Afetzedelerin prim ödeme aczine düştükleri yapılacak inceleme sonucunda değerlendirilir. (5510 sayılı Kanun 91/2 kapsamında) Vaka, afet veya mücbir sebep ÇSGB ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir. Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvurular; vakanın, afetin veya mücbir sebebin meydana geldiği tarihi takip eden üç ay içinde verilir veya yapılır. *(5510 sayılı Kanun 91/3 kapsamında) Yetkili makamlarca genel hayatı etkilediğine dair karar verilen vaka, afet veya mücbir sebep hâli bulunması halinde; - Genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahalde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören işverenlerle sigortalı ve hak sahiplerince 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların, ödenmesi gereken primlerin ve diğer Kurum alacaklarının ödeme sürelerini 5510 sayılı Kanundaki sürelere bağlı olmaksızın, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahaldeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak belirlemeye ve ertelemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.
S4-T1-A8-İ2	Ertelenen Prim Borçlarının Tecil ve Taksitlendirilmesi	ÇSGB (SGK) HMB	Sosyal Güvenlik İl Md./Sosyal Güvenlik Merkez Md.	<p>Erteleme yapılan bölge veya kişiler ile ilgili Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından mücbir sebep hali ilan edilmiş ise bu sigortalı ve işverenlerin ertelenen prim borçlarının faiz alınmaksızın 24 aya kadar taksitler halinde ödenmesine imkân bulunmaktadır.</p> <p>Bunun için erteleme süresi içerisinde yazılı başvuru yapılması ve 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde belirtildiği şekilde teminat gösterilmesi gerekmektedir.</p> <p>Başvuru, borçluların dosyalarının işlem gördüğü sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal güvenlik merkezine yapılır.</p> <p>Borç "yıllı parasal limitlerini" aşmıyorsa teminat şartı aranmaz, ancak bu limitleri aşan borçlar için bu tutarı aşan kısmın yarısı kadar teminat gösterilmesi zorunludur. Teminat olarak; 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde belirtilen değerler gösterilebilir. Bunlar; para, süresiz ve şartsız banka teminat mektupları ile sigorta şirketleri tarafından verilen süresiz ve şartsız kefalet senetleri, Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler, Milli esham ve tahvilat, menkul ve gayrimenkul mallardır.</p>

4.4.1.9. KOBİ Destek ve Teşvikleri

Afete maruz kalan KOBİ'lere (küçük ve orta büyüklükte işletmelere) Acil Kredi Faiz Destek Programı kapsamında sunulan finansal destekleri kapsamaktadır. KOBİ destek ve teşviklere ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.61'de sunulmuştur.

Tablo 4.61. KOBİ Destek ve Teşvikleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4 Ekonomik Destek				
S4-T1 Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelenmesi/Kolaylaştırılması				
S4-T1-A9 KOBİ Destek ve Teşvikleri				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A9-İ1	İş Yeri Zarar Tespit	HMB	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> TAMP kapsamında Afet Zarar Tespit Grubu tarafından yürütülen çalışmaları sonucunda zarara uğrayan iş yerleri tespit edilir. Afet Zarar Tespit Grubu yerel koordinatörü defterdarlık tarafından zarar gören varlığın türüne göre Operasyon Ekipleri göreve başlatılır. Operasyon Ekipleri; "Tarım ve Hayvancılık Ekibi", "Sanayi ve İmalat Ekibi", "Enerji, Ulaştırma ve Haberleşme Ekibi", "Kültür, Turizm, Eğitim ve Sağlık Ekibi" ve "Konut ve Çevre Ekibi" olarak teşkil edilir. Tespit edilen zararlara ilişkin veriler Defterdarlık koordinasyonunda düzenlenerek valiliği/kaymakamlığına bildirilir.
S4-T1-A9-İ2	Acil Destek Programı	KOSGEB	KOSGEB Md.	<ul style="list-style-type: none"> KOSGEB İcra Komitesi tarafından "KOBİ Finansman Destek Programı- Acil Destek Kredisi" uygulanması yönünde karar alınır. Destek kapsamı, üst limiti ve oranı bu kararda belirtilir. a) KOSGEB İcra Komitesi kararına göre bankalarla yazışmalar yapılarak talep edilen kâr payı veya faiz tutarı bilgisi istenir; oluşan tutara göre bankalara katılım kararları sorulur ve katılmayı kabul eden bankalarla protokol imzalanır. b) Acil Destek Programı başlatılır ve ilgili KOSGEB müdürlüklerine bilgi verilir. c) KOSGEB müdürlükleri valilik/kaymakamlıktan gelen listeleri KOSGEB sistemine yükler. d) Listede yer alan işletmeler protokol kapsamındaki bankalara kredi başvurusu yapar. e) Bankanın kredi kullandığı işletmeler için kredinin kâr payı veya faizi KOSGEB tarafından İcra Komitesi kararında belirtilen destek oranına göre bankaya ödenir. KOSGEB İcra Komitesi kararıyla geri ödemeli destek programları kapsamında doğan KOSGEB alacaklarının ertelenmesi veya silinmesi kararı alınabilir.
S4-T1-A9-İ3	KOBİ Destek ve Teşvik Programları İçin İhtiyacın Tespiti	TOBB	İlgili Ticaret Odası/Borsası	<ul style="list-style-type: none"> Oda/borsa ile iletişime geçilir. Oda/borsa ihtiyaçları tespit eder. Oda/borsa ihtiyaç tespitini TOBB'a bildirir. İmkanlar doğrultusunda gerekli destekler sağlanır.

4.4.1.10. Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme

Afete maruz kalan ticaret oda/borsa üyelerinin afet nedeniyle oluşan ekonomik daralma ve üyelerin mağduriyeti göz önüne alınarak, üyelerin oda ve borsalara ödeyeceği aidat ve borçlar belirli bir süreyle ertelenebilir. Ticaret odası/borsası aidat ve borç ertelemeye ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.62'de sunulmuştur.

Tablo 4.62. Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme

S4	Ekonomik Destek			
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması			
S4-T1-A10	Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A10-İ1	Borç Erteleme	TOBB	İlgili Ticaret Odası/Borsa	<ul style="list-style-type: none"> Oda/borsa meclisince aidat borçlarının ve gecikme zamlarının affına ve/veya yeniden yapılandırılmalarına karar verilebilir. (5174 sayılı TOBB ile Odalar ve Borsalar Kanununun 17 nci maddesinin (o) bendi, 39 uncu maddesinin (p) bendi ile Kayıt Ücreti ile Yıllık Aidat ve Munzam Aidatın Tespiti ve Ödenmesi Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca işlemler yürütülür.)

4.4.1.11. Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri

Afetin meydana getirdiği ekonomik hasarın iyileştirilmesi ve afet bölgesinde üretimin aksamaması adına sanayi siteleri ve organize sanayi bölgelerine yönelik destekleri içerir. Sanayi sitesi ve organize sanayi bölgesi desteklerine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.63'te sunulmuştur.

Tablo 4.63. Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertenmesi/Kolaylaştırılması			
S4-T1-A11	Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T1-A11-İ1	İş Yeri Zarar Tespit	HMB	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> TAMP kapsamında Afet Zarar Tespit Grubu tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda zarara uğrayan işyerleri tespit edilir. Afet Zarar Tespit Grubu yerel koordinatörü defterdarlık tarafından zarar gören varlığın türüne göre Operasyon Ekipleri göreve başlatılır. Operasyon Ekipleri; "Tarım ve Hayvancılık Ekibi", "Sanayi ve İmalat Ekibi", "Enerji, Ulaştırma ve Haberleşme Ekibi", "Kültür, Turizm, Eğitim ve Sağlık Ekibi" ve "Konut ve Çevre Ekibi" olarak teşkil edilir. Tespit edilen zararlara ilişkin veriler defterdarlık koordinasyonunda düzenlenerek valiliğe / kaymakamlığa bildirilir.
S4-T1-A11-İ2	Kredi Geri Dönüşü ve Kredi Erteleme	STB (SBGM)	-	<ul style="list-style-type: none"> Afet sonrası zarar gören organize sanayi bölgesi ve sanayi sitelerinin desteklenerek yeniden faaliyete geçmesi adına; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından kredi kullanan SS ve OSB'lerin kredilerinin geri dönüşüne dair düzenleme yapılır ve/veya ertelenir. (Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Sanayi Siteleri (SS) Projeleri Ödeneklerinin Kullanımı ve Kredilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar - madde 14/c ve madde 19/1) göre yürütülür.
S4-T1-A11-İ3	OSB/SS Altyapı ve/veya Üstyapı İyileştirme Çalışmalarına Kredi Desteği Verilmesi	STB (SBGM)	-	<ul style="list-style-type: none"> İlgili OSB ve SS, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına başvuru yapar. Projeler hazırlanarak ihale sürecine başlanır. İhalesi yapılan OSB ve SS'nin inşaat süreci STB tarafından takip edilir.

4.4.2. İş Yeri Desteği

Afet sonrası devlet tarafından iş hayatının devamlılığının sağlanması amacıyla verilen kalıcı ve geçici iş yeri desteklerini kapsamaktadır.

4.4.2.1. Geçici İş Yeri Çözümleri

Afete maruz kalan iş yerlerine sunulan geçici iş yeri çözümlerini kapsamaktadır. Geçici iş yeri çözümlerine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.64'de sunulmuştur.

Tablo 4.64. Geçici İş Yeri Çözümleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4 Ekonomik Destek				
S4-T2 İş Yeri Desteği				
S4-T2-A1 Geçici İş Yeri Çözümleri				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A2-İ1 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A1-İ2	Yer Temini	-	Belediye	• Geçici iş yerlerinin kurulmasına yönelik yer temin çalışmaları yürütülür.
S4-T2-A1-İ3	Altyapı Çalışmaları	AFAD (BYİGM)	AFAD İl Md. Belediye	• İhtiyaç duyulması halinde geçici iş yerlerinin kurulacağı alanın altyapı düzenleme çalışmaları yürütülür.
S4-T2-A1-İ4	Konteyner veya Çadır Temini ve Kurulumu	AFAD (BYİGM)	AFAD İl Md.	• Küçük işletmelerin faaliyetlerini devam ettirmesine yönelik olarak iş yeri konteyneri ve/veya çadır kurulumları yapılır.
S4-T2-A1-İ5	Geçici İş Yerleri için İl/ilçedeki Oda/Borsalar Nezdinde İhtiyacın Tespiti	TOBB	İlgili Ticaret Odası/Borsası	• Oda/borsa ile iletişime geçilir. • Oda/borsa ihtiyaçları tespit eder. • Oda/borsa ihtiyaç tespitini TOBB'a bildirir. • İmkanlar dâhilinde sunulabilecek destekler değerlendirilir.

4.4.2.2. Kalıcı İş Yeri Planlaması

Ağır hasar gören iş yerlerinin yerine; afetlere dirençli yerlerde, teknik standartlara ve hukuki mevzuata uygun, asgari yaşam koşullarını sağlayan ve afetlere daha dayanıklı binaların inşa edilmesi hedeflenmektedir. Kalıcı iş yeri planlamasından ana sorumlu kurum İçişleri Bakanlığı AFAD olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel düzeyde kurum ve kuruluşlar Tablo 4.65 ve Tablo 4.66'da sunulmuştur.

Tablo 4.65. Kalıcı İş Yeri Planlaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4 Ekonomik Destek				
S4-T2 İş Yeri Desteği				
S4-T2-A2.1 Kalıcı İş Yeri Planlaması				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A2.1-İ1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A2-İ1 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A2.1-İ2	Afet Etüt Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A2-İ2 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).

S4				
Ekonomik Destek				
S4-T2				
İş Yeri Desteği				
S4-T2-A2.1				
Kalıcı İş Yeri Planlaması				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A2.1-İ3	Genel Hayata Etkililik Değerlendirmesi	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A2-İ3 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A2.1-İ4	Hak Sahipliği ve Ön Borçlandırma Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A2-İ4 iş adımı belirtilen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A2.1-İ5	Yeni Yerleşim Yeri Planlaması ve Temini Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md. Belediye	• S1-T1-A2-İ5 iş adımı belirtilen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A2.1-İ6	Yatırım Programı Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A2-İ6 iş adımı belirtilen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

Tablo 4.66. Kalıcı İş Yeri Planlaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (TOBB)

S4				
Ekonomik Destek				
S4-T2				
İş Yeri Desteği				
S4-T2-A2				
Kalıcı İş Yeri Planlaması				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A2.2-İ1	Kalıcı İş Yerleri İçin İl/ilçedeki Oda/Borsalar Nezdinde İhtiyacın Tespiti	TOBB	İlgili Ticaret Odası/Borsası	<ul style="list-style-type: none"> • Oda/borsa ile iletişime geçilir. • Oda/borsa ihtiyaçları tespit eder. • Oda/borsa ihtiyaç tespitini TOBB'a bildirir. • İmkanlar dâhilinde sunulabilecek destekler değerlendirilir.

4.4.2.3. EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı

EYY yöntemi, afet sonrası kendi yerleri seçilen afetzedelerin kendi imkânlarını da sürece dâhil ederek kalıcı iş yeri yapım çalışmalarında kullanılan bir yöntemdir. EYY yöntemiyle iş yeri yapım çalışmaları planlanırken gerekli görülmesi halinde, altyapıların toplu olarak yapılmasına imkân sağlanır. Afete uğrayanlara veya uğraması muhtemel olanlara inşaat ve onarım yardımının ne şekilde yapılacağı ve miktarını belirlemek 7269 sayılı Kanun hükümlerine göre ana sorumlu kurum İçişleri Bakanlığı AFAD olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.67'de sunulmuştur.

Tablo 4.67. EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4				
Ekonomik Destek				
S4-T2				
İş Yeri Desteği				
S4-T2-A3				
EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A3-İ1	Projelendirme ve İhale	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ1 iş adımı belirtilen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A3-İ1	Yapım ve Ödemeler	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ2 iş adımı belirtilen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A3-İ1	İzin ve Tapu İşleri	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ3 iş adımı belirtilen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

S4-T2-A3-İ1	Altyapı Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ4 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
-------------	---------------------	------	-------------	---

4.4.2.4. İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı

Afet sonrası konutların afetzedelerin kendi yerlerine yapılmasının uygun olmadığı durumlarda hak sahipleri için yerleşim birimi içinde veya dışında toplu bir alan seçilmiş ise ihale usulü kalıcı iş yeri yapımı yöntemi kullanılabilir. Toplu olarak yapılacak konutlar için İçişleri Bakanlığı AFAD ve ÇŞİDB iş birliği ile süreç yürütülür. İhale usulü kalıcı iş yeri yapımı planlamasından ana sorumlu kurum ÇŞİDB olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.68’de sunulmuştur.

Tablo 4.68. İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T2	İş Yeri Desteği			
S4-T2-A4	İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A4-İ1	İhtiyaç Tespiti ve Bütçe Planlaması	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A4-İ1 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A4-İ2	Yer Seçimi ve Projelendirme	ÇŞİDB / İB	Valilik / AFAD İl Md.	• S1-T1-A4-İ2 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A4-İ3	Yapım ve Ödenek Temini	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A4-İ3 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A4-İ4	İzin ve Tapu işlemleri	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A4-İ4 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.2.5. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı

Gerçekleşen afetler sonrasında AFAD ve TOKİ arasındaki iş birliği ile kalıcı işyerleri yaptırılmaktadır. TOKİ kalıcı iş yeri yapımı planlamasından sorumlu kurum Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (TOKİ) olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.69’da sunulmuştur.

Tablo 4.69. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T2	İş Yeri Desteği			
S1-T2-A5	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A5-İ1	İhtiyaç Tespiti (Yapılacak İş Yeri Sayısının Tespiti)	ÇŞİDB TOKİ AFAD	ÇŞİD İl Md. AFAD İl Md.	• S1-T1-A5-İ1 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A5-İ2	Yer Seçimi ve İmar Planlaması Çalışmaları	AFAD ÇŞİDB (TOKİ)	AFAD İl Md. TOKİ Belediye	• S1-T1-A5-İ2 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A5-İ3	Projelendirme ve ihale	TOKİ	-	• S1-T1-A5-İ3 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

S4-T2-A5-İ4	Yapım	TOKİ	-	• S1-T1-A5-İ4 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A5-İ5	İş Yerlerinin AFAD'a Teslimi	TOKİ AFAD	-	• S1-T1-A5-İ5 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.2.6. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı

Kentsel dönüşüm yöntemiyle kalıcı iş yeri yapımı herhangi bir doğal afet durumunda risk taşıyan iş yerlerinin yıkılmasını ve daha güvenli yapılarla yeniden tasarlanmasını amaçlamaktadır. Kentsel dönüşüm yöntemiyle iş yeri yapımı planlamasından ana sorumlu kurum Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.70'de sunulmuştur.

Tablo 4.70. Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T2	İş Yeri Desteği			
S4-T2-A6	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A6-İ1	Kentsel Dönüşüm Alan Tespiti	ÇŞİDB (KDB)	KDM	• S1-T1-A6-İ1 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T2-A6-İ2	Kentsel Dönüşüm Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB (KDB)	KDM	• S1-T1-A6-İ2 iş adımı belirlenen süreç iş yerlerine yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.2.7. Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı

Ülkemizde meydana gelen afetler sonrasında Belediyeler, TOBB, TESK ve ticaret sanayi odaları ile esnaf ve sanatkârlar odaları tarafından da kalıcı işyerleri yeniden inşa edilebilmektedir. Bu çerçevede kalıcı iş yeri yapımı planlanmasına ilişkin iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.71'de sunulmuştur.

Tablo 4.71. Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T2	İş Yeri Desteği			
S4-T2-A7	Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A7-İ1	İş Yeri Zarar Tespit	HMB	Defterdarlık	<ul style="list-style-type: none"> • TAMP kapsamında Afet Zarar Tespit Grubu tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda zarara uğrayan işyerleri tespit edilir. • Afet Zarar Tespit Grubu yerel koordinatörü defterdarlık tarafından zarar gören varlığın türüne göre "Tarım ve Hayvancılık Ekibi", "Sanayi ve İmalat Ekibi", "Enerji, Ulaştırma ve Haberleşme Ekibi", "Kültür, Turizm, Eğitim ve Sağlık Ekibi" ve "Konut ve Çevre Ekibi" şeklinde operasyon ekipleri teşkil edilir. • Tespit edilen zararlara ilişkin veriler defterdarlık koordinasyonunda düzenlenerek valiliğe/kaymakamlığa bildirilir.
S4-T2-A7-İ2	İş Yeri Tespiti ve Yapımı	TOBB	İlgili Ticaret Odası/Borsası	<ul style="list-style-type: none"> • Oda/borsa ile iletişime geçilir. • Oda/borsa ihtiyaçları tespit eder. • Oda/borsa ihtiyaç tespitini TOBB'a bildirir. • İmkânlar dâhilinde sunabilecek destekler değerlendirilir.

4.4.3. Tarımsal Destekler

Afet sonrası zarar görmüş tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin iyileştirilmesine yönelik verilen ekonomik destekleri kapsamaktadır.

4.4.3.1. Nakdi ve Ayni Yardımlar

Afet nedeniyle zarar görmüş tarımsal üretimin iyileştirilmesine yönelik verilen ekonomik destekleri kapsamaktadır. Nakdi ve ayni yardımların gerçekleştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçlerinden Tablo 4.72 ve Tablo 4.73’de sunulmuştur.

Tablo 4.72. Nakdi ve Ayni Yardımlar İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (TOB)

S4				
Ekonomik Destek				
S4-T3				
Hayvancılık ve Tarımsal Destekler				
S4-T3-A1				
Nakdi ve Ayni Yardımlar				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A1.1-İ1	Zarar Tespit	TOB	il/ilçe Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> TAMP kapsamında Afet Zarar Tespit Grubu tarafından yürütülen çalışmaları sonucunda zarara uğrayan işyerleri tespit edilir. Afet Zarar Tespit Grubu yerel koordinatörü defterdarlık tarafından zarar gören varlığın türüne göre “Tarım ve Hayvancılık Ekibi”, “Sanayi ve İmalat Ekibi”, “Enerji, Ulaştırma ve Haberleşme Ekibi”, “Kültür, Turizm, Eğitim ve Sağlık Ekibi” ve “Konut ve Çevre Ekibi” şeklinde operasyon ekipleri teşkil edilir. Bitkisel ve hayvansal varlıklar ve tarımsal üretim araçları için ön hasar tespit çalışmaları yapılır. Hasar tespit ekipleri oluşturulur ve kesin hasar tespit yapılır. Tespit edilen zararlarla ilişkin veriler defterdarlık koordinasyonunda düzenlenerek valiliğe/kaymakamlığa bildirilir.
S4-T3-A1.1-İ2	Tespitlerin İlanı ve İtiraz Toplama	TOB	il/ilçe Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapılan tespitler afetin olduğu mahallerde 10 gün süre ile askıya çıkarılır. 10 gün içerisinde gelen itirazlar değerlendirilir.
S4-T3-A1.1-İ3	Ödenek Temini ve Yardım Dağıtımı	TOB (TRGM) (OGM)	il/ilçe Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> İlçe kaymakamlıkları tarafından kaç kişinin, ne kadar zararı olduğuna dair mahalli komisyon kararları alınarak il tarım müdürlüğüne gönderilir. Bitkisel ve hayvansal ayni yardımlar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından afetzedeye vatandaşlara dağıtılır. AFAD tarafından genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen illerin sınırları içerisinde bulunan orman köylerinde, mahalli komisyon kararları ile afetten zarar gördüğü tespit edilen orman köylülerine, OGM ORKÖY destekleri kapsamında, ORKÖY mevzuatı ve uygulanan proje limitleri dahilinde hayvansal (büyükbaş, küçükbaş ve arılı/arısız kovan) nakdi yardım yapılır. Ayrıca diğer nakdi yardımlar (Cumhurbaşkanlığı ve ORKÖY’den gelen) mahalli komisyon kararlarına uygun bir şekilde, oransal olarak vatandaşa dağıtılır. Afet bölgesinde hayvancılığın devamlılığını sağlamak amacıyla, süt toplama, hayvan kesimi, yem dağıtımı, geçici barınma ve sahipsiz büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvan ve arıların bakımı Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılır. Afetzedeye vatandaşlara, telef olan büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvan, arılı/arısız kovanlarının yerine ayni yardım

S4	Ekonomik Destek			
S4-T3	Hayvancılık ve Tarımsal Destekler			
S4-T3-A1	Nakdi ve Ayni Yardımlar			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				ve nakdi yem desteği Tarım ve Orman Bakanlığı (Cumhurbaşkanlığından tahsis edilecek bütçe ile) tarafından yapılır.

Tablo 4.73 Nakdi ve Ayni Yardımlar İş Adımları ve İş Adım Süreçleri (Türk Kızılay)

S4	Ekonomik Destek			
S4-T2	Tarımsal Destekler			
S4-T2-A.1.2	Nakdi ve Ayni Yardımlar			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T2-A1.2-İ1	Yardımların Yapılması	Türk Kızılay	Kızılay Şb./Temsilcilik	<p>Sorumlu kurum Tarım ve Orman Bakanlığı olup, Türk Kızılay bu iş adımlarına kapasitesi doğrultusunda destek verecektir.</p> <ul style="list-style-type: none"> Afet sonrası afetzedelerin geçim kaynaklarını desteklemeye yönelik çalışmalara Türk Kızılay katkı sağlayacaktır. Tohum yardımı yapılmasına Türk Kızılay destek verecektir. Telef olan tarım arazileri ve hayvan ahırlarının iyileştirilmesine yönelik iş adımlarına Türk Kızılay katkı sağlayacaktır.

4.4.3.2. Tarım Alanı Islah Çalışmaları

Afet sonrası zarar görmüş tarım alanlarının verimliliğini arttırmak, mevcut sulama şebekelerinde zarar görmüş sulama sistemlerinin onarılarak bitkisel üretim, sulama ve toprak koruma açısından izlenmesi ve iyileştirici tedbirler alınmasına yönelik faaliyetler olarak tanımlanmaktadır. Tarım alanı ıslah çalışmalarının gerçekleştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.74’de sunulmuştur.

Tablo 4.74. Tarım Alanı Islah Çalışmaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T3	Tarımsal Destekler			
S4-T3-A2	Tarım Alanı Islah Çalışmaları			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A2-İ1	Ekilebilir Alanların Islahı	TOB* (Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar G.M)*	İl/ilçe Tarım ve Orman Md. Araştırma Enstitüsü	İş adımları ilgili kurum tarafından belirlenecektir.

*Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü’ne bağlı 34 ilde faaliyet gösteren 49 araştırma enstitüsü tarafından il ve ilçe tarım orman il müdürlüklerine “zarar görmüş tarım alanı ıslah çalışmaları” konusunda gerekli uzman desteği sağlanacaktır.

4.4.3.3. Geçici Ahır Çözümleri (Geçici Hayvan Barınağı Planlaması)

Afete maruz kalan ahırlara yönelik hasar tespit, yer temini ve hayvan çadırı kurulumuna yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Geçici ahır çözümlerine ilişkin iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurum kuruluşlar Tablo 4.75’de sunulmuştur.

Tablo 4.75. Geçici Ahır Çözümler İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T3		Tarımsal Destekler		
S4-T3-A3		Geçici Ahır Çözümleri		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A3-İ1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A5-İ1 iş adımında belirtilen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A3-İ2	Yer Temini	TOB	İl/İlçe Tarım ve Orman Md. Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Hayvan çadırlarının kurulmasına yönelik yer temini yapılır (yer temini yapılırken, telef olan hayvanların gömüldüğü bölgelerden uzak olmasına dikkat edilir). Korkan hayvanlarda görülebilecek yavru atma vb. çeşitli rahatsızlıkların verimi etkileyecek boyutlara ulaşmaması adına uygun olması halinde hayvanların bulunduğu alana yakın bir yer belirlenir.
S4-T3-A3-İ3	Hayvan Çadırı Temini ve Kurulumu	TOB	İl/İlçe Tarım Md.	<ul style="list-style-type: none"> Temin edilen hayvan çadırları çiftçiler ve işletmeler ile iş birliği içerisinde, farklı tesislerden gelen hayvanların temasını en aza indirgeyecek uygun alanlara kurulur.

4.4.3.4. Kalıcı Ahır Planlaması (Kalıcı Hayvan Barınağı Planlaması)

Kalıcı ahır planlaması ağır hasar gören ahırlar yerine; afetlere dirençli yerlerde, teknik standartlara ve mevzuata uygun, asgari yaşam koşullarını sağlayan ve afetlere daha dayanıklı ahırların inşa edilmesi hedeflenmektedir. Kalıcı ahır planlamasından ana sorumlu kurum İçişleri Bakanlığı AFAD olup, bu bağlamda iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel düzeyde kurum ve kuruluşlar Tablo 4.76'da sunulmuştur.

Tablo 4.76. Kalıcı Ahır Planlaması İş Adımları ve İş Adım Çözümleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T3		Tarımsal Destekler		
S4-T3-A4		Kalıcı Ahır Planlaması		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A4-İ1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	ÇŞİDB TOB	ÇŞİD İl Md. İl/İlçe Tarım ve Orman Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 iş adımında ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A4-İ2	Afet Etüt Çalışmaları	AFAD TOB	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ2 iş adımında ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A4-İ3	Genel Hayata Etkililik Değerlendirmesi	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ3 iş adımında ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A4-İ4	Hak Sahipliği ve Ön Borçlandırma Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ4 iş adımında belirtilen süreç ahırlara olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A4-İ5	Yeni Yerleşim Yeri Planlaması ve Temini Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md. Belediye	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ5 iş adımında belirtilen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A4-İ6	Yatırım Programı Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ7 iş adımında belirtilen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.3.5. EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır ve Altyapı İnşaatı

EYY yöntemi; afet sonrası kendi yerleri seçilen afetzedelerin kendi imkanlarını da dahil ederek ahır ve altyapı inşaatı yapılmasına imkân sağlanması olarak uygulanmaktadır. Afete uğrayanlara veya uğraması muhtemel olanlara inşaat ve onarım yardımının ne şekilde

yapılacağı ve miktarını belirlemek 7269 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılmakta olup, bu bağlamda ilk alt görev alanına ait iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.77’de sunulmuştur.

Tablo 4.77. EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır ve Altyapı İnşaatı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T3	Tarımsal Destekler			
S4-T3-A5	EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır ve Alt Yapı İnşaatı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A5-İ1	Projelendirme ve ihale	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ1 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A5-İ2	Yapım ve Ödemeler	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ2 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A5-İ3	İzin ve Tapu İşleri	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ3 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A5-İ4	Altyapı Çalışmaları	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A3-İ4 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.3.6. İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı

Afet sonrası ahırların afetzedelerin kendi yerlerine yapılmasının uygun olmadığı durumlarda hak sahipleri için yerleşim birimi içinde veya dışında toplu bir alan seçilmiş ise ihale usulü kalıcı ahır yapımı yöntemi kullanılabilir. İhale usulü kalıcı ahır yapımı planlamasının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.78’de sunulmuştur.

Tablo 4.78. İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T3	Tarımsal Destekler			
S4-T3-A6	İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A6-İ1	İhtiyaç Tespiti ve Bütçe Planlaması	AFAD	AFAD İl Md.	• S1-T1-A4-İ1 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A6-İ2	Yer Seçimi ve Projelendirme	ÇŞİDB / İB	Valilik / AFAD İl Md.	• S1-T1-A4-İ2 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A6-İ3	Yapım ve Ödenek Temini	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A4-İ3 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A6-İ4	İzin ve Tapu İşlemleri	ÇŞİDB / İB	Valilik / ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A4-İ4 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.3.7. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı

Gerçekleşen afetler sonrasında TOKİ Başkanlığına kalıcı ahırlar yaptırılmaktadır. TOKİ kalıcı ahır yapımı planlaması alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.79’da sunulmuştur.

Tablo 4.79. TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4 Ekonomik Destek				
S4-T3 Tarımsal Destekler				
S4-T3-A7 TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A7-İ1	İhtiyaç Tespiti (Yapılacak İş Yeri Sayısının Tespiti)	ÇŞİDB TOKİ AFAD	ÇŞİD İl Md. AFAD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A5-İ1 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A7-İ2	Yer Seçimi ve İmar Planlaması Çalışmaları	AFAD ÇŞİDB TOKİ (MİLE)	AFAD TOKİ Belediye	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A5-İ2 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A7-İ3	Projelendirme ve İhale	TOKİ	-	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A5-İ3 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A7-İ4	Yapım	TOKİ	-	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A5-İ4 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).
S4-T3-A7-İ5	Ahırların AFAD'a Teslimi	TOKİ AFAD	-	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A5-İ5 iş adımı belirlenen süreç ahırlara yönelik olarak yürütülür (Bkz. DİZİN).

4.4.3.8. Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme

Afette zarar görmüş kırsal alanlarda, bitkisel veya hayvansal üretimin gerçekleştirildiği, bunların mamul veya yarı mamul hale dönüştürüldüğü ve kısa/uzun süreli muhafaza edildiği kümes, samanlık, sera, tarımsal ürün depo ve benzeri tarımsal yapı ve tesislerin iyileştirilmesine yönelik iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.80'de sunulmuştur.

Tablo 4.80. Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4 Ekonomik Destek				
S4-T3 Tarımsal Destekler				
S4-T3-A8 Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme (Samanlık, Sera, Tarımsal Ürün Depolama Alanları)				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T3-A8-İ1	Diğer Tarımsal Yapıların İyileştirme	-	İlgili Kurum İl Md.- Belediye-STK'lar	<ul style="list-style-type: none"> Kurumların rol ve sorumluluğunda olmayan ancak ortaya çıkan ihtiyaca binaen kurumlar, yerel yönetimler ve/veya STK'lar tarafından yapılacak, kümes, samanlık, sera, tarımsal ürün depo vb. tesislere yönelik iyileştirme faaliyetleri bu alt görev alanı kapsamında TASİP-UP'da izlenecektir.

4.4.4. Sigorta Mekanizmaları/Sigorta Ürünleri

Sigorta mekanizmaları/ürünleri afetlerin doğrudan veya dolaylı neden olduğu maddi zararların karşılanması amacıyla poliçede belirtilmiş limitler dâhilinde karşılayan ekonomik araçları kapsamaktadır.

4.4.4.1. Zorunlu Deprem Sigortası

Zorunlu deprem sigortası ile deprem ve depremden kaynaklanan yangın, infilak, yer kayması ve tsunami risklerine karşı, sigortalı konut sahiplerine maddi güvence sağlar. İster oturulamaz

durumda ister kısmî hasarlı olsun, bina zararını en hızlı şekilde tazmin ederek, yaşamın normale dönmesine aracılık eden bir sigorta çeşididir. Zorunlu deprem sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.81’de sunulmuştur.

Tablo 4.81. Zorunlu Deprem Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4				
Ekonomik Destek				
S4-T4				
Sigorta Mekanizmaları/Sigorta Ürünleri				
S4-T4-A1				
Zorunlu Deprem Sigortası				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A1-İ1	Hasar Tespit	HMB (SEDDK) DASK	DASK	<ul style="list-style-type: none"> Ulusal Hasar Tespit Yöntemi ile deprem sonrası bina yapısal hasar tespitinin üzerinde mutabık kalınan ortak yöntem ile yapılarak, hak sahibine yapılacak tazminat ödemesi belirlenir.
S4-T4-A1-İ2	Zarar Tespit ve Değerlendirme	ÇŞİDB DASK	DASK	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut mevzuat kapsamında DASK adına sahada bulunan DASK ekipleri ile sahada hasar ve zarar tespiti yapmakta olan sigorta eksperlerinin; Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ekipleri tarafından ağır hasarlı/acil yıkılacak/orta hasarlı olarak tespit edilen ve mühürlenmiş binalarda güvenlik çemberi içine girişlerine imkân sağlanır ve DASK adına zarar tespitler yapılır. Deprem sonrası kentsel dönüşüme alınan binalarda DASK adına sahada hasar ve zarar tespiti yapmakta olan Sigorta Eksperleri tarafından zarar tespitini yapmalarına imkân tanınmasını takiben yıkımlar yapılır.
S4-T4-A1-İ2	Tazminat Ödemesi Yapılması	DASK	DASK	<ul style="list-style-type: none"> Tazminat tutarı, DASK tarafından hak sahibinin adına Zorunlu Deprem Sigortası Genel Şartları ile belirlenen süre, usul ve esaslara göre ödenir.

4.4.4.2. Bitkisel Ürün Sigortası

Bitkisel ürün sigortası, açık alanda yetiştiriciliği yapılan bitkisel ürünler için oluşturulmuş sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta bitkisel ürünlerde don, dolu, fırtına, hortum, yangın, deprem, heyelan, taşıt çarpması, sel ve su baskını, yabandomuzu, kuş, yağmur riskleri sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu bir hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içermektedir. Bitkisel ürün sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.82’de sunulmuştur.

Tablo 4.82. Bitkisel Ürün Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4				
Ekonomik Destek				
S4-T4				
Sigorta Ürünleri				
S1-T4-A2				
Bitkisel Ürün Sigortası				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A2-İ1	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. Hasar tespit çalışmaları yürütülür. Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.

4.4.4.3. Sera Sigortası

Sera sigortası, sera yapı malzemeleri, sera içerisindeki teknik donanım ve serada yetiştirilen bitkisel ürünleri kapsayan sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta, sera unsurları ile seradaki ürünlerde deprem, dolu, taşıt çarpması, fırtına, hortum, yangın, heyelan, sel ve su baskını, kar ağırlığı, enkaz kaldırma riskleri sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu bir hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içerir. Sera sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.83’de sunulmuştur.

Tablo 4.83.Sera Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Destekleri			
S4-T4-A3	Sera Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A3-İ1	Risk İnceleme	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Ön bilgi formu oluşturulur. • Risk inceleme süreci başlatılır. • Risk inceleme, değerlendirme, onay, poliçe oluşturma süreci yürütülür.
S4-T4-A3-İ2	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. • Hasar tespit çalışmaları yürütülür. • Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. • Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.

4.4.4.4. Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası

Köy bazlı kuraklık verim sigortası çiftçi kayıt sistemine (ÇKS) kayıtlı kuru tarım alanlarında üretimi yapılan ve sigortalı olmuş buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek ürünleri ile bu ürünlerin sertifikalı tohumluk ürünleri için oluşturulmuş sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta, köy genelinde kuraklık, don, sıcak rüzgar ve sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış ile dolu paketi (dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, sel ve su baskını, deprem riskleri) dışındaki riskleri sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içerir. Köy bazlı kuraklık verim sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.84’de sunulmuştur.

Tablo 4.84. Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Ürünleri			
S4-T4-A4	Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A4-İ1	Hasar Tespit Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Poliçe oluşturulur. • Ekspert görevlendirilmesi yapılır. • Gözlem ve verim tespit işlemleri yürütülür. • Verim tespitlerinin değerlendirilmesi yapılır. • Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.

4.4.4.5. Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası

Büyükbaş hayvan hayat sigortası; büyükbaş hayvanlar için oluşturulan sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta, büyükbaş hayvanların hastalıklar, gebelik, doğum veya cerrahi müdahale, her türlü kaza, vahşi hayvan saldırısı, yılan ve böcek sokması, zehirli çayır otları ve yeme bağlı zehirlenmeler, her türlü doğal afetler, yangın veya infilâk sebebiyle meydana gelen ölümler, mecburi kesimler, yavru atma ve yavru ölümü sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içerir. Büyükbaş hayvan hayat sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.85’de sunulmuştur.

Tablo 4.85. Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Ürünleri			
S1-T1-A5	Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A5-İ1	Risk İnceleme	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Ön bilgi formu oluşturulur. • Risk inceleme süreci başlatılır. • Risk inceleme, değerlendirme, onay, poliçe oluşturma süreci yürütülür.
S4-T4-A5-İ2	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. • Hasar tespit çalışmaları yürütülür. • Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. • Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.

4.4.4.6. Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası

Küçükbaş hayvan hayat sigortası küçükbaş hayvanlar için oluşturulan sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta, küçükbaş hayvanların hastalıklar, gebelik, doğum veya cerrahi müdahale, her türlü kaza, vahşi hayvan saldırısı, yılan ve böcek sokması, zehirli çayır otları ve yeme bağlı zehirlenmeler, her türlü doğal afetler ve güneş çarpması, yangın veya infilâk sebebiyle meydana gelen ölümler ve mecburi kesimler nedenleriyle sigortalının doğrudan doğruya uğradığı maddi zararı temin eder.

Belirtilen riskler sonucu hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içermektedir. Küçükbaş hayvan hayat sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.86’da sunulmuştur.

Tablo 4.86. Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Ürünleri			
S4-T4-A6	Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A6-İ1	Risk İnceleme	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Ön bilgi formu oluşturulur. • Risk inceleme süreci başlatılır. • Risk inceleme, değerlendirme, onay, poliçe oluşturma süreci yürütülür.

S4-T4-A6-İ2	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. Hasar tespit çalışmaları yürütülür. Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.
-------------	------------------	------------------------	---------------------	--

4.4.4.7. Kümes Hayvanları Hayat Sigortası

Kümes hayvanları hayat sigortası, kümes hayvanları için oluşturulan sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta, kümes hayvanlarının hastalıklar, her türlü kaza ve zehirlenmeler, jeneratör, fan ve benzeri ekipmanlarda meydana gelen arızalar, her türlü doğal afetler, yangın veya infilâk sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içerir. Kümes hayvanları hayat sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.87’de sunulmuştur.

Tablo 4.87. Kümes Hayvanları Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Ürünleri			
S4-T4-A7	Kümes Hayvanları Hayat Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A7-İ1	Risk İnceleme	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Ön bilgi formu oluşturulur. Risk inceleme süreci başlatılır. Risk inceleme, değerlendirme, onay, poliçe oluşturma süreci yürütülür.
S4-T4-A7-İ2	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. Hasar tespit çalışmaları yürütülür. Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.

4.4.4.8. Su Ürünleri Hayat Sigortası

Su ürünleri hayat sigortası su ürünleri için oluşturulan sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta su ürünlerinin; hastalıklar, yetiştiricinin kontrolü dışındaki kirlenme ve zehirlenmeler, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını riskleri, kazalar, predatörler, alg patlaması, kafesler/havuzlar arası balık aktarımları sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içerir. Su ürünleri hayat sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.88’de sunulmuştur.

Tablo 4.88. Su Ürünleri Hayat Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Ürünleri			
S4-T4-A8	Su Ürünleri Hayat Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A8-İ1	Risk İnceleme	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Ön bilgi formu oluşturulur. Risk inceleme süreci başlatılır. Risk inceleme, değerlendirme, onay, poliçe oluşturma süreci yürütülür.

S4-T4-A8-İ2	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. Hasar tespit çalışmaları yürütülür. Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.
-------------	------------------	------------------------	---------------------	--

4.4.4.9. Arıcılık Sigortası

Arıcılık sigortası kovanlar için oluşturulan sigorta sistemi olarak tanımlanmaktadır. Bu sigorta, kovanlarda fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, sel ve su baskını, vahşi hayvan saldırısı, kovanların nakliyesi esnasında çarpma, çarpışma, devrilme, yanma ve benzeri olaylar sonucu sigortalının doğrudan uğradığı maddi zararı temin eder. Belirtilen riskler sonucu hasar olması durumunda hasar tespit çalışmaları sonrası tazminat ödenmesi aşamalarını içerir. Arıcılık sigortası alt görev alanının iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.89’da sunulmuştur.

Tablo 4.89. Arıcılık Sigortası İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4	Ekonomik Destek			
S4-T4	Sigorta Ürünleri			
S4-T4-A9	Arıcılık (Arı Kovanı) Sigortası			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T4-A9-İ1	Risk İnceleme	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md./ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Ön bilgi formu oluşturulur. Risk inceleme süreci başlatılır. Risk inceleme, değerlendirme, onay, poliçe oluşturma süreci yürütülür.
S4-T4-A9-İ2	Hasar Operasyonu	TOB SEDDK TARSİM	TARSİM Genel Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ihbarı yapılmasını müteakip eksperler görevlendirilir. Hasar tespit çalışmaları yürütülür. Hasar dosya inceleme işlemleri yapılır. Tazminat ödemesi gerçekleştirilir.

4.4.5. İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi

Afet durumunda ortaya çıkabilecek iş kayıpları, kayıt dışı istihdam, özel politika gerektiren grupların formal iş gücü piyasasından dışlanması riski gibi olumsuz gelişmeleri engellemeye, iş gücü maliyetlerini destekleyerek üretimin devamlılığını sağlamaya ve afetzedeler için iş ve gelir imkânı sağlamaya yönelik tedbirleri içermektedir.

4.4.5.1. Afet Bölgesinde İş Gücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması

Afet, dönemlerinde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininin uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak amacıyla verilen istihdam destekleri olarak tanımlanmaktadır. Afet bölgesinde iş gücü yetiştirme kurs ve programları ile istihdam destekleri sunulması alt görev alanına dair iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.90’da sunulmuştur.

Tablo 4.90. Afet Bölgesinde İş Gücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T5		İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi		
S4-T5-A1		Afet Bölgesinde İş Gücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T5-A1-İ1	Toplum Yararına Programlar Düzenlenmesi	ÇSGB (İŞKUR)	Çalışma ve İş Kurumu İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Kamu kurum ve kuruluşlarından Toplum Yararına Program talep eder. İŞKUR Genel Müdürlüğü tarafından afet, acil durum halinde Toplum Yararına Program düzenlenmesi kararı alınır. Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüklerine ödenek aktarılarak programların yürürlüğe girmesi sağlanır.

4.4.5.2. Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları

Afet durumunda hızla gerçekleştirilecek işten çıkarmaların potansiyel ekonomik ve toplumsal risklerini azaltmaya yönelik olarak geçici süreyle işten çıkarma kısıtlamaları uygulanabilir. İşten çıkarma kısıtlamalarının olumsuz etkiler yaratmasını engellemek üzere bu düzenleme, kısa çalışma ve nakdi ücret desteği gibi işverenler için istihdam maliyetlerini azaltmaya ve çalışanlar için düzenli gelire erişme imkânı yaratmaya yönelik tedbirlerle bir arada değerlendirilir. Bu iyileştirmeye yönelik iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.91’de sunulmuştur.

Tablo 4.91. Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T5		İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi		
S4-T5-A2		Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T5-A2-İ1	İşten Çıkarma Kısıtlamasının Düzenlenmesi	ÇSGB	-	<ul style="list-style-type: none"> Afet bölgesinde OHAL ilan edilmesini takiben ÇSGB tarafından işten çıkarma kısıtlamasına yönelik düzenleme hazırlanır. İlgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesi süreci takip edilir. Onay süreçlerinin tamamlanmasını müteakip ilgili düzenleme yürürlüğe girer.

4.4.5.3. Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması

Afet bölgesinde kısa çalışma ödeneği uygulaması, yaşanan büyük çaplı afetler sonrasında ortaya çıkabilecek ekonomik ve toplumsal riskleri en aza indirmeye yönelik uygulanan tedbirlerden biridir. Kısa çalışma ödeneği ile işverenlerin istihdam maliyetleri azaltılarak istihdamın korunması hedeflenmektedir. İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi temel görev alanı altında yer alan diğer uygulamalar ile birlikte ele alınarak etkinliği artırılabilir. Bu alt görev alanına dair iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.92’de sunulmuştur.

Tablo 4.92. Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T5		İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi		
S4-T5-A3		Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T5-A3-İ1	Kısa Çalışma Ödeneği Verilmesi	ÇSGB (İŞKUR)	Çalışma ve İş Kurumu İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz, genel salgın ile dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlardan ileri gelen zorlayıcı sebeplerin varlığının bulunması halinde konu İŞKUR Yönetim Kurulunca karara bağlanır. Deprem, yangın, su baskını, heyelan, salgın hastalık, seferberlik gibi durumlar için Yönetim Kurulu kararı aranmaksızın diğer zorlayıcı sebep gerekçesiyle başvuru yapılır. İşverenler kısa çalışma ödeneği talep eder ve E-devlet aracılığıyla başvuru yapar. Başvurular aksine bir karar yoksa uygunluk tespiti amacıyla Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına iletilir. Uygunluk tespiti olumlu sonuçlanan işverenlerin işçilerine hak sahiplikleri belirlenir. Kısa çalışma ödeneği almaya hak kazananlara ödenekleri banka hesapları/PTT Bank aracılığıyla ödenir.

4.4.5.4. Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması

Yaşanılan büyük çaplı afetler sonrasında ortaya çıkabilecek ekonomik ve toplumsal riskleri en aza indirmeye yönelik uygulanan tedbirlerden biridir. İşsizlik ödeneği uygulaması ile hak kazanma şartlarını sağlayan sigortalı afetzede işsizlere işsizlik ödeneği ödenir. İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi temel görev alanı altına yer alan diğer uygulamalar ile birlikte ele alınarak etkinliği arttırılabilir. Afet bölgesinde işsizlik ödeneği uygulaması alt görev alanına dair iş adımları, iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.93’de sunulmuştur.

Tablo 4.93. Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S4		Ekonomik Destek		
S4-T5		İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi		
S4-T5-A4		Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S4-T5-A4-İ1	İşsizlik Ödeneği Verilmesi	ÇSGB (İŞKUR)	Çalışma ve İş Kurumu İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> İşsizlik ödeneği başvurusu, hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde sigortalı işsiz tarafından elektronik ortamda (“E-devlet” veya www.iskur.gov.tr aracılığıyla) veya en yakın İŞKUR birimine şahsen yapılır. İşsizlik ödeneği başvuruları hak kazanma şartları bakımından kontrol edilir. Hak kazanma şartlarını sağlayan işçilere 6,8,10 ay süre ile işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir. Hak sahipliği belirlenen sigortalı işsizlere banka hesapları/PTT Bank aracılığıyla ödemeleri yapılır.

4.5. Enerji Altyapısı (S5)

Enerji arz güvenliğinin sağlanması adına, plan kapsamında enerjinin üretimi, iletimi ve dağıtım ile ilgili yapısal iyileştirmeler ile sürdürülebilirliğe yönelik çalışmalar ele alınmıştır. Meskenler ile sanayi, ulaşım ve tarım sektörlerinde büyük önem arz eden enerjinin ekonomik ve ulaşılabilir olması ile verimli ve etkin bir şekilde sürekli kullanımının sağlanması gerekmektedir. Afetlerden kaynaklı enerji kesintilerinin önüne geçmek ve enerji verimliliğini sağlamak için bağlantı kapasiteleri, kaynakların çeşitlendirilmesi ve depolama tesislerinin işlerliğinin göz önünde bulundurulduğu iyileştirme çalışmaları planda yer almaktadır. Bu sektörde kamu kurumlarının yanı sıra hizmet sağlayıcısı konumunda bulunan özel sektör kuruluşlarının da önemli rol ve sorumlulukları bulunmaktadır. Hizmet sürekliliğinin sağlanması adına özel sektör kuruluşlarının kamu kurumları ile iş birliği kritik önemdedir. Bu kapsamda enerji altyapısı sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.94'de sunulduğu şekildedir.

Tablo 4.94. Enerji Altyapısı Sektörel Planlama

S5		ENERJİ ALTYAPISI		
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S5-T1	Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme	S5-T1-A1	Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları İyileştirme	ETKB (TEİAŞ)
		S5-T1-A2	Dağıtım Hatları İyileştirme	ETKB (TEİAŞ)
				Özel Dağıtım Şirketleri
		S5-T1-A3	Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme	DSİ
				ETKB
				Yüklenici Firma
		S5-T1-A4	Termik Santral İyileştirme	ETKB
S5-T1-A5	Maden Sahaları İyileştirme	ETKB (TKİ-TTK)		
S5-T1-A6	Doğal Gaz Santrali İyileştirme	ETKB (EÜAŞ)		
		Yüklenici Firma		
S5-T2	Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme	S5-T2-A1	Üretim Tesisleri İyileştirme	ETKB (TPAO)
		S5-T2-A2	İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme	ETKB (BOTAŞ)

4.5.1. Elektrik Üretim İletim Dağıtım Altyapısı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş elektrik üretim, dağıtım altyapısı iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.5.1.1. Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları

Afet sonrası zarar gören transformatör merkezleri ve iletim hatlarının hasar tespiti değerlendirmesi ve iyileştirilmesi faaliyetlerini kapsamaktadır. Transformatör merkezleri ve enerji iletim hatları iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.95'de sunulmuştur.

Tablo 4.95. Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5		Enerji		
S5-T1		Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T1-A1		Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A1-i1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	ETKB (TEİAŞ)	TEİAŞ Bölge Md.	Yıkılan direklerin tespiti hasarlanan primer teçhizat karakteristiklerinin tespiti; enerji kesinti yer ve miktarlarının tespiti; hasarlı binaların tespiti <ul style="list-style-type: none"> • Hasar tespit çalışması yapılır. • Hasar tespit sonuçları değerlendirilir. • Ödenek talebi için gerekli işlemler yapılır.
S5-T1-A1-i2	Önceliklendirme /İyileştirme Çalışmaları	ETKB (TEİAŞ)	TEİAŞ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Kısmi veya tüm iletim sisteminin enerjisiz hale gelmesi durumunda sistem toparlanma planları devreye alınır. • Her bölgesel YTİM de geçici olarak faaliyet gösterebilecek şekilde önceden belirlenmiş 2'şer adet transformatör merkezi ve/veya bölge müdürlüğünün altyapıları kullanılır. • TEİAŞ Sigorta Yönergesi uygulanır. • "Yedekleme Prosedürü" uygulanır. • Direkler güçlendirilir, yerleri değiştirilir veya direk boyları yükseltilir • Gerekirse direkler sökülerek daha güçlü dayanıklı direkler tesis edilir. • Buz Yüğü Haritası güncellenir. • Güç trafolarının ve oto trafoların sarsıntı etkisi ile servis harici olmasını önlemek amacı ile trafolar tekerlek üzerinden indirilerek zemine sabitlenir. • Olası patlama ve yangın durumlarının işletmede olan trafoları sirayetini önlemek için trafolar arasına yangın duvarları tesis edilir. • Trafolarda meydana gelebilecek olası yangın durumlarında, yangının büyümesini önlemek için trafolarda shutter valf montajları yapılır. • Hasarlı binalar güçlendirilir.
S5-T1-A1-i3	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	ETKB (TEİAŞ)	TEİAŞ Bölge Md.	Yıkılan direklerin yerine yeni direk tesisi: <ul style="list-style-type: none"> • Oluşan hasarların giderilmesine yönelik olarak projelendirme iş ve işlemleri yapılır. • Şebeke ihtiyaçlarına göre projeler arasında önceliklendirme yapılır. • Yaklaşık maliyetleri de içeren, ödenek talebine esas fizibilite etüdü veya proje teklif formu hazırlanır. • Ödenek talep edilir. İşletmede olan trafo merkezleri ve enerji iletim hatlarının su baskını, sel riski, heyelan, kaya düşmesi vb. yönünden incelenmesi için etüt-projeler geliştirilir.
S5-T1-A1-i4	İhale ve Tesis	ETKB (TEİAŞ)	TEİAŞ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • İhaleye çıkılır. • İhale değerlendirme sonucu sözleşme imzalanır. • Yükleniciye yer teslimi yapılır. • Yüklenici firmanın tesisi tamamlar. • Geçici kabul yapılarak enerjilendirme gerçekleşir. • Kabuller yapılır.

4.5.1.2. Dağıtım Hatları İyileştirme

Afet sonrası zarar gören dağıtım hatlarının hasar tespiti, değerlendirmesi, iyileştirilmesi, yeni dağıtım şebekesi yapımına yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Dağıtım hatları iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.96'da sunulmuştur.

Tablo 4.96. Dağıtım Hatları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5	Enerji			
S5-T1	Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme			
S5-T1-A2	Dağıtım Hatları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A2-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	ETKB	Özel Dağıtım Şirketi	<ul style="list-style-type: none"> Afet bölgesinde mevcut ve ilave ekipler hasar tespiti ve değerlendirmesini yapar.
S5-T1-A2-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	ETKB	Özel Dağıtım Şirketi	<ul style="list-style-type: none"> Afet bölgesinde oluşan hasarlar mevcut ve destek ekipler yardımı ile yapılır.
S5-T1-A2-İ3	İhale ve Yapım	ETKB	Özel Dağıtım Şirketi	<ul style="list-style-type: none"> Afet yüklenicileri ile ihale kapsamında işler tamamlanır ve şebeke olağan koşullarına döndürülür.
S5-T1-A2-İ4	Sigortadan Maliyet Karşılanması	ETKB	TEDAŞ Özel Dağıtım Şirketi	<ul style="list-style-type: none"> Afet bölgesinde oluşan hasarların giderilmesine yönelik sigorta şirketi ile gerekli tespitler yapılarak hasarlar belirlenir. Tespit edilen hasarların sigorta şirketi tarafından karşılanması ile süreç tamamlanır.

4.5.1.3. Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş baraj ve hidroelektrik santralleri gibi su yapılarının hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve imalatların yapılarak su yapılarının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Baraj ve hidroelektrik santral iyileştirilmesinden sorumlu ulusal/yerel kurumlar ve yüklenici firmalara dair, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.97’de sunulmuştur.

Tablo 4.97. Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme İş Adımları ve İş Adımları Süreçleri

S5	Enerji			
S5-T1	Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme			
S5-T1-A3	Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A3-İ1	Su Yapıları Hasar Tespiti	DSİ	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Proje hazırlanır ve ihaleye çıkılır. İmalat ve kabuller yapılır.
S5-T1-A3-İ2	Projelendirme ve İhale			
S5-T1-A3-İ3	İnşaat ve Yapımı			
S5-T1-A3-İ4	Elektromekanik Teçhizat Hasar Tespiti	ETKB (EÜAŞ Genel Md.)	EÜAŞ İşletme Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Proje hazırlanır ve ihaleye çıkılır. Bakım ve imalatlar tamamlanır. Engel bir durum yoksa geçici ve kesin kabuller yapılır.
S5-T1-A3-İ5	Projelendirme ve İhale			
S5-T1-A3-İ6	Bakım-Onarım-Yenileme			
S5-T1-A3-İ7	Hasar Tespiti	Yüklenici Firma	Yüklenici Firma	<ul style="list-style-type: none"> Hasarlar tespit edilir. Projeler oluşturulur (Su yapı projeleri DSİ tarafından onaylanır). İmalatlar yapılarak tamamlanır.
S5-T1-A3-İ8	Projelendirme			
S5-T1-A3-İ9	İnşaat Yapımı ve Teçhizat Yenileme			

4.5.1.4. Termik Santralleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş termik santrallerin hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Termik santraller iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.98’de sunulmuştur.

Tablo 4.98. Termik Santralleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5		Enerji		
S5-T1		Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T1-A4		Termik Santralleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A4-İ1	Hasar Tespit İnceleme ve Değerlendirme	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> EÜAŞ uzman ekipleri ve ilgili işletme müdürlüğü ekiplerince hasar tespit inceleme ve değerlendirmeleri yapılır. Hangi alanlarda çalışma yapılması gerekliliği belirlenir (Elektrik, Mekanik, İnşaat, Jeolojik, Ölçü Kontrol Elektronik, vb.).
S5-T1-A4-İ2	Uzman Ekip Gerekliliğine Karar Verme	ETKB (EÜAŞ)	İlgili Bşk. / Genel Md. / Yönetim Kurulu	<ul style="list-style-type: none"> Hasarın giderilmesi için amil-i müteahhis firma gerekliliği olup olmadığına karar verilerek konusunda uzmanlık gerektiren hususlar tespit edilerek uzman ekip (özel sektör yerli/yabancı firma) ihtiyacı belirlenir.
S5-T1-A4-İ3	Uzman Ekip İçin İhale Süreci	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> İhale için; teknik şartname, idari şartname ve kamu ihale mevzuatı çerçevesinde gerekli belgeler hazırlanır. İhale metni yayınlanır. İhaleye istekli firmalar müracaatlarını tamamlar. İhale değerlendirme yapılır. İhaleyi kazanan firma belirlenir. Sözleşmeler imzalanır. Teminatlar alınır.
S5-T1-A4-İ4	Uzman Ekip İnceleme, Maliyet Raporu ve Bütçe Çalışmaları	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ Termik-Daire Bşk. / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Yer teslimi yapılan firma sahaya girip işe başlar. İşi sonuçlandırıp rapor yazımını tamamlar. Raporda çıkan hasar yapımı için belirlenen rakam için bütçe hazırlığı yapılır.
S5-T1-A4-İ5	Hasar Giderme İçin İhale Süreci	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Teknik şartname, idari şartname, kamu ihale mevzuatı çerçevesinde gerekli belgeler hazırlanır. İhale metni yayınlanır. İhaleye istekli firmalar müracaatlarını tamamlar. İhale değerlendirme yapılır. İhaleyi kazanan firma belirlenir. Sözleşmeler imzalanır. Teminatlar alınır.
S5-T1-A4-İ6	Hasar Giderme ve İyileştirme Süreci	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ Termik- Daire Bşk. / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Yer teslimi yapılır. Firma sahaya girip işe başlar.
S5-T1-A4-İ7	Kabul ve Devreye Alma	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md. / Termik- Daire Bşk. / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Tesiste çalışmalar bitirilerek devreye alınır. Tesisteki çalışmaların teknik şartname ve sözleşmeye göre tamamlanmasını müteakip geçici kabul çalışmaları yapılır. Tesisin geçici kabulü sonrasında belirlenen garanti süresinin sonunda kesin kabulü yapılır.

4.5.1.5. Maden Sahaları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş maden sahalarının hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Maden sahaları iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.99'da sunulmuştur.

Tablo 4. 99. Maden Sahaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5		Enerji		
S5-T1		Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T1-A5		Maden Sahaları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A5-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	ETKB (TKİ-TTK)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Hasar tespitlerin çalışması yapılır. Hasar tespit sonuçları değerlendirilir. Ödenek talebi için gerekli işlemler yapılır.
S5-T1-A5-İ2	Önceliklendirme	ETKB (TKİ-TTK)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Açık ocaklarda heyelan veya su baskını olması halinde kömür üretiminin engellenmemesi için dekapaj veya susuzlandırma çalışmalarına gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alındıktan sonra ivedilikle kurum imkanlarıyla veya ihale yöntemiyle başlanır. Yeraltında su baskını, göçük, yangın, grizu patlaması gibi durumların olması halinde üretim panolarının gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alındıktan sonra ivedilikle faaliyete geçirilmesi çalışmalarına başlanır. Tesislerde veya atölyelerde deprem, yangın gibi olaylarda hasar olması durumunda gerekli emniyet tedbirlerinin alınmasını müteakip hasarın giderilmesi çalışmalarına ivedilikle başlanır.
S5-T1-A5-İ3	Sigortadan Maliyet Karşılanması	ETKB (TKİ-TTK)	TKİ- İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Sigortası yapılan bina, tesis, makine ve ekipmanların hasar bedelinin ödenmesi için sigorta şirketine başvuru yapılır.
S5-T1-A5-İ4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	ETKB (TKİ-TTK)	TKİ- İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Oluşan hasarların giderilmesine yönelik olarak projelendirme iş ve işlemleri yapılır. Sahaların ihtiyaçlarına göre projeler arasında önceliklendirme yapılır. Yaklaşık maliyetleri de içeren, ödenek talebine esas fizibilite etüdü veya proje teklif formu hazırlanır. Ödenek talep edilir.
S5-T1-A5-İ5	İhale ve Yapım	ETKB (TKİ-TTK)	İşletme Md./ İlgili Bşk./Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. İhale değerlendirme sonucu sözleşme imzalanır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. Hakedişler ve kabuller yapılır.

4.5.1.6. Doğal Gaz Santrali İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş doğal gaz santrali iyileştirme hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Doğal gaz santrali iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.100'de sunulmuştur.

Tablo 4.100. Doğal Gaz Santrali İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5		Enerji		
S5-T1		Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T1-A6		Doğal Gaz Santrali İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A6-İ1	Hasar Tespit İnceleme ve Değerlendirme	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> EÜAŞ uzman ekipleri ve ilgili işletme müdürlüğü ekiplerince hasar tespit inceleme ve değerlendirmeleri yapılır. Hangi alanlarda çalışma yapılması gerekliliği belirlenir (elektrik, mekanik, inşaat, jeolojik, ölçü kontrol elektronik, vb.).

S5	Enerji			
S5-T1	Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme			
S5-T1-A6	Doğal Gaz Santrali İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T1-A6-i2	Uzman Ekip Gerekliliğine Karar Verme	ETKB (EÜAŞ)	İlgili Bşk. / Genel Md./ Yönetim Kurulu	<ul style="list-style-type: none"> Hasarın giderilmesi için amil-i mütehasıs firma gerekliğı olup olmadığına karar verilerek konusunda uzmanlık gerektiren hususlar tespit edilerek uzman ekip (özel sektör yerli/yabancı firma) ihtiyacı belirlenir.
S5-T1-A6-i3	Uzman Ekip için İhale Süreci	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> İhale için; teknik şartname, idari şartname ve kamu ihale mevzuatı çerçevesinde gerekli belgeler hazırlanır. İhale metninin yayınlanır. İhaleye istekli firmalar müracaatlarını tamamlar. İhale değerlendirmesi yapılır. İhaleyi kazanan firma belirlenir. Sözleşmeler imzalanır. Teminatlar alınır.
S5-T1-A6-i4	Uzman Ekip İnceleme, Maliyet Raporu ve Bütçe Çalışmaları	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ DSDB/ Yüklenici Firma	<ul style="list-style-type: none"> Yer teslimi yapılan firma sahaya girip işe başlar. İşi sonuçlandırıp rapor yazımını tamamlar. Raporda hasar yapımı için belirlenen rakam için bütçe hazırlığı yapılır.
S5-T1-A6-i5	Hasar Giderme için İhale Süreci	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md./ İlgili Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Teknik şartname, idari şartname, kamu ihale mevzuatı çerçevesinde gerekli belgeler hazırlanır. İhale metni yayınlanır. İhaleye istekli firmalar müracaatlarını tamamlar. İhale değerlendirmesi yapılır. İhaleyi kazanan firma belirlenir. Sözleşmeler imzalanır, teminatlar alınır
S5-T1-A6-i6	Hasar Giderme ve İyileştirme Süreci	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md. / DSDB/ Yüklenici Firma	<ul style="list-style-type: none"> Yer teslimi yapılır. Firma sahaya girip işe başlar.
S5-T1-A6-i7	Kabul ve Devreye Alma	ETKB (EÜAŞ)	İşletme Md. / DSDB/ Yüklenici Firma	<ul style="list-style-type: none"> Tesiste çalışmalar bitirilerek devreye alınır. Tesisteki çalışmaların teknik şartname ve sözleşmeye göre tamamlanmasını müteakip geçici kabul çalışmaları yapılır. Tesisin geçici kabulü sonrasında belirlenen garanti süresinin sonunda kesin kabulü yapılır.

4.5.2. Petrol ve Doğal Gaz Üretim İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş petrol ve doğal gaz üretim, iletim, dağıtım altyapısı iyileştirme hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.5.2.1. Üretim Tesisleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş üretim tesislerinin iyileştirilmesinin hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Üretim tesisleri iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.101'de sunulmuştur.

Tablo 4.101. Üretim Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5		Enerji		
S5-T2		Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T2-A1		Üretim Tesisleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T2-A1-İ1	İş Güvenliği ve Çevre Açısından Kuyunun, Sahanın veya İstasyonunun Güvenliğinin Sağlanması	ETKB (TPAO)	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İş güvenliği uzmanlarının talimatları doğrultusunda gerekli emniyet işaretlemeleri yapılır. Çevre güvenliği açısından çevre mühendisinin talimatları doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılır.
S5-T2-A1-İ2	Alternatifler Değerlendirilerek Üretimin Mevcut İmkanlar ile Devamının Sağlanması İçin Gerekli Çalışmaların Yapılması	ETKB (TPAO)	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İlgili birimlerce keşif yapılarak üretimin aksamaması için gerekli çalışmalar yapılır.
S5-T2-A1-İ3	Hasar Tespiti ve Sigorta İşlemleri	ETKB (TPAO)	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İlgili birimlerce hasar tespiti yapılır. Sigorta işlemleri tamamlanarak zararın tazmini sağlanır.
S5-T2-A1-İ4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	ETKB (TPAO)	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Oluşan hasarların giderilmesine yönelik olarak projelendirme iş ve işlemleri yapılır. Tesislerin ihtiyaçlarına göre projeler arasında önceliklendirme yapılır. Yaklaşık maliyetleri de içeren, ödenek talebine esas fizibilite etüdü veya proje teklif formu hazırlanır. Ödenek talep edilir.
S5-T2-A1-İ5	İhale İşlemleri	ETKB (TPAO)	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhale ilanı yayınlanır. İhale yapılır. Sözleşme yapılır.
S5-T2-A1-İ6	Yapım İşlemleri	ETKB (TPAO)	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Denetim teşkilatı belirlenir. Yüklenici tarafından işin yapımı denetlenir. Geçici kabul ve devreye alma işlemleri yapılır.

4.5.2.2. İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş iletim ve dağıtım hatlarının iyileştirilmesinin hasar tespiti, tespit edilen zarara yönelik projelerin oluşturulması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. İletim hatlarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar ile dağıtım hatlarından sorumlu lisanslı özel dağıtım şirketlerinin, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.102’de sunulmuştur.

Tablo 4.102. İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S5		Enerji		
S5-T2		Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T2-A2		İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S5-T2-A2-İ1	Hasar Tespit, Değerlendirme ve Önceliklendirme	ETKB	BOTAŞ / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Uzman ekiplerce hasar tespit çalışmaları yürütülür.
S5-T2-A2-İ2	Sigortadan Maliyet Karşılanması	ETKB	BOTAŞ / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> İlgili iş adımları kurum tarafından belirlenecektir.
S5-T2-A2-İ3	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	ETKB	BOTAŞ / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Oluşan hasarların giderilmesine yönelik olarak projelendirme iş ve işlemleri yapılır.

S5		Enerji		
S5-T2		Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme		
S5-T2-A2		İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Tesislerin ihtiyaçlarına göre projeler arasında önceliklendirme yapılır. Yaklaşık maliyetleri de içeren, ödenek talebine esas fizibilite etüdü veya proje teklif formu hazırlanır. Ödenek talep edilir.
S5-T2-A2-İ4	İhale ve Yapım	ETKB	BOTAŞ / Özel Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek onayına istinaden ihale ve yapım süreçleri tamamlanır.
S5-T2-A2-İ5	Devreye Alma	ETKB	BOTAŞ Genel Md./ Lng İşletme Md.	<ul style="list-style-type: none"> FSRU ve LNG tesislerinin hasarlarının giderilmesinden sonra devreye alınır. Gerçekleşen afet sonrası risk modellemeleri gözden geçirilerek revize edilir.

4.6. Güvenlik Altyapısı (S6)

İlgili sektör afetten zarar görmüş ceza infaz kurumları, adalet binaları, emniyet müdürlükleri/amirlikleri, polis merkezi amirlikleri, laboratuvar, havacılık hangarı ve iglo depoları gibi hizmet yapılarını, jandarma hizmet bina ve tesisleri, sahil güvenlik karakolu, Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda bulunan birimlere ait her türlü bina ve tesisleri, gümrük binaları ile depo, laboratuvar gibi hizmet yapılarının hasar tespiti, yeniden yapımı, güçlendirme ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu kapsamda güvenlik altyapısı sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.103'de sunulduğu şekildedir.

Tablo 4.103. Güvenlik Altyapısı Sektörel Planlama

S6		GÜVENLİK ALTYAPISI		
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S6-T1	Adli Hizmetler Altyapısı İyileştirme	S6-T1-A1	Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Binası İyileştirme	ADB
S6-T2	Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	S6-T2-A1	Emniyet Hizmet Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-İB (EGM)
		S6-T2-A2	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme	ÇŞİDB-İB (JGK-JLK)
		S6-T2-A3	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmet Binası/Karakolu ve Rihtim/İskelesi İyileştirme	ÇŞİDB-UAB-İB (SG)
S6-T3	Milli Savunma Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	S6-T3-A1	Askeri Yapı ve Tesisler	MSB
S6-T4	Gümrük Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	S6-T4-A1	Gümrük Binaları	ÇŞİDB-TB
		S6-T4-A2	Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları	

4.6.1. Adli Hizmetler Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş adli hizmet amaçlı kullanılan binaların hasar tespiti, yeniden inşa ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir.

4.6.1.1. Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Binası İyileştirme

Afetten zarar görmüş ceza infaz kurumları, adliye binası ve adli tıp binalarının hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesini içermektedir. Ceza infaz kurumları, adliye binası, adli tıp binası iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.104’de sunulmuştur.

Tablo 4.104. Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Laboratuvar Binası İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6		Güvenlik Altyapısı		
S6-T1		Adli Hizmetler Altyapısı İyileştirme		
S6-T1-A1		Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Binası İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S6-T1-A1-i1	Bina Hasar Tespiti	ADB	İl Cumhuriyet Başsavcılığı	<ul style="list-style-type: none"> Teknik personel tarafından gözlemsel inceleme yapılır. Hasar boyutunun ortaya konulur ve hasar tespit raporu hazırlanır.
S6-T1-A1-i2	Gerekli Görülmesi Halinde Mahkumların Tahliyesi	ADB (CTE)	İl Cumhuriyet Başsavcılığı	<ul style="list-style-type: none"> Hazırlanan rapor CTE ile paylaşılır ve mahkûm tahliyesi organize edilir.
S6-T1-A1-i3	Mevcut Binanın Değerlendirilmesi	ADB	İl Cumhuriyet Başsavcılığı	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut bina değerlendirilmesi ve rapor hazırlanması için hizmet alımı yapılır. Hesap ve raporlar incelenir ve onaylanır.
S6-T1-A1-i4	Yeniden Yapım veya Güçlendirme Kararının Alınması	ADB	İl Cumhuriyet Başsavcılığı	<ul style="list-style-type: none"> Yapılan hesaplamalar sonucunda gerekmesi halinde güçlendirme projeleri hazırlanır. Güçlendirme projesinin maliyet hesabının yapılarak yeni yapım maliyeti ile kıyaslanır. Maliyet hesabının ekonomik olması durumunda binanın güçlendirme projeleri hazırlanır, ekonomik olmaması durumunda yıkım kararı alınır.
S6-T1-A1-i5	İnşaat ve Yapım	ADB	İl Cumhuriyet Başsavcılığı	<ul style="list-style-type: none"> Bina güçlendirmesi veya yıkım ihalesi yapılır. Güçlendirme imalatlarının yapılarak binanın hizmet devamı sağlanır.

4.6.2. Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş güvenlik hizmetleri altyapısına (emniyet müdürlükleri/amirlikleri, polis merkezi amirlikleri, laboratuvar, havacılık hangarı ve iglo depoları gibi hizmet yapılarının, jandarma birliklerinin konuşlu bulunduğu yapı ve tesisler, sahil güvenlik hizmetlerinin yürütüldüğü karakol/iskele/rıhtım vb.) yönelik iyileştirme faaliyetlerini (hasar tespit, yeniden inşa ya da güçlendirme) kapsamaktadır.

4.6.2.1. Emniyet Hizmet Binaları İyileştirme

Afetten zarar görmüş emniyete ait hizmet binalarının, hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Emniyet hizmet binalarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.105’de sunulmuştur.

Tablo 4.105. Emniyet Hizmet Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6	Güvenlik Altyapısı			
S6-T2	Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme			
S6-T2-A1	Emniyet Teşkilatı Hizmet Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S6-T2-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM) İB (EGM)	ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A2-İ1 iş adımında ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S6-T2-A1-İ1	Hasar Gören Binanın Boşaltılması ve Alternatif Bina Temini	İB (EGM)	ÇŞİD İl Md.	• Hasar gören bina boşaltılıp alternatif bina temin edilir.
S6-T2-A1-İ3	Yeniden Yapım Kararı Durumunda Hasarlı Binanın Yıkımı	İB (EGM)	İl Emniyet Md.	• Yaşanılan afet sonrası teknik değerlendirmeler yapılır. • Yerine yenisi yapılacaksa yıkımı gerçekleştirilir.
S6-T2-A1-İ4	Maliyet ve Ödenek Planlaması	İB (EGM)	İl Emniyet Md.	• Oluşan hasarın giderilmesi için gereken maliyet ve ödenek planlaması yapılır.
S6-T2-A1-İ5	Projelendirme ve İhale	İB (EGM)	İl Emniyet Md. İÖİ YİKOB TOKİ	• Projelendirme çalışmaları tamamlanır.
S6-T2-A1-İ6	Yapım Süreci	İB (EGM)	İl Emniyet Md. İÖİ YİKOB TOKİ	• Projesine uygun olarak tamirat ya da yeniden yapım işlerinin kısa sürede hızlı bir şekilde yapılır.

4.6.2.2. Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme

Afetten zarar görmüş jandarma birliklerine (kurum/karargâh dahil) ait kışla, hizmet binası ve diğer alt yapı ve tesislerin, hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Jandarma Genel Komutanlığı hizmet bina ve tesisleri iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.106'da sunulmuştur.

Tablo 4.106. Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6	Güvenlik Altyapısı			
S6-T2	Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme			
S6-T2-A2	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S6-T2-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md.	• S1-T1-A2-İ1 iş adımında ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S6-T2-A2-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	İB (JGK) (JLK)	İl Jandarma Komutanlığı	• İstihkâm ve İnşaat Daire Başkanlığı tarafından önceliklendirme ve ödenek planlaması yapılır.
S6-T2-A2-İ3	Projelendirme ve İhale	İB	İl Jandarma Komutanlığı- İÖİ-YİKOB- TOKİ	• İlgili kuruma proje talimatı verilir. • Projeler incelenerek uygunluk onayı verilir. • İlgili kuruma ihaleye çıkılmasına yönelik talimat verilir.
S6-T2-A2-İ4	Yapım Süreci	İB (JGK)	İl Jandarma Komutanlığı- İÖİ-YİKOB- TOKİ	• Yapım süreci ilgili üstlenici kurum tarafından yürütülür. • Hakediş gerçekleştirmeleri ve yapım süreci takip edilir.

4.6.2.3. Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmet Binası/Karakolu ve Rıhtım/İskelesi İyileştirme

Afetten zarar görmüş Sahil Güvenlik Komutanlığı hizmet binası/karakolu ve rıhtım/iskeleleri ile heliped tesislerinin hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Sahil Güvenlik Komutanlığı hizmet binası/karakolu, rıhtım/iskeleleri ile heliped tesislerinin iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri tablo 4.107’de sunulmuştur.

Tablo 4.107. Sahil Güvenlik Komutanlığı Karakolu ve Rıhtım/İskelesi İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6		Güvenlik Altyapısı		
S6-T2		Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		
S6-T2-A3		Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmet Binası/Karakolu ve Rıhtım/İskelesi İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S6-T2-A3-İ1	Bina/Rıhtım/iskele Hasar Tespiti	ÇŞİDB UAB	ÇŞİD İl Md. (Bina) UAB Bölge Md. (Rıhtım/İskele)	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S6-T2-A3-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	İB (SG)	SG	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat Emlak Daire Başkanlığı tarafından önceliklendirme ve ödenek planlaması yapılır.
S6-T2-A3-İ3	Projelendirme ve İhale	İB (SG)	SG	<ul style="list-style-type: none"> İlgili kuruma proje talimatı verilir. Projelerin UAB Bölge Müdürlükleri tarafından incelenmesine müteakip AYGM tarafından uygunluk onayı verilir. İlgili kuruma ihaleye çıkılmasına yönelik talimat verilir. Talep edilen ödenek ilgili kuruma (ÇŞİDB/UAB/İl Özel İdaresi/YİKOB/ TOKİ/) aktarılır İhale süreci ilgili kurum tarafından yürütülür.
S6-T2-A3-İ4	Yapım Süreci	İB (SG) / UAB	SG / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Yapım süreci ilgili üstlenici kurum tarafından yürütülür. Hakediş gerçekleştirmeleri ve yapım süreci takip edilir.

4.6.3. Milli Savunma Hizmetleri Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş milli savunma hizmetleri altyapısına (Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda bulunan birimlere ait her türlü bina ve tesisler) yönelik iyileştirme faaliyetlerini (hasar tespit, yeniden inşası ya da güçlendirme) kapsamaktadır.

4.6.3.1. Askeri Yapı ve Tesisleri İyileştirme

Afetten zarar görmüş askeri yapı ve tesislerin hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Askeri yapı ve tesislerin iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.108’de sunulmuştur.

Tablo 4.108. Askeri Yapı ve Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6		Güvenlik Altyapısı		İş Adım Süreçleri
S6-T3		Milli Savunma Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		
S6-T3-A1		Askeri Yapı ve Tesisleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		
		Ulusal	Yerel	
S6-T3-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	MSB (LGM)	ÇŞİD İl Md. MSB (İEBB)	<ul style="list-style-type: none"> Afetin meydana gelmesinden hemen sonra, afetin meydana geldiği bölgeye en yakın İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı tarafından ilk hasar tespit çalışmaları gerçekleştirilir. Hazırlanacak ön raporlar doğrultusunda kesin hasar tespitine yönelik çalışmalar tamamlanır.
S6-T3-A3-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	MSB (LGM)	MSB (İEBB)	<ul style="list-style-type: none"> Savunma ve güvenlik ihtiyaçları dikkate alınarak kullanıcı birlik komutanlıkları/ birimlerince öncelik sırası belirlenir ve sıralı komutanlıklar/amirlikler aracılığı ile öncelikler bildirilir. Kuvvet Komutanlıkları/Genel Müdürlükler ve Genelkurmay Başkanlığınca öncelik sırası oluşturularak MSB'ye gönderilir. Lojistik Genel Müdürlüğünce kaynak ve ihtiyaç durumuna göre planlama yapılır. Hasar tespit raporları doğrultusunda onarım/güçlendirme/yıkılarak yeniden yapım konusunda karar alınır.
S6-T3-A3-İ3	Projelendirme ve ihale	MSB (LGM)	MSB (İEBB)	<ul style="list-style-type: none"> Belirlenen ihtiyaç programına göre Lojistik Genel Müdürlüğü ve MSB İnşaat Emlak Bölge Başkanlıkları veya ihtiyaç duyulması halinde diğer kamu kurum/kuruluşları vasıtasıyla proje hizmet alımı ihale süreçleri mevzuata uygun olarak gerçekleştirilir. Proje yapım faaliyetleri süratle tamamlanır. Yapım ihale çalışmaları, Lojistik Genel Müdürlüğü ve MSB İnşaat Emlak Bölge Başkanlıkları veya ihtiyaç duyulması halinde diğer kamu kurum/kuruluşları tarafından gerçekleştirilir.
S6-T3-A3-İ4	İnşaat ve Yapım	MSB (LGM)	MSB	<ul style="list-style-type: none"> Belirlenen ihtiyaç programına veya öncelik durumuna göre yapım ve onarım işleri Lojistik Genel Müdürlüğü veya ihtiyaç durumuna göre diğer kamu kurum/kuruluşları vasıtasıyla mevzuata uygun olarak gerçekleştirilir. Yapım ve onarım faaliyetleri; Lojistik Genel Müdürlüğü veya ihtiyaç durumunda diğer kamu kurum/kuruluşları marifetiyle süratle tamamlanır. Yapım ve onarım faaliyetlerinin ihale ve uygulama süreçlerinde öngörülemeyen aksaklıkların yaşanması durumunda, ortaya çıkacak acil bina/tesis ihtiyaçları Lojistik Genel Müdürlüğü marifetiyle süratle çözüme kavuşturulur.

4.6.4. Gümrük Hizmetleri Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş gümrük hizmetleri altyapısına (gümrük binaları) yönelik iyileştirme faaliyetlerini (hasar tespit, yeniden inşası ya da güçlendirme) kapsamaktadır.

4.6.4.1. Gümrük Binaları İyileştirme

Afetten zarar görmüş gümrük binalarının hasar tespiti, yeniden inşası ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Gümrük binalarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.109'da sunulmuştur.

Tablo 4.109. Gümrük Binaları İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6		Güvenlik Altyapısı		
S6-T4		Hudut Geçiş Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		
S6-T4-A1		Gümrük Binaları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S6-T4-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 iş adımıyla ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S6-T4-A1-İ2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	TB	Bölge Md. Gümrük Md. Tic.İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Merkez ve taşra idarelerinin hizmet verdiği binalardaki gümrük iş ve işleyişinin kesintisiz devamının sağlanması amacıyla, merkezde merkez birimlerince, taşrada taşra birimlerince ihtiyaçlar ve ihtiyaçların öncelik sırası belirlenir. Belirlenen ihtiyaçlar Ticaret Bakanlığına (DHTİDSGM) gönderilir, kaynak ve ihtiyaç durumuna göre ilgili merkez teşkilatı birimlerinin de görüşleri alınarak nihai planlama yapılır. Hasar tespit raporlarında çıkan sonuç doğrultusunda bakım-onarım/güçlendirme/ yıkılarak yeniden yapım işi konusunda karar alınır. Eğer yapım kararı alınırsa yeni hizmet binası yapımı tamamlanıncaya kadar gümrük hizmetlerini daha güvenli bir ortamda yürütmesi için boş bir kamu binasının bedelsiz olarak tahsisinin sağlanması, bunun mümkün bulunmaması halinde ise kiralık bir hizmet binasının temini için gerekli işlemler yürütülür. Yapım işine karar verilmesi sonucunda yıkılarak mevcut yerinde yapılması, mevcut alanın belirlenen ihtiyaçları karşılayamaması durumunda ise uygun bir arsa arayışına gidilerek, gereken tahsis ve imar işlemleri sürdürülür.
S6-T4-A1-İ3	Projelendirme ve ihale	TB	Bölge Md. Gümrük Md. Tic.İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit raporları doğrultusunda yapım kararı alınması halinde ilgili merkez ve taşra birimlerinden alınan görüşler doğrultusunda ihtiyaç programı hazırlanır. İhtiyaç programı göz önünde bulundurularak yaklaşık maliyet hesabı yapılır. Yapım çalışmalarının hangi yöntemle yürütüleceği belirlenir. Uygun bulunan yöntemle ilgili olarak ödenek planlaması yapılarak bu yöntem çerçevesinde, işlemler meri mevzuat hükümleri uyarınca yürütülür.
S6-T4-A1-İ4	İnşaat ve Yapım	TB	Bölge Md. Gümrük Md. Tic.İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapım işinin hangi yöntemle yapılacağına karar verilmesini müteakip yapım işinin ihalesi yapılmak üzere ilgili Valiliğe (YİKOB) veya İl Özel İdareleri ile diğer kamu kurum/kuruluşları vasıtasıyla yapım işi ihale süreçleri ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleştirilir. İlgili mevzuat gereği ihale makamı olarak yapım işini ihale eden idare tarafından hazırlanan hakediş belgeleri doğrultusunda yüklenicisine ödenmek üzere hakediş bedeli ilgili ihale makamının hesabına gönderilir ve ilgili ihale makamı kanalıyla işin takip süreci yapılır. Yapım faaliyetleri; Ticaret Bakanlığı, valilik (YİKOB) veya il özel idareleri kanalıyla, ihtiyaç durumunda diğer kamu kurum/kuruluşları marifetiyle süratle tamamlanır.

4.6.4.2. Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları İyileştirme

Afetten zarar görmüş gümrük hizmetlerinde kullanılan depo, antrepo, laboratuvar ve benzeri hizmet yapılarının hasar tespiti, yeniden inşası, projelendirilmesi ve ihale edilmesi ya da güçlendirme yoluyla iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Depo, antrepo,

laboratuvar vb. hizmet binalarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.110'da sunulmuştur.

Tablo 4.110. Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S6		Güvenlik Altyapısı		
S6-T4		Hudut Geçiş Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		
S6-T4-A2		Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S6-T4-A2-i1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-i1 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S6-T4-A2-i2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	TB	Bölge Md. Gümrük Md. Tic.İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Taşra idarelerinin hizmet verdiği binalardaki gümrük iş ve işleyişinin kesintisiz devamının sağlanması amacıyla, taşra birimlerince ihtiyaçlar ve ihtiyaçların öncelik sırası belirlenir. Belirlenen ihtiyaçlar Ticaret Bakanlığına (DHTİDSGM) gönderilir, kaynak ve ihtiyaç durumuna göre ilgili merkez teşkilatı birimlerinin de görüşleri alınarak nihai planlama yapılır. Hasar tespit raporlarında çıkan sonuç doğrultusunda bakım-onarım/güçlendirme/ yıkılarak yeniden yapım işi konusunda karar alınır. Eğer yapım kararı alınırsa yeni hizmet binası yapımı tamamlanıncaya kadar gümrük hizmetlerini daha güvenli bir ortamda yürütmesi için boş bir kamu binasının bedelsiz olarak tahsisinin sağlanması, bunun mümkün bulunmaması halinde ise kiralık bir hizmet binasının temini için gerekli işlemler yürütülür. Yapım işine karar verilmesi sonucunda yıkılarak mevcut yerinde yapılması, mevcut alanın belirlenen ihtiyaçları karşılayamaması durumunda ise uygun bir arsa arayışına gidilerek, gereken tahsis ve imar işlemleri sürdürülür.
S6-T4-A2-i3	Projelendirme ve ihale	TB	Bölge Md. Gümrük Md. Tic.İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit raporları doğrultusunda yapım kararı alınması halinde ilgili merkez ve taşra birimlerinden alınan görüşler doğrultusunda ihtiyaç programı hazırlanır. İhtiyaç programı göz önünde bulundurularak yaklaşık maliyet hesabı yapılır. Yapım çalışmalarının hangi yöntemle yürütüleceği belirlenir. Uygun bulunan yöntemle bağlı olarak ödenek planlaması yapılarak bu yöntem çerçevesinde, işlemler meri mevzuat hükümleri uyarınca yürütülür.
S6-T4-A4-i4	İnşaat ve Yapım	TB	Bölge Md. Gümrük Md. Tic.İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapım işinin hangi yöntemle yapılacağına karar verilmesini müteakip yapım işinin ihalesi yapılmak üzere ilgili valiliğe (YİKOB) veya il özel idareleri ile diğer kamu kurum/kuruluşları vasıtasıyla yapım işi ihale süreçleri ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleştirilir. İlgili mevzuat gereği ihale makamı olarak yapım işini ihale eden idare tarafından hazırlanan hakediş belgeleri doğrultusunda yüklenicisine ödenmek üzere hakediş bedeli ilgili ihale makamının hesabına gönderilir ve ilgili ihale makamı kanalıyla işin takip süreci yapılır. Yapım faaliyetleri; Ticaret Bakanlığı, valilik (YİKOB) veya il özel idareleri kanalıyla, ihtiyaç durumunda diğer kamu kurum/kuruluşları marifetiyle süratle tamamlanır.

4.7. Haberleşme Altyapısı (S7)

Haberleşme, afetin olduğu andan itibaren hem faaliyetlerin sağlıklı yürütülebilmesi hem de afetzedelerin hayatının normale döndürülebilmesi açısından kritik öneme sahip sektörlerden biridir. Haberleşmenin afetler nedeniyle aksamaması amacıyla TAMP kapsamında gerekli tedbirler alınmaktadır. Afetler nedeniyle haberleşmeye ilişkin yaşanan sorunlar bakım/onarım çalışmaları ile giderilebileceği gibi, kimi zaman bu tamamen bütün altyapısının yeniden inşası ve sistemlerin geliştirilmesi şeklinde de olabilir. Haberleşme altyapılarının hasar görmesi halinde, afetlere daha dirençli olacak şekilde tekrar kullanılabilir hale getirilmesi amacıyla yürütülecek iyileştirme çalışmalarına bu sektör başlığı altında yer verilmiştir. İlgili sektör, afet sonrası zarar görmesi muhtemel haberleşme altyapısına ilişkin iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır (Tablo 4.111).

Tablo 4.111. Haberleşme Altyapısı Sektörel Planlama

S7	HABERLEŞME ALTYAPISI			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S7-T1	Sabit (Ses ve internet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme	S7-T1-A1	Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme	UAB /Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler
		S7-T1-A2	Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme	UAB /Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler
S7-T2	Mobil (Ses ve internet) Haberleşme Altyapısı	S7-T2-A1	Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme	Mobil İşletmeciler
		S7-T2-A2	Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme	Mobil İşletmeciler
S7-T3	TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları	S8-T3-A1	TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-TRT Genel Md.

4.7.1. Sabit (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş ses ve internet altyapısının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.7.1.1. Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş erişim sistemlerinin ve transmisyon hatlarının hasar ve arızalarının tespiti, ihtiyaçların belirlenmesi, projelendirme ve altyapının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Erişim ve iletim şebekelerinin iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.112’de sunulmuştur.

Tablo 4.112. Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T1	Sabit (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme			
S7-T1-A1	Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T1-A1-İ1	Hasar Tespiti ve İhtiyaçların Belirlenmesi	UAB / Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler	Türk Telekom A.Ş./	<ul style="list-style-type: none"> Erişim sistemleri ile transmisyon, erişim kablo hasar ve arızaları tespiti yapılır. Altyapı sistem, ekipman, kablo, inşaat vb. ihtiyaçlar tespit edilir ve bunlara ilişkin önceliklendirme yapılır.

S7		Haberleşme Altyapısı		
S7-T1		Sabit (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme		
S7-T1-A1		Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
			Sabit İşletmeci/ Bölge-İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Tahmini hasar maliyeti hesaplanır ve talep eden kamu kurum kuruluşlarına (AFAD, UAB) raporlanır.
S7-T1-A1-İ2	Projelendirme, İhale ve Temin İşleri	UAB / Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler	Türk Telekom/ A.Ş. Sabit İşletmeci/ Bölge/İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ve arızaların giderilmesi için planlama yapılır. Öncelikli giderilmesi gereken hasar ve arızalar için ihtiyaç duyulması halinde gerekli sistem, ekipman ve kablolar satın alınır. Geniş kapsamlı hasar ve arızalar projelendirilir. Yapılan projelere göre erişim sistem ve sabit hat yapım/kurulum işleri ile sistem, ekipman, kabloların teminine yönelik ihale ve/veya satın alma işlemleri yürütülür.
S7-T1-A1-İ3	Altyapı Yapımı, İyileştirilmesi ve Devreye Alınması	UAB / Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler	Türk Telekom A.Ş. Sabit İşletmeci Bölge/İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Zarar gören sabit altyapı kaldırılır ve önceliklendirilen arızalar giderilir. Gerekli olabilecek kazılar için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından izinler alınır. Yapılan ihale/satın alımı neticesinde yüklenici ya da işletmeci personeli/BÇO'su tarafından (saha dolabı, erişim ve transmisyon kabloları ile abone bağlantılarının hasarlarının iyileştirilmesine yönelik) sabit altyapı yapım işi gerçekleştirilir. Altyapı yapım işlerine yönelik kontrol, muayene ve kabul işlemler işletmecilerce yapılır. Yapımı tamamlanan sabit haberleşme erişim altyapısı işletmeye alınır.

4.7.1.2. Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş sabit haberleşme santrallerinin hasar ve arızalarının tespiti, ihtiyaçların belirlenmesi, projelendirme ve altyapının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Santral iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.113'de sunulmuştur.

Tablo 4.113. Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S7		Haberleşme Altyapısı		
S7-T1		Sabit (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme		
S1-T1-A2		Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T1-A2-İ1	Santral Arıza/Hasar Tespiti ve/veya Santral Kapasite Analizi İhtiyaçların Belirlenmesi	UAB /Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler	Türk Telekom A.Ş. Sabit İşletmeci Bölge-İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Santral sistemleri ile ekipmanlarındaki hasar-arızalar ve/veya bina hasarı tespit edilir. Santral, ses ve internet kapasitesi analizi yapılır. Arıza ve hasar tespiti ile kapasite analizine göre sistem, ekipman, kablo, inşaat, yazılım vb. ihtiyaçların tespiti ve önceliklendirmesi yapılır. Tahmini santral iyileştirme maliyeti hesaplanır ve talep eden kamu kurum kuruluşlarına (AFAD, UAB) raporlanır.
S7-T1-A2-İ2	Kurulum ve İnşaat Projelendirme, İhale ve Temin İşlemleri	UAB /Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler	Türk Telekom A.Ş. Sabit İşletmeci Bölge-İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Santral kapasitesinin iyileştirilmesi ve hasar/arızaların giderilmesi için planlama yapılır. Öncelikli giderilmesi gereken hasar ve arızalar için ihtiyaç duyulması halinde gerekli sistem, ekipman ve kablolar satın alınır.

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T1	Sabit (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme			
S1-T1-A2	Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Geniş kapsamlı hasar ve arızalar ile santral kapasite iyileştirilmesi işleri projelendirilir. Yapılan projelere göre santral iyileştirilmesi işleri ile sistem, ekipman ve yazılımların teminine yönelik ihale ve/veya satın alım işlemleri yürütülür.
S7-T1-A2-İ3	Binanın Güçlendirilmesi, Altyapının Yapımı, İyileştirilmesi ve Devreye Alınması	UAB /Türk Telekom A.Ş. / Sabit İşletmeciler	Türk Telekom A.Ş. Sabit İşletmeci Bölge/İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Zarar gören santral altyapısı kaldırılır ve önceliklendirilen arızalar giderilir. Yapılan ihale/satın alımı neticesinde yüklenici ya da işletmeci personeli tarafından santral hasarları onarılır, sistem ve ekipmanlar kurulur ve ihtiyaç halinde santral kapasitesi iyileştirilir. Söz konusu santral işlerine yönelik kontrol, muayene ve kabul işlemleri işletmecilerce yapılır. İyileştirilen santral altyapısı devreye alınır.

4.7.2. Mobil (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş mobil haberleşme altyapısının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.7.2.1. Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş baz istasyonu ve transmisyon hatlarının hasar ve arızalarının tespiti, ihtiyaçların belirlenmesi, projelendirme ve altyapının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Baz istasyonu ve transmisyon hatlarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.114'de sunulmuştur. *Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı haberleşme hizmetlerine evrensel ve asgari sürede erişim sağlanabilmesi için gerekli önlemlerin alınmasında koordinasyon ve düzenleme görevini yürütecektir.

Tablo 4.114. Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T2	Mobil (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme			
S7-T2-A1	Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T2-A1-İ1	Hasar Tespiti ile Kapsama Analizi ve İhtiyaçların Belirlenmesi	UAB* / Mobil İşletmeciler	Mobil İşletmeci Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Baz istasyonu ile transmisyon kablo hasar ve arızalarının tespiti yapılır. Baz istasyonu hasar gören bölgeler için kapsama ve kapasite analizi yapılır. Baz istasyonu sistem, teçhizat, ekipman, kablo, inşaat vb. ihtiyaçların tespiti ile bunlara ilişkin önceliklendirme yapılır. Bunlara göre afet esnasında kurulan mobil baz istasyonları gerekmesi halinde çalıştırılmaya devam ettirilir. Tahmini hasar maliyeti hesaplanır ve talep eden kamu kurum kuruluşlarına (AFAD, UAB) raporlanır.
S7-T2-A1-İ2	Projelendirme, İhale ve Temin İşlemleri	UAB* /	Mobil İşletmeci Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar ve arızaların giderilmesi ve mobil kapsamanın/kapasitenin iyileştirilmesi için planlama yapılır.

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T2	Mobil (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme			
S7-T2-A1	Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
		Mobil İşletmeciler		<ul style="list-style-type: none"> Öncelikli giderilmesi gereken hasar ve arızalar ile kapsamın iyileştirilmesi için ihtiyaç duyulması halinde gerekli sistem, ekipman ve kablolar satın alınır. Geniş kapsamlı hasar ve arızalar projelendirilir. Yapılan projelere göre baz istasyonu ve transmisyon hatlarının yapım/kurulum işleri ile sistem, ekipman, kabloların teminine yönelik ihale ve/veya satın alma işlemleri yürütülür.
S7-T2-A1-İ3	Altyapının Yapımı, İyileştirilmesi ve Devreye Alınması	UAB* / Mobil İşletmeciler	Mobil İşletmeci Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Baz istasyonu ve transmisyon hatlarına ilişkin zarar gören altyapı kaldırılır ve önceliklendirilen arızalar/hasarlar giderilir. İhtiyaç duyulması halinde baz istasyonu kurulumu için yer tespitine, yer temini/kıralanmasına yönelik işler yürütülür. Gerekli olabilecek kazılar ile baz istasyonu kurulumu için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından izinler alınır. Yapılan ihale/satın alımı neticesinde yüklenici ya da işletmeci personeli tarafından baz istasyonu inşaat ve kurulum işi gerçekleştirilir. Yapılan işlere yönelik saha araç kapsama testi, kontrol, muayene ve kabul işlemleri işletmecilerce yapılır. Yapımı tamamlanan baz istasyonu ve transmisyon hat altyapısı işletmeye alınır.

4.7.2.2. Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş mobil haberleşme santral hatlarının hasar ve arızalarının tespiti, ihtiyaçların belirlenmesi, projelendirme ve altyapının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri içermektedir. Santral hatlarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.115’de sunulmuştur. *Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı haberleşme hizmetlerine evrensel ve asgari sürede erişim sağlanabilmesi için gerekli önlemlerin alınmasında koordinasyon ve düzenleme görevini yürütecektir.

Tablo 4.115. Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T2	Mobil (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme			
S1-T2-A2	Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T2-A2-İ1	Binanın Hasar Tespiti ve İhtiyaçların Belirlenmesi	UAB* / Mobil İşletmeciler	Mobil İşletmeci Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Santral sistemleri ile ekipmanlarındaki hasar-arızalar ve/veya bina hasarı tespit edilir. Santral, ses ve internet kapasitesi analizi yapılır. Arıza ve hasar tespiti ile kapasite analizine göre sistem, ekipman, kablo, inşaat, yazılım vb. ihtiyaçların tespiti ve önceliklendirmesi yapılır. Tahmini santral iyileştirme maliyeti hesaplanır ve talep eden kamu kurum kuruluşlarına (AFAD, UAB) raporlanır.

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T2	Mobil (Ses ve İnternet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme			
S1-T2-A2	Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T2-A2-İ2	Kurulum ve İnşaat Projelendirme, İhale ve Temin İşlemleri	UAB* / Mobil İşletmeciler	Mobil İşletmeci Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Santral kapasitesinin iyileştirilmesi ve hasar/arızaların giderilmesi için planlama yapılır. Öncelikli giderilmesi gereken hasar ve arızalar için ihtiyaç duyulması halinde gerekli sistem, ekipman ve kablolar satın alınır. Geniş kapsamlı hasar ve arızalar ile santral kapasite iyileştirilmesi işleri projelendirilir. Yapılan projelere göre santral iyileştirilmesi işleri ile sistem, ekipman ve yazılımların teminine yönelik ihale ve/veya satın alım işlemleri yürütülür.
S7-T2-A2-İ3	Binanın Güçlendirilmesi, Altyapısının Yapımı, İyileştirilmesi ve Devreye Alınması	UAB* / Mobil İşletmeciler	Mobil İşletmeci Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Zarar gören santral altyapısı kaldırılır ve önceliklendirilen arızalar giderilir. Yapılan ihale/satın alımı neticesinde yüklenici ya da işletmeci personeli tarafından santral hasarları onarılır, sistem ve ekipmanlar kurulur ve ihtiyaç halinde santral kapasitesi iyileştirilir. Söz konusu santral işlerine yönelik kontrol, muayene ve kabul işlemleri işletmecilerce yapılır. İyileştirilen santral altyapısı devreye alınır.

4.7.3. TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş TRT'ye ait verici kulesi ve istasyon altyapılarının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.7.3.1. TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş yayın toplayıcı ve dağıtıcı verici kuleleri/istasyonları ile TRT hizmet binalarının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. İş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.116'da sunulmuştur.

Tablo 4.116. TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T3	TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları			
S7-T3-A1	TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T3-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB (YİGM)	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 iş adımıyla ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S7-T3-A1-İ2	Teknik Değerlendirme Yapılması/Yaptırılması	TRT Genel Md.	TRT Genel Md. / TRT Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapı elemanlarındaki hasar türleri belirlenir. Yapı elemanlarının mevcut taşıma kapasiteleri belirlenir (donatı miktarı ve beton dayanımı). Yapının deprem performansı değerlendirilir. Teknik olarak yapının güçlendirilmesine veya yıkımına karar verilir.
S7-T3-A1-İ3	Proje Ve Yaklaşık Maliyet Dosyasının Hazırlanması /Hazırlatılması	TRT Genel Md.	TRT Genel Md. / TRT Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapının güçlendirme projeleri hazırlanır/hazırlatılır. Mimari açıdan yapının güçlendirilmesine ya da yıkılmasına karar verilir. Yapı teknik şartnameleri ve yaklaşık maliyeti hazırlanır.

S7	Haberleşme Altyapısı			
S7-T3	TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları			
S7-T3-A1	TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyon Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S7-T3-A1-İ4	İnşaat Yapım İhalesinin Yapılması	TRT Genel Md.	TRT Genel Md. / TRT Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Ödenek temini sağlanır. • İnşaat yapım ihalesi yapılır. • Tedarikçi firma ile yapım sözleşmesi imzalanır.
S7-T3-A1-İ5	Yapım İşinin Gerçekleştirilmesi	TRT Genel Md.	TRT Genel Md. / TRT Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Yapım işi gerçekleştirilir. • Geçici kabul işlemleri yapılır. • Kesin kabul işlemlerinin yapılması ile süreç tamamlanır.

4.8. Kültürel ve Sosyal Hizmetler (S8)

İyileştirme faaliyetleri kapsamında bulunan yapısal iyileştirmelerin yanı sıra kültürel mirasın korunarak sonraki nesillere aktarılması ve toplumun psikososyal açıdan desteklenmesi büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla; müzeler, antik kentler, taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarına yönelik iyileştirme çalışmaları plan kapsamında ele alınmıştır.

Afetler sonrası yerleşim alanlarının yıkımı, fiziki kayıplar ile birlikte bireylerin içinde yaşadığı mekanların anlamının yitimine de sebep olur. Bu anlamda yaşanabilir koşulların oluşturulmasının yanında, yerleşim biriminin içinde yaşayan insanların psikolojik ve sosyolojik kayıplarının da giderilmesi gerekmektedir. Bu sebeple kültürel yapının ve yaşam alanının yeniden inşası ve iyileştirilmesi esnasında afet öncesi koşullar göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca, kaliteli yaşam standartlarına ulaşmak ve toplumun esenliğini sağlamak üzere, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile manevi ihtiyaçların karşılanmasına yönelik görev alanları tanımlanmıştır. Sosyal hizmetlerin verildiği binaların yapısal iyileştirmesinin yanı sıra müdahale sürecinde başlayan psikososyal desteğin uzun vadede devam ettirilerek afetin etkilerine karşı kişilerin, toplumun ve çalışanların ruh sağlığının kalıcı olarak iyileştirilmesi plana dâhil edilmiştir. Bu kapsamda kültürel ve sosyal hizmetler sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.117’de sunulmaktadır.

Tablo 4.117. Kültürel ve Sosyal Hizmetler Sektörü Planlama

S8	KÜLTÜREL VE SOSYAL HİZMETLER			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmeti Binalarını İyileştirme	S8-T1-A1	Müze Binaları İyileştirme	KTB-Cum. Bşk. Milli Saraylar Bşk. MSB
		S8-T1-A2	Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme	KTB
		S8-T1-A3	Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme	KTB-Vakıflar GM-UAB (Karayolları GM)
		S8-T1-A4	Taşınır Kültür Varlıklarının Korunması, Taşınması ve İyileştirilmesi	KTB
		S8-T1-A5	Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi, ve Konser Salonu, Kütüphaneler, Yazma Eser Depo Alanları vb.) İyileştirme	KTB
		S8-T1-A6	UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtlarının İyileştirilmesi	ÇŞİDB-KTB-TOB-UAB-UNESCO Alan Yönetimi

S8 KÜLTÜREL VE SOSYAL HİZMETLER				
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S8-T2	Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri	S8-T2-A1	Kültür-Sanat Faaliyetleri	KTB
S8-T3	Sosyal Hizmetler Altyapısı	S8-T3-A1	Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-ASHB
		S8-T3-A2	Kentsel Mekanların (Park, Bahçe, Pazar Yeri, Düğün Salonu, Umumi Tuvaletler vb.) İyileştirilmesi	ÇŞİDB-Belediyeler
S8-T4	Uzun Vadeli Psikososyal Destek	S8-T4-A1	Psikososyal Destek İyileştirme Çalışmaları	ASHB-SB-GSB-MEB- AFAD Türk Kızılay-Üniversite-Akredite STK'lar-
		S8-T4-A2	Sosyal İyileştirme Çalışmaları	ASHB-GSB-DİB-KTB-MEB-ÇSGB-Üniversite-Akredite STK'lar
S8-T5	Spor Faaliyeti Tesisleri İyileştirme	S8-T5-A1	Spor Tesisleri ve Stadyum İyileştirme	GSB-Belediyeler
S8-T6	Dini Hizmetler Altyapısı	S8-T6-A1	Cami, Kuran Kursu ve Diğer Dini Tesisler İyileştirme	ÇŞİDB-TDV GM

4.8.1. Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş kültür varlıklarının (müze binaları, antik kentler ve ören yerleri, taşınmaz kültür varlıkları, taşınır kültür varlıkları, kültür merkezleri) ve bunlara ilişkin hizmet binalarının hasar tespiti, onarımı, güçlendirilmesi ve güvenlik önlemlerinin alınmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kültür varlıklarına ilişkin iyileştirme faaliyetlerinde taşra teşkilatlarının merkez teşkilat tarafından desteklenmesi, iyileştirme faaliyetlerinin kolaylaştırılmasını sağlayacaktır.

4.8.1.1. Müze Binaları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş müze binalarının hasar tespiti, onarımı, güçlendirilmesi ve güvenlik önlemlerinin alınmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Müze binalarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.118'de sunulmuştur.

Tablo 4.118. Müze Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8 Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı				
S8-T1 Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme				
S8-T1-A1 Müze Binaları İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A1-İ1	Güvenlik Önlemlerinin Alınması	KTB*	İl Kültür ve Turizm Md.**	• Herhangi bir çalınma / yağma olayının yaşanmaması için gerekli güvenlik ekipmanları sağlanır.
S8-T1-A1-İ2	Bina Hasar Tespiti ve Değerlendirme	KTB* Cum. Bşk. Milli Saraylar Bşk.	İl Kültür Turizm Md.**	• Hasar tespit yapacak alanında uzman teknik elemanlar görevlendirilir.

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A1	Müze Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
		MSB***		<ul style="list-style-type: none"> • Hasar tespiti raporlanır ve afet sonrası kullanıma kapatılacak veya kullanıma açılacak binalar tespit edilir. • Hasarlı müze binalarının afet sonrasında hasarının ilerlemesini ve/veya yıkılmasını engellemek için yapılabilecek acil müdahaleler belirlenir, ayrıca detaylı belgeleme yapılır. • Bakanlıkça üniversitelerden veya mühendislik firmalarından hizmet alımı yapılarak zemin etüdü ve deprem tahkik çalışmaları yaptırılır. • Müze binasının yeni bina olması durumunda çalışmalar sonucu ortaya çıkan maliyet ve teknik öğeler dikkate alınarak yıkılır veya güçlendirilmesi konusunda karar alınır.
S8-T1-A1-İ3	Onarım ve Güçlendirme	KTB* Cum. Bşk. Milli Saraylar Bşk. MSB***	İl Kültür Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> • Onarım/güçlendirme projeleri hazırlanır ve söz konusu taşınmaz tescilli kültür varlığı ise ilgili Koruma Bölge Kurullarından gerekli onaylar alınır. • Uygulama ihalesi yapılarak gerekli çalışmalar yürütülür.

* Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, Afet Hasarları Dairesi Başkanlığı), Kültür ve Turizm Bakanlığı (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü)

** Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Md. (Afet Koordinasyon ve İskan Şube Md.), İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlükleri, Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvar Müdürlükleri, Müze Müdürlükleri, Resim ve Heykel Müzeleri Müdürlükleri, Vakıflar Bölge Müdürlükleri, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Kapadokya Alan Başkanlığı, Uludağ Alan Başkanlığı.

*** Millî Savunma Bakanlığı'na bağlı müzelerin iyileştirilmesine yönelik iş adımları ilgili kurum tarafından belirlenecektir.

4.8.1.2. Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş antik kentler, ören yerleri ve kazı evleri ile kazı alanlarının hasar tespiti, onarımı, güçlendirilmesi ve bu esnada alanlarda gerekli güvenlik önlemlerinin alınmasına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Antik kentler, ören yerleri, kazı evleri ile kazı alanlarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.119'da sunulmuştur.

Tablo 4.119. Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A2	Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A2-İ1	Sit Alanlarında Güvenlik Önlemlerinin Alınması	KTB (KVM Genel Md.) Kapadokya Alan Bşk.	İl Kültür ve Turizm Md. Müze Md. KVK Bölge Md. Rölöve ve Anıtlar Md. Vakıflar Bölge Md. Kazı Bşk.-Alan Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> • Herhangi bir çalınma / yağma ve tahribat yaşanmaması için alanda ihtiyaç duyulan ekipman sağlanır.
S8-T1-A2-İ2	Alan Hasar Tespiti	KTB (KVM Genel Md.) Kapadokya Alan Bşk.	İl Kültür ve Turizm Md. Müze Md. KVK Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> • Alan hasar tespiti yapılır. Alana girişler kontrol altına alınır.

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A2	Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
			Rölöve ve Anıtlar Md. Vakıflar Bölge Md. Kazı Bşk.-Alan Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Kazı evleri dahil acil müdahale gerektiren yapıların Kazı Başkanlıklarıyla koordineli olarak tespiti (özellikle antik kentlerde) yapılır.
S8-T1-A2-İ3	Onarım ve Güçlendirme	KTB (KVM Genel Md.) Kapadokya Alan Bşk.	İl Kültür ve Turizm Md. Müze Md. KVK Bölge Md. Rölöve ve Anıtlar Md. Vakıflar Bölge Md. Kazı Bşk.-Alan Bşk.	<ul style="list-style-type: none"> Kazı evleri dahil zarar gören yapıların restorasyonu ve zarar gören alanların yeniden düzenlenmesi için proje yaklaşık maliyeti hazırlanır. Projelendirme (ihale süreci dahil) yapılarak, ilgili koruma kurullarından onaylar alınır. Güçlendirme/restorasyon için uygulama yaklaşık maliyeti hazırlanır. İhale ve uygulama süreci yürütülür.

4.8.1.3. Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş taşınmaz kültür varlıklarının hasar tespiti, onarımı ve güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Taşınmaz kültür varlıklarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.120'de sunulmuştur.

Tablo 4.120. Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A3	Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A3-İ1	Vakıf Kültür Varlıkları Hasar Tespiti ve Değerlendirme	KTB* Vakıflar Genel Md.	Vakıflar Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit yapacak alanında uzman teknik elemanlar görevlendirilir. Hasar tespiti raporlanır ve afet sonrası kullanıma kapatılacak veya kullanıma açılacak taşınmaz vakıf kültür varlıkları tespit edilir. Hasarlı taşınmaz kültür varlıklarının afet sonrasında hasarının ilerlemesini ve/veya göçmesini engellemek için yapılabilecek acil müdahaleler belirlenir. Bakanlıkça üniversitelerden veya mühendislik firmalarından hizmet alımı yapılarak zemin etüdü ve deprem tahkik çalışmaları yaptırılır. Binasının yeni bina olması durumunda çalışmalar sonucu ortaya çıkan maliyet ve teknik öğeler dikkate alınarak yıkılır veya güçlendirilmesi konusunda karar alınır. Onarım/güçlendirme projeleri hazırlanır ve ilgili koruma kurullarından onayları alınır. Uygulama ihalesi yapılır.
S8-T1-A3-İ2	Kamu Mülkiyetindeki Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarıyla İlgili Hasar Tespiti,	KTB*	İl Kültür ve Turizm Md.** veya Merkeze	<ul style="list-style-type: none"> Tescilli taşınmaz kültür varlığının hasar tespiti yapılır. Acil müdahale gerektiren durumlarda acil müdahale yapılır. Onarım, güçlendirme, vb. uygulamaları gerektiren tescilli taşınmaz kültür varlıkları için gerekli projeler

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A3	Taşınmaz Kültür Varlıkları (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
	Onarımı ve Güçlendirmesi		Bağlı Taşra Teşkilatı /Vakıflar Bölge Md.	hazırlanır ve ilgili koruma kurullarından onayları alınır. • Uygulama ihalesi yapılarak uygulama çalışmaları tamamlanır.
S8-T1-A3-İ3	Gerçek ve Tüzel Kişilerin Mülkiyetindeki Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarıyla İlgili Hasar Tespiti, Onarımı ve Güçlendirmesi	KTB	İl Kültür ve Turizm Md. veya Merkezde Bağlı Taşra Teşkilatı	• Gerekli İş Adımları; 27.05.2015 tarihli 29368 sayılı "Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik" hükümlerince yürütülür.
S8-T1-A3-İ4	Tarihi Köprü Hasar Tespiti, Onarımı ve Güçlendirmesi	UAB (Karayolları GM)	Karayolları Bölge Md.	• Hasar tespiti yapılması için yerinde inceleme yapılır. • Köprünün mevcut durumuna yönelik teknik rapor hazırlanır. • Köprünün hasarının giderilmesine yönelik yöntem belirlenir. • Restorasyon uygulama çalışmalarına ait maliyet belirlenir. • Gerekli izinler alınır, Koruma Kurulundan proje onayı alınır ve uygulama çalışmalarına başlanır. (2863 Sayılı Kültür Varlıklarını Koruma Kanunu, Alt Mevzuatlar ve Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları doğrultusunda çalışmalar sürdürülür)

* Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Kapadokya Alan Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı)

** Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı (Devlet Opera ve Balesi Müdürlükleri, Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvar Müdürlükleri, Vakıflar Bölge Müdürlükleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri)

4.8.1.4. Taşınır Kültür Varlıklarını Koruma, Taşıma ve İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş taşınır kültür varlıklarının hasar tespiti, onarımı ve güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Taşınır kültür varlıklarının korunması, taşınması ve iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.121'de sunulmuştur.

Tablo 4.121. Taşınır Kültür Varlıklarını Korunması, Taşınması ve İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A4	Taşınır Kültür Varlıklarını Koruma, Taşıma ve İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A4-İ1	Hasar Gören Taşınır Kültür Varlıklarının, Vakıf Kültür Varlıklarının, Müze Koleksiyonunda Bulunan Eserlerin (Resim Ve Heykel Müzeleri dahil), Yazma Eserlerin Hasar Tespitlerinin Yapılması	KTB*	İl Kültür ve Turizm Md.**	• Hasar tespit yapacak teknik elemanları görevlendirilir. • Afetin meydana gelmesinden hemen sonra afet etkisi belirleme çalışmaları yapılır. • Afet sonrası taşınır kültür varlıklarının, vakıf kültür varlıklarının, Resim ve Heykel Müzeleri koleksiyonunda bulunan eserlerin, yazma eserlerin durumuna ilişkin tespit çalışması yapılır, raporlanır.

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A4	Taşınır Kültür Varlıklarını Koruma, Taşıma ve İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Taşınır kültür varlığının bulunduğu binaların afet sonrası kullanıma kapatılacak veya kullanıma açılacak olanları tespit edilir.
S8-T1-A4-İ2	Koruma Altına Alınma ve Güvenli Alana Nakil	KTB*	İl Kültür ve Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Gerekmesi durumunda taşınır kültür varlıkları güvenli alana taşınır ve koruma altına alınır. Gerekli koruma güvenlik önlemleri alınır. Boyut ve ağırlığından dolayı acil taşınması mümkün olmayan kültür varlıkları, Resim ve Heykel Müzeleri koleksiyonunda bulunan eserler, yazma eserler mevcut yerlerinde güvenlik önlemleri alınarak korunur.

* Kültür ve Turizm Bakanlığı (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü)

** Resim ve Heykel Müzesi Müdürlükleri, il kültür ve turizm müdürlükleri, il jandarma komutanlığı, il AFAD müdürlüğü, müze müdürlüğü, vakıflar bölge müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, röleve ve anıtlar müdürlükleri, restorasyon ve konservasyon merkez ve bölge laboratuvarı müdürlükleri

4.8.1.5. Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphane, Yazma Eser Depo Alanları vb.) İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş kültür merkezlerinin hasar tespiti, onarımı ve güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kültür merkezlerinin iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.122’de sunulmuştur.

Tablo 4.122. Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphane, Yazma Eser Depo alanları vb.) İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme			
S8-T1-A5	Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphane, Yazma Eser Depo Alanları vb.) İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A5-İ1	Bina Hasar Tespiti	KTB*	ÇŞİD İl Md. İl Kültür ve Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılacak hasar tespiti çalışmaları sonuçları il kültür ve turizm müdürlükleri/ Genel Müdürlükler veya taşra teşkilatınca bakanlığa bildirilir. Bakanlık teknik elemanlarınca inceleme yapılarak hasar tespitine ilişkin itiraz var ise il kültür ve turizm müdürlüklerine / Genel Müdürlüğe veya taşra Teşkilatına iletilir. Kesinleşen hasar tespiti sonuçlarına göre binanın kullanılması tehlike arz ediyorsa Bakanlıkça binanın boşaltılması ve taşınması yönünde Makam Oluru alınarak il kültür ve turizm müdürlüğüne gönderilir.
S8-T1-A5-İ2	Deprem Tahkiki	KTB*	İl Kültür ve Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Bakanlıkça üniversitelerden veya mühendislik firmalarından hizmet alımı yapılarak zemin etüdü ve deprem tahkik çalışmaları yaptırılır. Çalışmalar sonucu ortaya çıkan maliyet ve teknik öğeler dikkate alınarak bina yıkılır ya da güçlendirilmesi konusunda karar verilir.

S8		Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı		
S8-T1		Kültür Varlıklarını ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme		
S8-T1-A5		Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphane, Yazma Eser Depo Alanları vb.) İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A5-İ3	Onarımı ve Güçlendirmesi veya Yeniden Yapımı	KTB*	İl Kültür ve Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Taşınma işlemleri merkez teşkilatı veya ilgili /bağlı kuruluşlarınca yürütülür. Alınan karar doğrultusunda binanın güçlendirilmesi ve onarımı için merkez teşkilatı veya ilgili /bağlı kuruluşlarınca yapım ihalesi yapılır, binanın tarihi dokusu ve dış çevreden gelebilecek zararlar göz önüne alınarak güçlendirme ve onarım çalışması yapılarak yapım işi tamamlandıktan sonra bina yeniden hizmete açılır. Söz konusu taşınmaz kültür varlığı olarak tescilliye Koruma Bölge Kurulu onayı alınır. Binanın yıkılması durumunda yeni bir hizmet binası yapımı için proje ve yaklaşık maliyet çalışması yapılarak yatırım programına alınması için çalışma yapılır. Yatırım programına alınması halinde merkez teşkilatı veya ilgili /bağlı kuruluşlarınca yapım ihalesine çıkılarak yeni hizmet binası inşa edilir ve hizmete açılır.

* Kültür ve Turizm Bakanlığı (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü-Kültür Merkezleri Dairesi Başkanlığı, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı),

**ÇŞİD il müdürlüğü/ Afet Koordinasyon ve İskan Şube Müdürlüğü, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Devlet Opera ve Balesi Müdürlükleri, Kültür Merkezleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl ve İlçe Halk Kütüphaneleri, Milli Kütüphane, Yazma Eser Kütüphaneleri, Kitap Şifahanesi ve Arşiv Dairesi Başkanlığı, İl Özel İdaresi, Yatırım, İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB)

4.8.1.6. UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş UNESCO dünya miras alanlarının/anıtların iyileştirilmesi hasar tespiti, onarımı ve güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. UNESCO dünya miras alanlarının/ anıtların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri tablo 4.123'de sunulmuştur.

Tablo 4.123. UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8		Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı		
S8-T1		Kültür Varlıkları İyileştirme		
S8-T1-A6		UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtları İyileştirme		
No +	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A6-İ1	Alan ve Anıt Hasar Tespiti	ÇŞİDB* KTB* TOB* UAB* Unesco Alan Yönetimi*	ÇŞİD İl Md.** İl Kültür Turizm Md.** Alan Bşk.** Doğa Koruma ve Milli Parklar Md.* Yerel Yönetimler**	<ul style="list-style-type: none"> Unesco Miras alanında/anıtında hasar tespiti yapacak uzman elemanlar talep edilir / görevlendirilir (varsa kazı başkanlıkları ile birlikte). Hasarlı alanlar/anıtlar için teknik rapor hazırlanır/hazırlatılır (varsa kazı başkanlıkları ile birlikte). Ziyarete kapatılması ya da ziyaret alanı kısıtlanması gereken Unesco miras alanları tespit edilir, acil müdahaleler belirlenir (varsa kazı başkanlıkları ile birlikte). Zarar gören anıtlarda, gerekli acil müdahaleler belirlenir (varsa kazı başkanlıkları ile birlikte).

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T1	Kültür Varlıkları İyileştirme			
S8-T1-A6	UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtları İyileştirme			
No +	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T1-A6-İ2	Onarım ve Güçlendirme	ÇŞİDB* KTB* TOB* UAB* Unesco Alan Yönetimi*	ÇŞİD İl Md.** İl Kültür Turizm Md.** Alan Bşk.** Doğa Koruma ve Milli Parklar Md.* Yerel Yönetimler**	<ul style="list-style-type: none"> Onarım/ güçlendirme/çevre düzenleme vb. projeleri hazırlanır/hazırlatılır, ilgili kurumlardan onay süreçleri tamamlanır Uygulama ihaleleri yapılır/yaptırılır.
S8-T1-A6-İ3	Güvenlik Önlemlerinin Alınması	ÇŞİDB* KTB* TOB* UAB* Unesco Alan Yönetimi*	ÇŞİD İl Md.** İl Kültür Turizm Md.** Alan Bşk.** Doğa Koruma ve Milli Parklar Md.* Yerel Yönetimler**	<ul style="list-style-type: none"> Can ve mal güvenliği açısından kapatılması gereken miras alanları için uyarıcı levhalar vb. konulur. Hasarlı Unesco miras alanları/anıtların çevresi güvenlik amacıyla uygun malzeme ile kapatılır. Herhangi bir çalınma/yağma olayı yaşanmaması için gerekli güvenlik ekipmanları sağlanır.

* Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, Afet Hasarları Dairesi Başkanlığı), * Kültür ve Turizm Bakanlığı (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Kapadokya Alan Başkanlığı, Uludağ Alan Başkanlığı), * Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Markalar Genel Müdürlüğü), *Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Karayolları Genel Müdürlüğü), *Unesco Alan Yönetimi (Unesco Miras Alanına ait Başkanlık kurulan alanlarda)

** Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müd. (Afet Koordinasyon ve İskan Şube Müd.), **İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri (Müze Müdürlükleri), Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri, Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvar Müdürlükleri, Vakıflar Bölge Müdürlükleri, **Alan Başkanlıkları (Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı (Alan Yönetimi ve Tanıtım Grup Başkanlığı - Müzeler Çalışma Grubu), Kapadokya Alan Başkanlığı, Uludağ Alan Başkanlığı), Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü(Millî Park alanında kalan alanlarda), **Yerel Yönetimler(İl Özel İdareleri (İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu (KUDEB), Belediyeler (Fen İşleri/İmar Müdürlüğü, Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu (KUDEB)

4.8.2. Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri

Kültürel mirasın ve kültürel değerlerin korunması, tanıtılması ve yaşatılması, geçmişle gelecek arasındaki bağın sürdürülmesi, estetik ve sanatsal zevklerin geliştirilmesi, tarihi ve kültürel bilginin aktarılması ve toplumun her kesimi ile etkileşim halinde bulunulması konularında farkındalık yaratacak faaliyetleri kapsamaktadır.

4.8.2.1. Kültür-Sanat Faaliyetleri

Afetten etkilenen topluluklara yönelik afet bilincini geliştirmek aynı zamanda somut ve somut olmayan kültür varlıklarının sürdürülebilir korunmasına yönelik faaliyetleri içerir. Kültür-sanat faaliyetlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.124'de sunulmuştur.

Tablo 4.124. Kültür Sanat Faaliyetleri İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T2	Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri			
S8-T2-A1	Kültür ve Sanat Faaliyetleri			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T2-A1-İ1	Afetzedelere Yönelik Kültür-Sanat Faaliyetleri	KTB*	İl Kültür Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Afet sonrası yurt içinde kültürel faaliyetler (bilimsel toplantı, şenlik, sergi, anma günü, özel gün ve hafta vb.) planlanır ve bu etkinliklerde talep edilen somut olmayan kültürel miras taşıyıcıları belirlenir.

S8		Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı		
S8-T2		Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri		
S8-T2-A1		Kültür ve Sanat Faaliyetleri		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Afetzedelere kültürel ve sanatsal moral ve motivasyon etkinlikleri düzenlenir (Tiyatro oyunları sergilenmesi, opera bale temsilleri, konser ve sergiler, müze eğitim çalışmaları). Somut Olmayan Kültürel Miras Türkiye Ulusal Envanteri ile Yaşayan İnsan Hazinesi Türkiye Ulusal Envanteri kapsamında envantere kayıtlı unsurlar ile yaşayan insan hazinelerinin afet sonrası durumlarının tespiti, tespit çalışmasının ardından acil korunması gereken somut olmayan kültürel miras unsurları ile acil destek verilmesi gereken yaşayan insan hazinelerinin belirlenir. Geleneksel el sanatlarımızın tanıtılmasına katkı sağlamak ve sanatçılarımızı halkla buluşturmak amacı ile talep edilen etkinliklerde sanatçı görevlendirilir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca (Kapadokya Alan Başkanlığı vb.), afet farkındalığı ile ilgili broşür hazırlanarak Beyaz Masa Bilgi ve İletişim Noktasında vatandaşlara takdim edilir. Ayrıca, afet sebebiyle bölgede zarar görmüş korunması gereken yapılar ve doğal oluşumlar hakkında Kapadokya Alan Başkanlığı Beyaz Masa İletişim Hattına bilgi verilmesi hususunda bilgilendirme yapılır. Kültür ve Turizm Bakanlığınca (Kapadokya Alan Başkanlığı vb.) bölgede yaşanabilecek olası afet sonrasında zarar gören tescilli taşınmazların ve doğal oluşumların onarımına yönelik projelendirme süreçleri hususunda ilgili teknik personele ve vatandaşlara bilgilendirme seminerleri düzenlenir. Çocuk, genç ve yetişkin gruplara yönelik, atölye çalışmaları, çocuk şenlikleri, drama gösterileri, el sanatları kursları, seminerler, sempozyumlar, konferanslar, çalıştaylar, belgesel-film gösterimleri, kitap okuma günleri vb. düzenlenir.
S8-T2-A1-İ2	Eğitim Faaliyetleri	KTB*	İl Kültür Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Halk kütüphanelerinde "afetler, afet farkındalığı ve sürdürülebilir afet yönetimi" konularında bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları ile çeşitli etkinlikler düzenlenir. Afet bölgelerine gezici kütüphanelerin erişimi sağlanır. Afet sonrası geçici yaşam alanlarında vatandaşlara kütüphane hizmeti sunulur. Afet sonrası, sınavlara hazırlanan afetzedeler için ücretsiz mentörlük ve kaynak kitap desteği sağlanır. Bakanlık personeline yönelik afet farkındalığını arttıracak eğitimler düzenlenir.
S8-T2-A1-İ3	Araştırma Faaliyetleri	KTB*	İl Kültür Turizm Md.**	<ul style="list-style-type: none"> Cumhuriyet Döneminde yaşanan afetler ve bunun ülkenin sosyal ve iktisadi yapısına etkileri konusunda kitap yayımlanarak (editöryal) literatüre katkıda bulunulur. İllerde, il kültür ve turizm müdürlükleri bünyesinde oluşturulan Somut Olmayan Kültürel Miras İl Tespit Komisyonları veya izleme ve Değerlendirme Kurulları aracılığıyla somut olmayan kültürel miras unsurlarının güncel durumları tespit edilir. Acil koruma gerektiren unsurların yaşayabilirliğini sağlamak ve yaşayan insan hazinelerinin kültür aktarımlarını devam ettirebilmeleri amacıyla ilgili

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T2	Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri			
S8-T2-A1	Kültür ve Sanat Faaliyetleri			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				mevzuat çalışması da dahil olmak üzere koruma eylem planları hazırlanır.

* AFAD, Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı (Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, Personel Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü (Merkez, Yerleşik ve Yerleşik Olmayan Tiyatro Müdürlükleri), Kapadokya Alan Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı (Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı), Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Üniversitelerin İlgili Bölümleri

** İl AFAD Müdürlükleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, Devlet Opera ve Balesi Müdürlükleri, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü (Merkez, Yerleşik ve Yerleşik Olmayan Tiyatro Müdürlükleri), Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'ne bağlı sanat birimleri, Kapadokya Alan Başkanlığı, Çanakkale Savaşları ve Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Uludağ Alan Başkanlığı, Müze Müdürlükleri, İl Millî Eğitim Müdürlükleri, Okul Müdürlükleri, İl ve İlçe Halk Kütüphaneleri, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Bölge Temsilcilikleri

4.8.3. Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş sosyal hizmetler altyapısının (huzurevleri, çocuk evleri, çocuk destek merkezleri, engelli bakım ve rehabilitasyon merkezleri, kadın konukevi, park, bahçe, pazar yeri, nikah salonu, umumi tuvaletler vb.) iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.8.3.1. Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş huzurevleri, çocuk evleri, çocuk destek merkezleri, engelli bakım ve rehabilitasyon merkezleri, kadın konukevi, ŞÖNİM vb. binalarının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu yapıların iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.125'de sunulmuştur.

Tablo 4.125. Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T3	Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme			
S8-T3-A1	Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T3-A1.1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S8-T3-A1.1-İ2	Değerlendirme ve Önceliklendirme	ASHB	ASHB İl Md. ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> ÇŞİD il müdürlüğü tarafından yapılan hasar tespitleri aile ve sosyal hizmetler il müdürlüğüne iletilir. Ağır ve orta hasarlı kuruluş binalarının durumu ve tahliyesi ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapılır. Hasarlı kuruluş binaları için hasar ve risk durumuna göre önceliklendirme yapılır. Afet sonrası kullanılacak güvenli ve erişilebilir nitelikte binalar tespit edilir. Kamu kurum ve kuruluşları, konukevlerine ve konukevinde kalan kadınlarla çocuklarına ilişkin olarak yürüttükleri her türlü resmi yazışmalarında ve bilgi, iletişim ve yayın araçlarının kullanımında gizlilik kuralına uygun olarak hareket ederler. Kendi

S8		Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı		
S8-T3		Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme		
S8-T3-A1		Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Kadın Konukevi, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				birimlerinde gizliliğin ihlal edilmesini önleyecek tedbirleri gecikmeksizin alırlar.
S8-T3-A1.1-İ3	Proje ve Yaklaşık Maliyet	ASHB	ÇŞİD İl Md. ASH İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yıkılan veya hasar sebebiyle yıkılması planlanan binaların yerine yapılacak yatırımlar ihtiyaç programı hazırlanır. Afet ve insani bakımdan acil durumlar sonrası yeniden inşa, yeniden yerleşim ve rehabilitasyon çalışmalarında engellilik ve yaş kapsayıcı uygulamaların belirlenmesine yönelik ihtiyaç analizi yapılır. İhtiyaç programına uygun şekilde proje, şartname, maliyet çalışmaları yapılarak yapım sürecine geçilir.
			İÖİ YİKOB Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Yeniden yapım kararı alınan huzurevleri, çocuk evleri, çocuk destek merkezleri, rehabilitasyon merkezleri, kadın konukevi vb. tespit edilir. İmar durumu, sit ve kadastral paftaların temin edilir. İlgili kurum görüşleri alınır. Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır. Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. Uygulama projeleri hazırlanır. Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. Gerekli ödenek bildirilir.
S8-T3-A1.1-İ4	İhale ve Yapım İşleri	ASHB	ÇŞİD İl Md. ASH İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yapım ihalesi, ilgili kanun hükümlerine göre gerçekleştirilir. Sözleşme yapılarak yer teslimi ile yüklenici firma işe başlar. İşin yapım aşamasında denetim hizmetleri yürütülür. İşin tamamlanması ile beraber kabul işlemleri yapılır.
			İÖİ YİKOB	<ul style="list-style-type: none"> Yapım ihalesi işlemi gerçekleştirilir. İhale sonrası sözleşme imzalanır. Kontrol heyeti belirlenerek yer teslimi yapılır. Kontrol heyetinin denetiminde uygulama projesi doğrultusunda iş gerçekleştirilir. Kabul işlemleri yapılır. İlgili kuruma yapı teslim edilir.

4.8.3.2. Kentsel Mekanları (Park, Bahçe, Pazar Yeri, Nikah Salonu, Umumi Tuvaletler vb.) İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş park, bahçe, pazar yeri, nikah salonu, umumi tuvaletler vb. kamuya açık kentsel mekanların iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Park, bahçe, pazar yeri, nikah salonu ve umumi tuvaletlerin iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.126'da sunulmuştur.

Tablo 4.126. Kentsel Mekanları (Park, Bahçe, Pazar Yeri, Nikah Salonu vb.) İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8 Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı				
S8-T3 Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme				
S8-T3-A2 Kentsel Mekanları (Park, Bahçe, Pazar Yeri Nikah Salonu, Umumi Tuvaletler vb.) İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T3-A2-İ1	Kentsel Mekanları İyileştirme	ÇŞİDB	Belediye	İlgili belediye tarafından belirlenen iş adım süreçleri ile iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

4.8.4. Uzun Vadeli Psikososyal Destek

Afet müdahale faaliyetleri esnasında yürütülen psikososyal faaliyetlerin devamı niteliğinde, uzun vadeli psikososyal destek çalışmalarını kapsamaktadır. Birey, grup, aile ve toplum düzeyinde afetten etkilenen vatandaşlara ve çalışanlara yönelik uzun vadeli psikososyal destek faaliyetlerini içerir.

4.8.4.1. Psikososyal Destek İyileştirme Çalışmaları

Psikososyal destek iyileştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında hazırlanan Ulusal ve Yerel Düzey Psikososyal Destek Çalışma Grubu Planlarına uyumlu olarak tanımlanarak iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.127’de sunulmuştur. Ayrıca afetten etkilenen toplum, topluluk, aile, grup ve birey düzeyinde yapılacak psikososyal çalışmalarına hedef grupların (kadın, çocuk, engelli vb.) ihtiyaçları ve olası riskli durumlar özelinde yürütülecek farkındalık çalışmaları (kadına yönelik şiddetle mücadele temel farkındalık, kadına yönelik şiddetle mücadelede başvuru mekanizmaları, çocuk ihmal ve istismarı vb.) bu kısımda ele alınacaktır.

Tablo 4.127. Psikososyal Destek İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8 Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı				
S8-T4 Uzun Vadeli Psikososyal Destek				
S8-T4-A1 Psikososyal Destek İyileştirme Çalışmaları				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T4-A1-İ1	İhtiyaç Tespiti Çalışmaları	ASHB* SB-MEB- GSB-Türk Kızılay- Üniversite- STK	ASHB İl Md.* Sağlık İl Md.-İl Milli Eğitim Md.- GS İl Md.- Türk Kızılay- Üniversite-STK	<ul style="list-style-type: none"> Toplu barınma yerlerinin (çadırkent, konteynerkent, sosyal tesis, KYGM yurtları vb.) fiziki şartlarını ve acil ihtiyaçlarını (banyo/tuvalet sayısı, aydınlatma, güvenlik ihtiyacı, mahremiyet koşulları, incinebilir grupların yerleşim planları vb.) belirlenir.
S8-T4-A1-İ2	Uzmanlaşmış İyileştirme Çalışmaları			<ul style="list-style-type: none"> Afetten etkilenenler toplu barınma yerlerine yerleştikten sonra ihtiyaç tespit formlarını kullanarak hanelerin acil ve özel ihtiyaçları belirlenir ve diğer kurumlara iletilir.
S8-T4-A1-İ3	Çalışana Destek Çalışmaları			<ul style="list-style-type: none"> Afetten etkilenen topluluğa (birey, aile veya grup) psikososyal müdahale araçlarından; bireysel görüşme, grup çalışması, psikoeğitim, psikolojik ilk yardım gibi mesleki çalışmalar yapılır. Afet çalışanlarının afet bölgesinde yaşadıkları ikincil travma etkilerini en aza indirmek amacıyla vatandaşı ve afet bölgesi çalışanlarının psikolojik iyi olma hallerini artıran, işlevsel olmayan psikolojik davranış

				bozukluklarına ilişkin önleyici ruh sağlığı çalışmaları gerçekleştirilir.
S8-T4-A1-İ4	Okul Temelli Psikososyal Destek İyileştirme Çalışmaları	ASHB* MEB	ASHB İl Md.* İl Milli Eğitim Md.	<ul style="list-style-type: none"> Okulların açılması ile okul içerisinde öğrenci, öğretmen, veli odaklı psikososyal destek iyileştirme ve farkındalık çalışmaları gerçekleştirilir MEB tarafından süreç ASHB ile paylaşılır.
S8-T4-A1-İ4	Güçlendirme ve Farkındalık Çalışmaları	ASHB* AFAD Türk Kızılay	ASHB İl Md.* AFAD İl Md. Türk Kızılay Şb./Temsilcilikler	<ul style="list-style-type: none"> Hane ziyaretleri gerçekleştirilir. İhtiyaç tespitinin güncellenmesi yapılır. Toplum liderleriyle çalışmalar gerçekleştirilir. Medyayla iş birliği içerisinde bilgilendirme, bilinçlendirme çalışmaları yürütülür.

*Psikososyal destek iyileştirme faaliyetleri uzmanlık ve sorumluluk alanlarına göre ilgili kurum ve kuruluşlar (SB, MEB, GSB, Türk Kızılay, STK) tarafından ASHB koordinasyonunda yürütülecektir.

4.8.4.2. Sosyal İyileştirme Çalışmaları

Sosyal iyileştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında hazırlanan Ulusal ve Yerel Düzey Psikososyal Destek Çalışma Grubu Planlarına göre tanımlanarak iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.128’de sunulmuştur.

Tablo 4.128. Sosyal İyileştirme Çalışmaları İş Adımları ve İş Adımları Süreçleri

S8		Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı		
S8-T4		Uzun Vadeli Psikososyal Destek		
S8-T4-A2.1		Sosyal İyileştirme Çalışmaları		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T4-A2.1-İ1	Manevi Destek Hizmetleri	ASHB* DİB	ASH İl Md. Müftülük	<ul style="list-style-type: none"> Afet/acil durumdan etkilenen toplum, topluluk, aile, grup ve bireyin “gündelik yaşama geri dönme” kapasitesinin geliştirilmesi için düzenlenen sosyal iyileştirme etkinliklerini (spor turnuvaları, şenlik, sergi, anma günü, özel gün ve hafta, kültürel gezi, sinema, film gösterimi, sanat kursları, tiyatro gösterimi, gezici kütüphane hizmeti, meslek edindirme, hobi kursları vb.) ve manevi destek hizmetleri düzenlenir.
S8-T4-A2.1-İ2	Kültür Sanat Etkinlikleri	ASHB* KTB	(ASH İl Md.) KT İl Md. Belediyeler Üniversite Akredite STK’lar	<ul style="list-style-type: none"> Sosyal iyileştirme etkinlikleri afet/acil durumu yaşayan toplumun hazır bulunuşluğuna göre planlanır ve düzenlenir.
S8-T4-A2.1-İ3	Spor Etkinlikleri	ASHB* GSB	(ASH İl Md.) GS İl Md.- Üniversite- Akredite STK’lar	<ul style="list-style-type: none"> Sosyal iyileştirme kapsamında manevi destek hizmetlerinin özellikle kayıp ve yas sürecinin ilk zamanlarında ve kayıpların bir yılı dolunca yapılacak çalışmalar planlanır.
S8-T4-A2.1-İ4	Meslek Edindirme Etkinlikleri	ASHB* MEB- ÇSGB Üniversite	(ASH İl Md.) ME İl Md. ÇSG İl Md. Üniversite	<ul style="list-style-type: none"> Sosyal iyileştirme etkinliklerini planlarken ve gerçekleştirirken afetten etkilenen kişilerin sürece dahil edilir ve düzenlenen etkinliklerde toplumu harekete geçirecek uygulamaların yer alır. Sosyal iyileştirme etkinliklerini planlarken boş zamanı değerlendirme dışında topluma faydalı ve uzun vadeli yararları düşünülmüş, sürdürülebilir çalışmalar planlanır.

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T4	Uzun Vadeli Psikososyal Destek			
S8-T4-A2.1	Sosyal İyileştirme Çalışmaları			
			Akredite STK'lar	

*Sosyal iyileştirme faaliyetleri uzmanlık ve sorumluluk alanlarına göre ilgili kurum ve kuruluşlar (KTB, DİB, MEB, GSB, ÇSGB, Türk Kızılay, STK) tarafından ASHB koordinasyonunda yürütülecektir.

4.8.5. Spor Faaliyeti Tesisleri İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş spor tesislerinin iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.8.5.1. Spor Tesisleri ve Stadyum İyileştirme

Spor salonları, tesisleri ve stadyum iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.129'da sunulmuştur.

Tablo 4.129. Spor Salonları, Tesisleri ve Stadyum İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S8-T5	Spor Faaliyeti Tesisleri İyileştirme			
S8-T5-A1	Spor Salonları, Tesisleri ve Stadyum İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T5-A1-İ1	Kamuya açık spor tesisleri ve stadyumların iyileştirilmesi	GSB	GS İl Md. Belediye	İş adımları ilgili kurum/kurumlar tarafından belirlenecektir.

4.8.6. Dini Hizmetler Altyapısı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş dini hizmetler altyapısının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.8.6.1. Cami, Kur'an Kursu vd. Dini Tesisler İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş cami, kuran kursu vd. dini tesislerin hasar tespiti, yeniden inşası ve güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Cami, Kur'an kursu ve diğer dini tesisler iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.130'da sunulmuştur.

Tablo 4.130. Cami, Kur'an Kursu vd. Dini Tesisler İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S8	Kültürel ve Sosyal Hizmetler Altyapısı			
S1-T6	Dini Hizmetler Altyapısı İyileştirme			
S1-T6-A1	Cami, Kur'an Kursu vd. Dini Tesisler İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S8-T6-A1-İ1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Dini hizmet binalarının hasar tespiti çalışmaları yapılır.
S8-T6-A1-İ2	Hasarın Onarımı	DİB/ TDV	TDV İl/ilçe Şubesi	<ul style="list-style-type: none"> Diyanet İşleri Başkanlığından izin alınarak işlemler başlatılır. Şube tarafından genel merkeze talep yazısı yazılır. Gelen talep, vakıf tarafından gerekli usul ve esaslar doğrultusunda değerlendirilerek uygulanır.

S8-T6-A1-İ3	Dini Hizmet Binalarının Temel İhtiyaçlarının Tespiti ve Satın Alınması	DİB/ TDV	TDV İl/İlçe Şubesi	• Karar şubeye bildirilir ve gerekli işlemler yapılır.
-------------	--	----------	--------------------	--

4.9. Suya Bağlı Altyapı (S9)

İlgili sektör afetten zarar görmüş suya bağlı altyapısının (yüzey ve yeraltı olmak üzere su kaynaklarını, su arıtma tesislerini, isale hatları, su boruları, pompalar ve vanalar gibi iletim elemanlarını, depolama sistemleri) iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Suya bağlı altyapılara yönelik kısa dönemli iyileştirme çalışmaları TAMP kapsamında ele alındığından bu planda ayrıca değinilmemiştir. Bu kapsamda suya bağlı altyapı sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ve sorumlu kurumlar Tablo 4.131’de sunulduğu şekildedir.

Tablo 4.131. Suya Bağlı Altyapı Sektörel Planlama

S9	SUYA BAĞLI ALTYAPI			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S9-T1	Su Altyapısı	S9-T1-A1.1	İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı	Belediye
		S9-T1-A1.2		DSİ
		S9-T1-A1.3		İB(İÖİ)
		S9-T1-A1.4		İLBANK
		S9-T1-A2.1	Arıtma Sistemleri İyileştirme	Belediye
		S9-T1-A2.2		İB(İÖİ)
S9-T1-A2.3	İLBANK			
S9-T2	Atık Su Altyapısı	S9-T2-A3.1	Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme	Belediye
		S9-T2-A3.2		ÇŞİDB
		S9-T2-A3.3		İB(İÖİ)
		S9-T2-A3.4		İLBANK
		S9-T2-A4.1	Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme	Belediye
		S9-T2-A4.2		ÇŞİDB
S9-T2-A4.3	İB(İÖİ)			

4.9.1. Su Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş içme ve kullanma suyu ile arıtma sistemleri altyapısının afet sonrası incelemesi, hasar tespiti, yapımı, yeniden inşası ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.9.1.1. İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş içme, kullanma ve sulama suyu altyapısının hasar tespiti, yaklaşık maliyeti, projelendirilmesi, yeniden yapımı veya güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Afet sonrasında içme suyu kalite izleme çalışmaları ulusalda TOB Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü; yerelde belediyeler ve il-ilçe sağlık müdürlükleri tarafından düzenli olarak yapılmalıdır. İçme ve kullanma suyu altyapısı iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.132, Tablo 4.133, Tablo 4.134 ve Tablo 4.135’te sunulmuştur.

Tablo 4.132. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T1		Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T1-A1.1		İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A1.1-İ1	İnceleme ve Keşif	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitin yapılabilmesi için planlama yapılır ve ekip oluşturulur. Kaymakamlık veya muhtarlıklardan gelen talepler doğrultusunda ekipler sahaya gönderilir. Sahada tespit yapılır.
S9-T1-A1.1-İ2	Ödenek Talebi	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. İl AFAD müdürlüğünden ödenek talep edilir.
S9-T1-A1.1-İ3	Yaklaşık Maliyet ve İhale	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır. Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S9-T1-A1.1-İ4	Yapım, Kontrol, Kabul	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

Tablo 4.133. Belediye Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T1		Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T1-A1.2		Belediye Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A1.2-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitler yapılır. Hasar tespit sonuçları değerlendirilir.
S9-T1-A1.2-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek talebine yönelik valiliğince kurulan komisyon tarafından değerlendirme yapılır. Projelendirme çalışmaları yürütülür. Kaynak kullanım yöntemine karar verilir. (Özkaynak/4123/5902/İLBANK)
S9-T1-A1.2-İ3	İhale ve Yapım	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> İhale, inşaat ve yapım işleri ivedi bir şekilde tamamlanır.

Tablo 4.134. İLBANK Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T1		Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T1-A1.3		İLBANK Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A1.3-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sahada hasar tespitler yapılır. Afetten etkilenen sistemin çalışabilmesi için acil onarımı gereken yerler onarılır. Hasar tespit sonuçları değerlendirilir.
S9-T1-A1.3-İ2	Yaklaşık Maliyet, Ödenek Tahsisi ve İhale	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır. Ödenek tahsisi gerçekleştirilir. İhale yapılır.
S9-T1-A1.3-İ3	Yapım, Kontrol, Kabul	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabulün yapılarak işin idaresine teslimi yapılır.

Tablo 4.135. DSİ Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T1		Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T1-A1.4		DSİ Sorumluluğundaki İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A1.4-İ1	Etki ve Risklerin Belirlenerek Hedef Belirlenmesi	DSİ	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sorumluluk sahasındaki yapıların hasar tespiti yapılır. Etki ve risk değerlendirmesi yapılır. Onarım ve/veya yeni yapım işleri tespit edilir.
S9-T1-A1.4-İ2	Etüt, Planlama ve Proje Çalışmaları	DSİ	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Etüt, planlama, proje işlerinin programlanıp yapılması, kamulaştırma durumu tespit edilir. İhale hazırlık çalışmaları yapılır ve ödenek temininin yapılmasına yönelik işlemler yürütülür.
S9-T1-A1.4-İ3	İdari ve Makineli İmkanlar ve/veya İhale Edilmek Suretiyle Yapım	DSİ	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İdari ve makineli imkanlar dahilinde yapılacak işler ile ihale edilmek suretiyle yapılacak işler belirlenir, ihale hazırlık çalışmaları yapılır. Belirlenen işlerin yapımı için ödenek temini ile ihale iş ve işlemler yapılır, yapım sürecine başlanarak tamamlanır ve işletmeye açılır. Diğer kurumlarla müşterek konularda iş birliği yapılır.

4.9.1.2. Arıtma Sistemleri İyileştirme

Afetten zarar görmüş arıtma sistemlerinin hasar tespiti, yaklaşık maliyeti, projelendirilmesi, yeniden yapımı veya güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. İçme suyu arıtma tesislerinin su kalitesi izleme çalışmaları Belediyeler tarafından *İçme Suyu Temin Edilen Suların Kalitesi ve Arıtılması Hakkında Yönetmelik* kapsamında yapılmaktadır. İçme suyu arıtma tesislerinin su kalitesi izleme çalışmaları ulusalda TOB Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü; yerelde Belediyeler ve il-ilçe sağlık müdürlükleri tarafından düzenli olarak yapılmalıdır. Arıtma sistemleri iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri ayrı tablolar halinde Tablo 4.136, Tablo 4.137 ve Tablo 4.138'de sunulmuştur.

Tablo 4.136. İLBANK Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T1		Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T1-A2.1		İLBANK Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A2.1-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sahada hasar tespitler yapılır. Ham su kalitesi izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılır. Afetten etkilenen sistemin çalışabilmesi için acil onarımı gereken yerler onarılır. Hasar tespit ve ham su kalitesi izleme sonuçları değerlendirilir. Ham su kalitesinde değişiklikler gözlemlenmesi halinde proses revizyon gereksinimine göre maliyet tayini yapılır.

S9	Suya Bağlı Altyapı			
S9-T1	Su Altyapısı İyileştirme			
S9-T1-A2.1	İLBANK Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A2.1-İ2	Yaklaşık Maliyet, Ödenek Tahsisi ve İhale	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır. Ödenek tahsisi yapılır. İhale yapılır.
S9-T1-A2.1-İ3	Yapım, Kontrol, Kabul	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabulün yapılarak işin idaresine teslimi yapılır.

Tablo 4.137. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9	Suya Bağlı Altyapı			
S9-T1	Su Altyapısı İyileştirme			
S9-T1-A1.2	İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A2.2-İ1	İnceleme ve Keşif	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti yapılabilmesi için planlama yapılır ve ekip oluşturulur. Ham su kalitesi izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılır. Kaymakamlık veya muhtarlıklardan gelen talepler doğrultusunda ekipler sahaya gönderilir. Sahada tespit yapılır. Ham su kalitesinde değişiklikler gözlemlenmesi halinde proses revizyon gereksinimine göre maliyet tayini yapılır.
S9-T1-A2.2-İ2	Ödenek Talebi	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. İl AFAD müdürlüğünden ödenek talep edilir.
S9-T1-A2.2-İ3	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır. Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S9-T1-A2.2-İ4	Yapım, Kontrol	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

Tablo 4.138. Belediye Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9	Suya Bağlı Altyapı			
S9-T1	Su Altyapısı İyileştirme			
S9-T1-A1.3	Belediye Sorumluluğundaki Arıtma Sistemleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T1-A2.3-İ1	Arıtma Sistemlerinin İyileştirilmesi	ÇŞİDB	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> İlgili belediye tarafından belirlenecek iş adım süreçleri ile iyileştirme faaliyetleri yürütülecektir.

4.9.2. Atık Su Altyapısı İyileştirme

Afetten zarar görmüş kanalizasyon sistemleri ile atık su arıtma tesislerinin hasar tespiti, yeniden yapımı veya güçlendirilmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır.

4.9.2.1. Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme

Afetten zarar görmüş kanalizasyon sistemlerinin hasar tespiti, acil onarım gereken yerlerin onarımı, güçlendirilmesi veya yeniden yapımına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kanalizasyon sistemlerinin iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.139, Tablo 4.140, Tablo 4.141 ve Tablo 4.142’de sunulmuştur.

Tablo 4.139. Belediye Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T2		Atık Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T2-A1.1		Belediye Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A1.1-İ1	İnceleme ve Keşif	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitler yapılır (İLBANK’tan teknik destek alınır). Hasar tespit sonuçları değerlendirilir.
	Ödenek Talebi	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek talebine yönelik Valiliğince kurulan komisyon tarafından değerlendirme yapılır. Kaynak kullanım yöntemine karar verilir. (Özkaynak/4123/5902/İLBANK)
	Yaklaşık Maliyet ve İhale	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> İLBANK tarafından teknik destek sağlanır. İLBANK tarafından talep olması halinde ihale yapılır.
S9-T2-A1.1-İ2	Yapım, Kontrol, Kabul	-	Belediye SUKİ	<ul style="list-style-type: none"> Yapım süreçleri ivedi bir şekilde tamamlanır.

Tablo 4.140. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T2		Atık Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T2-A1.2		Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A1.2-İ1	Şartlı Nakdi Yardım	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Belediyeler tarafından https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-i-83470 adresinde yer alan başvuru evrakları doğrultusunda ÇŞİD il müdürlüğüne müracaat edilir. İl müdürlüğünce kanalizasyon hattı yapılacak/yenilenecek alan yerinde incelenir. İl müdürlüğünce başvuru evrakları incelenir. Proje dosyası il müdürlüğü görüşü ilave edilerek Bakanlığa gönderilir. Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce başvuru evraklarının kontrolü ve kanalizasyon hattı projesi teknik açıdan incelenir. Proje dosyasının teknik açıdan uygun bulunması halinde şartlı nakdi yardımları yapılır. Yapılan şartlı nakdi yardımların gerçekleştirmeleri, il müdürlüğünce/Bakanlıkça takip edilir.

Tablo 4.141. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T2		Atık Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T2-A1.3		İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A1.3-İ1	İnceleme ve Keşif	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitinin yapılabilmesi için planlama yapılır ve ekip oluşturulur. Kaymakamlık veya muhtarlıklardan gelen talepler doğrultusunda ekipler sahaya gönderilir. Sahada tespit yapılır.
S9-T2-A1.3-İ2	Ödenek Talebi	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. İl AFAD müdürlüğünden ödenek talep edilir.
S9-T2-A1.3-İ3	Yaklaşık Maliyet ve İhale	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır. Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S9-T2-A1.3-İ4	Yapım, Kontrol, Kabul	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> İhale işlemleri yürütülür. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

Tablo 4.142. İLBANK Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9		Suya Bağlı Altyapı		
S9-T2		Atık Su Altyapısı İyileştirme		
S9-T2-A1.4		İLBANK Sorumluluğundaki Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A1.4-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sahada hasar tespitleri yapılır. Afetten etkilenen sistemin çalışabilmesi için acil onarımı gereken yerler onarılır. Hasar tespit sonuçları değerlendirilir.
S9-T2-A1.4-İ2	Yaklaşık Maliyet, Ödenek Tahsisi ve İhale	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır. Ödenek tahsisi yapılır. İhale yapılır.
S9-T2-A1.4-İ3	Yapım, Kontrol, Kabul	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabulün yapılarak işin idaresine teslimi yapılır.

4.9.2.2. Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme

Afetten zarar görmüş atık su arıtma sistemlerinin hasar tespiti, acil onarım gereken yerlerin onarımı, güçlendirilmesi veya yeniden yapımına yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Atık su arıtma tesisleri iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.143, Tablo 4.144, Tablo 4.145 ve Tablo 4.146'da sunulmuştur.

Tablo 4.143. İLBANK Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9	Suya Bağlı Altyapı			
S9-T2	Atık Su Altyapısı İyileştirme			
S9-T2-A2.1	İLBANK Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A2.1-İ1	Hasar Tespit ve Değerlendirme	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sahada hasar tespitler yapılır. Afetten etkilenen sistemin çalışabilmesi için acil onarımı gereken yerler onarılır. Hasar tespit sonuçları değerlendirilir.
S9-T2-A2.1-İ2	Yaklaşık Maliyet, Ödenek Tahsisi ve İhale	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır. Ödenek tahsisi yapılır. İhale yapılır.
S9-T2-A2.1-İ3	Yapım, Kontrol, Kabul	İLBANK	Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabul yapılarak işin idaresine teslimi yapılır.

Tablo 4.144. ÇŞİDB Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9	Suya Bağlı Altyapı			
S9-T2	Atık Su Altyapısı İyileştirme			
S9-T2-A2.2	ÇŞİDB Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A2.2-İ1	Şartlı Nakdi Yardım	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> Belediyeler tarafından "https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-i-83470" adresinde yer alan başvuru evrakları doğrultusunda ÇŞİD il müdürlüğüne müracaat edilir. ÇŞİD il müdürlüğüne atık su arıtma tesisi yapılacak / yenilenecek alan yerinde incelenir. İl müdürlüğüne başvuru evrakları incelenir. Proje dosyası, il müdürlüğü görüşü ilave edilerek Bakanlığa gönderilir. Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne başvuru evraklarının kontrolü ve atık su arıtma tesisi projesi teknik açıdan incelenir. ÇYGM tarafından şartlı nakdi yardım başvurusunda eksiklik bulunması halinde, il müdürlüğünden eksikliklerin tamamlattırılması talep edilir. Proje dosyasının teknik açıdan uygun bulunması halinde şartlı nakdi yardımlar yapılır. Yapılan şartlı nakdi yardımların gerçekleşmeleri il müdürlüğüne/bakanlıkça takip edilir.

Tablo 4.145. Belediye Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9	Suya Bağlı Altyapı			
S9-T2	Atık Su Altyapısı İyileştirme			
S9-T2-A2.3	Belediye Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A2.3-İ1	Atık Su Arıtma Tesislerinin İyileştirilmesi	ÇŞİDB (İLBANK)	Belediye	İlgili belediye tarafından belirlenen iş adım süreçleri ile iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 4.146. İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S9				
Suya Bağlı Altyapı				
S9-T2				
Atık Su Altyapısı İyileştirme				
S9-T2-A2.4				
İl Özel İdaresi Sorumluluğundaki Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S9-T2-A2.4-İ1	İnceleme ve Keşif	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitinin yapılabilmesi için planlama yapılır ve ekip oluşturulur. Kaymakamlık veya muhtarlıklardan gelen talepler doğrultusunda ekipler sahaya gönderilir. Sahada tespit yapılır.
S9-T2-A2.4-İ2	Ödenek Talebi	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. İl AFAD müdürlüğünden ödenek talep edilir.
S9-T2-A2.4-İ3	Yaklaşık Maliyet ve İhale	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır. Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S9-T2-A2.4-İ4	Yapım, Kontrol, Kabul	-	İÖİ	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

4.10. Ulaşım Altyapısı (S10)

Ulaştırma altyapısı, afetten etkilenen bölge ile birlikte yeni yerleşim alanlarında da hayatın normal seyrine dönmesini sağlayan en önemli sektörlerdendir. Ulaşım altyapısının zamanında tamamlanmış olması, diğer kamusal hizmetlerin sağlanmasında kolaylaştırıcı olmaktadır. Afetlerden zarar gören ulaşım altyapısı hasarı bazı durumlarda sadece bakım/onarım çalışmaları ile giderilebileceği gibi, yaşanan büyük ölçekli afetlerde bu tamamen bütün altyapının yeniden inşası ve sistemlerin geliştirilmesi şeklinde de olabilir. İlgili sektör, afet sonrası zarar görmüş ulaşım altyapısına (karayolu, deniz yolu, havayolu ve demiryolu ulaşımı) yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu kapsamda ulaşım altyapısı sektörüne ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları ile merkezde ve yerelde sorumlu kurumlar Tablo 4.147'de sunulduğu şekildedir.

Tablo 4.147. Ulaşım Altyapısı Sektörel Planlama

S10				
ULAŞIM				
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
S10-T1	Karayolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T1-A1.1	Sorumluk Alanlarındaki Yol (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme	Belediye
		S10-T1-A1.2		İB(İÖİ)
		S10-T1-A1.3		UAB
		S10-T1-A1.4		TOB (DSİ)
S10-T2	Deniz Yolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T2-A1	Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme	UAB
		S10-T2-A2	Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme	UAB
		S10-T2-A3	Seyir Yardımcıları Altyapısı İyileştirme	UAB
		S10-T2-A4	Gemi Trf. Oper. Amirliği ve Trafik Gözetleme İstasyonları	UAB
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T3-A1	Terminal Binası İyileştirme	UAB
		S10-T3-A2	Meydan Kontrol Kulesi ve Teknik Blok İyileştirilmesi	UAB
		S10-T3-A3	Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme	UAB

S10	ULAŞIM			
No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Sorumlu Kurum
		S10-T3-A4	Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme	UAB
S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T4-A1	Gar, İstasyon İyileştirme	UAB
		S10-T4-A2	Konvansiyonel Demiryolu ve Hızlı Tren Hatları İyileştirme	UAB
		S10-T4-A3	İşletmekte Olduğu Limanlar ve Van Gölü Feribot İyileştirilmesi	UAB
		S10-T4-A4	Diğer İşletme Yapıları (Depo, Antrepo, Lojistik Merkezleri vb.) İyileştirilmesi	UAB
		S10-T5	Kent içi Raylı Sistemler İyileştirme	S10-T5-A1

4.10.1. Karayolu Ulaşımı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş toprak işleri, sanat yapısı, köprü, viyadük, tünel gibi yolların iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.10.1.1. Sorumluk Alanlarındaki Yol (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme

Karayolu ulaşımı, sorumluluk alanı sahibi kurum/kuruluşa göre farklı iş adım süreçleriyle iyileştirilmektedir. Ancak farklı kurum/kuruluşlar tarafından yapılırsa da amaç yol iyileştirilmesi olduğundan, tüm karayolları iyileştirilmesi işleri aynı alt görev alanının alt maddeleri olarak farklı tablolarda gösterilmiştir. Buna göre; Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluk alanındaki yollar Tablo 4.148’de, belediyelerin sorumluluk alanındaki yollar Tablo 4.149’da, il özel idaresi/YİKOB sorumluluk alanındaki yollar Tablo 4.150’de ve Tarım ve Orman Bakanlığı (DSİ) sorumluluğundaki yollar da Tablo 4.151’de verilmiştir.

Tablo 4.148. Karayolu Genel Müdürlüğü Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T1	Karayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T1-A1.1	Karayolları GM Sorumluluk Alanındaki Yollar (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T1-A1.1-İ1	İnceleme ve Keşif	UAB (KGM)	KBM/Şeflikleri	• Sorumluluk sahasındaki yolların hasar tespiti yapılır.
S10-T1-A1.1-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	UAB (KGM)	KBM/Şeflikleri	• Oluşan hasarların giderilmesine yönelik olarak projelendirme iş ve işlemleri yapılır. • Köprü ve menfez kesitleri DSİ tarafından onaylanır. • Projelere yönelik çözüm önerileri getirilir. • En uygun proje seçilir. • Olur için Genel Müdürlüğe resmi yazı yazılır.
S10-T1-A1.1-İ3	İhale ve Yapım	UAB (KGM)	KBM/Şeflikleri	• Bölge Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlükten ihale yetkisi alınması ve ödenek tahsisi yapılması. • İhale yapılması. • Sözleşme yapılması ve imalatların tamamlanması.

Tablo 4.149. Belediyelerin Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T1	Karayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T1-A1.2	Belediyelerin Sorumluluk Alanındaki Yollar (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T1-A1.2-İ1	İnceleme ve Keşif	Yerel Yönetimler	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitinin yapılabilmesi için planlama yapılır ve ekip oluşturulur. Kaymakamlık veya muhtarlıklardan gelen talepler doğrultusunda ekipler sahaya yönlendirilir. Sahada tespit yapılır.
S10-T1-A1.2-İ2	Veri Toplama	Yerel Yönetimler	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Afet sonrası kent yapılaşma durumu tespit edilir. Afet sonrası kent çapında yeni ve olası imar durumu belirlenir. Afet sonucu kentin güncel sosyo-ekonomik ve demografik durumu ortaya konulur. Ulaşım ağının afet sonrası nihai durumu tespit edilir.
S10-T1-A1.2-İ3	Ulaşım Ağının Düzenlenmesi	Yerel Yönetimler	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Trafik analiz bölgeleri revize edilir. Toplanmış veriler doğrultusunda, trafik analiz bölgeleri arasındaki yolculuk talepleri oluşturulur ve afet sonrası kullanılabilir ulaşım ağına yüklenilir ve simüle edilir. Ağ yüklemesi sonucu oluşan performans çıktılarına göre yol ağında ve toplu taşıma ağında gerekli kararlar alınır.
S10-T1-A1.2-İ4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	Yerel Yönetimler	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. Ödenek/kredi talep edilir. Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır. Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S10-T1-A1.2-İ5	İhale ve Yapım	Yerel Yönetimler	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

Tablo 4.150. İl Özel İdaresi / YIKOB Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T1	Karayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T1-A1.3	İl Özel İdaresi/YIKOB Sorumluluk Alanındaki Yollar (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T1-A1.3-İ1	İnceleme ve Keşif	-	İÖİ YIKOB	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespitinin yapılabilmesi için planlama yapılır ve ekip oluşturulur. Yeniden yapımının gerekliliği tespit edilir (Önceliklendirme). Muhtarlıklardan gelen talepler kaymakamlığa bildirilir, kaymakamlık veya muhtarlıklardan gelen talepler doğrultusunda ekipler sahaya gönderilir Sahada tespit yapılır.
S10-T1-A1.3-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	-	İÖİ YIKOB	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. (Köprü özelinde) Proje ihalesi yapılır. DSİ onayı alınır. Ödenek talep edilir. Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır,

S10		Ulaşım Altyapısı		
S10-T1		Karayolu Ulaşımı İyileştirme		
S10-T1-A1.3		İl Özel İdaresi/YIKOB Sorumluluk Alanındaki Yollar (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S10-T1-A1.3-İ3	İhale ve Yapım	-	İÖİ YIKOB	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

Tablo 4.151 Tarım ve Orman Bakanlığı (DSİ) Sorumluluk Alanındaki Yollar İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10		Ulaşım Altyapısı		
S10-T1		Karayolu Ulaşımı İyileştirme		
S10-T1-A1.4		Devlet Su İşleri GM Sorumluluk Alanındaki Yollar (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü vb.) İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T1-A1.4-İ1	İnceleme ve Keşif	TOB (DSİ)	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Sorumluluk sahasındaki yapıların hasar tespiti yapılır. Etki ve risk değerlendirmesi yapılır. Onarım ve/veya yeni yapım işleri tespit edilir. Etüt, planlama, proje işleri programlanır, uygulanır ve kamulaştırma durumu tespit edilir. İdari ve makine imkanlar dahilinde yapılacak işler ile ihale edilmek suretiyle yapılacak işler belirlenir, ihale hazırlık çalışmaları yapılır. Belirlenen işlerin yapımı için ödenek temini ile ihale iş ve işlemleri tamamlanır, yapım sürecine başlanır, tamamlanır ve işletmeye açılır. Diğer kurumlarla müşterek konularda iş birliği yapılır.
S10-T1-A1.4-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	TOB (DSİ)	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> Ödenek istemeye esas keşif özeti çıkarılır. (Köprü özelinde) Proje ihalesi yapılır. DSİ onayı alınır. Ödenek talep edilir. Gelen ödenek doğrultusunda önceliklendirme yapılır. Gelen ödenek kapsamında ihaleye esas yaklaşık maliyet hazırlanır.
S10-T1-A1.4-İ3	İhale ve Yapım	TOB (DSİ)	DSİ Bölge Md.	<ul style="list-style-type: none"> İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

4.10.2. Deniz Yolu Ulaşımı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş deniz yolu ulaşımının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.10.2.1. Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş liman ve kıyı yapılarının tespiti, yeniden inşası, güçlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Liman ve kıyı yapıları iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.152'de sunulmuştur.

Tablo 4.152. Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10 Ulaşım Altyapısı				
S10-T2 Denizyolu Ulaşımı İyileştirme				
S10-T2-A1 Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T2-A1-İ1	İnceleme ve Keşif (*)	UAB (AYGM)	UAB (Bölge Md.)	• Alanında uzman ekipler oluşturularak acil hasar tespit çalışmaları ve yapıların kullanılabilirlik değerlendirmeleri yapılır.
S10-T2-A1-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet (*)	UAB (AYGM)	UAB (Bölge Md.)	• Hasar tespit çalışmaları sonucunda hasarlı kısımlar için tasarlanan projenin keşif özeti çıkarılır.
S10-T2-A1-İ3	İhale ve Yapım (*)	UAB (AYGM)	UAB (Bölge Md.)	• Meri mevzuat çerçevesinde yapılan ihale ve sözleşme aşamalarının tamamlanmasına müteakip proje alanında gerekli hazırlıklar yapılarak planlanan proje uygulanır.

(*) 3996 sayılı Kanun ve 94/5907 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Yap-İşlet-Devret Modeliyle gerçekleştirilen işlerde, afet sonrası hasar gören kıyı yapıları görevli şirket tarafından onarılmaktadır. Bütçesi, genel bütçeden karşılanan işlerde afet sonrası hasar gören kıyı yapıları için all-risk sigortası devam ediyorsa hasar gören kısımların onarımı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı kontrollüğünde sigorta poliçesi uyarınca sigorta şirketi tarafından tazmin edilir. Yapımı ve bakım devresi sona eren all-risk sigortası olmayan kıyı yapılarının hasar görmesi durumundaki süreç ise tabloda belirtilen adımlar doğrultusunda yapılır.

4.10.2.2. Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş tersane ve kıyı yapılarının tespiti, yeniden inşası, güçlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Tersane ve kıyı yapıları iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.153’de sunulmuştur.

Tablo 4.153. Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10 Ulaşım Altyapısı				
S10-T2 Denizyolu Ulaşımı İyileştirme				
S10-T2-A2 Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme				
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T2-A2-İ1	İnceleme ve Keşif (*)	UAB (TKYGM)	UAB Bölge Md.	• Alanında uzman ekipler oluşturularak acil hasar tespit çalışmaları ve yapıların kullanılabilirlik değerlendirmeleri yapılır.
S10-T2-A2-İ2	Seyir Güvenliğinin Sağlanması	UAB (TKYGM)	Denizdibi Tarama Başmühendislikleri	• Sel felaketi yaşanan akarsulara yakın olan kıyı yapılarında akarsuların taşıdığı rüsubi malzeme nedeniyle, sığlaşma meydana gelen yerlerde, seyir emniyeti açısından olumsuz sonuçlar doğurabilecek sığlaşmanın giderilmesi faaliyetleri yürütülür.
S10-T2-A2-İ3	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet (*)	UAB (AYGM)	UAB Bölge Md.	• Hasar tespit çalışmaları sonucunda hasarlı kısımlar için tasarlanan projenin keşif özeti çıkarılır.
S10-T2-A2-İ4	İhale ve Yapım (*)	UAB (AYGM)	UAB Bölge Md.	• Meri mevzuat çerçevesinde yapılan ihale ve sözleşme aşamalarının tamamlanmasına müteakip proje alanında gerekli hazırlıklar yapılarak planlanan proje uygulanır.

(*) 3996 sayılı Kanun ve 94/5907 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilen işlerde, afet sonrası hasar gören kıyı yapıları görevli şirket tarafından onarılmaktadır. Bütçesi, genel bütçeden karşılanan işlerde afet sonrası hasar gören kıyı yapıları için all-risk sigortası devam ediyorsa hasar gören kısımların onarımı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı kontrollüğünde sigorta poliçesi uyarınca sigorta şirketi tarafından tazmin edilir. Yapımı ve bakım devresi sona eren all-risk sigortası olmayan kıyı yapılarının hasar görmesi durumundaki süreç ise tabloda belirtilen adımlar doğrultusunda yapılır.

4.10.2.3. Seyir Yardımcıları Altyapısı İyileştirme

Deniz fenerleri, ışıklı şamandıralar, radyo farları, görünür seyir işaretleri ve elektronik mevki koyma tesis ve istasyonları gibi gerek millî gerekse milletlerarası standartlara göre gemilerin seyir emniyet ve kolaylığına yardımcı olan tesis ve araçlar, seyir yardımcıları olarak adlandırılır. Seyir yardımcıları iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.154'de sunulmuştur.

Tablo 4.154. Seyir Yardımcıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10		Ulaşım Altyapısı		
S10-T2		Denizyolu Ulaşımı İyileştirme		
S10-T2-A3		Seyir Yardımcıları Altyapısı İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T2-A3-i1	İnceleme ve Keşif	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	<ul style="list-style-type: none"> Tespit yapılarak gerekli projelendirme iş ve işlemleri başlatılır. İhaleye çıkılır. Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.
S10-T2-A3-i2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet			
S10-T2-A3-i3	İhale ve Yapım			

4.10.2.4. Gemi Trafik Operasyon Amirliği ve Trafik Gözetleme İstasyonları İyileştirme

Gemi trafik hizmetleri; sorumluluk sahasındaki deniz emniyetini artırmak amacıyla, aktif bir şekilde deniz trafiğini düzenleyip planlayan sistemdir. İlk olarak sadece İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nı kapsayan Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi, 2008 yılında genişletilerek Türk Boğazları'nın tamamında gemi trafiğini izleme imkânı sağlanmıştır. TBGTH işlevini, İstanbul ve Çanakkale'de bulunan 2 GTH Ulusal ve bu merkezlere bağlı ve Türk Boğazları'nda farklı yerlerde konuşlu toplam 16 adet insansız Trafik Gözetleme İstasyonu (TGi) ile muhtelif GPS, RDF ve sair algılayıcı istasyonlar vasıtasıyla yerine getirmektedir. Gemi Trafik Hizmetleri iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.155'de sunulmuştur.

Tablo 4.155. Gemi Trafik Operasyon Amirliği, Trafik Gözetleme İstasyonları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10		Ulaşım Altyapısı		
S10-T2		Denizyolu Ulaşımı İyileştirme		
S10-T2-A4		Gemi Trafik Operasyon Amirliği, Trafik Gözetleme İstasyonları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T2-A4-i1	İnceleme ve Keşif	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	<ul style="list-style-type: none"> Gemi trafik operasyon amirliği ve trafik gözetleme istasyonlarının bakım onarımı için tespit yapılır.
S10-T2-A4-i2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	<ul style="list-style-type: none"> Gerekli projelendirme iş ve işlemleri başlatılır. İhaleye çıkılır.
S10-T2-A4-i3	İhale ve Yapım	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	UAB (Kıyı Emniyeti Genel Md.)	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. İmalat ve kabuller yapılır.

4.10.3. Havayolu Ulaşımı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş havalimanlarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır.

4.10.3.1. Terminal Binası İyileştirme

Afetten zarar görmüş havalimanlarının terminal binalarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Terminal binası iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.156'de sunulmuştur.

Tablo 4.156. Havalimanı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T3-A1	Terminal Binası İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T3-A1-İ1	Hasar Tespit	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Afet nedeniyle zarar gören yapıya dair hasar tespit işlemleri yürütülür. Hasar tespit işlemleri sonrası, hasarın büyüklüğüne bağlı olarak yıkım ve yeniden projelendirilme işlemleri yapılması için gerekli koordinasyon sağlanır.
S10-T3-A1-İ2	Uzman Ekip Gerekliliğine Karar Verme	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasarın giderilmesi için amil-i müteahhüs firma gerekliliği olup olmadığına karar verilerek konusunda uzmanlık gerektiren hususlar tespit edilir, uzman ekip (özel sektör yerli/yabancı firma) ihtiyacı belirlenir.
S10-T3-A1-İ3	Değerlendirme ve Önceliklendirme	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut bina değerlendirilmesi yapılır. Yapılan hesaplamalar sonucunda gerekmesi halinde güçlendirme projeleri hazırlanır. Güçlendirme projesinin maliyet hesabının yapılarak yeni yapım maliyeti ile kıyaslanır. Hasar değerlendirmesi sonucunda yeniden yapım veya güçlendirme kararı alınır.
S10-T3-A1-İ4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa binalarla/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. (*) Diğer durumlarda ihaleye çıkılması için proje, şartname ve yaklaşık maliyet hazırlanır. Büyük ölçekli yıkım ve/veya yeniden projelendirilme işlemleri için DHMI tarafından hazırlatılan projelerle yapım ihalesine çıkılır.
S10-T3-A1-İ5	İhale ve Yapım	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa binalarla/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. Diğer durumlarda ihale bedeli DHMI işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri dahilinde ise ihale yoluyla havalimanı kendi yapar, yaptırır. İhale bedeli işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri aşıldığı zamanlarda, ihaleye çıkmak üzere proje, şartname, yaklaşık maliyet planları hazırlanarak yazı ile DHMI'den yetki limit artırımı için makam oluru alınır. DHMI işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri artırılarak havalimanı

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T3-A1	Terminal Binası İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				tarafından ihaleye çıkılması ve yapım işlerinin yürütülmesi için yetki verilir. <ul style="list-style-type: none"> Havalimanında yapım işlerinin gerçekleşmesi amacıyla ihaleye çıkılarak yapım işleri yürütülür. (**)

*Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 30. Maddesindeki "Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27. madde hükümleri uygulanır." hükmü gereğince 15 yıllık süresi devam eden binalardaki hasarlara ilişkin bakım onarımlar yüklenici marifetiyle yaptırılmalıdır. Yüklenici tarafından anılan bakım onarımların yapılmaması halinde anılan hasarın kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsil edilmesi gerekmektedir.

**Havalimanları başmüdürlükleri ve müdürlüklerinde hasar gören tesis, bina, araç ve gereçlerden sigorta kapsamında olanların zararı, sigorta poliçesi uyarınca sigorta şirketi tarafından tazmin edilir.

4.10.3.2. Meydan Kontrol Kulesi ve Teknik Blok İyileştirme

Afetten zarar görmüş havalimanlarının kulelerinin iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Meydan kontrol kulesi ve teknik blok iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.157'de sunulmuştur.

Tablo 4.157. Havalimanı İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T3-A2	Meydan Kontrol Kulesi ve Teknik Blok İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T3-A2-i1	Hasar Tespit	UAB (DHMi / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Afet nedeniyle zarar gören varlığa dair hasar tespit işlemleri yürütülür. Hasar tespit işlemleri sonrası, hasarın büyüklüğüne bağlı olarak yıkım ve yeniden projelendirilme işlemleri yapılması için gerekli koordinasyon sağlanır.
S10-T3-A2-i2	Uzman Ekip Gerekliliğine Karar Verme	UAB (DHMi / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasarın giderilmesi için amil-i mütehasıs firma gerekliliği olup olmadığına karar verilerek konusunda uzmanlık gerektiren hususlar tespit edilir, uzman ekip (özel sektör yerli/yabancı firma) ihtiyacı belirlenir.
S10-T3-A2-i3	Değerlendirme ve Önceliklendirme	UAB (DHMi / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut bina değerlendirilmesi yapılır. Yapılan hesaplamalar sonucunda gerekmesi halinde güçlendirme projeleri hazırlanır. Güçlendirme projesinin maliyet hesabının yapılarak yeni yapım maliyeti ile kıyaslanır. Hasar değerlendirilmesi sonucunda yeniden yapım veya güçlendirme kararı alınır.
S10-T3-A2-i4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	UAB (DHMi / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa binalarla/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. (*) Diğer durumlarda ihaleye çıkılması için proje, şartname ve yaklaşık maliyet hazırlanır.

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T3-A2	Meydan Kontrol Kulesi ve Teknik Blok İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				<ul style="list-style-type: none"> Büyük ölçekli yıkım ve/veya yeniden projelendirilme işlemleri için DHMİ tarafından hazırlanan projelerle yapım ihalesine çıkılır.
S10-T3-A2-İ5	İhale ve Yapım	UAB (DHMİ / AYGGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa binalarla/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. Diğer durumlarda ihale bedeli DHMİ işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri dahilinde ise ihale yoluyla havalimanı kendi yapar, yaptırır. İhale bedeli işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri aşıldığı zamanlarda, ihaleye çıkılmak üzere proje, şartname, yaklaşık maliyet planları hazırlanarak yazı ile DHMİ'den yetki limit artırımı için makam oluru alınır. DHMİ işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri artırılarak havalimanı tarafından ihaleye çıkılması ve yapım işlerinin yürütülmesi için yetki verilir. Havalimanında yapım işlerinin gerçekleşmesi amacıyla ihaleye çıkılarak yapım işleri yürütülür. (**)

* Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 30. Maddesindeki "Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27. madde hükümleri uygulanır." hükmü gereğince 15 yıllık süresi devam eden binalardaki hasarlara ilişkin bakım onarımlar yüklenici marifetiyle yaptırılmalıdır. Yüklenici tarafından anılan bakım onarımların yapılmaması halinde anılan hasarın kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsil edilmesi gerekmektedir.

** Havalimanları başmüdürlükleri ve müdürlüklerinde hasar gören tesis, bina, araç ve gereçlerden sigorta kapsamında olanların zararı, sigorta poliçesi uyarınca sigorta şirketi tarafından tazmin edilir.

4.10.3.3. Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme

Afetten zarar görmüş havalimanlarının pist, apron ve taksi yollarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Pist, apron ve taksi yolu iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.158'de sunulmuştur.

Tablo 4.158. Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T3-A3	Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T3-A3-İ1	Hasar Tespit	UAB (DHMİ / AYGGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Afet nedeniyle zarar gören varlığa dair hasar tespit işlemleri yürütülür. Hasar tespit işlemleri sonrası, hasarın büyüklüğüne bağlı olarak yıkım ve yeniden projelendirilme işlemleri yapılması için gerekli koordinasyon sağlanır.

S10		Ulaşım Altyapısı		
S10-T3		Havayolu Ulaşımı İyileştirme		
S10-T3-A3		Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T3-A3-i2	Uzman Ekip Gerekliliğine Karar Verme	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasarın giderilmesi için amil-i mütehasıs firma gerekliliği olup olmadığına karar verilerek konusunda uzmanlık gerektiren hususlar tespit edilir, uzman ekip (özel sektör yerli/yabancı firma) ihtiyacı belirlenir.
S10-T3-A3-i3	Değerlendirme ve Önceliklendirme	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut bina değerlendirilmesi yapılır. Yapılan hesaplamalar sonucunda gerekmesi halinde güçlendirme projeleri hazırlanır. Güçlendirme projesinin maliyet hesabının yapılarak yeni yapım maliyeti ile kıyaslanır. Hasar değerlendirmesi sonucunda yeniden yapım veya güçlendirme kararı alınır.
S10-T3-A3-i4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa bina/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. (*) Diğer durumlarda ihaleye çıkılması için proje, şartname ve yaklaşık maliyet hazırlanır. Hazırlanan projeler AYGM tarafından incelenerek onaylanır.
S10-T3-A3-i5	İhale ve Yapım	UAB (DHMI / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa bina/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. Diğer durumlarda ihale bedeli DHMI işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri dahilinde ise ihale yoluyla havalimanı kendi yapar, yaptırır. İhale bedeli işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri aşıldığı zamanlarda, ihaleye çıkmak üzere proje, şartname, yaklaşık maliyet planları hazırlanarak yazı ile DHMI'den yetki limit artırımı için makam oluru alınır. DHMI işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri arttırılarak havalimanı tarafından ihaleye çıkılması ve yapım işlerinin yürütülmesi için yetki verilir. Havalimanında yapım işlerinin gerçekleşmesi amacıyla ihaleye çıkılarak yapım işleri yürütülür. (**)

* Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 30. Maddesindeki "Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27. madde hükümleri uygulanır." hükmü gereğince 15 yıllık süresi devam eden binalardaki hasarlara ilişkin bakım onarımlar yüklenici marifetiyle yaptırılmalıdır. Yüklenici tarafından anılan bakım onarımların yapılmaması halinde anılan hasarın kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsil edilmesi gerekmektedir.

** Havalimanları Başmüdürlükleri ve müdürlüklerinde hasar gören tesis, bina, araç ve gereçlerden sigorta kapsamında olanların zararı, sigorta poliçesi uyarınca sigorta şirketi tarafından tazmin edilir.

4.10.3.4. Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme

Afetten zarar görmüş havalimanlarında bulunan, kurtarma ve yangın istasyonu binası, garaj binası, güç merkezi binası, ısı merkezi binası, apron bariyer binası, DHMİ uçuş kontrol hangarı, katı atık binası, güvenlik binası, trafo binası, katlı otopark yapıları ve CNS sistem/istasyonlarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Diğer havalimanı yapılarının iyileştirilmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.159'da sunulmuştur.

Tablo 4.159. Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10		Ulaşım Altyapısı		
S10-T3		Havayolu Ulaşımı İyileştirme		
S10-T3-A4		Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme		
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T3-A4-i1	Hasar Tespit	UAB (DHMİ / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Afet nedeniyle zarar gören varlığa dair hasar tespit işlemleri yürütülür. Hasar tespit işlemleri sonrası, hasarın büyüklüğüne bağlı olarak yıkım ve yeniden projelendirilme işlemleri yapılması için gerekli koordinasyon sağlanır.
S10-T3-A4-i2	Uzman Ekip Gerekliliğine Karar Verme	UAB (DHMİ / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasarın giderilmesi için amil-i mütehasıs firma gerekliliği olup olmadığına karar verilerek konusunda uzmanlık gerektiren hususlar tespit edilir, uzman ekip (özel sektör yerli/yabancı firma) ihtiyacı belirlenir.
S10-T3-A4-i3	Değerlendirme ve Önceliklendirme	UAB (DHMİ / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut bina değerlendirilmesi yapılır. Yapılan hesaplamalar sonucunda gerekmesi halinde güçlendirme projeleri hazırlanır. Güçlendirme projesinin maliyet hesabının yapılarak yeni yapım maliyeti ile kıyaslanır. Hasar değerlendirmesi sonucunda yeniden yapım veya güçlendirme kararı alınır.
S10-T3-A4-i4	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet	UAB (DHMİ / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa bina/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. (*) Diğer durumlarda ihaleye çıkılması için proje, şartname ve yaklaşık maliyet hazırlanır. Büyük ölçekli yıkım ve/veya yeniden projelendirilme işlemleri için DHMİ tarafından hazırlanan projelerle yapım ihalesine çıkılır.
S10-T3-A4-i5	İhale ve Yapım	UAB (DHMİ / AYGM)	Havalimanı Başmüdürlüğü / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve/veya alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse ve 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti devam ediyorsa bina/yapılarla ilgili iş ve işlemler yüklenici tarafından yapılır. Diğer durumlarda ihale bedeli DHMİ işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri dahilinde ise ihale yoluyla havalimanı kendi yapar, yaptırır. İhale bedeli işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri aşıldığı zamanlarda, ihaleye çıkılmak üzere proje, şartname, yaklaşık maliyet planları hazırlanarak yazı ile DHMİ'den yetki limit artırımı için makam oluru alınır. DHMİ işletme bütçesinde yer alan güncel havalimanı yetki limitleri arttırılarak havalimanı

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T3-A4	Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
				tarafından ihaleye çıkılması ve yapım işlerinin yürütülmesi için yetki verilir. <ul style="list-style-type: none"> Havalimanında yapım işlerinin gerçekleşmesi amacıyla ihaleye çıkılarak yapım işleri yürütülür. (**)

* Hasar tespit işlemleri sonucunda yapıdaki hasarın yüklenici ve alt yüklenici sorumluluğunda olduğu tespit edilirse 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 30. Maddesindeki "Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de onbeş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27. madde hükümleri uygulanır." hükmü gereğince 15 yıllık süresi devam eden binalardaki hasarlara ilişkin bakım onarımlar yüklenici marifetiyle yaptırılmalıdır. Yüklenici tarafından anılan bakım onarımların yapılmaması halinde anılan hasarın kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsil edilmesi gerekmektedir.

** Havalimanları Başmüdürlükleri ve müdürlüklerinde hasar gören tesis, bina, araç ve gereçlerden sigorta kapsamında olanların zararı, sigorta poliçesi uyarınca sigorta şirketi tarafından tazmin edilir.

4.10.4. Demiryolu Ulaşımı İyileştirme

Afet sonrası zarar görmüş demiryolu ulaşımının iyileştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır.

4.10.4.1. Gar-İstasyon İyileştirme

Afetten zarar görmüş gar ve istasyonların iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Gar ve istasyon iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.160'de sunulmuştur.

Tablo 4.160. Gar İstasyon İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T4-A1	Gar, İstasyon İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T4-A1-i1	İnceleme ve Keşif***	UAB (TCDD/AYGM)	TCDD Bölge Md. / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Hasar tespiti yapılır. Yaklaşık maliyet belirlenir. Yolun trafiğe acilen açılması için gerekli çalışmalar yapılır (Kurum imkanları, diğer kamu kurum ve kuruluşları, üçüncü şahıslardan alınan hizmetler).
S10-T4-A1-i2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet***	UAB (TCDD/AYGM)	TCDD Bölge Md. / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasarlanan kesim için kalıcı iyileştirmeye yönelik yaklaşık maliyet belirlenir. Ödenek temin edilir.
S10-T4-A1-i3	İhale ve Yapım ***	UAB (TCDD/AYGM)	TCDD Bölge Md. / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> İhale süreci yürütülür. Hasarlı yapı iyileştirilir.

(***) Yapılacak iş, işlem ve inşaat faaliyetleri, işletmeye devri öncesinde yapılacaktır. İşletmeye devri sonrasında oluşacak afet durumunda belirtilen tüm maddelerin işletmecisi kuruluş veya Cumhurbaşkanlığının belirlediği kurum ve kuruluşları tarafından yapılması gerekecektir.

4.10.4.2. Konvansiyonel Demiryolu ve Hızlı Tren Hatları İyileştirme

Afetten zarar görmüş demiryolu hatlarının hasar tespiti, yeniden yapımı, güçlendirilmesi ile iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Demiryolu iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.161’de sunulmuştur.

Tablo 4.161. Konvansiyonel, Demiryolu ve Hızlı Tren Hatlarının İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T4-A2	Konvansiyonel Demiryolu ve Hızlı Tren Hatlarının İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T4-A2-İ1	İnceleme ve Keşif***	UAB (TCDD / AYGM)	TCDD Bölge Md. / KGM / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Hasar tespiti yapılır. Yolun trafiğe acilen açılması için gerekli çalışmalar yapılır (Kurum imkanları, diğer kamu kurum ve kuruluşları, üçüncü şahıslardan alınan hizmetler).
S10-T4-A2-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet***	UAB (TCDD / AYGM)	TCDD Bölge Md. / KGM / UAB Bölge Müdürlüğü /	<ul style="list-style-type: none"> Hasarlanan kesim için kalıcı iyileştirmeye yönelik yaklaşık maliyet belirlenir. Ödenek temin edilir.
S10-T4-A2-İ3	İhale ve Yapım***	UAB (TCDD / AYGM)	TCDD Bölge Md. / KGM / UAB Bölge Müdürlüğü /	<ul style="list-style-type: none"> İhale süreci yürütülür. Hasarlı yapı iyileştirilir.

(***) Yapılacak iş, işlem ve inşaat faaliyetleri, işletmeye devri öncesinde yapılacaktır. İşletmeye devri sonrasında oluşacak afet durumunda belirtilen tüm maddelerin işletmecisi kuruluş veya Cumhurbaşkanlığının belirlediği kurum ve kuruluşları tarafından yapılması gerekecektir.

4.10.4.3. İşletmekte Olduğu Limanlar ve Van Gölü Feribot Hattı İyileştirme

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün işletmekte olduğu limanlar ve Van Gölü feribot hattının afetten zarar görmesi halinde hasar tespiti, yeniden yapımı, güçlendirilmesi ile iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. İşletmekte olduğu limanlar ve Van Gölü feribot hattının iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.162’de sunulmuştur.

Tablo 4.162. İşletmekte Olduğu Limanlar ve Van Gölü Feribot İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T4-A3	İşletmekte Olduğu Limanlar ve Van Gölü Feribot İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T4-A3-İ1	Kıyı Yapıları Hasarı (Rihtım, İskele, Rampa Vb)	UAB (TCDD / AYGM)	Liman ve Feribot Yönetimi Dairesi Bşk. Liman İşletme Md. Van Gölü Feribot Md.	<ul style="list-style-type: none"> UAB Bölge Müdürlüğüne proje talimatı verilir. Projelerin UAB Bölge Müdürlüklerince hazırlanmasına müteakip AYGM tarafından uygunluk onayı verilir. AYGM'ye ihaleye çıkılmasına yönelik talimat verilir. Talep edilen ödenek AYGM'ye aktarılır. İhale süreci yürütülür. Hasarlı yapı iyileştirilir.

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T4-A3	İşletmekte Olduğu Limanlar ve Van Gölü Feribot İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T4-A3-İ2	Liman Elleçleme Ekipmanları Hasarı	UAB (TCDD)	Liman ve Feribot Yönetimi Dairesi Bşk. Liman İşletme Md. Van Gölü Feribot Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Hasar tespiti yapılır. İkame liman elleçleme ekipmanları dışarıdan hizmet alımı yoluyla temin edilir. Hasarlı ekipmanın durumuna göre onarımı yapılır veya yeni ekipman temin edilir. Yaklaşık maliyet belirlenir. Ödenek temin edilir. İhale süreci yürütülür. Hasarlı ekipman onarılır/yenilenir.
S10-T4-A3-İ3	Deniz Araçları Hasarı (Feribot, Römorkör vb.)	UAB (TCDD)	Liman ve Feribot Yönetimi Dairesi Bşk. Liman İşletme Md. Van Gölü Feribot Md.	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Hasar tespiti yapılır. Hasarlı deniz araçlarının durumuna göre onarımı veya yeniden temini yapılır. Yaklaşık maliyet belirlenir. Ödenek temin edilir. İhale süreci yürütülür. Hasarlı deniz araçları onarılır/yenilenir.

4.10.4.4. Diğer İşletme Yapılarını (Depo, Antrepo, Lojistik Merkezleri vb.) İyileştirme

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünün işletmekte olduğu diğer işletme yapılarına dair iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.163'de sunulmuştur.

Tablo 4.163. Diğer İşletme Yapılarının (Depo, Antrepo, Lojistik Merkezleri vb.) İyileştirilmesi İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme			
S10-T4-A4	Diğer İşletme Yapılarının (Depo, Antrepo, Lojistik merkezleri vb.) İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T4-A4-İ1	İnceleme ve Keşif***	UAB (TCDD) (AYGM)	TCDD İşletmesi Bölge Md. / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Hasar tespiti için ekip oluşturulur. Hasar tespiti yapılır. Depo ve antrepolarda TCDD'nin ihtiyacı olan malzemelerin ilgili birimlere ulaştırılması için yolun acilen trafiğe açılması sağlanır.
S10-T4-A4-İ2	Projelendirme ve Yaklaşık Maliyet***	UAB (TCDD) (AYGM)	TCDD İşletmesi Bölge Md. / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> Yaklaşık maliyet belirlenir. Ödenek temin edilir.
S10-T4-A4-İ3	İhale ve Yapım***	UAB (TCDD) (AYGM)	TCDD İşletmesi Bölge Md. / UAB Bölge Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> İhale süreci yürütülür. Hasarlı yapı iyileştirilir.

(***) Yapılacak iş, işlem ve inşaat faaliyetleri, işletmeye devri öncesinde yapılacaktır. İşletmeye devri sonrasında oluşacak afet durumunda belirtilen tüm maddelerin işletmecisi kuruluş veya Cumhurbaşkanlığının belirlediği kurum ve kuruluşları tarafından yapılması gerekecektir.

4.10.5. Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme

4.10.5.1. Metro, Hafif Raylı Sistem ve Tramvay İyileştirme

Afetten zarar görmüş kent içi raylı sistemlerinin iyileştirilmesine yönelik çalışmaları kapsamaktadır. Kent içi raylı sistemlerin iyileştirmesinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar, iş adımları ve iş adım süreçleri Tablo 4.164’de sunulmuştur.

Tablo 4.164. Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S10	Ulaşım Altyapısı			
S10-T5	Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme			
S10-T5-A1	Metro, Hafif Raylı Sistem ve Tramvay İyileştirilmesi			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S10-T5-A1	Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme Faaliyetleri	UAB (AYGM)	Belediye	<ul style="list-style-type: none"> Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapımı üstlenilen raylı sistem hatlarının tamamlanmasına müteakip işletmesi ilgili belediyeye devredilecek olup, her türlü afet durumunda sorumluluk ilgili belediyeye ait olacaktır.

4.11. Hizmet Binaları

Afetten zarar görmüş kamu hizmet binalarının hasar tespiti, yeniden inşası ve/veya güçlendirmesine yönelik iyileştirme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kamu kurumlarının idari binaları, sosyal tesisleri ve lojmanları bu başlık altında ele alınacaktır. Bu kapsamda hizmet binalarının afetten sonra iyileştirilmesine ilişkin temel görev alanları, alt görev alanları, iş adımları ve iş adım süreçlerinden sorumlu ulusal ve yerel kurumlar Tablo 4.165’de sunulmuştur.

Tablo 4.165. Hizmet Binalarını İyileştirmeye Yönelik İş Adımları ve İş Adım Süreçleri

S11	Hizmet Binaları			
S11-T1	Kamu İdari Binaları, Sosyal Tesisleri, Misafirhaneleri vb. İyileştirme			
No	İş Adımı	Sorumlu Kurum		İş Adım Süreçleri
		Ulusal	Yerel	
S11-T1-A1	Bina Hasar Tespiti	ÇŞİDB	ÇŞİD İl Md.	<ul style="list-style-type: none"> S1-T1-A2-İ1 iş adımı ilgili süreç tanımlanmıştır (Bkz. DİZİN).
S11-T1-A2	Değerlendirme ve Önceliklendirme	Bina Sahibi – Kullanıcı Kurum	Bina Sahibi – Kullanıcı Kurum	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut bina değerlendirilmesi yapılır. Yapılan hesaplamalar sonucunda gerekmesi halinde güçlendirme projeleri hazırlanır. Güçlendirme projesinin maliyet hesabı yapılarak yeni yapım maliyeti ile kıyaslanır. Hasar değerlendirme sonucunda yeniden yapım veya güçlendirme kararı alınır.
S11-T1-A3	Projelendirme	Bina Sahibi – Kullanıcı Kurum	Bina Sahibi – Kullanıcı Kurum	<ul style="list-style-type: none"> Alınan karar doğrultusunda güçlendirme veya yeni uygulama projeleri hazırlanır.
S11-T1-A4	İhale ve Yapım İşleri	Bina Sahibi – Kullanıcı Kurum	Bina Sahibi – Kullanıcı Kurum	<ul style="list-style-type: none"> Bina güçlendirmesi veya yıkım/yeniden yapım ihalesi yapılır. Güçlendirme/yeniden yapım uygulaması yapılarak binanın hizmet devamı sağlanır.

BÖLÜM V-YÖNETİM VE ORGANİZASYON

Afet sonrası iyileştirme ve yeniden yapılanma süreci çok disiplinli ve süreklilik arz eden faaliyetler bütünüdür. Bu nedenle; afet sonrası iyileştirmenin afetten etkilenen topluluklar için anlamlı ve etkili sonuçlar doğurması ancak ulusal ve yerel düzeydeki tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları da dâhil olmak üzere yerel halkın sürece dâhil olmasına bağlıdır. Bu da sistemli ve uyumlu bir iş birliği ve koordinasyon yapısına dayanan bir yönetim sistemini gerektirir. Böyle bir yönetim yapısı ile afet hasar, zarar ve kayıpların tespit edilmesi, iyileştirme önceliklerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda planların hazırlanması ve faaliyetlerin yürütülmesinde paydaşların bilgi, teknik ve ekonomik kaynaklarından etkin bir şekilde yararlanılabilir.

Bu bağlamda ulusal ve yerel ölçekte afet sonrası iyileştirme faaliyetlerinin temel aktörleri şunlardır:

- Kamu kurum ve kuruluşları,
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları,
- Yerel yönetimler,
- Özel sektör,
- Sivil toplum kuruluşları,
- Akademik kuruluşlar,
- Medya,
- Yerel halk.

Kamu Kurum ve Kuruluşları

Merkez teşkilatında yer alan tüm kamu kurum ve kuruluşları, afet sonrası yerelde gerçekleştirilecek iyileştirme faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesinde kritik role sahip aktörlerdir. Afet sonrası iyileştirme ve yeniden yapılanmanın tüm iş adım ve süreçlerinde kendi görev alanlarında sorumluluk üstlenerek, afetlerin etkilerini ortadan kaldırmaya hatta eskisinden daha iyi hale getirmeye çalışırlar.

Merkez teşkilatındaki kamu kurum ve kuruluşları ile yereldeki il/bölge müdürlükleri ve temsilcilikleri Bölüm 3'te temel görev alanları, alt görev alanları, iş adım ve iş adım süreçleri detaylı olarak tanımlanmış faaliyetlerini, afetin gerçekleştiği yerde yürütmekten sorumludur. Kalkınma Ajansları ve Bölge Kalkınma İdareleri de afetten etkilenen yerlerde ekonomik ve sosyal toparlanma süreçlerinin hızlandırılması; ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmişlik anlamında afet öncesinden daha iyi noktalara ulaşılması amacıyla planlama faaliyetlerinde bulunmakta ve yerel koordinasyon süreçlerine katılmaktadır.

Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları

Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, afet sonrası gerçekleştirilecek iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesinde; afet bölgesinde faaliyet gösteren tacirler ile esnaf ve sanatkârların koordinasyonunda ve bilgilendirilmesinde, ekonomik desteklerin yönetiminde önemli rol oynayacaktır. Öte yandan, bu kuruluşların yürüttükleri bilgi sistemleri sayesinde tüm üyelerine bilgilendirme yapma olanakları mevcuttur.

Yerel Yönetimler

TASİP-Uygulama Planının tüm süreçlerinde kamu kurum ve kuruluşların yanı sıra yerel yönetimler de aktif rol alır. Sorumluluğundaki yerleşim yeri ve toplumun, orta ve uzun vadede iyileştirme faaliyetleri ile afete karşı dirençliliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere; o yerin/toplumun güçlü ya da zayıf yönlerini, fırsatlarını, olanaklarını ve tehditlerini belirlemek, sahip oldukları bilgi/teknik/insan gücü kapasitesi ve hareket kabiliyetini diğer paydaşların faaliyetlerine entegre etmek, etkin bir iyileştirme süreci için önem taşır.

Özel Sektör

Özel sektör, afetlerin ardından normal hayata bir an önce dönülmesinde, iyileştirme çalışmalarının niteliği ve hızında kritik bir rol oynamaktadır. Özel sektörün de dahil olduğu bir iyileştirme planı ile afet bölgesinde ekonomik hayatın ve istihdamın iyileştirilmesine yardımcı olacaktır.

Diğer taraftan ülkemizde özel sektör; enerji, ulaştırma ve haberleşme sistemleri gibi kritik altyapıların büyük çoğunluğunun sahibi ya da işletmecisidir. Bu altyapı varlıkları ise afetten etkilenen toplumun veya bölgenin bir bütün olarak toparlanmasında önemli rol oynamaktadırlar. Bu nedenle afet öncesi ve sonrası iyileştirmeden sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimlerin, özel sektör liderleriyle iş birliğinin önemini kavraması ve koordinasyon fırsatları yaratması son derece önem taşımaktadır. Ayrıca bankalar ve sigorta şirketleri de dâhil olmak üzere özel sektörün kaynakları ve hareket kabiliyeti, iyileştirme faaliyetlerinin sürdürülebilirliği ve toplumsal dirençliliğin yaratılmasına önemli katkılar sağlayacaktır.

Sivil Toplum Kuruluşları

Ülkemizde oda, sendika, vakıf ve dernek adı altında faaliyet gösteren çok sayıdaki sivil toplum kuruluşu, özerk ve esnek yapıları sayesinde çeşitli sektörlerde yürüteceği çalışmalarla afet sonrası iyileştirme için önem taşımaktadır. Bu kuruluşlar aracılığıyla şahıslar ya da tüzel kişilerden toplanan bağışlar, devlet kaynağı tarafından finanse edilen iyileştirme faaliyetlerine maddi kaynak desteği sağlarken, toplumsal iyileştirme planlamasında, yönetim hizmetlerinde, sağlık ve psikososyal destek çalışmalarında, insan gücü, bilgi ve teknik destek için sivil toplum kuruluşlarına başvurulabilir. Dolayısıyla afet sonrası iyileştirme çalışmalarının sürdürülebilir ve daha etkili yürütülmesinde bu kuruluşların aktif rol üstlenmesi önem taşır.

Akademik Kuruluşlar

Bilimsel araştırmalar, AR-GE çalışmaları, topluma yönelik proje ve faaliyetler ile eğitim ve uygulama programları aracılığıyla, başta fakülteler ve araştırma merkezleri olmak üzere tüm akademik birimler, afet sonrası iyileştirme faaliyetlerine önemli katkılar sağlayacak temel aktörler arasında yer alır.

Medya

Yazılı ve görsel medya kuruluşları, toplumun her kesimine ulaşarak afet ve yapılan iyileştirme faaliyetleri ile ilgili bilgilerin paylaşılmasında en önemli araçtır. Ancak sürecin sağlıklı

yönetilebilmesi açısından medyada bilgi paylaşımının doğru ve tarafsız gerçekleştirilmesi konusu önem arz etmektedir.

Yerel Halk

Afet sonrası iyileştirme ve yeniden yapılandırılması aşamasında, bölge halkının katılımı önemli bir unsurdur. İyileştirme sürecinde halkın düzenli, yeterli ve yerinde bilgilendirilmesi, bu amaçla özel birimler kurulması afetzedeler üzerinde oluşan kafa karışıklığının ve belirsizliğin ortadan kalkmasına yardımcı olur. Afet sonrasında halka yönelik yapılacak bilgilendirmeler, farklı engel grupları ve yaşlılar tarafından anlaşılabilir olması için erişilebilir formatta olmalıdır. Bu yolla toplum üzerindeki stres azalırken, yerel halk kendi iyileşmelerini üstlenme ve geleceklerini şekillendirme becerisi kazanabilir.

Bu bölümde, afet sonrası iyileştirme sürecinde yer alacak kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra diğer tüm aktörler arasındaki koordinasyonu gösteren yönetim ve organizasyon yapısı ortaya konulmaktadır. Afete uğrayan yerleşim yeri özelinde yapılacak iyileştirme ve yeniden yapılanma çalışmalarına ilişkin yönetim şeması Şekil 5.1’de görülmektedir.

5.1. Ulusal Düzeyde Yönetim ve Organizasyon

Afet sonrası iyileştirme faaliyetleri, afete özgü ve afetin gerçekleştiği yerleşim yeri özelinde yerelde yönetilmekte ve uygulanmaktadır. Ancak birçok kaynağın, bilgi ve teknik desteğin, iç ve dış mali yardımın etkin bir şekilde kullanılması ve sektörel iyileşmeyi sağlayacak iş adım ve süreçlerinin senkronize ve yetki karmaşası oluşturmadan yürütülebilmesi için ulusal koordinasyona gereksinim duyulmaktadır (Şekil 5.1).

Bu bağlamda afet öncesi ve sonrası iyileştirme çalışmalarının merkezden koordinasyonunu sağlayacak yetkili organ, “Ulusal TASİP Kurulu”dur. Bu kurul merkezde, iyileştirme faaliyetlerinde rol ve sorumluluğu bulunan tüm kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlayacaktır.

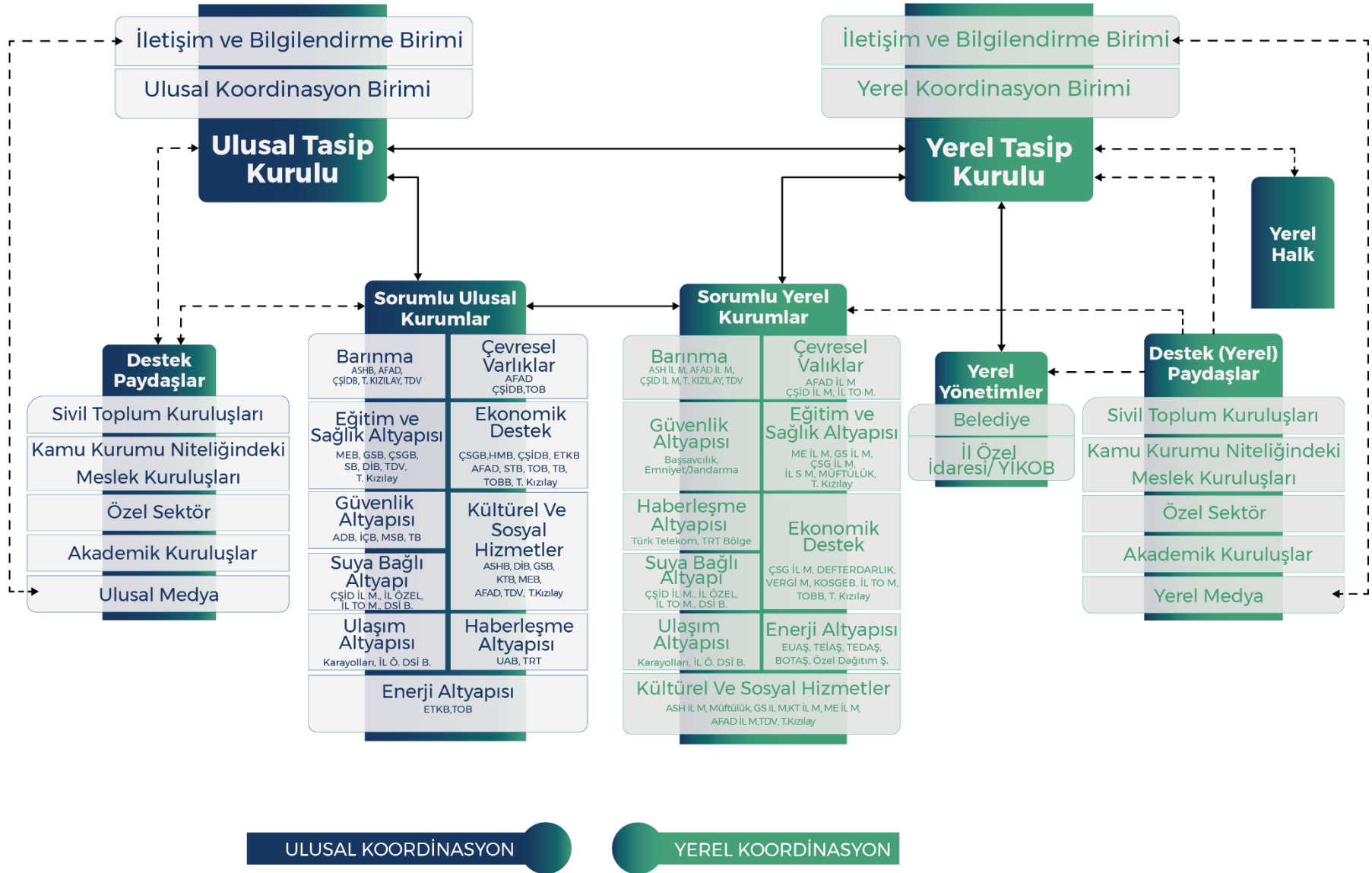
AFAD, afet öncesinde TASİP-Uygulama planı faaliyetlerinin etkin ve mümkün olan en kısa sürede gerçekleşmesi için ulusal ölçekte oluşturulan TASİP’i güncellemek, ilgili mevzuatları takip etmek, mevzuat değişikliklerini ulusal plana yansıtılmaktan sorumlu kuruluştur. Afet sonrasında ise il AFAD müdürlükleri yerel iyileştirme çalışmalarının valilik adına takibini yapacaktır.

Merkezde yer alan bakanlık ve bağlı/ilgili tüm kurum ve kuruluşlar “Sorumlu Ulusal Kurumlar” olarak kendi projelerini ve faaliyetlerini gerçekleştireceklerdir. Bölüm III’te temel görev alanları, alt görev alanı, iş adım ve iş adım süreçleri detaylı olarak tanımlanmış tüm kamu kurum ve kuruluşlarının iyileştirme sürecindeki temel sorumluluğu, “Ulusal TASİP Kurulu” ile iş birliği ve uyum içinde çalışmak, yerelde yürütülecek faaliyetlere mali kaynak, bilgi ve teknik kapasite desteği sağlamaktır (Şekil 5.1).

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, kamu bütçesinin planlanması ve yatırım programının yönetilmesi görevleri kapsamında Ulusal TASİP Kurulu’nun doğal üyesidir. Birden çok sektörün etkilendiği büyük ölçekli afetlerde yürütülecek iyileştirme çalışmalarında üst politikalarla uyumunun ve yatırımların verimliliğinin sağlanması açısından TASİP yönetiminde

SBB'nin varlığı önem arz etmektedir. Ayrıca, iyileştirme sürecinde tüm sektörlerdeki afet maliyetinin ve finansman ihtiyacının belirlenmesinin ardından kaynak tahsisi ve kamu kaynaklarının daha etkin kullanılması SBB'nin koordinasyon görevi ile temin edilecektir.

Özel sektör, sivil toplum kuruluşları, akademik kuruluşlar ve medyadan oluşan diğer aktörler ise "*Ulusal TASİP Kurulu*" ile "*Sorumlu Ulusal Kurumlar*"ın isteği ve beklentileri doğrultusunda "*Destek Paydaşlar*" olarak görev ve sorumluluk üsteleneceklerdir (Şekil 5.1).

Şekil 5.1. TASİP Yönetim ve Organizasyon Yapısı

5.1.2. Ulusal TASİP Kurulu

“Ulusal TASİP Kurulu”, afetten etkilenen yer/bölgede iyileştirme çalışmalarının kısa sürede ve etkin sonuçlar vermesi için, ulusal ve yerel düzeydeki tüm paydaşlar arasındaki iş birliği ve koordinasyonu sağlayacaktır. Ulusal TASİP Kurulu ilgisine göre çalışmalarına Şekil 5.1.’de yer alan “Destek Paydaşları” dahil eder. Bu kapsamda afet sonrası etkilenen yer/bölgede oluşturulan “Yerel TASİP Kurulu” ile birlikte çalışır ve onları destekler. “Ulusal TASİP Kurulu”, afetten etkilenen yerde oluşturulan “Yerel TASİP Kurulu”nu takiben toplanır ve faaliyete geçer. Kurulun görev ve sorumlulukları ile çalışma usulleri Tablo 5.1’de görüldüğü gibidir.

Tablo 5. 1. Ulusal TASİP Kurulu Görev/Sorumlulukları ve Çalışma Usulleri

Ulusal TASİP Kurulu	
Sorumlu Kurum	İçişleri Bakanlığı
Kurul Başkanı	İçişleri Bakanı
Katılımcılar	<ul style="list-style-type: none">Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe BaşkanıSektörlere İlişkin Temel/Alt Görev Alanı Sorumlusu Bakanlık TemsilcileriAFAD BaşkanıAFAD Barınma ve Yapım İşleri Genel Müdürü
Görev ve Sorumlulukları	
<ul style="list-style-type: none">Afete özgü ve yerelde TASİP-UP kapsamında hazırlanan Tespit, Takip ve Tatbik şablonlarını incelemek, değerlendirmek, revize etmek ve onaylamak/onaylamamak,Yerelde gerçekleşen iyileştirme faaliyetlerini, merkezden izleme ve değerlendirme mekanizması oluşturmak, gerektiğinde yerinde denetimini sağlamakİyileştirme faaliyetleri hakkında ulusal ölçekte kamuoyuna bilgilendirmelerin yapılmasına olanak sağlayacak mekanizmalar oluşturmaktır.	
Çalışma Usulleri	
<ul style="list-style-type: none">Toplantı yeri, tarihi ve saati AFAD Başkanının teklifi ile Kurul Başkanı (Bakan) tarafından belirlenir.Kurul, Yerel TASİP Kurulu’nun TASİP-UP “Tespit” formunu tamamlayıp AFAD’a göndermesini takiben, AFAD Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının onayı ile toplanma kararı alınır.İçişleri Bakanlığı, T1 verilerine göre kurul katılımcıları ile toplantı yer ve tarihine karar verir.Yakın tarihli yaşanan farklı afetler veya etkilenen farklı bölgelerden dolayı birden fazla Yerel TASİP Kurulu kurulması halinde Ulusal TASİP Kurulu olayları bir arada gündemine alır.	

Ulusal TASİP Kurulu, söz konusu görev ve sorumluluklarını gerçekleştirirken AFAD bünyesinde kurulacak “Ulusal Koordinasyon” ve “İletişim ve Bilgilendirme” Birimi olmak üzere iki çalışma grubundan yararlanacaktır.

Ulusal Koordinasyon Birimi

AFAD bünyesinde, “Barınma ve Yapım İşleri Genel Müdürlüğü” ne bağlı “Hasar Tespit ve Hak Sahipliği Daire Başkanlığı”, “İyileştirme Planı Çalışma Grubu” ile Strateji ve Bütçe Başkanlığından görevlendirilecek 2 uzman/uzman yardımcısı ile oluşturulacak “Ulusal Koordinasyon Birimi”, “Ulusal TASİP Kurulu” çalışmalarının düzenli olarak yürütülmesinden sorumludur. Bu çerçevede birimin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Ulusal TASİP Kurulunda raportörlük yapmak, bu kurulda alınan kararların yazılması, korunması ve saklanmasını sağlamak,
- Yerel TASİP Kurulu'ndan ve ilgili bakanlıklardan gelen bilgileri konsolide ederek Kurula sunmak,
- Ulusal TASİP Kurulunda alınan kararları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek,
- Ulusal ve yerel paydaşların verimli, düzenli ve uyum içinde çalışmalarını sağlayacak bilgi akışını sağlamak,
- Yerelde gerçekleşen TASİP-UP kapsamındaki iyileştirme faaliyetlerini izlemek ve raporlamaktır.

İletişim ve Bilgilendirme Birimi

"Ulusal TASİP Kurulu"na bağlı olarak çalışmalarını yürütecek "İletişim ve Bilgilendirme Birimi"nin temel görevi TASİP-UP kapsamında planlanan ve yürütülen iyileştirme faaliyetlerinin düzenli aralıklarla kamuoyu ile paylaşılmasına olanak sağlayacak mekanizmalar oluşturmaktır. Bu bağlamda "Yerel İletişim ve Bilgilendirme Birimi" ile iş birliği içinde çalışmalarını yürütecek birimin paydaşı ise ulusal medya olacaktır. Söz konusu birim, AFAD bünyesinde yer alan "Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği"nde görevli uzmanlardan oluşturulacaktır.

5.2. Yerel Düzeyde Yönetim ve Organizasyon

Afet sonrası iyileştirme faaliyetleri afetten etkilenen yer/bölgede uygulanır. Bu bağlamda TASİP-Uygulama Planının hazırlanması ve uygulanmasında birinci derece sorumlu kuruluş, valiliktir. Valilik ve yerel yönetimler, TASİP kapsamında belirtilen ulusal politikaları ve mevzuatları benimsemek ve yerelde uygulamaktan sorumludur.

Bu bağlamda afet öncesi ve sonrası iyileştirme çalışmalarının yerelden yönetim ve organizasyonun sağlayacak yetkili organ, "Yerel TASİP Kurulu"dur. Bu kurul yerelde, iyileştirme faaliyetlerinde rol ve sorumluluğu bulunan tüm aktörler arasında koordinasyonu sağlayacaktır.

Yerelde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, Bölüm III'de detaylı bir şekilde belirtilen iş adım ve süreçlerini "Sorumlu Yerel Kurumlar" olarak yerine getirmekten sorumludur. Diğer taraftan bu kurumların iyileştirme sürecinde "Yerel TASİP Kurulu" ve bağlı oldukları merkez teşkilatı ile iş birliği ve uyum içinde çalışması, yerel yönetim, akademik kurum ve sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlardan da bilgi, teknik ve mali kaynak desteği sağlamaları, iyileştirme faaliyetlerinin kısa sürede ve daha etkin sonuçlar vermesi açısından önem taşımaktadır.

Yukarıda afet sonrası iyileştirme faaliyetlerine entegrasyonunun önemi açıklanan ve afetin gerçekleştiği yerde faaliyetlerini sürdüren sivil toplum kuruluşları, akademik kurumlar ve yerel medya, "Yerel TASİP Kurulu", "Yerel Yönetimler" ve "Sorumlu Yerel Kurumlar"ın isteği ve beklentileri doğrultusunda "Destek Paydaşlar" olarak rol ve sorumluluk üsteleneceklerdir.

Yerel düzeyde yönetim ve organizasyonun bir diğer önemli paydaşı ise başta Belediye olmak üzere yerel yönetimlerdir. Yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- "Yerel TASİP Kurulu", "Sorumlu Yerel Kurumlar" ve "Destek Paydaşlar" ile iş birliği içinde olmak,

- Yer seçimi, planlama, inşaat, sağlık vb. faaliyetlerden sorumlu kurumlarla temasa geçmek, risk haritaları, imar planları gibi gerekli bilgilere erişimi sağlamak ve teknik, lojistik destek vermek,
- Afetten etkilenen yerdeki hassas kişiler, savunmasız gruplar ve bölgeleri tespit etmek; bu doğrultuda iyileştirme faaliyetlerinde görev alan paydaşlara bilgi aktarmak,
- Yerel halkın iyileştirme çalışmalarına entegrasyonu ve iyileştirme çalışmaları hakkında bilgilendirilmeleri için “Yerel TASİP Kurulu” ile iletişim içinde olmaktır.

Afetten etkilenen yerel halk, iyileştirme sürecine entegre edilmesi gereken önemli aktörlerden biridir. Bunun için, afet sonrasında toplulukların kendi gelecekleri hakkındaki kararların alındığı toplantılara katılması gerekir. Bu doğrultuda mümkün olan en fazla sayıda kişiye bildirim yapılmalı ve hayatlarını etkileyecek karar alma süreçlerine dahil olmaları sağlanmalıdır. Halkın katılımı ile çok farklı fikir ve talepler geniş bir platformda ele alınmalı ve toplum tarafından alınan kararlar desteklenmelidir.

5.2.1. Yerel TASİP Kurulu

“Yerel TASİP Kurulu”, afetten etkilenen yere ilişkin iyileştirme faaliyetlerinin yürütülmesine olanak sağlayacak koordineli bir yönetim ve operasyon yapısı ile süreci oluşturur ve sürdürür. Kurul, AFAD’ın “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” kararı ve 3. veya 4. seviye tüm afetlerden sonra, AFAD il müdürünün teklifi ve vali onayı ile afetten etkilenen ilin valiliği bünyesinde kurulur ve faaliyete geçer.

Söz konusu kurulun afet sonrası yerel ölçekte gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarındaki görev ve sorumlulukları ile çalışma usulleri Tablo 5.2’de yer almaktadır.

Tablo 5. 2.Yerel TASİP Kurulu Görev/Sorumlulukları ve Çalışma Usulleri

Yerel TASİP Kurulu	
Sorumlu Kurum	Valilik
Kurul Başkanı	Vali
Katılımcılar	<ul style="list-style-type: none">• Afetten etkilenen Sektörün Temel/Alt Görev Alanı Sorumlusu Yerel Kurum/Kuruluş Temsilcileri (Bölge/ İl Müdürü), Kalkınma Ajansı ve Bölge Kalkınma İdaresi Temsilcisi• Yerel Yönetim Temsilcileri (Belediye Başkanı, İl Özel İdaresi Temsilcisi)• AFAD İl Müdürü• Destek Paydaş Temsilcileri
Görev ve Sorumlulukları	
<ul style="list-style-type: none">• TASİP-UP kapsamında afet sonrası iyileştirme faaliyetlerini planlama, uygulama ve izleme/değerlendirme mekanizmaları oluşturmak ve bunlar arasında koordinasyonu sağlamak,• TASİP-UP formlarının hazırlanmasını sağlamak, bu doğrultuda uygulamaları izlemek ve değerlendirmek,• “Ulusal TASİP Kurulu” ile bilgi iletişimini sağlamak ve düzenli aralıklarla Kurula bilgilendirmeler yapmak,• Planlama/uygulama süreçlerine halkın bilgilendirilmesini ve katılımını sağlayacak faaliyetleri koordine etmek,	

Yerel TASİP Kurulu	
Sorumlu Kurum	Valilik
Kurul Başkanı	Vali
Katılımcılar	<ul style="list-style-type: none"> • Afetten etkilenen Sektörün Temel/Alt Görev Alanı Sorumlusu Yerel Kurum/Kuruluş Temsilcileri (Bölge/ İl Müdürü), Kalkınma Ajansı ve Bölge Kalkınma İdaresi Temsilcisi • Yerel Yönetim Temsilcileri (Belediye Başkanı, İl Özel İdaresi Temsilcisi) • AFAD İl Müdürü • Destek Paydaş Temsilcileri
Görev ve Sorumlulukları	
<ul style="list-style-type: none"> • İyileştirme karar ve uygulamalarına sivil toplum kuruluşları, özel şirketler, üniversiteler, meslek odaları, dernekler ve yerel halkın entegrasyonunu sağlamak, • İyileştirme planının engelli, yaşlı ve çocuk gibi bakıma muhtaç ve özel gereksinimli bireyleri içerecek şekilde kapsayıcı ve toplumsal eşitliği sağlayacak nitelikte olmasını sağlamak; • Etkilenen toplumun iyileştirme vizyonlarının, önceliklerinin, kaynaklarının, kabiliyetinin ve kapasitesinin geliştirilmesine öncülük etmektir. 	
Çalışma Usulleri	
<ul style="list-style-type: none"> • Afet birden fazla ili etkilemiş ise her il kendi bünyesinde “Yerel TASİP Kurulu”nu oluşturur. • Afetten etkilenen sektörler doğrultusunda, kurula katılacak kurum ve kuruluşlar ile destek paydaşlar, il AFAD müdürlüğünün teklifi ile Vali tarafından belirlenir. • Toplantı yeri, tarihi ve saati il AFAD müdürlüğünün teklifi ile Vali tarafından belirlenir. • Afetin etkisine göre olayın meydana gelmesinden sonraki 15. gün ila 30. gün arasında ilk toplantısını yapar. • Diğer toplantılarını afetin ardından 60., 90., 180., 365. gün gerçekleştirir. Birinci yıldan itibaren 6 aylık periyotlarla toplanmaya devam eder. • Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurumların tüm toplantılara tespit, takip, tatbik formlarını doldurmuş/güncellemiş olarak katılım sağlamaları gerekir. 	

“Yerel TASİP Kurulu”, “Yerel Koordinasyon” ve “İletişim ve Bilgilendirme” olmak üzere 2 birimle çalışmalarını yürütür.

Yerel Koordinasyon Birimi

İl AFAD müdürlüğü bünyesinde görevli personellerden oluşturulacak “Yerel Koordinasyon Birimi”, “Yerel TASİP Kurulu” nun talimatları doğrultusunda gerekli çalışmaları yürütür.

Bu çerçevede birimin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Yerel TASİP Kurulu’nda raportörlük yapmak, bu kurulda alınan kararların yazılması, korunması ve saklanmasını sağlamak,
- Yerel TASİP Kurulu’nda alınan kararları ilgili kurum ve kuruluşlara iletme,
- TASİP-UP kapsamında; Tespit, Takip, Tatbik Formlarının doldurulmasını sağlamak,
- İyileştirme faaliyetlerine ilişkin kurumlardan gelen veri ve bilgilerin konsolidasyonunu yapmak,
- Yerel paydaşların verimli, düzenli ve uyum içinde çalışmalarına destek olmak ve paydaşlar arası bilgi akışını tesis etmek,
- Yerelde gerçekleşen iyileştirme faaliyetlerini izlemek, raporlamak ve değerlendirmek,

- Vatandaş memnuniyet anketlerini dikkate almak.

İletişim ve Bilgilendirme Birimi

“Yerel TASİP Kurulu”na bağlı olarak çalışmalarını yürütecek “İletişim ve Bilgilendirme Birimi” nin temel görevi TASİP-UP kapsamında planlanan ve yürütülen iyileştirme faaliyetlerinin düzenli aralıklarla yerel halk ile paylaşılmasına olanak sağlayacak mekanizmalar oluşturmaktır. Bu bağlamda “Ulusal İletişim ve Bilgilendirme Birimi” ile iş birliği içinde çalışmalarını yürütecek birimin, destek paydaşı ise yerel medya olacaktır.

Söz konusu birim, valilik bünyesinde yer alan “basın ve halkla ilişkiler”de görevli personelden oluşturulacaktır. Bu çerçevede birimin başlıca görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Radyo, televizyon, hücresel yayın, gazete gibi kitle iletişim ya da web sayfası, e-mail gibi sosyal medya araçları ile iyileştirme süreçleri hakkında halkı bilgilendirmek,
- Özellikle nakdi yardım, ticari destekler, eğitim faaliyetleri, sosyal faaliyetler, geçici barınma, kalıcı konut planlaması vb. iyileşmelere ilişkin uygulamaları halka zamanında duyurmaktır.

BÖLÜM VI-TASİP UYGULAMA PLANI

6.1. TASİP-UP Hazırlama İlkeleri

Ülkemizde gerçekleşen bir afet sonrası yerel/bölgesel düzeyde ve afete özgü hazırlanacak TASİP-Uygulama Planına yönelik genel ilkeler şunlardır:

1. Her tür ve ölçekte gerçekleşen afet sonrası, TASİP rehberliğinde etkilenen yer/bölgeye yönelik iyileştirme planı hazırlanabilir.
2. İyileştirme planı “Genel Hayata Etkili” ve 3. veya 4. seviye tüm afetlerden sonra, il AFAD müdürünün teklifi ve vali onayı ile hazırlanır.
3. Afet sonrası TASİP’te tanımlı her bir “Sektör” ile “Temel Görev Alanı” iyileştirme planına dahil edilmek zorunda olmayıp, meydana gelen afet ile ortaya çıkan kayıp/zarar/hasar ve aksayan hizmetlere göre dahil edilecek Sektör/Temel Görev Alanı/Alt Görev Alanı belirlenir.
4. Birden fazla yerleşim birimi/bölgenin afetten etkilenmesi durumunda,
 - a. İyileştirme planı il sınırları dikkate alınarak hazırlanır ve her il özelinde yürütülür.
 - b. Yol, su/kanalizasyon altyapısı gibi birden fazla yerleşim yerini etkileyen iyileştirme faaliyetlerinde il sınırları dikkate alınır.
 - c. Bölgesel afetlerde TASİP-Uygulama Planı, “Afet tarihi/Afetin Adı ve Yerleşim Yeri” şeklinde isimlendirilir.

Örnek: 24.01.2020 Sivrice Depremi için;

“24.01.2020 Sivrice Depremi Elazığ Afet Sonrası İyileştirme Planı”

“24.01.2020 Sivrice Depremi Malatya Afet Sonrası İyileştirme Planı”

6.2. TASİP-UP Hazırlama Aşamaları

Afet müdahale faaliyetleri esnasında afet etki değerlendirme çalışmaları kapsamında “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” kararının alınması ve 3. ya da 4. seviye afet sonrasında TASİP-UP çalışmaları başlar. TASİP-UP hazırlama aşamalarına ilişkin adımlar aşağıda yer almakta olup, Şekil 6.1.’de şema olarak sunulmuştur:

1. Adım: TASİP-UP Hazırlanma Kararının Alınması

- İl AFAD müdürünün teklifi ile valilik onayı alınır.
- Yerel Koordinasyon Birimi oluşturulur.

2. Adım: TASİP-UP Tespit Formu (T1)’nin Hazırlanması

- Yerel Koordinasyon Birimi TASİP-UP hazırlanmasına ilişkin ilgili kurum/kuruluşları bilgilendirir ve “T1” formunun doldurulmasını talep eder.
- Yerel Koordinasyon Birimi gelen verileri konsolide eder ve Valiliğe sunar.

3. Adım: Yerel TASİP Kurulunun Toplanması

- Valilik T1 verilerine göre kurul katılımcıları ile toplantı yer ve tarihine karar verir.
- Yerel TASİP Kurulu tarafından T1 formu değerlendirilir, AFAD’a iletilir.

4. Adım: Ulusal TASİP Kurulunun Toplanması

- AFAD Başkanı’nın teklifi ve İçişleri Bakan’ının onayı ile Ulusal TASİP Kurulu oluşturulmasına karar verilir.
- Ulusal Koordinasyon Birimi oluşturulur.
- Yerel Koordinasyon Birimi Ulusal Koordinasyon Birimine T1 Formunu iletir.

- Ulusal Koordinasyon Birimi T1 Formunu Bakana sunar.
- İçişleri Bakanlığı, T1 verilerine göre kurul katılımcıları ile toplantı yer ve tarihine karar verir.
- Ulusal TASİP Kurulu tarafından T1 Formunu değerlendirilerek, onaylanır ya da revizyon için Yerel TASİP Kurulu'na iade edilir.

5. Adım: TASİP-UP Takip Formu (T2)' nun Hazırlanması

- Yerel Koordinasyon Birimi, onaylanmış T1 Formunda görev/sorumluluğu bulunan kurumlardan "T2" formunun doldurulmasını talep eder.
- Yerel Koordinasyon Birimi gelen verileri konsolide eder ve TASİP Yerel Kuruluna sunar.

6. Adım: TASİP-UP Tatbik Formu (T3)' nun Hazırlanması

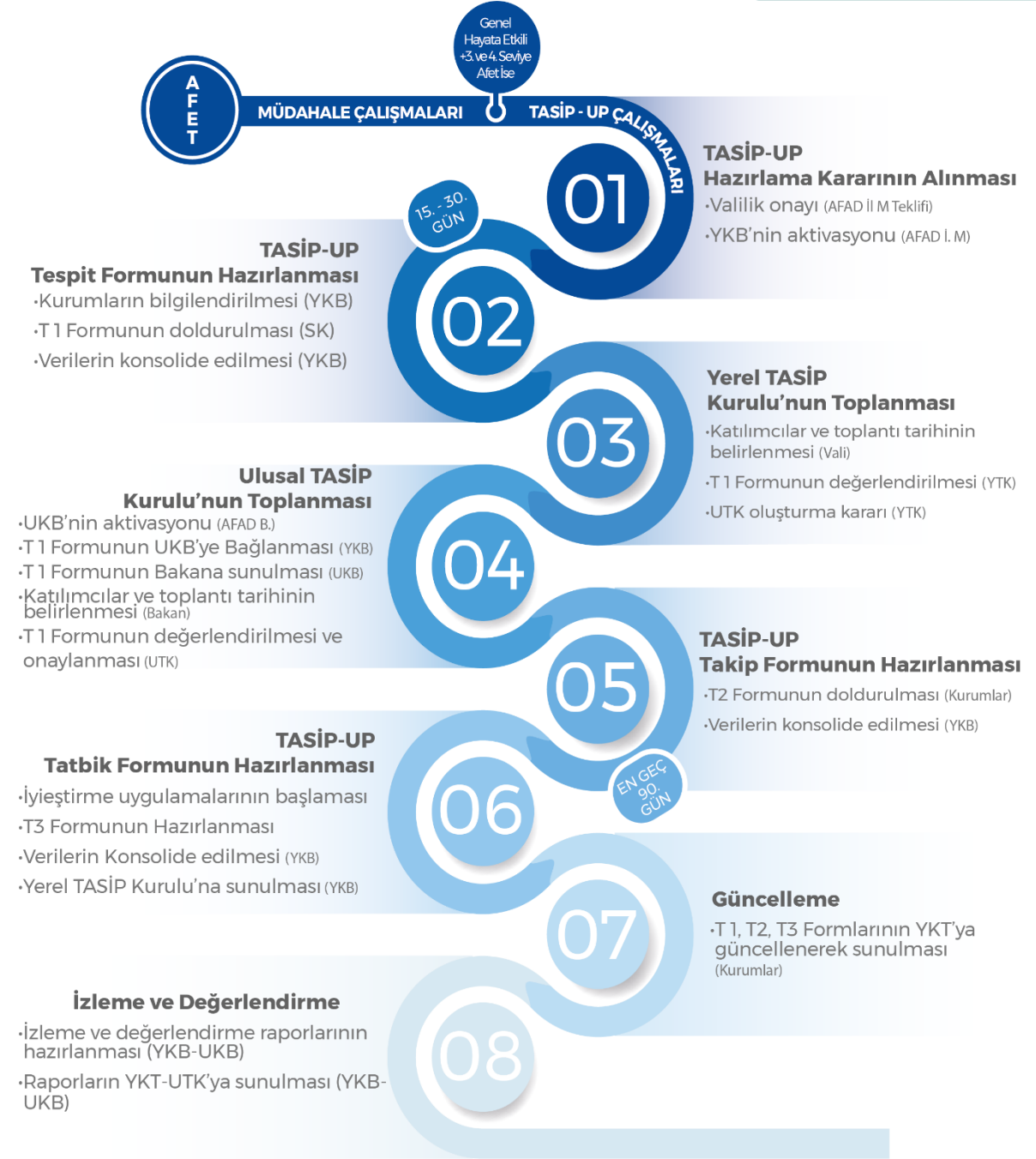
- İyileştirme Faaliyet/İş/İhale/Projeleri uygulanmaya başlar
- Yerel Koordinasyon Birimi, Faaliyet/İş/İhale/Proje uygulayan kurumlardan "T3" formunun doldurulmasını talep eder.
- Yerel Koordinasyon Birimi gelen verileri konsolide eder ve TASİP Yerel Kuruluna sunar.

7. Adım: Güncelleme

- T1, T2 ve T3 formları, Yerel TASİP Kurulunun afetin ardından 60., 90., 180., 365. günde gerçekleştireceği toplantılara **güncellenerek** sunulur.

8. Adım: İzleme ve Değerlendirme

- Yerel ve Ulusal Koordinasyon Birimleri izleme ve değerlendirme raporu hazırlar ve Kurullara sunar. Rapor, gerçekleştirmeler ile formda belirtilen planlamaların uyumunu, güncelleme gerekçeleri ile yönetim ve organizasyon sürecini dikkate alır.
- Yerel ve Ulusal TASİP kurulu, çalışma usullerinde belirlendiği şekilde her toplandığında izleme ve değerlendirmeyi gerçekleştirir.

UTK: Ulusal TASİP Kurulu, **YTK:** Yerel TASİP Kurulu, **YKB:** Yerel Koordinasyon Birimi

UKB: Ulusal Koordinasyon Birimi, **AFAD İ.M:** AFAD İl Müdürlüğü, **AFAD B:** AFAD Başkanlığı

Şekil 6.1. TASİP-Uygulama Planı İş Akış Şeması

6.3. Tespit (T1) Formu

Formun Amacı:

Afet sonrası yapılacak yeniden inşa ve güçlendirme gibi faaliyetlerin etkinliği, afetin hemen ardından yapılacak hasar/zarar/kayıp tespitlerinin eksiksiz ve doğru bir şekilde yapılmasına bağlıdır. TAMP kapsamında yapılan bu tespitler, iyileştirme planının temelini oluşturmaktadır. İyileştirme planının ilk adımı da afetin neden olduğu hasar, zarar ve kayıpların değerlendirilmesidir.

TASİP-UP Tespit Formunda tüm sektörlere ilişkin hasar/zarar/kayıp tespitleri alt görevi alanı detayında yer alır. Böylelikle, hasar/zarar/kayıp konsolide şekilde görülebilir ve afetin boyutları açık bir şekilde ortaya koyulur. Bu form, bilgilerin tutarlı olmasına, tekrarlanmamasına ve verilerin karşılaştırılmamasına olanak sağlarken; hasar, zarar ve kayıpların sektörlere göre analizini de kolaylaştırır. Ayrıca, bu hasar/zarar/kayıpların iyileştirilmesine yönelik olarak kurumlar tarafından öngörülen iyileştirme faaliyetleri ve tahmini bütçelerinin tek bir formda bir araya gelmesini sağlar. Bu konsolidasyon, bütçe ve süreç planlaması ile kurumlar arası koordinasyon faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine olanak verir.

Formun hazırlanışı:

Tablo 6.1’de görülen Tespit Formu üç temel veri girişinden oluşur. Bunlar;

- İyileştirme Yapılacak Sektör ve Görev Alanları (A)
- Hasar, Zarar ve Kayıp Tespit ve Değerlendirme (B)
- Öngörülen İyileştirme Faaliyet/leri(C)’dir.

İyileştirme Yapılacak Sektör ve Görev Alanları (A): Sektör Adı, Temel Görev Alanı, Alt Görev Alanı, Alt Görev Alanı Sorumlu Kurum ile hasar, zarar, kayıp tespitinden sorumlu kurumun tanımlandığı bu bölüm, Bölüm IV-TASİP Sektörel Planlama’dan alınır. Bu veriler formda mevcut halde sunulur.

Hasar, Zarar ve Kayıp Tespiti (B): Hasar, zarar ve kayıp tespit değerlendirmesi beş temel parametreden oluşur. Bunlar;

Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1): Afet sonrası faaliyet yürütülecek alt görev alanlarında, hasar/zarar/kayıp tespiti yapmakla sorumlu kurumu gösterir.

Kategori (B/2): Afet sonucunda hasar gören fiziksel varlıkların (konut, iş yeri, hastane, elektrik santrali vb. yapılar, tarihi yapı ve çevreler, orman alanı, akarsu gibi doğal çevre elemanları) ya da hayvan, tarımsal ürün, ticari kayıplar gibi ekonomik ya da sosyo-kültürel kayıp/zararların tanımlanmasını içerir.

Yeri (B/3): Fiziksel, ekonomik, sosyal ve çevresel kayıpların gerçekleştiği yerin (ilçe/mahalle/köy vb.) tanımlandığı bölümdür.

Miktarı (B/4): Afetten etkilenen varlıklara ilişkin sayısal (adet, km gibi) verileri kapsar.

Zarar Karşılığı (B/5): Hasarlı varlıkların ya da ekonomik, kültürel ve sosyal kayıpların yaklaşık zarar karşılığının maddi olarak belirlenebildiği durumlarda doldurulacak kısımdır.

Öngörülen İyileştirme Faaliyeti (C): Hasar, Zarar ve Kayıp değerlendirmesine (B) bağlı olarak ihtiyaç duyulan iyileştirilme faaliyetleri ile maliyetinin önerildiği bölümdür. Bu sayede iyileştirme faaliyetleri finansal açıdan da planlanacaktır. Öngörülen iyileştirme faaliyetleri dört temel veriyi içermektedir. Bunlar;

Faaliyetin Adı (C/1): Afetten etkilenen varlıklar, bununla ilişkili olarak aksayan hizmetler ile ekonomik, sosyal, çevresel kayıpların iyileştirilmesine yönelik yürütülecek faaliyetlerin tanımlandığı bölümdür.

Maliyeti (C/2): Öngörülen faaliyetin finansmanına esas oluşturacak yaklaşık maliyetin tanımlandığı kısımdır.

Bütçe Kaynağı (C/3): Öngörülen faaliyete yönelik tahmin edilen maliyetin karşılanması planlanan bütçe kaynakları (genel bütçe/özel bütçe/yatırım bütçesi/döner sermaye/hibe/proje/acil yardım ödeneği/bağış/kredi vb.) belirlenir.

Açıklama (C/4): Öngörülen iyileştirme faaliyetinin etkilenen yer için öneminin ve gereğinin açıklandığı kısımdır. Bu bilgi girişi sektörel ya da bölgesel önceliklendirme ve karar verme sürecine önemli katkılar sağlar.

Veri Girişi:

Hasar, Zarar ve Kayıp Tespiti (B) verileri, TAMP kapsamında yürütülen çalışmalar sonucunda, hasar/zarar/kayıp tespitinden sorumlu kurum tarafından; **Öngörülen İyileştirme Faaliyeti (C)** verileri ise etkilenen her bir sektörün Alt Görev Alanı sorumlusu kurum tarafından girilir. Verilerin konsolide edilmesi ve kurullara sunulmasından Ulusal TASİP/Yerel TASİP Kurulu, Koordinasyon birimi sorumludur. Tespit formu afetin meydana geldiği tarihten itibaren en geç **90. gün** tamamlanmış olmalıdır.

Tablo 6. 1. Tespit (T1) Formu

TESPİT (T1) FORMU																		
İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV–TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)						
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)			
S1	BARINMA	S1-T1	Kalıcı Barınma İyileştirme	S1-T1-A1	Kalıcı Barınma Kısa Dönem İyileştirme	AFAD												
				S1-T1-A2	AFAD Kalıcı Konut Planlaması	AFAD												
				S1-T1-A3	EYY Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı ve Altyapı İnşaatı	AFAD												
				S1-T1-A4	İhale Usulü Kalıcı Konut Yapımı	ÇŞİDB												
				S1-T1-A5	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Konut Yapımı	ÇŞİDB TOKİ												
				S1-T1-A6	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Konut Yapımı	ÇŞİDB												
				S1-T1-A7	Kalıcı Konutlara Yerleşim	AFAD												
				S1-T1-A8	Bina Güçlendirmesi	AFAD												
				S1-T1-A9	Afet Sonrası Önleyici Yapı Uygulamaları	AFAD												
		S1-T2	Bina Yıkımı ve Şehir içi Rüsubat Temizliği	S1-T2-A1	Arazinin Tehlikeli Durumu Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım	AFAD												
				S1-T2-A2	Binaların Gördüğü Hasar Nedeniyle Boşaltma ve Yıkım	ÇŞİDB												
				S1-T2-A3.1	Şehir içi Rüsubat Temizliği	ÇŞİDB												
		S1-T3	Nakdi Yardım	S1-T3-A1.1	Eşya Zararı Kaynaklı Nakdi Yardım	ASHB												
				Türk Kızılay														
				S1-T3-A2	Konut Onarımı Amaçlı Nakdi Yardım	ASHB												
				S1-T3-A3	Betonarme ve Prefabrik Konut Yapımı Amaçlı Nakdi Yardım	ASHB												
				S1-T3-A4	Afet Yasası Kaynaklı Nakdi Yardım	AFAD												
				S1-T3-A5	Kentsel Dönüşüm Kaynaklı Nakdi Yardım	ÇŞİDB												
S1-T3-A6	Diğer Nakdi Yardımlar			TDV-STK'lar														
S2	ÇEVRESEL VARLIKLAR	S2-T1	Su havzaları (akarsu, çay, dere, göl, gölet ve sulak alanlar) İyileştirme	S2-T1-A1	Su Havzası Islahı	TOB (DSİ)												
				S2-T1-A2	Havza Kirliliği İyileştirme	ÇŞİDB-TOB												
				S2-T1-A3	Geçiş Yapıları İyileştirme	TOB (DSİ)												
		S2-T2		S2-T2-A1	Rehabilitasyon	TOB (OGM)												

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)					
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)		
			Orman Varlıkları İyileştirme	S2-T2-A2	Orman Yolu İyileştirme												
				S2-T2-A3	Biyçeşitlilik Sağlanması/Korunması	TOB											
		S2-T3	KBRN Kirliliğine Yönelik İyileştirme	S2-T3-A1	Tarım Arazileri İyileştirme	TOB-ETKB											
				S2-T3-A2	Gıda ve Hayvancılık Sistemleri İyileştirme	TOB-ETKB											
				S2-T3-A3	Kentsel Çevre İyileştirme	ÇŞİDB-ETKB											
				S2-T3-A4	Doğal Çevre İyileştirme	ÇŞİDB-ETKB-TOB											
				S2-T3-A5	Endüstriyel Kaza Kaynaklı Kirlilik İyileştirme	ÇŞİDB											
		S2-T4	Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını İyileştirme	S2-T4-A1	Tabiat Varlıkları İyileştirme	ÇŞİDB											
				S2-T4-A2	Özel Çevre Koruma Bölgeleri-Doğal Sit Alanları	ÇŞİDB											
				S2-T4-A3	Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Koruma Alanları, Tabiat Anıtları İyileştirme	TOB											
		S2-T5	Deniz İyileştirme	S2-T5-A1	Deniz Tabanı İyileştirme	ÇŞİDB											
				S2-T5-A2	Deniz Yüzeyi İyileştirme												
		S3	EĞİTİM VE SAĞLIK ALTYAPISI	S3-T1	Yükseköğretim Altyapısı İyileştirme	S3-T1-A1										Üniversite Binaları İyileştirme	Üniversiteler
						S3-T1-A2										Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme	GSB
S3-T1-A3	Yüksek Öğretim Kısa Dönem İyileştirme(Eğitimin Sürekliliği)					YÖK-STB (TÜBİTAK)											
S3-T2	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Altyapısı İyileştirme			S3-T2-A1	Eğitim Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-MEB											
				S3-T2-A2	Yurt/Pansiyon Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-MEB											
				S3-T2-A3	Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kısa Dönem İyileştirme (Eğitim sürekliliği)	MEB-Türk Kızılay											
S3-T3	Yaygın Eğitim ve Kurs Faaliyetleri Altyapısı İyileştirme			S3-T3-A1	Mesleki Eğitim Kurs Binası İyileştirme	ÇŞİDB-MEB											
				S3-T3-A2	Yaygın Eğitim Kurs Binası İyileştirme	ÇŞİDB-MEB-DİB											
S3-T4				S3-T4-A1	Kamu Hastaneleri İyileştirme (Özel Dal Hastaneleri ve Merkezleri,	ÇŞİDB-SB											

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)					
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)		
			Sağlık Hizmetleri Altyapısı İyileştirme		Kamu Özel İşbirliği Dahil (KÖİ))												
				S3-T4-A2	Kamuya Ait Aile Sağlık Merkezi (ASM) Binası İyileştirme	ÇŞİDB-SB											
				S3-T4-A3	Birinci Basamak Sağlık Kurumları Altyapısı İyileştirme	ÇŞİDB-SB											
S4	EKONOMİK DESTEK	S4-T1	Ticari Destekler ve Kamusal Yükümlülüklerin Ertelemesi/ Kolaylaştırılması	S4-T1-A1	Mücbir Sebep İlanı (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu)	HMB (GİB)											
				S4-T1-A2	Vergi Dairelerine olan Borçların Faizsiz veya Düşük Faizle Taksitlendirilmesi (6183 Sayılı Kanun)												
				S4-T1-A3	Verginin Terkini (213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Kapsamında)												
				S4-T1-A4	Vergi Dairelerince 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Borçların Terkini (213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında olanlar hariç)												
				S4-T1-A5	Belediye Kredi Borcu Erteleme	ÇŞİDB İLBANK A.Ş.											
				S4-T1-A6	Elektrik, Doğal Gaz Borç Erteleme	ETKB											
				S4-T1-A7	Su Borç Erteleme	Belediyeler											
				S4-T1-A8	SGK Prim Borç Erteleme	ÇSGB-SGK											
				S4-T1-A9	KOBİ Destek ve Teşvikleri	STB-KOSGEB											
				S4-T1-A10	Ticaret Odası/Borsası Aidat ve Borç Erteleme	TOBB											
				S4-T1-A11	Sanayi Sitesi ve Organize Sanayi Bölgesi Destekleri	STB											
		S4-T2	İş Yeri Desteği	S4-T2-A1	Geçici İş Yeri Çözümleri	ÇŞİDB-AFAD-TOBB-Belediyeler											
				S4-T2-A2.1	Kalıcı İş Yeri Planlaması	AFAD											
				S4-T2-A2.2		TOBB											
S4-T2-A3	EYY Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı ve Altyapı İnşaatı			AFAD													
S4-T2-A4	İhale Usulü Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB															

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)				
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)	
				S4-T2-A5	TOKİ Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB-TOKİ-AFAD										
				S4-T2-A6	Kentsel Dönüşüm Yöntemiyle Kalıcı İş Yeri Yapımı	ÇŞİDB-Belediyeler										
				S4-T2-A7	Diğer Yöntemlerle Kalıcı İş Yeri Yapımı	HMB-TOBB										
		S4-T3	Tarımsal Destekler	S4-T3-A1.1	Nakdi ve Ayni Yardımlar	TOB										
		S4-T3-A1.2		Türk Kızılay												
		S4-T3-A2		Tarım Alanı Islah Çalışmaları	TOB											
		S4-T3-A3		Geçici Ahır Çözümleri	TOB-ÇŞİDB											
		S4-T3-A4		Kalıcı Ahır Planlaması	ÇŞİDB-AFAD-TOB											
		S4-T3-A5		EYY Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı ve Altyapı İnşaatı	AFAD											
		S4-T3-A6		İhale Usulü Kalıcı Ahır Yapımı	ÇŞİDB											
		S4-T3-A7		TOKİ Yöntemiyle Kalıcı Ahır Yapımı	ÇŞİDB-TOKİ-AFAD											
		S4-T3-A8	Diğer Tarımsal Yapı İyileştirme	İlgili Kurum İl Md-Belediyeler-STK'lar												
		S4-T4	Sigorta Mekanizmaları/ Sigorta Ürünleri	S4-T4-A1	Zorunlu Deprem Sigortası	HMB (SEDDK)-DASK										
		S4-T4-A2		Bitkisel Ürün Sigortası												
		S4-T4-A3		Sera Sigortası												
		S4-T4-A4		Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası												
		S4-T4-A5		Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası												
		S4-T4-A6		Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası												
		S4-T4-A7		Kümes Hayvanları Hayat Sigortası												
		S4-T4-A8		Su Ürünleri Hayat Sigortası												
		S4-T4-A9		Arıcılık (Arılı Kovan) Sigortası												
		S4-T5	İstihdamın Korunması ve Geliştirilmesi	S4-T5-A1	Afet Bölgesinde İşgücü Yetiştirme Kurs ve Programları ile İstihdam Destekleri Sunulması	ÇSGB (İŞKUR)										
		S4-T5-A2		Afet Bölgesinde İşten Çıkarma Kısıtlamaları	ÇSGB											
		S4-T5-A2		Afet Bölgesinde Kısa Çalışma Ödeneği Uygulaması	ÇSGB (İŞKUR)											

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)					
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)		
				S4-T5-A2	Afet Bölgesinde İşsizlik Ödeneği Uygulaması	ÇSGB (İŞKUR)											
S5	ENERJİ ALTYAPISI	S5-T1	Elektrik Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme	S5-T1-A1	Transformatör Merkezleri ve Enerji İletim Hatları İyileştirme	ETKB (TEİAŞ)											
				S5-T1-A2	Dağıtım Hatları İyileştirme	ETKB Özel Dağıtım Şirketleri											
				S5-T1-A3	Baraj ve Hidroelektrik Santral İyileştirme	DSİ ETKB (EÜAŞ) Yüklenici Firma											
				S5-T1-A4	Termik Santral İyileştirme	ETKB (EÜAŞ)											
				S5-T1-A5	Maden Sahaları İyileştirme	ETKB (TKİ-TTK)											
				S5-T1-A6	Doğal Gaz Santrali İyileştirme	ETKB(EÜAŞ) Yüklenici Firma											
				S5-T2	Petrol ve Doğal Gaz Üretim, İletim, Dağıtım Altyapısı İyileştirme	S5-T2-A1	Üretim Tesisleri İyileştirme	ETKB(TPAO)									
		S5-T2-A2	İletim ve Dağıtım Hatları İyileştirme	ETKB(BOTAŞ)													
		S6	GÜVENLİK ALTYAPISI	S6-T1	Adli Hizmetler Altyapısı İyileştirme	S6-T1-A1	Ceza İnfaz Kurumları, Adliye Binası, Adli Tıp Binası İyileştirme	ADB									
				S6-T2	Güvenlik Hizmetleri Altyapısı İyileştirme	S6-T2-A1	Emniyet Hizmet Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-İB(EGM)									
S6-T2-A2	Jandarma Genel Komutanlığı Hizmet Bina ve Tesisleri İyileştirme					ÇŞİDB-İB(JGK-JLK)											
S6-T2-A3	Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmet Binası/Karakolu ve Rihtim/İskelesi İyileştirme					ÇŞİDB-UAB-İB(SGK)											
S6-T3	Milli Savunma Hizmetleri Altyapısı İyileştirme			S6-T3-A1	Askeri Yapı ve Tesisler İyileştirme	MSB											
S6-T4	Gümrük Hizmetleri Altyapısı İyileştirme			S6-T4-A1	Gümrük Binaları İyileştirme	ÇŞİDB-TB											
				S6-T4-A2	Depo, Antrepo, Laboratuvar vb. Hizmet Yapıları İyileştirme												
S7	HABERLEŞME ALTYAPISI	S7-T1	Sabit (Ses ve internet)	S7-T1-A1	Erişim ve İletim Şebekeleri İyileştirme	UAB (Türk Telekom A.Ş.)											

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)			
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)
			Haberleşme Altyapısı İyileştirme			Sabit İşletmeciler)									
				S7-T1-A2	Sabit Haberleşme Santralleri İyileştirme	UAB (Türk Telekom A.Ş.-Sabit İşletmeciler									
		S7-T2	Mobil (Ses ve internet) Haberleşme Altyapısı İyileştirme	S7-T2-A1	Baz İstasyonu ve Transmisyon Hatları İyileştirme	Mobil İşletmeciler									
				S7-T2-A2	Mobil Haberleşme Santralleri İyileştirme	Mobil İşletmeciler									
		S7-T3	TRT Verici Kuleleri ve İstasyonları İyileştirme	S7-T3-A3	TRT Hizmet Binaları, Verici Kuleleri ve İstasyonları İyileştirme	ÇŞİDB-TRT Genel Md.									
S8	KÜLTÜREL VE SOSYAL HİZMETLER ALTYAPISI	S8-T1	Kültür Varlıkları ve Kültür Hizmet Binalarını İyileştirme	S8-T1-A1	Müze Binaları İyileştirme	KTB Cum. Bşk. Milli Saraylar Bşk.- MSB									
				S8-T1-A2	Antik Kentler ve Ören Yerleri İyileştirme	KTB									
				S8-T1-A3	Taşınmaz Kültür Varlıklarını (Bina, Anıt, Saray, Köprü vb.) İyileştirme	KTB (Vakıflar Genel Md.) UAB (Karayolları GM)									
				S8-T1-A4	Taşınır Kültür Varlıklarını Koruma, Taşıma ve İyileştirme	KTB									
				S8-T1-A5	Kültür Merkezleri (Sinema, Tiyatro, Sergi ve Konser Salonları, Kütüphaneler, Yazma Eser Depo Alanları vb.) İyileştirme	KTB									
				S8-T1-A6	UNESCO Dünya Miras Alanları/Anıtları İyileştirme	ÇŞİDB-KTB-TOB-UAB-UNESCO Alan Yönetimi									
		S8-T2	Afet Sonrası Kültür ve Sanat Farkındalık Faaliyetleri	S8-T2-A1	Kültür-Sanat Faaliyetleri	KTB									

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)				
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)	
		S8-T3	Sosyal Hizmetler Altyapısı İyileştirme	S8-T3-A1	Huzurevleri ve Çocuk Evleri, Çocuk Destek M, Rehabilitasyon M, Kadın Konukları, ŞÖNİM vb. Binaları İyileştirme	ASHB-ÇŞİDB										
				S8-T3-A2	Kentsel Mekanlar (Park, Bahçe, Pazar Yeri, Düğün Salonu, Umumi Tuvaletler vb.) İyileştirme	ÇŞİDB-Belediyeler										
		S8-T4	Uzun Vadeli Psikososyal Destek	S8-T4-A1.1	Psikososyal Destek İyileştirme Çalışmaları	ASHB-GSB-MEB-SB-AFAD-Üniversiteler - Türk Kızılay- Akredite STK'lar										
				S8-T4-A2	Sosyal İyileştirme Çalışmaları	ASHB-DİB-KTB-GSB-MEB-ÇŞİDB-Üniversiteler- Akredite STK'lar										
		S8-T5	Spor Faaliyeti Tesisleri İyileştirme	S8-T5-A1	Spor Tesisleri ve Stadyum İyileştirme	GSB-Belediyeler										
		S8-T6	Dini Hizmetler Altyapısı İyileştirme	S8-T6-A1	Cami, Kuran Kursu ve Diğer Dini Tesisler İyileştirme	ÇŞİDB (TDV Genel Md.)										
S9	SUYA BAĞLI ALTYAPI	S9-T1	Su Altyapısı İyileştirme	S9-T1-A1.1	İçme, Kullanma ve Sulama Suyu Altyapısı İyileştirme	Belediye										
				S9-T1-A1.2		DSİ										
				S9-T1-A1.3		İÖİ										
				S9-T1-A1.4		İLBANK										
			S9-T1-A2.1	Arıtma Sistemleri İyileştirme	Belediye											
			S9-T1-A2.2		İÖİ											
			S9-T1-A2.3		İLBANK											
			S9-T1-A2.4		ÇŞİDB											
		S9-T2	Atık Su Altyapısı İyileştirme	S9-T2-A1.1	Kanalizasyon Sistemleri İyileştirme	Belediye										
				S9-T2-A1.2		ÇŞİDB										
				S9-T2-A1.3		İÖİ										
				S9-T2-A1.4		İLBANK										
				S9-T2-A2.1	Atık Su Arıtma Tesisleri İyileştirme	Belediye										
				S9-T2-A2.2		ÇŞİDB										
S9-T2-A2.3	İÖİ															

TESPİT (T1) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							HASAR, ZARAR VE KAYIP TESPİTİ (B)					ÖNGÖRÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (C)				
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Hasar, Zarar ve Kayıp Tespitinden Sorumlu Kurum (B/1)	Kategori (B/2)	Yeri (B/3)	Miktarı (adet, ton, km vb.) (B/4)	Zarar Karşılığı (TL) (B/5)	Faaliyetin Tanımı (C/1)	Maliyeti (TL) (C/2)	Bütçe Kaynağı (C/3)	Açıklama (C/4)	
S10	ULAŞIM ALTYAPISI	S10-T1	Karayolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T1-A1.1	Sorumluk Alanlarındaki Yol (Toprak İşleri, Sanat Yapısı, Köprü, Viyadük, Tünel) İyileştirme	UAB										
				S10-T1-A1.2		Belediye										
				S10-T1-A1.3		İÖİ										
				S10-T1-A1.4		TOB (DSİ)										
		S10-T2	Deniz Yolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T2-A1	Liman ve Kıyı Yapıları İyileştirme	UAB										
				S10-T2-A2	Tersane ve Kıyı Yapıları İyileştirme	UAB										
				S10-T2-A3	Seyir Yardımcıları Altyapısı İyileştirme	UAB										
				S10-T2-A4	Gemi Trf. Oper. Amirliği ve Trafik Gözetleme İstasyonları İyileştirme	UAB										
		S10-T3	Havayolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T3-A1	Terminal Binası İyileştirme	UAB										
				S10-T3-A2	Meydan Kontrol Kulesi ve Teknik Blok İyileştirme	UAB										
				S10-T3-A3	Pist, Apron ve Taksi Yolu İyileştirme	UAB										
				S10-T3-A4	Diğer Havalimanı Yapıları İyileştirme	UAB										
		S10-T4	Demiryolu Ulaşımı İyileştirme	S10-T4-A1	Gar ve İstasyon İyileştirme	UAB										
				S10-T4-A2	Konvansiyonel, Demiryolu ve Hızlı Tren Hatları İyileştirme	UAB-Belediyeler										
				S10-T4-A3	Limanlar ve Van Gölü Feribot Hatları İyileştirme	UAB										
				S10-T4-A4	Diğer İşletme Yapıları (Depo, Antrepo, Lojistik Merkezleri vb.) İyileştirme	UAB										
		S10-T5	Kent İçi Raylı Sistemler İyileştirme	S10-T5-A1	Metro, Hafif Raylı Sistem ve Tramvay İyileştirme	UAB-Belediyeler										

6.4. Takip (T2) Formu

Formun Amacı:

İyileştirme süreci afetten sonra kısa vadeden uzun vadeye uzanan çeşitli faaliyetleri içerir. Birbirini etkileyen faaliyetlerin zaman planlamasının yanı sıra, uzun vadeli faaliyetlerin devamlılığının takibi açısından süreç planlaması büyük önem arz eder.

Tespit Formunda belirlenen/öngörülen iyileştirme faaliyetlerine ilişkin başlangıç ve bitiş sürelerini içeren **süreç planlaması**, “iş adımları” özelinde, Takip Formunda yapılır. Böylece hangi faaliyetin hangi zamanda yapılacağı ile ne kadar süreceği konsolide bir şekilde görülebilir, ilerlemeler takip edilebilir ve aksaklıklar görülerek çözüm üretilebilir.

Ayrıca, iş adımlarının gerçekleşmesiyle birlikte öngörülen iyileştirme faaliyetlerine ilişkin kesinleşen detaylar ortaya koyulur.

Formun hazırlanışı:

Tablo 6.2’de görülen Takip Formu üç temel veri girişinden oluşur. Bunlar;

- İyileştirme Yapılacak Sektör ve Görev Alanları (A)
- Süreç Planlaması ve Takibi (B)
- Kesinleşen İyileştirme Kararı (C)

İyileştirme Yapılacak Sektör ve Görev Alanları (A): Sektör Adı, Temel Görev Alanı, Alt Görev Alanı, Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum ve İş Adımının tanımlandığı bu bölüm, Bölüm III – TASİP Sektörel Planlama’dan alınır. Sadece “Tespit Formu”nda öngörülen iyileştirme faaliyeti (T1-C) bulunan Alt Görev Alanları buraya dâhil edilir.

Süreç Planlaması ve Takibi (B): Bu kısım, T2-A’da belirtilmiş olan iş adımlarının ne zaman başlayıp ne kadar sürede tamamlanabileceğini göstermek ve faaliyet/ler başladıktan sonra ilerlemeyi takip etmek amacıyla düzenlenir. Böylelikle sapma eğilimi gösteren ilerlemenin izlenmesi sağlanır. Bu bölüm iki temel veri girişine dayanır. Bunlar;

İş Süresi (B/1): İş adımlarının ne zaman başlayıp ne kadar süreceği bu bölüme işaretlenir. Afetin gerçekleşmesini takiben 15. günden başlamak üzere aylık ve yıllık periyotlar halinde her bir iş adımının planlanması ve izlenmesini içerir. Bu bölüm iki satırdan oluşur. İlk satır planlanan, diğer satır ise gerçekleşen faaliyet dilimlerini gösterir.

Açıklama (B/2): Gerekli görülen açıklamalar ile özellikle izleme sürecinde aksayan faaliyetlere ilişkin notların ya da gerekli düzeltici önerilerin yer aldığı bölümdür.

Kesinleşen İyileştirme Kararı (C): İş adımları ilerledikçe ortaya çıkan veriler ve gelişmeler sonucunda netleştirilen iyileştirme kararlarının ifade edildiği bölümdür. Planlama aşamasında hazırlanan Takip formundan, iyileştirme faaliyetlerinin izleme ve değerlendirilme sürecinde de yararlanır. İzleme sonuçlarına göre zaman planlaması güncellenir.

Veri girişi:

Takip Formuna ilişkin veriler; iş adımı yerel sorumlusu kurum tarafından doldurulur. Alt görev alanı sorumlusu kurum tarafından onaylanır. Verilerin konsolide edilmesi ve kurullara

sunulmasından Ulusal TASİP/Yerel TASİP Kurulu, Koordinasyon Birimi sorumludur. Takip Formu afetin meydana geldiği tarihten itibaren en geç **90. gün** tamamlanmış olmalıdır.

Tablo 6. 2.Takip (T2) Formu

TAKİP (T2) FORMU

İYİLEŞTİRME YAPILACAK SEKTÖR VE GÖREV ALANLARI (A) (BÖLÜM IV –TASİP Sektörel Planlama)									SÜREÇ PLANLAMASI VE TAKİBİ (B)															KESİNLEŞEN İYİLEŞTİRME KARARI (C)			
									İş Süresi (Planlanan/Gerçekleşen) (B/1)																Açıklama (B/2)		
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu	İş Adımları	İş Adımı Yerel Sorumlu Kurum	15.gün	1. AY	2. AY	3. AY	4. AY	5. AY	6. AY	7. AY	8. AY	9. AY	10. AY	11. AY	12. AY	18. AY	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	

6.5. Tatbik (T3) Formu

Formun amacı:

Afet sonrası iyileştirme süreci boyunca birçok farklı kurum/kuruluş tarafından birçok farklı faaliyet/iş/ihale/proje gerçekleştirilmektedir. Tatbik Formu, bunların tek bir form altında bir araya gelmesini sağlar. Böylelikle, bütçe başta olmak üzere, kullanılan kaynakların sağlıklı bir şekilde izlenmesine ve raporlanmasına olanak sağlar. Yaşanan afetten sonra iyileştirme sürecinin içeriğine ve işleyişine dair konsolide ve büyük resmi ortaya koyar.

Tatbik Formuna, faaliyet/iş/ihale/proje uygulamanın veya gerçekleşmenin başlaması ile birlikte işlenir. İş takvimi, kullanılan bütçe ve gerçekleşme oranları bağlamında izlenir ve değerlendirilir.

Formun hazırlanışı:

Tablo 6.3'te görülen Tatbik Formu dört temel veri girişinden oluşur. Bunlar;

- İyileştirme Faaliyeti Yürütülen Sektör/ler(A)
- Yürütülen İyileştirme Faaliyeti (B)
- Faaliyetin Gerçekleşme Düzeyi (C)
- Açıklamalar (D)

İyileştirme Faaliyeti Yürütülen Sektör/Ler (A): Sektör Adı, Temel Görev Alanı, Alt Görev Alanı, Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum, Bölüm III-TASİP Sektörel Planlama'dan alınır.

Yürütülen İyileştirme Faaliyeti (B): Uygulanan/gerçekleşen/yürütülen iyileştirme faaliyetine ilişkin genel bilgilerin yer aldığı kısımdır.

Faaliyeti Gerçekleştiren Kurum/Kuruluş (B/1): Alt Görev Alanı sorumlusu ve/veya adına iyileştirme faaliyetini gerçekleştiren kurum/kuruluş bilgisi yer alır.

Faaliyetin Adı (B/2): Gerçekleştirilmekte olan faaliyet açık olarak ifade edilir.

Faaliyetin Yeri (B/3): Gerçekleştirilen faaliyetin ilçe bilgisi yer alır.

Başlangıç Tarihi (B/4): Faaliyetin başlangıç tarihi belirtilir.

Bitiş Tarihi (B/5): Faaliyetin bitiş tarihi belirtilir.

Maliyeti (B/6): Gerçekleşecek/gerçekleşen faaliyetin toplam maliyeti TL cinsinden ifade edilir.

Bütçe Kaynağı (B/7): Faaliyet maliyetinin karşılandığı bütçe kaynağı (genel bütçe/özel bütçe/yatırım bütçesi/döner sermaye/hibe/proje/acil yardım ödeneği/bağış/kredi vb.) belirtilir.

Gelen Ödenek Tutarı (B/8): Faaliyet kapsamında alt görev alanı sorumlusu kuruma ait veya kuruma aktarılan kaynak tutarını raporlamanın yapıldığı tarih itibarıyla gösterir.

Faaliyetin Gerçekleşme Düzeyi (C): İyileştirme faaliyeti, iş sürecinin başlangıcından bitişine kadar ki süreçte, 3'er aylık periyotlar halinde, takip edilir. Bu izleme, Nakdi (C/1) ve Fiziki (C/2) olmak üzere iki kategoride % olarak değerlendirilir. Her izleme periyodunda ilk satır Nakdi, ikinci satır Fiziki gerçekleşme oranını gösterir.

Açıklamalar (D): Bu kısımda gerçekleşen faaliyete ve izleme periyoduna ilişkin notlar ve açıklamalar yer alır.

Veri girişi:

Tatbik Formuna ilişkin veriler; alt görev alanı sorumlusu kurum tarafından doldurulur. Veriler, faaliyet/iş/ihale/projenin başlangıcından itibaren en geç 15.günde forma girilmelidir. Verilerin konsolide edilmesi ve kurullara sunulmasından Ulusal TASİP/Yerel TASİP Kurulu, Koordinasyon Birimi sorumludur.

Tablo 6.3Tatbik (T3) Formu

TATBİK (T3) FORMU																											
İYİLEŞTİRME FAALİYETİ YÜRÜTÜLEN SEKTÖR/LER (A) (BÖLÜM IV-TASİP Sektörel Planlama)							YÜRÜTÜLEN İYİLEŞTİRME FAALİYETİ (B)								FAALİYETİN GERÇEKLEŞME DÜZEYİ (C) NAKDİ (C/1) - FİZİKİ (C/2)							AÇIKLAMA (D)					
No	Sektör Adı	No	Temel Görev Alanı	No	Alt Görev Alanı	Alt Görev Alanı Sorumlusu Kurum	Faaliyeti Gerçekleştiren Kurum/Kuruluş (B/1)	Faaliyetin Adı (B/2)	Faaliyetin Yeri (B/3)	Başlangıç Tarihi (B/4)	Bitiş Tarihi (B/5)	Maliyeti (TL) (B/6)	Bütçe Kaynağı (B/7)	Gelen Ödenek Tutarı (B/8)	3.AY	6. AY	9. AY	12. AY	15. AY	18. AY	21. AY	24. AY	27. AY	30. AY	33. AY	36. AY	
															C/1												
															C/2												
															C/1												
															C/2												
															C/1												
															C/2												

DİZİN

İş Adım No	İş Adımı Tanımı	İş Adımı Süreci
S1-T1-A2-İ1	Bina Hasar Tespiti Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Afetin meydana gelmesinden hemen sonra, afet etkisi belirleme çalışmaları yapılır. Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi kararı alınmasından sonra, Kesin Hasar Tespit Çalışmaları yapılır. Kesin hasar tespit sonuçları 30 gün süreyle ilan edilir, aynı anda itiraz toplama çalışmaları yapılır. 30 günlük ilan süresinin tamamlanmasından sonra, itiraz hasar tespit çalışmaları yapılır.
S1-T1-A2-İ2	Afet Etüt Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Afetin etkilediği ya da etkilenmesi muhtemel arazi yerinde incelenir. Jeolojik etüt raporları (JER) hazırlanır. Nakil, islah ve afete maruz bölge değerlendirmesi yapılır. Jeolojik etüt raporları valiliğince onaylanır. Genel hayata etkililik raporu alındıktan sonra jeolojik etüt raporlarının sonuçları mahallinde ilan edilir. Onaylı jeolojik etüt raporları ve itirazlı jeolojik etüt raporları AFAD'a gönderilir. Afete maruz bölge kararı içeren raporlar, AFAD tarafından Cumhurbaşkanlığına onaya sunulur. Afete maruz bölge kararları, valiliğince mahallinde ilan edilir. <p>Taşkın ve su baskını için önlem içeren raporlar, yatırım programına alınmak üzere DSİ'ye, diğer önlem içeren raporlar ise yatırım programına alınmak üzere AFAD'a gönderilir.</p>
S1-T1-A2-İ3	Genel Hayata Etkililik Değerlendirmesi	<ul style="list-style-type: none"> Afet etkisi belirleme (ön hasar tespit) ve jeolojik etüt çalışmalarına dair sonuçlar valiliğince AFAD'a gönderilir. Başkanlıkça genel hayata etkililik/etkisizlik değerlendirmesi yapılarak karar alınır. Karar valiliklere ve ilgili kurumlara bildirilir.
S1-T1-A2-İ4	Hak Sahipliği ve Ön Borçlandırma Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Bina hasar tespit verileri ve/veya afet etüt çalışmalarının sonuçları temin edilerek değerlendirilir. Talep ve taahhütname alınması için AFAD tarafından valiliklere talimat verilir. Mahalli Hak Sahipliği İnceleme Komisyonu oluşturulur. Talep taahhütname alınmasına dair süreci duyurmak adına mahalle ve köy muhtarlıklarında ilana çıkılır. Afetzedeleden talep-taahhütname alınır ve aynı zamanda komisyon tarafından hak sahibi kabul edilen veya edilmeyenler belirlenir (60 gün). Hak sahibi kabul edilen ve edilmeyenler mahallinde ilan edilir ve itirazlar alınır (15 gün). Aynı komisyon tarafından itirazlar değerlendirilir ve ilan edilir. İtiraz değerlendirmesi sonuçlarına yine itiraz olması halinde, bu talepler AFAD tarafından değerlendirilir. Valilikçe nihayete erdirilen hak sahipliği çalışmalarının sonuçları AFAD tarafından onaylanır. Onaylanıp kesinlik kazanan hak sahipliği sonuçları Başkanlık tarafından valiliğine ve borçlandırma işlemleri için ilgili bankaya gönderilir. <p>Hak sahibi kabul edildiği kesinleşen ailelerin ön borçlandırma işlemleri ilgili banka tarafından gerçekleştirilir (60 gün).</p>
S1-T1-A2-İ5	Yeni Yerleşim Yeri Planlaması ve Temini Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Her yıl kurulan yer seçimi komisyonu ihtiyaç duyulması halinde afet sonrası güncellenir, Afet konutlarının yapılması düşünülen arazinin, imar mevzuatı ve yerleşime uygunluğu ile mülkiyet durumu incelenir, Yer seçimi protokolü düzenlenmesi ve uygun görüş için AFAD'a gönderilir. Başkanlıkça uygun görülen yer seçimi protokolleri onay için (afetin olduğu yer dışında ise) Cumhurbaşkanlığına ve (afetin olduğu yerde ise) İçişleri Bakanlığına gönderilir.
S1-T1-A2-İ6	Yeni Yerleşim Alanı Yerleşime Uygunluk Değerlendirmesi	<ul style="list-style-type: none"> Afet konutlarının yapılması düşünülen alanda imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporunun hazırlanması için ön arazi inceleme ve değerlendirme yapılır. İmar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporu kapsamında yapılması gereken teknik çalışmalar belirlenir, çalışma süresince kontrolü/takibi yapılır ve alanın yerleşime uygunluk durumu ortaya konulur.

İş Adım No	İş Adımı Tanımı	İş Adımı Süreci
		<ul style="list-style-type: none"> İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik veya Mikrobölgeleme Etüt Raporu incelenir ve onaylanır.
S1-T1-A2-i7	Yatırım Programı	<ul style="list-style-type: none"> Konut, iş yeri ve ahırların, valiliğince yatırım programına alınmaları AFAD'a teklif edilir. AFAD tarafından yapım yöntemi belirlenir. AFAD tarafından ödenek temin edilir. İl AFAD müdürlükleri tarafından yapım süreci takip edilir. Konut, iş yeri ya da ahırın kesin ve borçlandırmaya esas maliyeti belirlenir.
S1-T1-A3-i1	Projelendirme ve İhale	<ul style="list-style-type: none"> Projeler hazırlanır ve yapı ruhsatı alınır. İnşaata başlanır. Yapı Kullanma İzin Belgesi (iskân belgesi) alınır.
S1-T1-A3-i2	Yapım ve Ödemeler	<ul style="list-style-type: none"> Pursantaj dilimlerine göre hak sahibine ödeme yapılır.
S1-T1-A3-i3	İzin ve Tapu İşleri	<ul style="list-style-type: none"> Cins değişikliği işlemleri ile tapu teslimi yapılır.
S1-T1-A3-i4	Altyapı Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Toplu alanda inşa edilmesi durumunda, konutların altyapıları (elektrik, su, kanalizasyon ve ada için yollar) yapılır.
S1-T1-A4-i1	İhtiyaç Tespiti ve Bütçe Planlaması	<ul style="list-style-type: none"> Hak sahibi sayıları belirlendikten sonra tespit ve bilgilendirme çalışmaları sonucunda ihtiyaç planlaması yapılır. Yapılan planlama doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı aracılığı ile yılı yatırım programına ihtiyaç duyulan ödenek teklif edilir. Yapılacak olan proje yılı yatırım programına alınmasına istinaden diğer iş adımlarına geçilir
S1-T1-A4-i2	Yer Seçimi ve Projelendirme	<ul style="list-style-type: none"> Yeni proje için arsa seçimi yapılır (yer seçimi işlemleri). Arsanın konut yapımına uygun hale getirilmesi için gerekli izinler alınır. İmar planları hazırlanır. Zemin etüd çalışmaları ve mimari proje çalışmaları tamamlanır. Proje ilgili kurum (AFAD İl Md., İl Özel İdaresi, ÇŞİD İl Md.) tarafından hazırlanarak yapı ruhsatı alınır
S1-T1-A4-i3	Yapım ve Ödenek Temini	<ul style="list-style-type: none"> İhale süreçleri tamamlanır. Hak edişler halinde AFAD'dan ödenek talep edilir. İşin sözleşmesine göre inşaat süreci tamamlanır.
S1-T1-A4-i4	İzin ve Tapu İşleri	<ul style="list-style-type: none"> cins değişikliği işlemleri ile tapu teslimi yapılır.
S1-T1-A5-i1	İhtiyaç Tespiti (Yapılacak Konut Sayısının Tespiti)	<ul style="list-style-type: none"> AFAD, ÇŞİDB ve TOKİ arasında protokol imzalanır. Tespit ve bilgilendirme çalışmaları sonrasında ihtiyaç planlaması yapılır. Hak sahibi sayısı AFAD tarafından ÇŞİDB'na bildirilir. ÇŞİDB, TOKİ'ye hak sahibi sayısını bildirir ve yapılacak konut sayısı netleştirilir.
S1-T1-A5-i2	Yer Seçimi Ve İmar Planlaması Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Yeni proje için arsa seçimi yapılır (yer seçimi işlemleri). Arsanın konut yapımına uygun hale getirilmesi için gerekli izinler alınır. İmar planları hazırlanır. Zemin etüd çalışmaları ve mimari proje çalışmaları tamamlanır.
S1-T1-A5-i3	Projelendirme Ve İhale	<ul style="list-style-type: none"> Coğrafyaya, kültüre ve yere uygun projenin tasarımı yaptırılır/yapılır. Uygulanacak proje belirlenir. Proje yaklaşık maliyeti belirlenir. Kamu ihale Mevzuatı kapsamında doğrudan temin işlemleri hazırlığı yapılır. Yapım ihalesinin gerçekleştirilir. İhale sonrası inceleme süreci başlar. Yüklenici ile sözleşme imzalanır.
S1-T1-A5-i4	Yapım	<ul style="list-style-type: none"> Yükleniciye yer teslimi yapılır. Yapım (inşaat) süreci başlar. Yerinde denetimler yapılır (Müşavir + TOKİ). Hakediş ödemeleri yapılır. Geçici Kabul ve Kesin Kabul işlemleri yapılır.
S1-T1-A5-i5	Konutların AFAD'a Teslimi	<ul style="list-style-type: none"> Yapımı tamamlanan (Geçici kabul yapıldıktan sonra) konutların mülkiyeti TOKİ tarafından AFAD'a devredilir.
S1-T1-A6-i1	Kentsel Dönüşüm Alanı Tespiti	<ul style="list-style-type: none"> Riskli yapı tespiti; 6306 sayılı Kanun kapsamında kat malikleri, binalarının risk durumunun tespiti için e-devlet üzerinden, Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca lisanslandırılan kurum ve kuruluşlara başvurur veya re'sen riskli yapı tespiti Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yapılır veya yaptırılır.

İş Adım No	İş Adımı Tanımı	İş Adımı Süreci
		<ul style="list-style-type: none"> Lisanslandırılan kurum ve kuruluşlar, riskli yapı tespit raporunu hazırlayarak Kentsel Dönüşüm Müdürlüğüne gönderir. İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde rapor Büyükşehir İlçe Belediyelerine sunulur. İlgili Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü ya da Büyükşehir İlçe Belediyesi riskli yapı tespit raporunu inceler. Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü / Belediye tapu kaydına "riskli yapı" şerhini düşerek raporu ilgili Tapu Müdürlüğüne bildirir. Tapu Müdürlüğü, maliklere tebligat tarihinden itibaren 15 gün içinde itiraz edebileceğini bildirir, Riskli yapı tespiti, itiraz olması durumunda teknik heyetin nihai kararına göre, itiraz olmaması durumunda ise tebligatlar tamamlandıktan sonra 15 gün sonunda kesinleşir, Riskli yapı tespiti kesinleşen binaların maliklerine süre verilerek binanın yıktırılması talep edilir. Aksi durumda binalar idarece yıktırılır. Yıkılan binanın yerine yapılacak olan uygulamalarda, bina maliklerinin salt çoğunluğu ile karar alınır.
S1-T1-A6-i2	Kentsel Dönüşüm Konut Yapımı	<ul style="list-style-type: none"> 6306 Sayılı Kentsel Dönüşüm Kanunu kapsamında yapım çalışmaları yürütülür.
S1-T3-A4-i1	Bina Hasar Tespiti	<ul style="list-style-type: none"> Bina hasar tespit verileri temin edilerek değerlendirilir
S1-T3-A4-i2	Talep Alınması ve Değerlendirmesi	<ul style="list-style-type: none"> Valilik, AFAD'dan ödenek talebinde bulunur. Başkanlıkça talepler değerlendirilir. Ödenek tahsisi amacıyla Başkanlık Oluru alınır.
S1-T3-A4-i3	Komisyon Değerlendirmesi ve Ödeme Yapılması	<ul style="list-style-type: none"> Valiliğince, ödeneği talep eden kuruma aktarılır. İl Afet ve Acil Durum Komisyonunca, afetzedenin mülkiyet durumu, acil barınma imkanlarından yararlanıp yararlanmadığı vb. koşullar göz önünde bulundurularak ödeme değerlendirme çalışması yapılır. Afetzedeye nakdi ödeme yapılır.
S1-T3-A4-i4	İzleme Değerlendirme Yapılması	<ul style="list-style-type: none"> Yazılım üzerinden ödeme izlenir. Vatandaş memnuniyet anketleri yapılır.
S3-T2-A1-i2	Önceliklendirme ve Yeniden Yapım Kararı	<ul style="list-style-type: none"> Yerinde yapılan incelemeler veya ilgili kuruluşların yapmış olduğu tespitler doğrultusunda karar oluşturulur.
S3-T2-A1-i3	Projelendirme ve İhale	<ul style="list-style-type: none"> Güçlendirme veya yeniden yapım işleri için yapım ihalesine yönelik çalışmalar yürütülür. Yeniden yapım kararı alınan bina için arazi tespiti yapılır. İmar durum, sit ve kadastral paftalar temin edilir, İlgili kurum görüşleri alınır. Zemin etüdü, plankote ve aplikasyon çalışmaları yapılır. Ön proje hazırlanarak Bakanlık ön onayı alınır. Özel eğitim okulları ve kurumları başta olmak üzere tüm okul ve kurumlardan yeni yapılacak binalar ile afet sonrası iyileştirilecek binalar, yapımında öğrencilerin yetersizlik türleri ve ihtiyaçları doğrultusunda erişilebilirlik kriterlerine göre yapılır. Uygulama projeleri hazırlanır. Yaklaşık maliyet ve teknik şartnameler hazırlanır. Gerekli ödenek bildirilir. Yapım ihale işlemi gerçekleştirilir.
S3-T2-A1-i4	İnşaat ve Yapım	<ul style="list-style-type: none"> İhale dosyası hazır işler için inşa aşamasına geçilir. İhale sonrası sözleşme imzalanır. Kontrol heyeti belirlenerek yer teslimi yapılır. Kontrol heyetinin denetiminde uygulama projesi doğrultusunda işin gerçekleştirilmesi sağlanır. Kabul işlemi yapılır. İlgili Kuruma yapı teslim edilir.

AFAD

**T.C. İÇ İŞLERİ BAKANLIĞI
AFET VE ACİL DURUM
YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI**

www.afad.gov.tr